ASIMOV

VAKIF SERİSİ

VAKIF VE İMPARATORLUK

Isaac Asimov

Vakıf serisine yirmi bir yaşında, bu kitapların bilimkurgunun dönüm noktalarından biri olacağının farkına varmadan başladı. Efsanevi kariyeri boyunca, bilim kitaplarından Shakespeare'e ve tarih kitaplarına kadar çeşitli konularda 470'in üzerinde kitap yazdı. Yine de okurların favorileri Robot, İmparatorluk ve Vakıf adındaki bilimkurgu serileri oldu. The Science Fiction Writers of America tarafından bir *Bilimkurgu Üstadı* onuru bahşedilen Asimov, yaklaşık 50 yıl boyunca her yaştan okuru eğlendirip eğitti. Nisan 1992'de yetmiş iki yaşında vefat etti.

Vakıf Serisi Okuma Sırası

Yayımlanış tarihine göre:

1. Vakıf (1951)

2. Vakıf ve İmparatorluk (1952)

3. İkinci Vakıf (1953)

4. Vakıf'ın Sınırı (1982)

5. Vakıf ve Dünya (1986)

6. Vakıf Kurulurken (1988)

7. Vakıf İleri (1993)

Kronolojiye göre:

1. Vakıf Kurulurken (1988)

2. Vakıf İleri (1993)

3. Vakıf (1951)

4. Vakıf ve İmparatorluk (1952)

5. İkinci Vakıf (1953)

6. Vakıf'ın Sınırı (1982)

7. Vakıf ve Dünya (1986)

Vakıf ve İmparatorluk
Isaac Asimov

Orijinal Adı
Foundation amd Empire

İthaki Yayınları - 1310
Asimov Kitaplığı - 2

Yayım Sorumlusu: *Alican Saygı Ortanca*
Dizi Editörü: *Alican Saygı Ortanca*
Düzelti: *Ömer Ezer*
Kapak Tasarım: *Hamdi Akçay*
Kapak İllüstrasyon: *Michael Whelan*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *B. Elif Balkın*
1. Baskı, Şubat 2018, İstanbul

ISBN: 978-605-375-774-0

Sertifika No: 11407

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 330 93 08 – 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 40200

ASIMOV

VAKIF SERİSİ

VAKIF
VE
İMPARATORLUK

Çeviren
Sönmez Güven

Babamın anısına
(1896-1969)

ÖNDEYİŞ

Galaktik İmparatorluk çöküyordu.

Muazzam bir İmparatorluktu bu... adına Samanyolu denilen görkemli ikili sarmalın bir kolundan diğerine dek, milyonlarca gezegeni kapsayarak uzanıyordu. Çöküşü de hem heybetliydi hem de uzun... çünkü çok yüksek bir doruktan düşecekti.

Çöküşü yüzyıllar boyunca sürmüştü, ta ki bir adam bunun farkına varıncaya dek. Dört bir yanı saran kokuşmuşluğun içinde yaratıcılığın yegâne kıvılcımını temsil eden bu kişi Hari Seldon'dı. O, psikotarih bilimini geliştiren ve doruğa çıkarandı.

Psikotarihsel kuramın ilgi alanı tek tek insanlar değil, insan yığınlarıydı. Kalabalıkların bilimiydi, sayıları milyarları bulan kalabalıkların. Uyaranlara verilecek tepkileri, daha önemsiz bir bilim dalının bir bilardo topunun sekmelerini tahmin edebileceğinden çok daha kesinlikle kestirebiliyordu. Matematiğin tek bir kişinin tepkilerini tahmin edebilecek bilinen bir dalı yoktu; milyarların göstereceği tepkiler ise apayrı bir şeydi.

Hari Seldon zamanının toplumsal ve ekonomik grafiğini belirledi, eğriler boyunca baktı ve uygarlığın ivmelenerek devam eden çöküşünü ve yıkıntılardan yeni bir İmparatorluk'un silkinip doğrulabilmesi için otuz bin yıllık bir sürenin geçmesi gerekeceğini gördü.

Çöküşün önüne geçebilmek için artık çok geçti ama barbarlık dönemini en aza indirgemek hâlâ olasıydı. Seldon galaksinin iki zıt ucuna iki Vakıf kurdu ve yerlerini öyle saptadı

ki, olay örgüsü bin yıl gibi kısa bir zaman aralığında içlerinden daha güçlü, daha kalıcı ve daha hızlı var olabilecek ikinci bir İmparatorluk'u çıkmaya zorlayacaktı.

Bu Vakıflardan ilkinin iki yüzyıllık öyküsü *Vakıf*'ta anlatılmıştır.

Öykü, bir grup doğa bilimcinin galaksi sarmallarından birinin en ucunda yer alan Terminus adlı gezegende bir araya gelmeleriyle başlar. İmparatorluk'un içine düştüğü kargaşadan çok uzaklarda, kendilerine artık çoktan ölmüş olan Seldon tarafından biçilmiş çok daha derin görevin farkında olmaksızın, Galaktik Ansiklopedi adını verdikleri evrensel bir bilgi dağarcığını düzenlemeye çalışmaktadırlar.

İmparatorluk yozlaştıkça sınır boyları bağımsız "kralların" eline düşmektedir. Vakıf onların tehdidi altındadır. Ancak, ilk valileri Salvor Hardin'in yönetiminde, sıradan liderlerden birini diğerine düşürerek, bıçak sırtındaki bağımsızlıklarını korumayı başarırlar. Bilimlerini giderek yitiren, kömür ve petrol çağına geri dönmekte olan gezegenler arasında nükleer güce sahip yegâne odak olarak nüfuzlarını artırmaya bile başlamışlardır. Vakıf, komşu krallıkların "dinsel" merkezi durumuna gelmiştir.

Ansiklopedi yavaş yavaş geri plana çekildikçe, Vakıf bir ticaret ekonomisi geliştirir. İmparatorluk'un bile en şaşaalı günlerinde sahip olamadığı sağlamlıkta nükleer aygıtlar imal ederek etkinliğini sınır bölgelerinde yüzlerce ışık yılı derinliğinde yaymıştır.

Savaş tekniklerini, Vakıf'ın tüccar prenslerinden ilkinin, Hober Mallow'un önderliği altında, Koreli Cumhuriyeti'ni –bu gezegen, kaldığı kadarıyla İmparatorluk'un dış eyaletlerinden destek alıyor olsa da– yenme noktasına gelecek kadar geliştirirler.

İki yüz yılın sonunda Vakıf, Samanyolu'nun merkezi üçte birinde toplanan ve evrenin tüm nüfusuyla zenginliğinin hâlâ

dörtte üçüne sahip olan İmparatorluk kalıntısının dışında, tüm galaksideki en güçlü devlet haline gelmişti.

Vakıf'ın karşı karşıya kalacağı bir sonraki tehlikenin ölmekte olan İmparatorluk'un son darbesi olması kaçınılmazdı.

Vakıf ile İmparatorluk arasındaki savaşın yolu açılmalıydı.

GENERAL

BEL RIOSE – ... Riose, görece kısa süren meslek yaşamında "Emperyallerin Sonuncusu" unvanını almış ve bunu da hak etmişti. Seferleri incelendiğinde, stratejik yeteneğinin Peurifoy'a denk ve insanları yönetebilmekteki ustalığının ise daha üstün olduğu görülür. İmparatorluk'un gerileme döneminde doğmuş olması bir fatih olarak Peurifoy'la boy ölçüşebilmesini olanaksız kılmıştır. Ama, İmparatorluk'un Vakıf'la yüz yüze gelen ilk generali olduğunda, bu şansı elde etmişti...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

1
SİHİRBAZLARI ARARKEN

Bel Riose yanına muhafız almadan yolculuk ederdi, ki bu da Galaktik İmparatorluk'un sınırlarında yer alan ve henüz ıslah edilmemiş bir güneş sisteminde konuşlandırılmış bir filonun komutanı için hiç de saray kurallarına uygun bir davranış biçimi sayılmazdı.

Ama Bel Riose genç ve atılgandı, –duyarsız ve temkinli bir saray tarafından evrenin neredeyse sınırlarına gönderilecek kadar atılgan– üstelik de meraklıydı. Son özelliği, yüzlerce kişinin daha da allayıp pullayarak tekrarladığı ve on binler tarafından gizliden gizliye bilinen tuhaf ve olanaksız öykülerce kışkırtılmıştı; askeri bir serüvene atılma olasılığı da diğer iki özelliğiyle bağlantılıydı. Bu üçlünün bileşimi ise dayanılacak gibi değildi.

Hedefi olan köhne malikanenin kapısına ulaştığında hizmetine ayrılan döküntü yer arabasından indi. Bekledi. Kapı girişini denetleyen foton gözü çalışıyordu ama kapı açıldığında bunun elle yapılmış olduğunu gördü.

Bel Riose yaşlı adama gülümsedi. "Ben Riose..."

"Sizi tanıyorum." Yaşlı adam olduğu yerde dimdik ve hiç şaşırmamış halde durdu. "Geliş nedeniniz?"

Riose tevazuyla bir adım geri attı. "Barışçıl bir amaçla. Eğer Ducem Barr'la müşerref oluyorsam, sizinle konuşmak için izin istiyorum."

Ducem Barr kenara çekildi ve evin iç duvarları capcanlı ışıldamaya başladılar. General gün ışığına attı adımını.

Çalışma odasının duvarına dokundu, sonra parmak uçlarına baktı. "Siwenna'da buna sahip misiniz?"

Barr hafifçe gülümsedi. "Sanırım başka yerde yok. Bunu elimden geldiğince onarılmış halde korumaya çalışıyorum. Kapıda beklettiğim için özür dilerim. Otomatik aygıt bir ziyaretçinin geldiğini kaydediyor ama kapıyı açmıyor artık."

"Onarımlarınız yeterli olmuyor galiba." Generalin sesinde hafif bir alaycılık vardı.

"Yedek parça bulamıyoruz. Lütfen oturunuz, beyefendi. Çay alır mıydınız?"

"Siwenna'da mı? Beyefendi, burada kabalık yapmış olmadan çaya hayır demek mümkün mü?"

Yaşlı adam geçen yüzyılın daha parlak günlerinin aristokrasisinden kalma teşrifat alışkanlıklarına uygun tarzda hafifçe eğildi ve sessizce geri çekildi. Riose ev sahibinin ardından baktı ve özenle talim ettiği kibarlığı gevşer gibi oldu. Saf bir askeri eğitim görmüştü; deneyimleri de hep bu yönde olmuştu. Hani nasıl derler, ölümle defalarca yüz yüze gelmişti. Ama bu hep bildik ve kavranabilir bir ölüm olmuştu. Dolayısıyla, Yirminci Filo'nun kusursuz aslanının odanın bu kadim ve kasvetli havasında ürpermesi hiç de tutarsızlık sayılmazdı.

General, raflardaki küçük, siyahlı-fildişili kutuların kitaplar olduğunu anladı. İsimlerin hiçbiri tanıdık değildi. Odanın bir ucundaki büyükçe nesnenin kitapları isteğe göre sese ve görüntüye dönüştüren bir verici olduğunu tahmin etti. Daha önce çalışır durumdaki birini görmemiş ama duymuştu.

Bir vakitler, ona denildiğine göre çok uzun bir zaman önce, İm-

paratorluk'un tüm galaksiyi kapsadığı altın çağlarda, her on evden dokuzunda bu tip bir verici mevcuttu... ve de dizi dizi kitaplar.

Ama şimdi kollanması gereken sınır boyları vardı; kitaplar yaşlı adamlara kalmıştı. Zaten eski günler hakkında anlatılanların yarısı uydurma değil miydi? Yarıdan bile fazlası?

Çay gelmişti ve Riose oturdu. Ducem Barr fincanını kaldırdı. "Şerefinize."

"Teşekkür ederim. Şerefinize."

Ducem Barr üzerine basa basa, "Genç olduğunuz söyleniyor," dedi. "Otuz beş, belki?"

"Yaklaşık. Otuz dört."

"Bu durumda," dedi Barr hafif bir vurguyla, "aşk iksirlerine ya da muskalarına sahip olmadığımı üzüntüyle belirterek söze başlayayım. Size cazip gelen genç bir hanımın ilgisini çekebilme gücüne de sahibim."

"Bu konuda yapay desteklere ihtiyacım yok, efendim." Generalin sesinde kendini yadsınamayacak biçimde hissettiren özbeğeniye neşe karışmıştı. "Bu tür ürünler için çok başvuru alıyor musunuz?"

"Yeterince. Ne yazık ki cahil bir toplum bilim insanlığı ile falcılığı birbirine karıştırıyor ve aşk yaşamı da büyüye en çok başvurulan alan oluyor."

"Dolayısıyla sizin de böyle sanmanız çok doğal. Ama ben farklıyım. Ben bilim insanlığını zor soruları yanıtlayabilmenin bir aracı olarak görüyorum sadece."

Siwennalı kaşlarını çattı. "Siz de en az onlar kadar yanılıyor olabilirsiniz."

"Yanılıp yanılmadığımı göreceğiz." Genç general, fincanını parıldayan yuvasına geri koydu ve fincanın içi yine çayla doldu. İkram edilen tatlandırıcı kapsülü küçük bir şıpırtıyla içine bıraktı. "Bu durumda söylesenize bana, soylu beyefendi, kimdir bu sihirbazlar? Gerçek olanları yani?"

Barr uzun süredir kullanılmayan bu isim karşısında şaşırmış görünüyordu. "Sihirbaz diye bir şey yok," dedi.

"Ama onlar herkesin dilinde. Siwenna onların öyküleriyle çalkalanıyor. Çevrelerinde mezhepler oluşturuluyor. Onlarla geçmiş günler ve özgürlükle otonomi dedikleri şeyler hakkında hayal kurup zırvalayan yurttaşlarınız arasında tuhaf bir bağlantı var. Günün birinde bu durum devlet açısından tehlikeli bir konuma gelebilir."

Yaşlı adam başını iki yana salladı. "Bunu bana niçin soruyorsunuz? Başını benim çekmekte olduğum bir isyanın kokusunu mu aldınız?"

Riose omuz silkti. "Katiyen. Katiyen. Ah, tamamen saçma bir fikir de değil hani. Babanız zamanında siyasi bir sürgündü; siz de şovenlik derecesinde bir yurtseversiniz. Bir konuk olarak bunları telaffuz ediyor olmam kabalıkmış gibi görünebilir ama görevim bunu gerektiriyor. Ama bir komplo mu? Hiç sanmam. Siwenna şu son üç nesil içinde yüreğindeki coşkuyu tamamen yitirecek kadar hırpalandı."

Yaşlı adam zorlukla yanıt verdi. "Ben de sizin konukluğunuz kadar kaba bir ev sahibi olacağım. Size, bir vakitler bir genel valinin de Siwennalıların duyarsızlıkları hakkında tıpkı sizin gibi düşünmüş olduğunu anımsatacağım. O valinin buyrukları yüzünden babam yoksul bir mülteciye dönüştü, erkek kardeşlerim şehit oldular ve ablam da intihar etti. Ama o genel vali de, köle saydığı Siwennalıların ellerinde ölümlerin en korkuncunu tattı."

"Ah, evet ve tam da bu noktada söyleyebilmeyi arzu ettiğim bir konuya değiniyorsunuz. Tam üç yıldır o genel valinin ölümü benim için bir sır olmaktan çıkmıştı. Özel muhafızlarının arasında tavırları dikkat çeken genç bir asker vardı. Bu asker sizdiniz ama fazlaca ayrıntıya girmek gerekmiyor sanırım."

Barr suskundu. "Gerekmiyor. Öneriniz nedir?"

"Sorularıma yanıt vermeniz."

"Tehditle olmaz. Yaşamın benim için fazla anlam taşımayacağı kadar yaşlıyım artık."

"Bakın, beyefendi, zor günler geçiriyoruz," dedi Riose anlamlı bir sesle. "Çocuklarınız, dostlarınız, geçmişte sevgi ya da sitemle söz ettiğiniz bir yurdunuz var. Hadi ama, zor kullanmak isteseydim sizi hedef alacak kadar basiretsiz davranmazdım."

"Ne istiyorsunuz?" dedi Barr buz gibi bir sesle.

Riose boş fincanını kaldırırken yanıt verdi. "Soylu beyefendi, beni iyi dinleyiniz. Festivallerde İmparatorluk bahçelerini dolaşan cicili bicili uzay yatlarına refakat edenlerin en başarılı askerler sayıldığı günlerde yaşıyoruz. Bana gelince... Ben başarısızım. Otuz dördümde başarısızım ve öyle de kalacağım. Çünkü, sizin anlayacağınız, ben savaşmaktan hoşlanıyorum.

"İşte beni buraya bu yüzden gönderdiler. Sarayda fazlaca sorun çıkarıyorum. Adabına uygun davranmıyorum. Süslü züppeleri ve amiral efendileri rahatsız ediyorum ama insanlara ve savaş gemilerine de, boşluğun bir köşesinde terk edilip kurtulunamayacak kadar iyi komuta edebiliyorum. Yedek Siwenna vardı. Burası bir sınır gezegeni, asi ve çorak bir yer. Çok uzakta, hem de herkesi memnun edecek kadar çok.

"Böylece yavaş yavaş çürüyorum işte. Bastırılacak isyanlar yok ve son günlerde sınır valileri başkaldırmıyorlar; en azından Majesteleri'nin şanla, şerefle andığımız rahmetli babasının, Paramaylı Mountel'i cümle aleme ibretlik ettiği günden beri."

"Güçlü bir İmparator'du," diye mırıldandı Barr.

"Evet ve onun gibilere ihtiyacımız var. Unutmayın, benim efendim odur. Burada onun çıkarlarını koruyorum."

Barr umursamazlıkla omuz silkti. "Bütün bunların konumuzla ilgisi nedir?"

"Size bir çift kelimeyle anlatacağım. Bahsini ettiğim sihirbazlar öteden geliyorlar... sınır bekçilerinin ötesinden, yıldızların seyreldiği yerden."

"'Yıldızların seyreldiği,'" diye yineledi Barr, "'ve uzayın soğuduğu yerden.'"

"Şiir miydi bu?" Riose kaşlarını çattı. O anda şiir yersiz görünüyordu. "Her durumda, onlar sınır bölgesinden geliyorlar... İmparator'un şanı için dövüşmenin serbest olduğu yegâne yerden."

"Böylece hem Majesteleri'nin çıkarlarını koruyacak, hem de iyi bir dövüşe olan tutkunuzu tatmin edeceksiniz."

"Aynen! Ama neyle savaştığımı bilmek zorundayım ve siz bana tam bu noktada yardım edebilirsiniz."

"Nereden biliyorsunuz?"

Riose küçük bir kek parçasını kayıtsızca dişledi. "Çünkü üç yıl boyunca sihirbazlarla ilgili her söylentiyi, her miti, her nefesi izledim... ve topladığım bütün bu bilgi yığınının içinden sadece iki ayrı gerçek üzerinde fikir birliğine varılabildi, dolayısıyla doğru oldukları kesin. Birincisi, sihirbazlar galaksinin Siwenna'ya bakan kıyısından geliyorlar; ikincisi de, babanız bir zamanlar gerçek ve etten kemikten bir sihirbazla karşılaştı ve onunla konuştu."

Yaşlı Siwennalı gözünü kırpmadan bakmaya devam etti ve Riose konuşmasını sürdürdü: "Bildiklerinizi bana söylerseniz iyi edersiniz ve..."

"Size belirli şeyleri anlatmak ilginç olurdu," dedi Barr düşünceli bir ifadeyle. "Kendi çapımda bir psikotarih deneyi yapmış olurdum."

"Ne tür bir deney?"

"Psikotarihsel." Yaşlı adamın gülümsemesinin hoş olmayan bir tarafı vardı. Sonra, daha açık bir tavırla, "Biraz daha çay almalısınız," diye ekledi. "Size söyleyeceklerim var."

Yumuşak koltuğunda gömülürcesine ardına yaslandı. Duvar ışıkları subayın sert profilini bile yumuşatan pembemsi bir fildişine dönüşmüşlerdi.

Ducem Barr, "Bildiklerimi iki rastlantıya borçluyum," diye başladı sözlerine. "Rastlantılardan ilki böyle bir babanın evladı olmam, ikincisi ise bu topraklarda doğmamdır. Her şey kırk

yıldan biraz daha fazla bir süre önce başladı; büyük katliamın hemen ardından, babam güney ormanlarında bir kaçak ve ben de valinin özel filosunda bir topçuyken. Bu arada katliam emrini veren ve ardından öylesine acımasızca öldürülen de aynı valiydi."

Barr kasvetle gülümsedi ve devam etti: "Babam İmparatorluk'un bir soylusu ve Siwenna senatörüydü. Adı Onum Barr'dı."

Riose sabırsızlıkla araya girdi. "Babanızın sürgün edilme koşullarını çok iyi biliyorum. Bu kadar ince elemenize gerek yok."

Siwennalı ona aldırmadı bile ve konuşmasına kaldığı yerden devam etti. "Sürgünü sırasında bir gezginle karşılaştı; galaksinin kıyısından gelen bir tüccarla; tuhaf bir şiveyle konuşan, İmparatorluk'un yakın tarihi hakkında hiçbir şey bilmeyen ve kendine özel bir güç kalkanıyla korunan genç bir adamla."

"Kişisel bir güç kalkanı mı?" Riose öfkeyle baktı. "Ölçüyü iyice kaçırdınız. Hangi üreteç tek kişiyi kapsayacak küçüklükte bir güç perdesi yoğunlaştırabilir? Galaksi aşkına, yanında küçük bir el arabasıyla beş bin miratonluk bir nükleer reaktör mü taşıyordu?"

"Hakkında öyküler, fısıltılar ve efsaneler duyduğunuz sihirbaz buydu işte," dedi Barr sakin bir tavırla. "Sihirbaz unvanı kolay verilmemişti. Görülebilecek kadar büyük bir üreteç taşımıyordu ama üzerindeki kalkanı en güçlü silahınızla bile çizemezdiniz."

"Anlatacağınızın hepsi bu muydu? Sihirbazlar sürgün ve eziyetin yiyip bitirdiği yaşlı bir adamın gevelemelerinden mi doğdular?"

"Sihirbazların öyküsü benim babamdan da önceye uzanır, beyefendi. Kanıtları derseniz daha da kesindir. Babamdan ayrıldıktan sonra halkın sihirbaz diye adlandırdığı bu tüccar,

ona yolunu babamın gösterdiği kentte bir teknikere uğradı ve oraya üzerindekine benzeyen bir üreteç bıraktı. Kanlı valinin idamının ertesinde sürgünden dönen babam bu üreteci ele geçirdi. Onu bulabilmek uzun sürmüştü...

"Üreteç arkanızdaki duvarda asılı duruyor, beyefendi. Çalışmıyor. İlk iki günden sonra bir daha çalışmadı ama incelerseniz İmparatorluk'taki bir kişi tarafından yapılmışa hiç benzemediğini siz de göreceksiniz."

Bel Riose kavisli duvara yapışık duran madeni halkalı kemere doğru uzandı. Elinin temasıyla birlikte minik yapıştırıcı alan koptuğunda, kemer küçük bir emme sesi çıkararak duvardaki yerinden ayrıldı. Kemerin tepe noktasındaki oval nesne dikkatini çekmişti. Bir ceviz iriliğindeydi.

"Üreteç..." dedi.

"Üreteç," diye başıyla onayladı Barr. "Daha doğrusu öyleydi. Çalışmasındaki sırları keşfedebilmemiz artık mümkün değil. Elektronikaltı araştırmalar küçük bir maden parçasına lehimlenmiş olduğunu gösteriyor ve kırınım modellerinin incelenmesi ergitilmeden önceki ayrı ayrı parçaların neler olduğunu ortaya koyuyor."

"Demek ki sizin 'kanıtınız' elle tutulur bir delil olmaksızın öne sürülmüş sözcüklere dayanıyor."

Barr omuz silkti. "Bildiklerimi anlatmamı istediniz ve aksi takdirde bunu zorla alacağınızı ima ettiniz. Eğer kuşkuyla karşılamayı diliyorsanız, bu sizin bileceğiniz iştir. Susmamı ister misiniz?"

"Devam ediniz!" dedi general sertçe.

"Babam öldükten sonra araştırmalarını ben sürdürdüm ve sonra size bahsetmiş olduğum ikinci rastlantı yardımıma koştu çünkü Siwenna, Hari Seldon'ın iyi tanındığı bir yerdi."

"Hari Seldon da kim?"

"Hari Seldon, İmparator Daluben IV zamanında yaşamış bir bilim insanıdır. Bir psikotarihçiydi; sonuncu ve en büyük-

leri. Siwenna'yı sanat ve bilimde önde gelen zengin bir ticaret merkezi olduğu günlerde bir kez ziyaret etmişti."

"Hıh," diye mırıldandı Riose yüzünü buruşturarak, "hangi kokuşmuş gezegen geçmişindeki şatafatla övünmez ki?"

"Ben İmparator'un en uzak yıldıza dahi hükmettiği iki yüzyıl öncesinin günlerinden bahsediyorum. O zamanlar Siwenna hâlâ içerlerdeydi ve yarı barbar bir kıyı gezegeni sayılmıyordu. O günlerde, Hari Seldon İmparatorluk'un gücünün tükenmekte olduğunu gördü ve galaksinin eninde sonunda barbarlaşacağını önceden kestirdi."

"Neyi gördü dediniz?" Riose aniden güldü. "Öyleyse yanlış görmüş, sevgili bilim insanım. Kendinizi sanırım bu şekilde adlandırıyorsunuzdur. Ama İmparatorluk şimdi bin yıldır olduğundan çok daha kuvvetli. Sınır bölgesinin soğuk ıssızlığı sizin yaşlı gözlerinizi de köreltmiş. Bir gün içerideki gezegenlere, merkezin sıcaklığına ve zenginliğine geliniz."

Yaşlı adam başını iki yana kederle salladı. "Dolaşımın tıkanması dışarıdan içeriye doğru olur. Çürümenin yüreğe dek ulaşması biraz zaman alacaktır. Herkes için açıkça belli olan çürümenin demek istiyorum, bin beş yüz yıllık eski bir öykü olan içsel çürümeyi kastetmiyorum."

"Demek bu Hari Seldon tüm galaksiyi kapsayacak bir barbarlık dönemini öngördü," dedi Riose neşeyle. "Peki, ya sonra?"

"Sonra galaksinin iki zıt ucunda iki Vakıf kurdu... en iyi, en genç ve en güçlü olanların orada üreyecekleri, büyüyecekleri ve gelişecekleri iki kurum. Üzerlerine yerleşecekleri gezegenlerin seçimi titizlikle yapılmıştı, tıpkı zamanlamaları ve çevreleri gibi. Her şey öyle düzenlenmişti ki, psikotarihsel matematiğin değiştirilemez biçimde öngördüğü geleceğe göre, emperyal uygarlığın ana bünyesinden işin başından itibaren soyutlanacak ve ikinci Galaktik İmparatorluk'u tedricen doğuracak olan çekirdekleri oluşturacaklardı... Kaçınılmaz barbarlık dönemi, otuz bin yıldan en çok bin yıla indirgenecekti."

"Peki siz bütün bunları nereden öğrendiniz? Her şeyi ayrıntılarıyla biliyor gibisiniz."

"Bilmiyorum ve hiçbir zaman da bilmedim," dedi yaşlı aristokrat istifini bozmadan. "Hepsi babam tarafından keşfedilen belirli verilerle benim bulduğum ufak birkaç şeyin bir araya getirilmesinin acı veren sonucudur. Çürük bir temeli var ve geri kalanı da büyük boşlukları doldurabilmek için epey romantize edilmiş. Ama hepsinin özünde doğru olduklarına inancım tamdır."

"Demek ki kolay inanabiliyorsunuz."

"Öyle mi dersiniz? Bu bana araştırmayla geçen kırk yıla malolmuştu."

"Hah! Kırk yıl! Ben bütün sorunu kırk günde halledebilirdim. Aslında, bunu aynen böyle yapardım. Biraz... farklı olurdu."

"Peki bunu nasıl yapardınız?"

"Bariz değil mi? Bir kâşif olabilirdim. Bahsini ettiğiniz şu Vakıf'ı bulur ve kendi gözlerimle görürdüm. İki tane mi var demiştiniz?"

"Kayıtlar iki tane olduklarını söylüyor. Sadece biri için destekleyici deliller bulundu çünkü diğeri galaktik eksenin zıt ucunda."

"Eh, ne yapalım, biz de yakındakini ziyaret ederiz." General ayağa kalkmış, kemerini düzeltiyordu.

"Nereye gideceğinizi biliyor musunuz?" diye sordu Barr.

"Bir şekilde. Sondan bir önceki valinin –hani şu sizin ustaca katlettiğinizin– kayıtlarında dış barbarlar hakkında kuşku verici kimi değinmeler mevcut. Hatta, valinin kızlarından biri barbar prenslerden biriyle evlendirilmiş. Yolumu bulacağım."

Elini uzattı. "Konukseverliğiniz için teşekkür ederim."

Ducem Barr uzatılan ele parmak uçlarıyla dokundu ve resmi bir tavırla eğildi. "Ziyaretiniz bizim için onurdu."

"Bana verdiğiniz bilgilere gelince," diye devam etti Bel Ri-

ose, "bunlar için size nasıl teşekkür edeceğime döndüğümde karar vereceğim."

Ducem Barr konuğunu dış kapıya kadar hürmetle geçirdikten sonra, uzaklaşan yer arabasının ardından mırıldandı: "Tabii eğer dönerseniz."

VAKIF – ... Kırk yıl süren genişleme dönemini ardında bırakan Vakıf, Riose tehdidiyle yüz yüze gelmişti. Hardin ve Mallow'un efsanevi günleri, cesaret ve kararlılığın bir kısmını da beraberinde götürerek, çok gerilerde kalmıştı artık.

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

2
SİHİRBAZLAR

İçeride dört kişi vardı ve bulundukları oda kimsenin yaklaşamayacağı biçimde ayrı tutulmuştu. Dört adam birbirlerine hızla göz gezdirdiler, sonra onları ayıran masaya baktılar uzun uzun. Masada dört adet şişe ve aynı sayıda dolu bardak vardı ama hiçbiri onlara dokunmamıştı.

Sonra kapıya en yakın oturan adam kolunu uzattı ve masanın üzerinde parmaklarıyla ağır, tuhaf bir tempo tutturdu.

"Sonsuza dek oturup düşünecek misiniz?" dedi. "İlk olarak kimin konuşacağı bu kadar önemli mi?"

"Öyleyse ilk sen konuş," dedi tam karşısında oturan adam. "En çok endişelenmesi gereken sensin."

Sennett Forell içinden neşesizce güldü. "Çünkü benim en zengin olduğumu düşünüyorsunuz. Pekâlâ... Yoksa her şeye başladığım gibi devam etmemi mi bekliyorsunuz? Onların devriye gemisini yakalayanın benim ticaret filom olduğunu unutmadığınızı varsayıyorum."

"En büyük filo seninkiydi," dedi bir üçüncüsü, "ve de en usta pilotlar sendeydi, ki bu da senin en zenginimiz olduğunu söylemenin başka bir yoludur. Zorlu bir riskti bu ve bizden birisi için çok daha zorlu olacaktı."

Sennett Forell yine güldü. "Babamdan bana miras kalan belirli bir özelliğim vardır; tehlikeyi göze almak gibi. Ne de olsa

belirli bir riski göze almayı, ancak karşılığındaki beklentinin ne olduğu haklı kılabilir. Kaldı ki, düşman gemisi diğerlerinden ayrı düşmüştü; ve ne diğerlerini uyarabilmiş ne de bize bir zarar vermeksizin ele geçirilmişti."

Forell'in müteveffa ve büyük Hober Mallow'un uzaktan akrabası olduğu tüm Federasyon içinde yaygın biçimde bilinen bir gerçekti. Mallow'un gayri meşru oğlu olduğu ise yine aynı yaygınlıkla ama sessizce kabul görüyordu.

Dördüncü adam küçük gözlerini sinsice kırpıştırdı. Sözcükler ince dudakların arasından sürünerek çıktılar. "Küçücük gemileri ele geçirmenin zaferiyle yan gelip yatmak iş değildir. Bunun o genç adamı daha da öfkelendirmesi beklenir."

"Bir nedene ihtiyacı olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu Forell.

"Düşünüyorum ve onu bir amil oluşturmak zahmetinden kurtarabilecek ya da kurtaracaktır." Dördüncü adam tane tane konuşuyordu. "Hober Mallow başka türlü hareket ederdi. Salvor Hardin de. Onlar kendilerinden emin ve sessizce hareket ederken, karşılarındakilerin sonu belirsiz kuvvet gösterilerine girişmelerini sağlarlardı."

Forell omuz silkti. "Bu gemi değerini ispat etti. Neden bulmak ucuzdur ve biz de bunu iyi bir kârla sattık." Sesinde doğuştan tüccarın memnuniyeti vardı. "Genç adam eski İmparatorluk'a ait," diye devam etti.

"Bunu biliyorduk," dedi iriyarı ve kül yutmaz türden bir hoşnutsuzluğu olan ikinci adam.

"Bundan kuşkulanıyorduk," diye düzeltti Forell tatlılıkla. "Eğer bir adam gemilerle ve zenginlikle gelirse, dostça yaklaşırsa, ticaret önerirse, bunun bir maske olmadığından emin oluncaya dek ona düşmanca davranmaktan sakınmak en mantıklısıdır. Ama şimdi..."

Üçüncü adamın sesi az da olsa sızlanır gibi çıkmıştı. "Daha dikkatli olabilirdik. Onun gitmesine izin vermeden

önce neyin ne olduğunu anlayabilirdik. En bilgece tavır bu olurdu."

"Bunlar çok tartışıldı ve ekarte edildi," dedi Forell. Konuyu elinin sert bir hareketiyle kesip attı.

"Devletimiz yumuşak davranıyor," diye yakındı üçüncü adam. "Vali aptalın teki."

Dördüncü adam diğerlerine teker teker baktı ve purosunun izmaritini dudaklarından aldı. Sağ yanındaki aygıtın deliğine gelişigüzel attığı izmarit sessiz bir kıvılcım çıkararak yok oldu.

"Son konuşan beyefendinin bu sözleri alışkanlık gereği söylediğine inanıyorum," dedi alayla. "Sanırım bir devlet olduğumuzu burada rahatlıkla anımsayabiliriz."

Genel bir mırıltı insanların bu görüşe katıldığını gösteriyordu.

Dördüncü adam küçük gözlerini masaya dikmişti. "O zaman devlet politikasını bir yana bırakalım. Bu genç adam... bu yabancı, olası bir müşteriydi belki. Bu tür olgularla daha önce de karşılaşmıştık. Üçünüz de bir ön mukavele imzalayabilmek için ona yağ çektiniz. Buna karşı bir anlaşmamız, bir centilmenlik anlaşmamız vardı. Ama yine de denediniz."

"Sen de denedin," diye homurdandı ikinci adam.

"Biliyorum," dedi dördüncü, istifini bozmadan.

"O halde, daha önce ne yapmamız gerektiğini bir yana bırakalım," diye sabırsızca araya girdi Forell, "ve şimdi ne yapmamız gerektiğini düşünelim. Her durumda, onu hapsetseydik ya da öldürseydik, o zaman ne olacaktı? Niyetinin ne olduğuna halen karar verebilmiş değiliz ve en kötüsü, tek bir kişinin kellesini uçurarak bütün bir İmparatorluk'u mahvedemeyiz. Onun geri dönmesini bekleyen dizi dizi donanmalar olabilir."

"Kesinlikle," diye katıldı dördüncü adam. "Şimdi, ele geçirdiğin gemiden neler aldın? Böyle çene çalmak için biraz fazlaca yaşlıyım."

"Hepsini birkaç sözcükle toparlayabilmek mümkün," dedi

Forell ciddiyetle. "O bir İmparatorluk generali ya da hangi rütbe buna denk geliyorsa. Askeri dehasını kanıtlamış genç bir insan –bildiğim kadarıyla– ve adamlarının gözünde bir simge. Epey romantik bir kariyer, ne dersiniz ha? Hakkında anlatılanların yarısının palavra olduğu kesin ama olduğu kadarı bile onu şaşılası bir kişi yapmaya yetiyor."

"Acaba 'anlatanlar' kim ola?" diye sordu ikinci adam.

"Ele geçirilen geminin mürettebatı. Bakın, hepsinin ifadelerini mikrofilme kaydettirdim ve güvenli bir yerde saklıyorum. Eğer dilerseniz onları daha sonra görebilirsiniz. Eğer gerekli görürseniz, bu adamlarla bizzat konuşabilirsiniz. Gerektiği kadarını size açıkladım."

"Bu bilgileri onlardan nasıl aldın? Gerçeği söylediklerini nereden biliyorsun?"

Forell somurttu. "Hiç de nazik davranmadım, beyefendi. Onları hırpaladım, akıllarını alacak kadar uyuşturdum ve sondayı acımasızca kullandım. Konuştular. Onlara inanabilirsiniz."

"Eski günlerde saf psikolojiye başvururlardı," dedi üçüncü adam ani bir yersizlikle. "Bildiğiniz üzere acısızdır ama çok da kesindir. Kandırmanın mümkünü yok."

"Ah, eski günlerde bir ton şeye sahipmişler," dedi Forell kupkuru bir sesle. "Artık yeni günlerdeyiz."

"Ama bu general, bu romantik ve şaşılası insan, bizden ne istiyordu?" dedi dördüncü adam. Yorgun bir inatçılık vardı üzerinde.

Forell ona jilet gibi bir bakışla baktı. "Devlet politikasını mürettebatıyla paylaşacağını mı sanıyorsunuz? Hiçbir şeyden haberleri yoktu. Bu konuda onlardan hiçbir şey sızdıramazdım ve galaksi tanığımdır, denedim de!"

"Bu da bizi..."

"Kendi sonuçlarımızı çıkarmak durumunda bırakıyor." Forell'in parmakları hafiften trampet çalmaya başlamışlardı

yine. “Genç adam İmparatorluk’un askeri bir önderi; ancak, sınır bölgesinin kıytırık bir köşesine saçılmış bir avuç yıldızın sıradan bir prensiymiş gibi davranmayı seçti. Sırf bu kadarı bile asıl niyetinin bizim bilgimiz dışında kalmasının kendisi için daha hayırlı olacağını kanıtlıyor. Onun mesleğiyle, İmparatorluk’un babamın zamanında halihazırda bize bir kez saldırmış olduğu gerçeğini bir araya getirin ve olasılıklar kabak gibi ortaya çıksın. İlk saldırıları başarısız olmuştu. İmparatorluk’un bu yüzden bize sevgi beslediğinden çok ama çok kuşkuluyum.”

“Bulgularınız arasında bunu kesinleştirecek hiçbir şey yok muydu?” diye dikkatlice sordu dördüncü adam. “Bizden bir şey saklamıyorsunuzdur umarım.”

Forell sözcüklerin üstüne basa basa yanıtladı. “Herhangi bir şey saklamam olanaksız. Bu noktadan sonra serbest rekabet söz konusu olamaz. Birleşmeye zorlanıyoruz.”

“Yurtseverlik ha?” Üçüncü adamın ince sesi küçümseyiciydi.

“Yurtseverliğin canı cehenneme,” dedi Forell usulca. “Gelecekteki bir ikinci İmparatorluk’un umurumda olduğunu mu sanıyorsunuz? İmparatorluk’un yolunu açmak için bir tek ticari misyonumu bile tehlikeye atar mıyım? Ama... sizce İmparatorluk tarafından işgal edilmek benim mi işime yarar, yoksa sizin mi? Eğer İmparatorluk kazanırsa, savaşın nimetlerine üşüşecek yeterince leş kargası ortaya çıkacaktır.”

“O nimetler de bizleriz,” diye ekledi dördüncü adam duygusuzca.

İkinci adam sessizliğini aniden bozdu ve iri gövdesini koltuğunu gıcırdatacak biçimde öfkeyle oynattı. “Ama bunu söz konusu etmenin ne anlamı var? İmparatorluk kazanamaz, öyle değil mi? İkinci İmparatorluk’u sonunda bizim kuracağımıza dair Seldon’ın talimatı mevcut. Bu sadece yeni bir kriz. Bundan önce de üç kriz atlatmıştık.”

"Evet, yeni bir kriz daha!" Forell kaşlarını çattı. "Ama ilk iki krizde bize kılavuzluk etmek üzere Salvor Hardin'e sahiptik; üçüncüsünde ise Hober Mallow vardı. Peki, şimdi kimimiz var?"

Diğerlerini ciddiyetle süzdü ve sözlerine devam etti: "Seldon'ın psikotarihsel yasalarına güvenmek içimizi pek rahatlatıyor ama onların da bir değişkene, Vakıf halkının normal inisiyatifine bağlı bir değişkene sahip olmaları olasıdır. Seldon'ın yasaları ancak kendilerine güvenenlere yardım eder."

"İnsanı yaratan çağıdır," dedi üçüncü adam. "Alın size bir savsöz daha."

"Buna güvenemezsiniz, en azından tam anlamıyla değil," diye homurdandı Forell. "Şimdi, izlenmesi gereken yol bana şuymuş gibi görünüyor: Eğer bu dördüncü krizse, Seldon mutlaka önceden görmüş olmalı. Eğer görmüşse, bununla da başa çıkmanın bir yolu elbette ki var demektir.

"Bugün İmparatorluk bizden daha kuvvetli; hep öyleydi zaten. Ama ilk kez doğrudan saldırı tehlikesiyle karşı karşıyayız, dolayısıyla bu kuvvet çok daha tehditkâr bir hale geliyor. Eğer İmparatorluk alt edilecekse, bu da tıpkı öncekiler gibi kaba kuvvetten öte bir yöntem aracılığıyla olacaktır. Düşmanımızın zayıf tarafını bulmalı ve oradan vurmalıyız."

"Peki zayıf tarafları nerede?" diye sordu dördüncü adam. "Bir kuram öne sürmek niyetinde misiniz?"

"Hayır. Varmaya çalıştığım nokta da bu. Geçmişte önderlerimiz düşmanlarının zayıf taraflarını her zaman gördüler ve o noktayı hedef aldılar. Ama şimdi..."

Sesinde bir umarsızlık vardı ve bir an için hiç kimse bir yorumda bulunmadı.

Sonra dördüncü adam, "Bize casuslar gerek!" dedi.

Forell hevesle döndü ona. "Doğru! İmparatorluk'un ne zaman saldıracağını bilmiyorum. Hâlâ vaktimiz olabilir."

"Hober Mallow İmparatorluk topraklarına bizzat girmişti," diye öne sürdü dördüncü adam.

Ama Forell başını olumsuz anlamda salladı. "O kadar doğrudan olmamalı. Hiçbirimiz genç sayılmayız; hepimiz de bürokratik ayrıntılarla pas tutmuşuz. Halen sahada olan genç adamlara ihtiyacımız var..."

"Bağımsız tüccarlar mı yani?" diye sordu dördüncü adam.

Forell başıyla onayladı ve fısıldadı: "Eğer hâlâ vakit kalmışsa!"

3
ÖLÜ EL

Yaveri içeri girdiğinde, Bel Riose atmakta olduğu sıkıntılı voltasına bir umutla ara verdi. "*Starlet*'tan haber var mı?"

"Ses seda yok. Devriye timleri uzayı mesken tuttular ama aygıtlarımız hiçbir şey kaydetmedi. Komutan Yume, filonun karşı saldırı için hazır olduğunu bildirdi."

General başını iki yana salladı. "Hayır, bir devriye gemisi için olmaz. Henüz değil. Ona derhal... Dur! iletiyi yazacağım. Kodlasınlar ve darısınla göndersinler."

Konuşurken bir yandan da yazmıştı ve kağıdı bekleyen subaya uzattı. "Siwennalı geldi mi?"

"Henüz gelmedi."

"Pekala, ulaşır ulaşmaz buraya getirilmesini sağla."

Yaver çakı gibi bir selam verdi ve ayrıldı. Riose kafese kapatılmışçasına volta atmaya devam etti.

Kapı tekrar açıldığında eşikte duran kişi Ducem Barr'dı. Ona yol gösteren yaverin peşi sıra, ağır adımlarla, Bel Riose'un tam ortasında sahra üniformasıyla dikilmekte olduğu ve ta-

vanı galaksinin bir hologramıyla süslenmiş şatafatlı odasına girdi.

"Asilzadem, iyi günler!" General ayağıyla bir sandalyeyi itti ve, "Ben açıncaya dek bu kapı kapalı kalacak," diyerek yaverini savdı.

Bacakları açık, ellerini arkasında kavuşturmuş halde, ökçeleri üzerinde yavaşça, Siwennalının önünde düşünceli düşünceli yaylanarak durdu.

Sonra, "Asilzade," dedi sertçe, "siz İmparator'un sadık bir uyruğu musunuz?"

O âna kadar istifini bozmadan sessizce beklemiş olan Barr kaşlarını kaldırdı. "İmparatorluk rejimini sevmek için hiçbir nedenim yok."

"Ama bu bir hain olduğunuz anlamına da kesinlikle gelmiyor."

"Doğru. Ancak, sırf bir hain olmamak da rejimin aktif bir destekleyicisi olmak anlamına kesinlikle gelmez."

"Genellikle bu da doğrudur. Ama bu noktada yardımı reddetmek ihanet kabul edilir ve gereğince davranılır," dedi Riose sözcüklerin üzerine basarak.

Barr kaşlarını çattı. "Sözlü tacizlerinizi astlarınıza saklayınız. İhtiyaçlarınızı ve isteklerinizi basitçe belirtmeniz benim için yararlı olacaktır."

Riose oturdu ve bacak bacak üstüne attı. "Barr, altı ay kadar önce bir görüşme yapmıştık."

"Sihirbazlar hakkında mı?"

"Evet. Anımsarsanız yapacaklarımdan bahsetmiştim."

Barr başıyla onayladı. Kollarını kucağına gevşekçe bırakmıştı. "Gidecek ve onları inlerinde görecektiniz. Dört aydır da uzaklardaydınız. Onları bulabildiniz mi?"

"Bulmak mı? Hem de ne bulmak!" diye bağırdı Riose. Konuşurken dudakları gerilmişti. Dişlerini gıcırdatmamak için çaba harcıyor gibiydi. "Asilzade, onlar sihirbaz filan değil, on-

lar birer şeytan! Orası en uzak galaksiler kadar inanılmaz bir yer. Düşünsenize! Bir mendil, hatta bir tırnak kadar küçücük bir gezegen, kaynakları Karanlık Yıldızlar'ın tozlu sınır boylarındaki en geri gezegenlere bile yetmeyecek kadar kıt, enerjisi acınacak kadar az ve nüfusu da neredeyse mikroskobik. Ama bütün bunlara rağmen halkı tüm galaksiye hükmetmeyi sessizce ve sistemlice düşleyecek kadar gururlu ve hırslı.

"Yani, kendilerinden o kadar eminler ki, acele bile etmiyorlar. Serinkanlılıkla hareket ediyorlar, geçmesi gereken yüzyıllardan bahsediyorlar. Keyiflerince yutuyorlar dünyaları; güneş sistemlerinde hallerinden memnun, avare dolaşıyorlar.

"Başarıyorlar da! Onları durduracak hiç kimse yok. Ahtopot kollarını oyuncak gemilerinin eriminden çok ötelerdeki güneş sistemlerine dolayabilecek rezilce bir ticaret ağı örmüşler. Tüccarları –ajanları kendilerini böyle adlandırıyor– parseklerce derinlere dek sızabiliyor."

Ducem Barr bu öfke selini kesti. "Bu bilgilerin ne kadarı kesin, ne kadarı öfkeden ibaret?"

Subay soluklandı ve sakinleşti. "Öfkem gözlerimi köreltmiyor. Sana Siwenna'nın Vakıf'a olduğundan daha yakın gezegenlere dek gittim diyorum, ki orada İmparatorluk uzak bir efsaneyken, tüccarlar capcanlı gerçeklerdi. Bizi bile tüccar sandılar."

"Galaksiye hükmetmeyi hedef aldıklarını bizzat Vakıf üyeleri mi söylediler?"

"Bana söylemek mi!" Riose yine hiddetlenmişti. "Bana söylemek gibi bir dertleri yoktu. Görevliler hiçbir şey söylemediler. Asıl olarak ticaretten söz ettiler. Ama ben sokaktaki insanlarla konuştum. Sıradan halkın düşüncelerini, onların kaderciliklerini, büyük bir geleceğe olan dingin inançlarını özümsedim. Bu gizlenebilecek bir şey değil, saklamaya bile çalışmadıkları evrensel bir iyimserlik."

Siwennalı memnuniyetini açıkça belli ediyordu. "Şu nokta-

ya kadar siz de fark etmişsinizdir ki, elimdeki kısıtlı verilerden yola çıkarak oluşturduğum kurgu doğrudur."

"Bu, mutlaka sizin övülmeye değer bir muhakeme gücüne sahip bulunduğunuzun göstergesidir," dedi Riose öfkeli bir alaycılıkla. "Bu aynı zamanda, Majesteleri'nin topraklarına yönelik artmakta olan tehdit için de bir belgedir."

Barr umursamazlıkla omuz silkti ve Riose aniden uzanarak yaşlı adamı omuzlarından yakaladı. Bakışlarını meraklı bir şefkatle dikti gözlerine.

"Sakın ha, asilzadem," dedi, "barbarlaşmak gibi bir niyetim yok. Bana kalırsa Siwennalıların İmparatorluk'a olan düşmanlıkları mide bulandıran bir yükten ibaret ve onu silkip atmak için elimden gelen her şeyi yapardım. Ama benim alanım askerliktir ve siyasete müdahale etmem olanaksızdır. Aksi taktirde derhal geri çağrılırım ve kariyerim sona erer. Bunu anlayabiliyor musunuz? Eminim anlıyorsunuzdur. Bakın, bunu aramızda çözelim... Kırk yıl önce edilen bu zulmün intikamını sorumlusundan aldınız, unutun gitsin artık. Sizin yardımınıza ihtiyacım var. Bunu açıkça itiraf ediyorum."

Genç adamın sesi aciliyet doluydu ama Ducem Barr başını olumsuz anlamda ve nazikçe salladı.

"Anlamıyorsunuz asilzade ve size anlatabilecek yetenekte olduğumdan da çok kuşkuluyum," derken Riose neredeyse yalvarıyordu. "Sizinle alanınızda tartışmam olanaksız. Akademisyen olan ben değilim, sizsiniz. İmparatorluk hakkındaki düşünceleriniz ne olursa olsun, gerçekleştirdiği büyük hizmetleri de kabul etmek zorundasınız. Silahlı kuvvetlerimiz belki tek tük suçlar işlediler ama asıl olarak barışın ve uygarlığın bekçisi oldular. Binlerce yıl boyunca galaksiyi yöneten *Pax imperium*'u onun donanması sağlamıştı. İmparatorluk'un Güneş ve Yıldızgemisi arması altında geçen barış dolu binlerce yılla, ondan önceki binlerce yılın anarşisini bir karşılaştırın hele. O kadim savaş ve yıkım günlerini bir düşünün ve, şu ve

şu hataları yüzünden İmparatorluk korunmaya değmez deyin bana.

"Şu ayrılık ve bağımsızlık günlerinde galaksi sınırlarının ne hale geldiğini düşünün," diye inançla sürdürdü konuşmasını, "ve kıytırık bir intikam uğruna Siwenna'yı güçlü bir donanmanın korumasındaki bir eyalet konumundan, paramparça olmuş bir bağımsızlığın getireceği sefalet ve ızdırap içinde, barbar bir galaksinin barbar bir gezegeni durumuna düşürebilir misiniz?"

"Bu kadar kötü... ve bu kadar yakın mı?" diye mırıldandı Siwennalı.

"Hayır," diye itiraf etti Riose. "Siz ve ben dörder kere daha yaşasak bile güvende olurduk. Ama benim kavgam İmparatorluk adına; bir onun, bir de sadece benim için olan ama sana hiçbir zaman aktaramayacağım askeri bir geleneğin adınadır. Hizmetinde olduğum İmparatorluk kurumu üzerine inşa edilmiş askeri bir gelenektir bu."

"Mistisizme kayıyorsunuz ve ben başkalarının mistisizmini kavramakta hep zorlanmışımdır."

"Sorun değil. Şu Vakıf'ın yarattığı tehlikeyi anlıyor olmalısınız."

"Siz henüz Siwenna'ya doğru yola çıkmadan önce o tehlike dediğiniz şeye dikkatinizi çeken bendim."

"O zaman bunun ya henüz cenin halindeyken durdurulabileceğinin ya da önüne bir daha hiçbir zaman geçilemeyeceğinin de bilincinde olmalısınız. Henüz başka hiç kimse duymadığında bile sizin Vakıf'tan haberiniz vardı. Onun hakkında İmparatorluk'taki herkesten daha çok şey biliyordunuz. Ona en iyi ne şekilde saldırılabileceğini de biliyor olmalısınız ve alacakları karşı önlemler hakkında da beni büyük bir olasılıkla uyarabilirsiniz. Hadi ama, dost olalım sizinle."

Ducem Barr ayağa kalktı. "Size anlamlı bir yardımım dokunmaz," dedi kupkuru bir sesle. "Dolayısıyla sizi böyle bir yükümlülük altında bırakmayacağım."

"Anlamı olup olmadığına ben karar veririm."

"Hayır, çok ciddiyim. İmparatorluk'un bütün gücü bir araya gelse o cüce gezegeni ezmeye yetmez."

"Niçin yetmesin?" Bel Riose'un gözleri bir çift kor gibi yanıyordu. "Hayır, olduğunuz yerde kalınız. Ne zaman gidebileceğinize ben karar veririm. Niçin yetmesin? Keşfettiğim bu düşmanı küçümsediğimi sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Asilzade," dedi isteksizce, "dönüşümde bir gemi kaybettim. Vakıf'ın eline düştüğüne dair bir kanıtım yok ama o günden beridir nerede olduğunu saptayamadık ve eğer basit bir kazaya uğramış olsaydı rotamız boyunca enkazıyla karşılaşırdık. Önemli bir kayıp sayılmaz... bir pire ısırığının onda biri bile değil ama Vakıf'ın halihazırda saldırmaya başladığının bir göstergesi de olabilir. Belki böylesine bir heves ve sonuçlarına yönelik böylesine bir umursamazlık haklarında hiçbir şey bilmediğim gizli güçlerin varlığına delildir. Bu durumda belirli bir soruyu yanıtlayarak yardım edebilir misiniz bana? Askeri güçleri nedir?"

"Hiçbir fikrim yok."

"O zaman kendi terimlerinizle açıklayınız. İmparatorluk'un bu küçük düşmanı yenemeyeceğine neye dayanarak karar veriyorsunuz?"

Siwennalı bir kez daha oturdu ve bakışlarını Riose'un dimdik bakışlarından öteye çevirdi. "Çünkü psikotarih biliminin ilkelerine inancım var. Tuhaf bir bilimdir bu. Hari Seldon adlı adamla matematiksel olgunluğuna erişti ve onunla birlikte de öldü çünkü o gün bu gündür hiç kimse onun incelikleriyle baş edemedi. Ama o kısacık zaman süresinde bile insanlığın incelenmesinde o güne dek keşfedilmiş en güçlü araç olduğunu kanıtlamıştı. Tek tek bireylerin eylemlerini önceden tahmin etmeye kalkışmadan, insan kitlelerinin hareketlerini yöneten yasaların matematiksel analizini ve ekstrapolasyonunu yöneten yasaları tanımladı."

“Yani...”

“Seldon ve birlikte çalıştığı grubun Vakıf’ın kuruluşuna var gücüyle uyguladıkları bu psikotarihti işte. Zaman, yer ve koşullar matematiksel olarak bir bütün halinde işliyor ve böylece, kaçınılmaz biçimde, İkinci Galaktik İmparatorluk’un gelişmesine hizmet ediyorlar.”

Riose’un sesi öfkeden titriyordu. “Yani Seldon’ın şu zanaatı benim Vakıf’a saldıracağım ve falanca savaşı filanca nedenden dolayı kaybedeceğim kehanetinde mi bulunuyor? Benim önceden belirlenmiş bir felaket rotasını takip eden akılsız bir robot olduğumu mu söylüyorsunuz?”

“Hayır,” diye sertçe yanıt verdi yaşlı asil. “Bilimin kişisel eylemlerle bir ilgisinin olmadığını belirttim. Öngörülen şey çok daha muazzam olan arka plandır.”

“Demek ki, Tarihsel Gereklilik Tanrıçası’nın amansız pençesinde kısılıp kalmış haldeyiz.”

“Psikotarihsel Gereklilik’in,” diye düzeltti Barr tatlı tatlı.

“Peki, ya ben özgür iredemi kullanırsam? Ya gelecek yıl saldırmaya karar verirsem ya da hiç saldırmazsam? Bu tanrıça ne kadar esnektir? Ne kadar marifetlidir?”

Barr omuz silkti. “İster şimdi saldırın, ister hiç; ister tek gemiyle saldırın, ister İmparatorluk’un tüm gücüyle; ister açıkça savaş ilan edin, ister kalleşçe vurun. Özgür iradenizi sonuna kadar işletip dilediğinizi yapın. Yine de kaybedeceksiniz.”

“Bir ölünün laneti yüzünden mi?”

“İnsan davranışlarının durdurulamayan, saptırılamayan ya da ertelenemeyen matematiğinin laneti yüzünden.”

İki adam bir kördüğüm içinde baktılar birbirlerine, ta ki general çekilinceye kadar.

“Bu meydan okumayı kabul ediyorum,” dedi basitçe. “Ölü bir lanete karşı canlı bir irade.”

II. CLEON – ... genellikle 'Büyük' lakabıyla tanınır. Birinci İmparatorluk'un güçlü hükümdarlarının sonuncusu olan II. Cleon, uzun saltanatı döneminde gerçekleşen siyasal ve sanatsal rönesansla önem kazanmıştır. Ancak, öykülerde daha çok Bel Riose ile olan bağlantısıyla yer alır ve sıradan insanlar için sadece 'Riose'un İmparatoru'dur. Saltanatının son yılında olup bitenlerin geri kalan kırk yıllık dönemi gölgelememesi önemli olup...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

4
İMPARATOR

II. Cleon evrenin hükümdarıydı. II. Cleon aynı zamanda tanı konamamış ve ızdırap verici bir illetten de çekiyordu. İnsanlık halinin verdiği tuhaf bir falsoyla bu iki ifade ne karşılıklı olarak kişiye özeldir ne de birbirleriyle özellikle bağdaşmazdır. Tarih boyunca insanı bezdirecek kadar çok örnekleri görülmüştür bunun.

Ama böylesi örnekler II. Cleon'un umurunda bile değildi. Benzer olgulardan oluşmuş uzun bir liste üzerinde kafa yormak onun kişisel ızdırabını bir elektron boyu kadar dahi dindirmeyecekti. Büyük-büyükbabasının toz zerresi boyundaki bir gezegende bir korsanken geçmişin belirsizliklerine dek uzayıp giden bir galaktik hükümdarlar dizisinin mirasçısı olarak Büyük Ammenetik'in sefahat sarayında uyuyor olmak bile II. Cleon'a çok az teselli veriyordu. Babasının çabalarının ülkesini cüzam gibi saran isyanlardan temizlemiş ve VI. Stanel'in zamanında yaşadığı birlik ve barışı tekrar sağlamış olması da, halihazırda onu rahatlatan bir şey değildi ve bunun sonucu olarak yirmi beş yıllık saltanatı süresince bir tek isya-

nın bile ihtişamına leke sürmemiş olması da şu anda ona bir rahatlık vermiyordu.

Galaksi İmparatoru ve Her Şeyin Efendisi başını yastıklarını saran canlandırıcı enerji perdesinde yuvarlarken inledi. Enerji perdesinin temasla bükülmeyen bir yumuşaklığı vardı ve bu hoş gıdıklama Cleon'u az da olsa gevşetti. Zorlukla doğruldu ve büyük salonun karşı duvarına sıkıntıyla baktı. İçinde yalnız kalmak için çok kötü bir odaydı burası. Fazlaca büyüktü. Odalar hep fazlaca büyüktü.

Ama bu kahredici krizler sırasında saray efradının abartılı titizlenmelerine, aşırı şefkatlerine ve kibirli banalliklerine tahammül etmektense yalnız olmak evlaydı. Ardında onun ölüm ihtimalinin ve yerine kimin geçeceğinin hesabının yapıldığı donuk maskeleri seyretmektense tek başına olmayı tercih ederdi.

Kafasında düşünceler düşünceleri kovaladı. Üç oğlu vardı; umut ve erdemle dolu, mağrur üç genç. Şu kötü günlerde nereye kaybolmuşlardı? Bekliyorlardı, kuşkusuz. Her biri diğerlerini ve üçü birden de onu gözetleyerek.

Sıkıntıyla kıpırdandı. Şimdi de Brodrig huzura alınmakta ısrar ediyordu. Ayaktakımından, sadık Brodrig; sadıktı çünkü saray efradını parça parça bölen bir düzine kliği birleştiren tek şey Brodrig'e karşı duydukları ortak ve yürekten nefretti.

Sadık gözdesi Brodrig... Sadık olmak zorundaydı çünkü eğer galaksideki en hızlı sürat gemisine sahip olmaz ve İmparator'un öldüğü gün gemisine atlayıp kaçamazsa, ertesi gün kendini radyasyon fırınında bulacaktı.

II. Cleon koskoca divanının kolçağındaki pürüzsüz topuza dokundu ve odanın diğer ucundaki kapı şeffaflaşarak kayboldu.

Brodrig kızıl halı boyunca ilerledi ve İmparator'un mecalsiz elini öptü.

Özel sekreter, "Sıhhatiniz, Majesteleri?" diye sordu hafiften endişeli bir sesle.

Sabırsız bir öfkeye kapılan İmparator, "Yaşıyorum işte," diye tersledi, "eğer bir tıp kitabını okuyabilen her haydutun beni kıytırık deneyleri için boş ve hevesli bir meydan olarak kullanmasına yaşamak denebilirse. İster kimyasal olsun, isterse fiziksel ya da nükleer, eğer henüz denenmemiş ve makul bir tedavisi varsa, çok bilmiş bir çenebaz bunu da denemek için İmparatorluk'un bir ucundan hemen yarın koşup gelecektir. Henüz keşfedilmemiş yeni bir kitap ya da daha doğrusu yeni bir kalpazanlık, yine ciddiyetle uygulanacaktır.

"Babamın anısı adına," diye öfkeyle homurdandı, "gözünün önündeki bir hastalığı yine aynı gözlerle inceleyebilecek bir tek iki ayaklı yaratık dahi yok! İçlerinden biri bile önüne eski çağlardan kalma bir kitabı açmadan nabzımı sayamıyor! Hastayım ve onlar buna 'bilinmeyen' bir hastalık diyorlar. Aptallar! Eğer önümüzdeki bin yıl içinde insan vücudu çaptan düşmenin yeni yöntemlerini bulacak olursa, bunu eskilerin kitaplarından okumak mümkün olmayacak ve sonsuza dek amansız bir illet olarak tedavisiz kalacak. Ya eskiler şimdi yaşıyor olmalıydılar ya da ben o zaman."

Brodrig itaatkâr biçimde beklerken İmparator'un homurdanmaları alçak sesli küfürlere dönüşmüştü. II. Cleon, "Dışarıda kaç kişi bekliyor?" diye huysuzlandı.

Başıyla kapıyı işaret etmişti.

"Büyük salon her zamanki sayıyı barındırıyor," dedi Brodrig sabırla.

"İyi ya, bırak beklesinler. Şu anda devlet işleriyle meşgulüm. Muhafız yüzbaşısına söyle duyursun. Ya da dur, devlet işlerini falan unut. Sadece huzura kimseyi istemediğim duyurulsun ve muhafız yüzbaşısı da biraz hüzünlü görünsün. Aralarındaki çakallar kendilerini belli edebilir." İmparator kibirle dudaklarını büktü.

"Bir söylenti dolaşıyor, Majesteleri," dedi Brodrig kadifemsi bir sesle. "Kalbinizin rahatsız olduğu söyleniyor."

İmparator'un gülümsemesinin de az önceki dudak bükü-şünden pek bir farkı yoktu. "Eğer bu söylenti üzerine vaktinden önce davranmaya kalkan olursa bu, başkalarının canını benimkinden önce yakacaktır. Ama sen ne istiyorsun? Önce şunu bir halledelim."

İmparator'un izin verdiğini belirten bir işareti üzerine Brodrig diz çöktüğü yerden ayağa kalktı. "Siwenna'nın askeri valisi Bel Riose ile ilgili," dedi.

"Riose mu?" kaşlarını çattı. "Çıkaramadım. Dur bir dakika, birkaç ay önce şu işgüzarca mesajı gönderen adamdan mı bahsediyorsun? Evet, anımsıyorum. İmparator ve İmparatorluk'un şanı uğruna fetihlerle dolu bir kariyer için can atıyordu."

"Ta kendisi, Majesteleri."

İmparator kısaca güldü. "Hâlâ böyle generallerimin olduğuna inanır mıydın, Brodrig? Çağlar öncesinden kalma bir garabete benziyor. Ona ne yanıt vermiştik? Bu konuyla ilgilenmiş olmalıydın."

"İlgilendim, Majesteleri. Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgi göndermesi ve İmparatorluk'tan emir almadıkça donanmasıyla daha ileri harekatlara kalkışmaması yönünde talimat verilmişti."

"Eh, yeterli sayılır. Kimin nesidir bu Riose? Sarayda hiç bulunmuş muydu?"

Brodrig başıyla onayladı ve dudakları hafifçe büzüldü. "Askerlik mesleğine on yıl önce Muhafız Alayı'nda bir öğrenci olarak başladı. Lemul Yıldız Kümesi açıklarındaki olayda da rol oynamıştı."

"Lemul Yıldız Kümesi mi? Biliyor musun, belleğim artık eskisi gibi değil... Hani şu genç bir subayın iki savaş gemimizi şeylerle... eee... bir şeylerle işte kafa kafaya çarpışmaktan son anda kurtardığı olaydan mı bahsediyorsun?" Elini sabırsızca salladı. "Ayrıntıları anımsamıyorum. Kahramanca bir şeydi."

"O subay Riose'du. Bunun için rütbesi yükseltilmişti," dedi

Brodrig kuru bir sesle. "Ayrıca bir geminin de kumandası verilmişti."

"Şimdiyse bir sınır sisteminin askeri valisi ve hâlâ genç. Yetenekli bir adam bu, Brodrig!"

"Güvenilemez, Majesteleri. Geçmişte yaşıyor. Geçmiş çağların ya da geçmiş çağlar üzerine yaratılan efsanelerin düşünü kuruyor. Bu tür kişiler kendi başlarına zararlı değildir ama gerçeklikten tamamen kopmuş olmalarından dolayı başkaları tarafından kolayca kandırılabilirler." Kısaca sustu, ardından, "Adamları, anladığım kadarıyla, ona körü körüne bağlılar," diye ekledi. "Sizin en sevilen generallerinizden biri."

"Öyle mi?" dedi İmparator düşüncelere dalarak. "Eh, hadi ama Brodrig, sadece yetenek düşmanlarının bana hizmet etmelerini istemiyorum. Onlar da sadakat açısından hiç de imrenilecek bir ayar tutturamıyorlar."

"Beceriksiz bir hain tehlike oluşturmaz. Asıl dikkatle izlenmesi gerekenler yetenekli adamlardır."

"Sen de bu gruptan mısın, Brodrig?" II. Cleon kahkahalarla gülmeye başladı, sonra yüzünü acıyla buruşturdu. "Pekala, bu durumda verdiğim dersi bir süre için unutabilirsin. Bu genç fatihimizle ilgili son gelişmeler nelerdir? Umarım sırf eski günleri yad etmek için gelmemişsindir yanıma."

"General Riose'dan bir mesaj aldık, Majesteleri."

"Ya! Peki neden bahsediyor?"

"Barbarların yerlerini saptamış ve güçlü bir keşif grubu gönderilmesini savunuyor... Ortaya koyduğu tartışma uzun ve sıkıcı. Şu anda Majesteleri'nin canını sıkmaya değmez. Özellikle de Lordlar Meclisi'nde enine boyuna görüşüleceğine göre." İmparator'a yan gözle baktı.

II. Cleon somurttu. "Lordlar mı? Bu onların sorunu mu, Brodrig? Demek ki, anayasanın daha esnek bir yorumunun yapılması gerekecek. Hep böyle olur."

"Bu kaçınılmaz, Majesteleri. Eğer muhterem pederiniz son

isyanı anayasal haklar vermeden bastırabilmiş olsaydı, çok daha hayırlıydı. Ama şimdi bu haklar var olduklarına göre, bir süre daha katlanmak zorundayız."

"Sanırım haklısın. Pekala, lordlar baksınlar bari. Ama bütün bu ciddiyet de neyin nesi be adam? Ne de olsa kıytırık bir meseleden ibaret. Uzak bir bölgede, sınırlı sayıda askerin elde edeceği bir zafer hiç de devlet sorunu sayılmaz."

Brodrig inceden gülümsedi. "Romantik bir budalanın marifeti," dedi sakin bir tavırla, "ama romantik bir budala bile, hiç de romantik olmayan bir asi tarafından kullanıldığında ölümcül bir silaha dönüşebilir. Majesteleri, bu adam burada da seviliyordu, orada da seviliyor. Genç biri. Ola ki bir ya da iki barbar gezegeni hizaya getirirse bir fatih sayılacaktır. Şimdi, pilotların, madencilerin, tüccarların ve benzeri güruhların heveslerini kışkırtabilecek genç bir fatih ne zaman olsa tehlikelidir. Muhterem pederinizin zorba derebeyi Ricker'a yaptığını size yapmayı deneyecek kadar ihtiraslı olmasa bile, lordlarımızdan birisi onu araç olarak kullanmaya kalkışabilir."

II. Cleon aceleyle bir kolunu oynattı ve ağrıyla kasıldı. Yavaş yavaş gevşedi ama gülümsemesi zayıf, sesi fısıltı gibiydi. "Sen değerli bir kulumsun, Brodrig. Hep gerekenden fazla kuşkulanıyorsun ve ben senin öne sürdüğün önlemlerin sadece yarısını almakla güvencede olabiliyorum. Bu işi lordlara bırakacağız. Ne diyeceklerine bakacak ve tavrımızı ona göre belirleyeceğiz. Genç adam henüz saldırganca hareketlerde bulunmadı sanırım."

"Böyle bir şey bildirmedi. Ama daha şimdiden takviye birlikler istiyor."

"Takviye demek!" İmparator'un gözleri merakla kısıldı. "Elindeki kuvvet nedir?"

"Yeterince destek gemisiyle beraber on kruvazör, Majesteleri. Savaş gemilerinden ikisi eski Büyük Donanma'dan sökülen motorlarla donatılmış durumda ve bir gemide de aynı

kaynaktan alınmış bir topçu bataryası var. Diğer gemiler son elli yılda inşa edilmiş yeni kruvazörler ama iyi kötü hizmet verebiliyorlar."

"On gemi hatırı sayılır bir harekat için yeterli görünüyor. Ama babam zorbaya karşı ilk zaferlerini kazandığında on gemisi bile yoktu. Genç generalin savaşmakta olduğu şu barbarlar neyin nesidir?"

Özel sekreter kaşlarını kibirle kaldırdı. "Onlara Vakıf adını veriyor."

"Vakıf mı? O da ne?"

"Haklarında hiçbir kayıt yok, Majesteleri. Arşivleri özenle gözden geçirdim. Galaksinin söz konusu olan bölgesi, iki yüzyıldan beridir haydutluğa, barbarlığa ve anarşiye gömülmüş eski Anacreon eyaletimize denk düşüyor. Bizim korumamızdan ayrılmadan hemen önce bu eyalete bir grup bilim insanı gönderildiğine dair bir not düşülmüş. Bir ansiklopedi hazırlayacaklarmış." Belli belirsiz gülümsedi. "Sanırım oraya Ansiklopedi Vakfı diyorlardı."

"Eh, bu başlamak için epey ince bir bağlantı," diye suratını astı İmparator.

"Henüz hiçbir şeye başlayabilmiş değilim, Majesteleri. O bölge de anarşi kol gezdiğinden beri bilim insanları heyetinden herhangi bir haber alınamadı. Eğer onların mirasçıları hâlâ yaşıyor ve aynı adı koruyorlarsa, onlar da mutlaka barbarlığa dönmüşlerdir."

"Generalimiz dersen bizden takviye istiyor." İmparator sekreterine kavurucu bir bakış attı. "Bu çok tuhaf, vahşilerle on gemi kullanarak savaşacak olmak ve saldırmadan önce takviye istemek! Yine de şu Riose'u anımsamaya başlıyorum; asil bir aileden gelme yakışıklı bir çocuktu. Brodrig, bu işin içinde tam olarak anlayamadığım bir şeyler var. Göründüğünden daha önemli çıkabilir."

Kaskatı kesilmiş bacaklarını örten ışıltılı örtüyle dalgın dal-

gın oynadı. “Orada bir adama İhtiyacım var; gözleri, beyni ve sadakati olan birine. Brodrig...”

Sekreterler başını itaatkâr biçimde eğdi. “Ya gemiler, Majesteleri?”

“Daha değil!” İmparator yataktaki konumunu yavaş yavaş değiştirirken hafifçe inledi. Titrek bir parmak uzatarak, “Daha fazla öğrenmeden önce olmaz,” dedi. “Lordlar Meclisi’ni haftaya bugün topla. Bu, yeni ödenekleri geçirmek için de iyi bir fırsat olacaktır. Bu ödenekleri ya geçirteceğim ya da bazı kelleler gidecek.”

Ağrıyan başını yastığındaki enerji perdesinin yatıştırıcı gıdıklamalarına bıraktı.

“Git şimdi, Brodrig! Ve doktorumu gönder. İçlerinde en beceriksiz olanı o.”

5
SAVAŞ BAŞLAR

İmparatorluk kuvvetleri Siwenna'dan dört bir yana saçılarak sınır bölgesinin karanlık bilinmeyenine doğru temkinle uzandılar. Dev uzay gemileri galaksinin kenarındaki başıboş yıldızları ayıran muazzam mesafeleri geçtiler ve Vakıf'ın etki alanının en dış kesimlerini yoklamaya başladılar.

İki yüz yıllık yeni barbarlıkları içinde birbirlerinden soyutlanmış gezegenler toprakları üzerinde hükümdarlarını bir kez daha hissettiler. Başkentlerine çevrilen ağır top bataryalarının gölgesi altında sadakat yeminleri ettiler.

Geride garnizonlar bırakıldı; omuzlarında Uzay gemisi ve Güneş armalarıyla İmparatorluk üniformaları giymiş askerler. Yaşlılar büyük-büyükbabalarının anlattığı tozlu öyküleri bir daha anımsadılar ve aynı armanın her şeye hükmettiği ve evrenin büyük, zengin ve barış içinde olduğu günlerden söz ettiler.

Sonra büyük gemiler Vakıf çevresinde ileri karakollardan oluşan hatlarını örmeye devam etmek üzere geçip gittiler. Her gezegen dokudaki uygun yerine yerleştirildi ve durum, güneşsiz ve avare bir gezegenin çıplak kayalıklarına oyulmuş genel karargahındaki Bel Riose'a rapor edildi.

Bel Riose rahatladı ve Ducem Barr'a gülümsedi. "Pekala, *şimdi* ne düşünüyorsunuz, asilzadem?"

"Ben mi? Düşüncelerimin ne kıymeti var? Ben bir asker değilim." Issız ve çorak bir gezegenin muazzamlığı içinde, bir mağara duvarına yapay hava, ısı ve ışık barındıran tek bir yaşam kabarcığı gibi oyulmuş ve kayalıklarla çevrili odanın ıvır zıvır kalabalığını bıkkın bir hoşnutsuzlukla süzdü.

"Size vereceğim ya da vermek isteyebileceğim yardımın karşılığında beni Siwenna'ya geri gönderebilirsiniz," diye mırıldandı.

"Henüz değil. Henüz değil." General koltuğunu İmparatorluk'un Anacreon eyaletini ve komşu bölgeleri gösteren eski devasa, pırıl pırıl, şeffaf kürenin durduğu köşeye doğru çevirdi. "Bütün bunlar olup bittikten sonra kitaplarınıza ve çok daha fazlasına geri dönebilirsiniz. Aile topraklarınızın size ve çocuklarınıza zamanın sonuna dek geri verilmesini sağlayacağım."

"Teşekkür ederim," dedi Barr hafif bir alaycılıkla, "ama her şeyin pespembe sonlanacağına ilişkin inancınızı paylaşmıyorum."

Riose kaba bir şekilde güldü. "Peygamberce gaklamalarınıza başlamayınız lütfen. Bu harita sizin gamlı kuramlarınızdan bambaşka şeyler söylüyor." Kürenin şeffaf yüzeyini okşadı. "Radyal projeksiyonlu bir haritayı okuyabilir misiniz? Efendim? Peki, o halde buyurun kendiniz görün. Altın renkli yıldızlar İmparatorluk arazisini gösterir. Kırmızı yıldızlar Vakıf'a bağlı olanlardır ve pembeler de büyük bir olasılıkla Vakıf'ın ekonomik etkisi altında bulunanları temsil eder. Şimdi izleyiniz..."

Riose'un eli bir topuzu kavradı ve keskin, beyaz ışıklardan oluşan bir bölge yavaş yavaş gittikçe koyulaşan bir maviye dönüştü. Kırmızı ve pembelerin çevresini tıpkı ters çevrilen bir fincan gibi sardı.

"Bu mavi yıldızlar bizim kuvvetlerimiz tarafından ele geçirilmişlerdir," dedi Riose sessiz bir memnuniyetle, "ve ilerlemeye hâlâ devam ediyorlar. Hiçbir yerde direnişle karşılaşmadık. Barbarlardan çıt çıkmıyor. Özellikle vurgulayayım ki, Vakıf kuvvetlerinden de bir karşılık görmedik. Onlar da mışıl mışıl uyuyorlar."

"Kuvvetlerinizi biraz fazla yaymıyor musunuz?" diye sordu Barr.

"Aslına bakarsanız," dedi Riose, "göründüğünün aksine, yaymıyorum. Garnizon koyup tahkim ettiğim noktalar görece olarak daha az sayıdalar ama yerleri hep özenle seçilmiş. Sonuçta az sayıda askerle büyük bir stratejik sonuç elde ediyoruz. Çok sayıda avantajı var, uzay taktiklerinin dikkatli bir çalışmasını yapmayan herkesin sanacağından da çok ama benim çevreleyen kürenin herhangi bir noktasından vurabileceğimi ve işimi tamamladığımda Vakıf'ın bana yandan ya da geriden saldırmasının mümkün olamayacağını kim olsa görebilir. Çünkü onlara dönük yan ya da geri cephelerim olmayacak.

"İvedi Kuşatma adı verilen bu strateji daha önce de denenmişti, özellikle de VI. Loris'in iki bin yıl önceki seferlerinde ama hep mükemmellikten uzak bir biçimde, hep düşmanın bilgisi ve müdahalesi altında. Ama bu kez durum başka."

"Demek tam kitabına göre." Barr'ın sesi bezgin ve ilgisizdi.

Riose sabırsızlandı. "Kuvvetlerimin başarısızlığa uğrayacaklarını mı düşünüyorsunuz hâlâ?"

"Buna zorunlular."

"Bilesiniz ki savaş tarihinde tamamlanmış bir kuşatma durumunda saldıran kuvvetlerin eninde sonunda zafere ulaşamadıkları bir tek vaka bile olmadı, yeter ki dışarıda kuşatmayı kıracak kadar güçlü bir donanma olsun."

"Siz öyle diyorsanız."

"Siz ise inancınıza sımsıkı bağlısınız."

"Evet."

Riose omuz silkti. "Kendiniz bilirsiniz."

Barr öfkeli sessizliğin birkaç saniye sürmesine izin verdi, sonra usulca sordu: "İmparator'dan bir yanıt aldınız mı?"

Riose başının arkasında, duvara asılı bir kutudan bir sigara aldı, dudaklarının arasına bir filtre yerleştirdi ve dikkatle üfleyerek yaktı. "Takviye isteğimden mi bahsediyorsunuz? Aldım ama hepsi o kadar. Sadece bir yanıt."

"Gemi yok demek."

"Yok. Bunu biraz bekliyordum zaten. Açık söyleyeyim mi, asilzadem, sizin kuramlarınızın beni paniğe sürükleyerek o takviyeyi istememe yol açmasına hiç izin vermemeliydim. Beni zor durumda bıraktı."

"Öyle mi?"

"Kesinlikle. Uzay gemileri şu sıralarda az bulunuyor. Son iki yüzyılın iç savaşları Büyük Donanma'nın yarısından fazlasını harap etti ve geri kalanların hali de pek iç açıcı sayılmaz. Bugünlerde inşa ettiğimiz gemilerin pek bir işe yaramadıklarını biliyorsunuz. Halen bütün galakside birinci sınıf bir hipernükleer motor üretebilecek bir tek kişinin bile var olduğunu sanmıyorum."

"Bunu biliyordum," dedi Siwennalı. Bakışları düşünceli ve dalgındı. "Ama sizin de bildiğinizi bilmiyordum. Demek Majesteleri İmparator'un verecek gemisi yok. Psikotarih bunu önceden kestirebilirdi; aslında kestirmiştir de. Diyebilirim ki, Hari Seldon'ın ölü elleri partiyi kazanıyor."

"Elimdeki gemiler bana yeter," diye kesip attı Riose. "Senin Seldon'ın hiçbir şey kazanmadı. Durum ciddileşecek olursa o zaman yeni gemiler bulunacaktır. İmparator öykünün tamamını henüz bilmiyor."

"Gerçekten mi? Niçin ona hepsini anlatmadınız?"

"Açık değil mi? Sizin kuramlarınız." Riose'un alaycı bir tavrı vardı. "Size saygım sonsuz ama anlattıklarınızın başından beri mümkünü yok. Eğer gelişmeler sizi haklı çıkarırsa ya da eğer olaylar bana yeterince kanıt sunarsa, işte o zaman ve ancak o zaman ölümcül bir tehlikeyle yüz yüze olduğumuz öyküsünü ileri sürebilirim.

"Ayrıca," diye gelişigüzel devam etti Riose, "gerçeklerle desteklenmeyen bu öyküde Majesteleri'ni hiç de memnun etmeyecek bir ihanet kokusu var."

Yaşlı soylu gülümsedi. "Demek istiyorsunuz ki, Majesteleri'nin yüce tahtının, evrenin bir ucundan çıkagelmiş kılıksız

barbarlar güruhu tarafından tepetaklak edilme tehlikesiyle yüz yüze olduğunun söylenmesine ne inanılır ne de takdir edilir. Bu durumda ondan hiçbir şey bekleyemezsiniz."

"Eğer özel bir elçiyi bir şeyden saymazsanız."

"Neden özel bir elçi peki?"

"Eski bir gelenektir. Tacın doğrudan bir temsilcisi, devletin bilgisi dahilinde sürdürülen her askeri harekatta hazır bulunur."

"Gerçekten mi? Neden?"

"İmparator'un kişisel varlığını her harekatta temsil etmek için. İkincil bir işlevi de generallerin sadakatini garantiye almaktır. Bu noktada her zaman başarıya ulaşıldığı iddia edilemez."

"Bunu oldukça rahatsız edici bulacaksınız, general. Yabancı bir otoriteyi demek istiyorum."

"Bundan hiç kuşku duymuyorum." Riose hafiften kızarmıştı. "Ama yapılacak bir şey de yok."

Generalin elindeki alıcı tatlı tatlı parladı ve rahatsız etmeyecek kadar yumuşak bir sarsıntıyla birlikte küçük bir iletişim silindiri delikte belirdi. Riose ruloyu açtı. "İyi! işte geldi!"

Ducem Barr kaşlarından birini hafifçe sorgular tarzda kaldırmıştı.

"Şu tüccarlardan birini yakaladığımızı biliyorsunuz," dedi. "Canlı... ve gemisi de sağlam durumda."

"Bundan bahsedildiğini işittim."

"Eh işte, onu az önce getirdiler ve bir dakika içinde burada olacak. Siz oturduğunuz yerde kalınız, asilzade. Onu sorgularken burada olmanızı istiyorum. Aslında sizi bugün buraya çağırmamın belli başlı nedeni de buydu. Benim önemli noktaları kaçırdığım yerlerde onu siz anlayabilirsiniz."

Kapı sinyali duyuldu ve generalin ayak ucuyla yaptığı küçük bir hareketle birlikte kapı ardına dek açıldı. Girişte duran adam uzun boylu ve sakallıydı, yumuşak, deriyi andıran bir

plastikten yapılmış kısa bir ceket giymişti ve arkaya atılmış bir kapüşonu vardı. Elleri serbestti ve çevresindeki adamların silahlı olduklarını biliyorsa da bunu belli etmiyordu.

Rahat adımlarla içeri girdi ve ihtiyatlı gözlerle çevresine bakındı. Generali elinin küçük bir hareketiyle ve başını hafifçe eğerek selamladı.

“Adın?” dedi Riose soğuk bir tavırla.

“Lathan Devers.” Tüccar başparmaklarını geniş ve süslü kemerine taktı. “Burada patron sen misin?”

“Vakıf’ın bir tüccarı mısın?”

“Aynen öyle. Dinle, eğer patron sensen, şu kiralık adamlarına benim mallarımı serbest bırakmalarını söyle.”

General elini kaldırdı ve tutsağını buz gibi bakışlarla süzdü. “Soruları yanıtla. Emir vermeye kalkma.”

“Pekala. Yumuşak başlıyımdır. Ama sizin çocuklardan birisi burnunu olmaması gereken bir yere soktuğu için göğsünde yarım metre çapında bir delik açılmasına neden oldu.”

Riose bakışlarını görevli teğmene kaydırdı. “Bu adam doğru mu söylüyor? Raporunda, Vrank, hiç kayıp olmadığını yazmıştın.”

“Olmamıştı, efendim,” diye endişeyle konuştu teğmen, “o sırada. Gemide bir kadın bulunduğu söylentisinin çıkması üzerine tekrar araştırma gereği duyduk. Kadın yerine, efendim, tutsağın ticari malları olduğunu iddia ettiği ve ne işe yaradıklarını bilmediğimiz çok sayıda araç gereç keşfettik. İnceleme sırasında araçlardan biri ateş aldı ve onu tutmakta olan asker öldü.”

General yine tüccara doğru döndü. “Gemin nükleer patlayıcılar taşıyor mu?”

“Galaksiler saklasın, hayır! Niçin taşıyayım ki? O aptal asker nükleer bir delikli zımbayı yanlış ucundan tuttu ve maksimum genişliğe ayarladı. Bakın, bunu yapmamak gerek. Kafanıza bir nötron tabancası dayamanızla aynı şey. Eğer üzerimde beş adam oturuyor olmasaydı zavallıyı kurtarırdım.”

Riose bekleyen muhafıza işaret etti. "Sen gidebilirsin. Yakalanan gemi hiç kimsenin girmeyeceği biçimde mühürlenecek. Otur bakalım, Devers."

Tüccar gösterilen yere oturdu ve İmparatorluk generalinin dik bakışlarıyla Siwennalı soylunun meraklı gözlerini vurdumduymazlıkla göğüsledi.

"Sen mantıklı bir adama benziyorsun, Devers," dedi Riose.

"Sağolun. Yüzümden mi etkilendiniz, yoksa istediğiniz bir şey mi var? Bakın size ne diyeceğim. Ben iyi bir işadamıyımdır."

"Her ikisi de. Bizim cephanemizi harcatıp kendini de elektron tozuna dönüştürmektense gemini bize teslim ettin. Hayata yaklaşımını bu şekilde sürdürürsen, sana iyi davranılmasını sağlarsın."

"Bana iyi davranılması hep hasretini çektiğim bir şey olmuştur, patron."

"Çok iyi, ve işbirliği de benim hasretini çektiğim bir şeydir." Riose sırıttı ve Ducem Barr'a alçak sesle, "Umarım hasret derken aynı şeyi kastediyoruzdur," diye mırıldandı. "Hiç böyle bir barbar argosu duymuş muydunuz?"

Devers yumuşak başlılıkla, "Tamam," dedi. "Sizi anladım. Ama ne tür bir işbirliğinden bahsediyorsunuz, patron? Size doğrusunu söyleyeyim: nerede durduğumu bile bilmiyorum." Çevresine bakındı. "Mesela burası neresi ve neler oluyor?"

"Ah, tanıştırma töreninin diğer yarısını ihmal ettim. Özür diliyorum." Riose'un keyfi yerindeydi. "Bu beyefendi Ducem Barr, İmparatorluk'umuzun bir asilzadesi. Ben Bel Riose'um, İmparatorluk Lordu ve Majesteleri'nin silahlı kuvvetlerinde Üçüncü Sınıf General."

Tüccarın ağzı açık kalmıştı. Sonra, "İmparatorluk mu?" dedi. "Yani bize okulda öğrettikleri şu eski İmparatorluk mu? Vay be! Ne tuhaf! Bunun artık var olmadığını sanmışımdır hep."

"Çevrene bir bak. İmparatorluk yaşıyor," dedi Riose sertçe.

"Aslında bilmeliydim," dedi Lathan Devers sivri sakalını tavana çevirerek. "Şu benim tekneyi teslim alan gemiler müthiş cilalı görünüyorlardı. Sınır bölgesindeki hiçbir krallık böylesini çıkaramaz." Alnını kırıştırdı. "Pekala, patron, neler dönüyor? Ya da size general mi demeliyim?"

"Dönen şu ki, savaşıyoruz."

"İmparatorluk Vakıf'a karşı, ha?"

"Doğru."

"Neden?"

"Sanırım nedenini biliyorsun."

Tüccar zeki bakışlarla baktı ve başını iki yana salladı.

Riose karşısındaki adamın iyice ölçüp biçmesi için zaman tanıdı, sonra tatlı tatlı, "Bildiğinizden eminim," dedi.

Lathan Devers, "Burası çok sıcak," diye mırıldandı ve kapüşonlu ceketini çıkarmak üzere ayağa kalktı. Sonra yine oturdu ve bacaklarını uzattı.

"Biliyor musunuz," dedi rahatça, "bir nara atıp ayağa fırlamamı ve sağa sola saldırmamı beklediğinizi sanıyorum. Eğer zamanlamamı iyi yaparsam, siz daha kıpırdayamadan işinizi bitiririm ve şuracıkta oturan ve hiç ses etmeyen ihtiyarcık da beni durdurmak için pek bir şey yapamaz."

"Ama böyle yapmayacaksın," dedi Riose kendinden emin bir sesle.

"Yapmayacağım," dedi Devers dostça. "Bir kere, sizi öldürmek savaşı bitirmez. Sanırım sizin geldiğiniz yerde daha çuval dolusu general vardır."

"Şahane bir çıkarım."

"Kaldı ki, sizin işinizi bitirdikten en çok iki saniye sonra karga tulumba edilir ve ya o anda ya da, duruma göre, yavaş yavaş öldürülürüm. Ama öldürüleceğim kesin ve sonu böyle biten planlar yapmaktan nefret ederim. Kârlı bir iş sayılmaz."

"Mantıklı bir adama benzediğini söylemiştim."

"Ama istediğim bir şey var be patron. Bize niçin saldırdığınızı bildiğimi söylediğinde neyi kastetmiştin? Bilmiyorum ve tahmin oyunu oynamak kadar da beni huzursuz eden bir şey olamaz."

"Öyle mi? Hiç Hari Seldon adını duymuş muydun?"

"Hayır. Tahmin oyunu oynamaktan hoşlanmadığımı söyledim."

Riose, hafifçe gülümsedikten sonra yine dalgın ifadesine bürünen Ducem Barr'a gözucuyla baktı.

Riose suratını ekşitti. "Sakın oyun oynamaya kalkma, Devers. Sizin Vakıf'ınızla ilgili bir gelenek, ya da bir masal, ya da dosdoğru tarih olan –hangisi olduğu umurumda bile değil– bir iddia var ve bu da ikinci İmparatorluk'u eninde sonunda kuracağınız şeklinde. Hari Seldon'ın psikotarih zırvalarını oldukça ayrıntılı biçimde biliyorum ve sizin İmparatorluk'a yönelik kaçınılmaz ve saldırganca niyetlerinizi de."

"Demek böyle." Devers başını düşünceli biçimde salladı. "Peki bütün bunları kim söyledi?"

"Önemli mi?" dedi Riose tehlikeli bir yumuşaklıkla. "Sen burada hiçbir şey soracak durumda değilsin. Seldon masalı hakkında neler bildiğini öğrenmek istiyorum."

"Ama eğer bu bir masalsa..."

"Kelimelerle oynama, Devers."

"Oynamıyorum. Aslında, size hepsini dosdoğru anlatacağım. Bunun hakkında bildiklerimin hepsini siz de biliyorsunuz. Saçma şeyler bunlar, yarı yarıya palavra. Her gezegenin kendi öyküleri vardır; onlarsız olmaz. Evet, bu tür laflar benim kulağıma kadar geldi... Seldon, İkinci İmparatorluk vesaire. Geceleri çocukları uyutmak için anlatılırlar. Veletler yorganlarının altına kıvrılır ve cep yansıtıcılarıyla Seldon'ın maceralarını ezberlerler. Ama sadece çocuklar içindir. En azından aklı başında yetişkinleri ilgilendirmez." Tüccar başını iki yana salladı.

İmparatorluk generalinin bakışları kararmıştı. "Gerçekten böyle mi? Yalanlarını boşa harcıyorsun, adamım. Terminus gezegeninde bulundum. Vakıf'ınızı biliyorum. Onunla yüz yüze geldim."

"Siz de kalkmış hâlâ bana soruyorsunuz. Bana, on yıldır oraya toplam iki ay bile ayak basmadığım halde. Vaktinizi boşa harcıyorsunuz. Ama derdiniz masallarsa, savaşınıza hiç durmayıp devam edin."

Barr ilk kez ve ılımlı bir tonla araya girdi. "Bu durumda Vakıf'ın kazanacağından kesinlikle eminsiniz demek ki."

Tüccar ona döndü. Yüzü hafifçe kızardı ve şakağındaki eski bir yara izi bembeyaz belli oldu. "Bak sen, sessiz ortak. Söylediklerimden bu sonucu nasıl süzebildiniz, üstat?"

Riose başıyla hafifçe onay verince, Siwennalı alçak sesle konuşmaya devam etti. "Çünkü eğer savaşı kaybedebileceğinize ve yenilginin sonuçlarına katlanmak zorunda kalabileceğinize dair en ufak bir kuşkunuz olsaydı, savaş fikrini bu denli rahat karşılamazdınız. İnanın bana, biliyorum. Benim gezegenim bir kez katlanmak zorunda kalmıştı ve hâlâ da kalıyor."

Lathan Devers sakalını çekiştirdi, hasımlarının önce birine, sonra ötekine baktı, ardından kısa bir kahkaha attı. "Bu hep böyle midir, patron. Dinle." Ciddileşmişti. "Yenilgi nedir? Savaşlar gördüm ve yenilgiler. Galipler her şeyi devralsalar kaç yazar? Kim rahatsız olur? Ben mi? Benim gibi sıradan insanlar mı?" Başını alayla salladı.

"Şunu kafalarınıza iyice sokun," dedi tüccar güçlü ve içten bir sesle, "ortalama bir gezegeni beş ya da altı tane şişko zibidi yönetir. Yumruk onların burunlarına iner ama ben huzurumu onlar için kesinlikle bozacak değilim. Anlıyor musunuz? Halk mı dediniz? Sıradan insanlar mı? Tabii, içlerinden bazıları ölür, sağ kalanlarsa bir süre fazladan vergi verirler. Ama sonra her şey rayına oturur ve bu kez farklı beş ya da altı şişko zibidiyle yine eski tas eski hamam olur."

Ducem Barr'ın burun delikleri genişledi ve sağ elinin yaşlı kasları seğirdi; ama o hiçbir şey demedi.

Lathan Devers bakışlarını ona dikmişti. Hiçbir şeyi kaçırmıyordu. "Bakın," dedi. "Hayatımı uzayda üç kuruşluk araç gerecimi satıp İşletme'den bedava birayla fıstığımı almak için harcadım. Ama orada bazı şişkolar var," –başparmağıyla omzunun arkasını işaret etmişti– "evlerinde otururlar, ben ve benim gibilerin emeğinin kaymağını yiyerek yıllık gelirimi bir dakikada kazanırlar. Diyelim ki Vakıf'ı siz idare ettiniz. Bize yine ihtiyacınız olacak. Bize İşletme'nin olduğundan da çok ihtiyacınız olacak... Çünkü neyin nerede olduğundan haberiniz yok ve nakit akışını size ancak biz sağlarız. İmparatorluk'la daha kârlı bir anlaşma yapabiliriz. Evet, yaparız; ben bir işadamıyım. Eğer kâr edeceksem, hiç durmam."

Alaycı bir meydan okumayla baktı iki adama.

Sessizlik dakikalar boyunca bozulmadı ve sonra küçük bir silindir tıkırdayarak iletişim deliğine düştü. General ruloyu açtı, yazılara bir göz attıktan sonra görselleri de taradı.

"Hareket halindeki her geminin konumunu gösteren bir plan hazırlansın. Silahlı savunma için emirlerimi bekleyin."

Pelerinine uzandı. Onu omuzlarına bağlarken Barr'a tekdüze bir sesle fısıldadı: "Bu adamı size bırakıyorum. Sonuç almanı bekliyorum. Bu bir savaştır ve başarısızlıklar karşısında çok zalim olabilirim. Unutmayınız!" İkisine de ayrı ayrı selam verdikten sonra odayı terk etti.

Lathan Devers generalin ardından baktı. "Eh, birileri bunun canını çok kötü yakacak," dedi. "Neler oluyor?"

"Bir savaş, besbelli ki," diye tersledi Barr. "Vakıf kuvvetleri ilk çatışmaları için çıkış yapıyorlar. Benimle gelseniz iyi olur."

Odada silahlı askerler vardı. Tavırları saygılı ve yüzleri ifadesizdi. Devers yaşlı ve kibirli Siwennalının peşi sıra terk etti odayı.

Götürüldükleri oda daha küçük ve daha sadeydi. İki karyo-

la, bir vizekran, bir duş ve tuvalet vardı. Askerler dışarı çıktılar ve kalın kapı üzerlerine gümleyerek kapandı.

"Pöh!" Devers çevresine hoşnutsuzca göz gezdirdi. "Bu iş kalıcıya benziyor."

"Kalıcı," dedi Barr kısaca. Yaşlı Siwennalı sırtını döndü.

Huzursuzlanan tüccar, "Senin derdin ne, üstat?" diye sordu.

"Derdim yok. Benim gözetimime verildin, hepsi bu."

Tüccar ayağa kalktı ve yaklaştı. Gövdesi, hareketsiz duran soyluyu gölgeliyordu. "Öyle mi? Ama sen de bu hücrede benimle berabersin ve buraya getirilirken silahlar bana olduğu kadar sana doğru da çevrilmişlerdi. Dinle, benim savaş ve barış üzerine olan fikirlerim senin asabını çok bozdular."

Boş yere bekledi. "Pekala, bak sana bir şey sorayım. Senin ülkenin de bir vakitler yenildiğini söylemiştin. Kim tarafından? Uzak bulutsulardan gelen kuyrukluyıldız insanları mı?"

Barr bakışlarını kaldırdı. "İmparatorluk tarafından."

"Bak sen. Peki, burada ne işin var?"

Barr çok şey anlatan bir sessizlik içindeydi.

Tüccar alt dudağını öne çıkardı ve başını ağır ağır salladı. Sağ bileğindeki yassı halkalı bileziği çıkararak uzattı. "Buna ne dersiniz?" Bileziğin bir eşi de sol bileğinde takılıydı.

Siwennalı takıyı aldı. Tüccarın işaretine uyup yavaşça kendi bileğine taktı. Teninde çok kısa süren tuhaf bir gıdıklanma oldu.

Devers'in sesi o anda değişmişti. "Pekala, üstat, harekete geçme sırası sende artık. Sadece rastgele konuş. Eğer bu odada bir dinleme böceği varsa bile hiçbir şey duyamayacaklardır. Bileğindeki şey bir alanbozandır, gerçek bir Mallow tasarımı. Buradan galaksinin ucuna dek hangi gezegene insen yirmi beş krediye satarsın. Sana beleş veriyorum. Konuşurken dudaklarını kıpırdatma ve endişelenme. Buna alışman gerek."

Ducem Barr'ın üzerine aniden bir usanç çökmüştü. Tücca-

rın delici bakışları ışıl ışıl ve ısrarlıydı. Onun beklentilerine yanıt veremeyeceğini sandı.

"İstediğin nedir?" diye sordu Barr. Sözcükleri kıpırtısız dudaklarının arasında gevelemişti.

"Sana söyledim. Bizim yurtsever dediğimiz kişiler gibi laflar ediyorsun. Ama kendi gezegenin de İmparatorluk tarafından ezilmiş ve işte sen burada onların sarı saçlı generaliyle top oynamaktasın. Pek anlamlı görünmüyor, ha, ne dersin?"

"Ben üzerime düşeni yaptım," dedi Barr. "İmparatorluk'un genel valisi benim sayemde öldü."

"Yapma yahu? Yakınlarda mı oldu bu iş?"

"Kırk yıl önce."

"Kırk... yıl... önce!" Kelimelerin tüccar için özel bir anlamı var gibiydi. Somurttu. "Anılarla yaşamak için fazlaca uzun bir süre. General üniforması giyen şu genç fırlama bunu biliyor mu?"

Barr başıyla onayladı.

Devers'in gözleri düşünceyle kararmıştı. "İmparatorluk'un kazanmasını mı istiyorsun?"

O zaman Siwenna'nın yaşlı soylusu derin bir öfkeyle patladı. "İmparatorluk ve ona bağlı her şey evrensel bir felaketle cehennemin dibine gitsin. Siwenna'nın tümü bunun için her gün dua ediyor. Bir zamanlar erkek kardeşlerim vardı, ablam, babam. Ama şimdi de çocuklarım var, ve de torunlarım. General onları nerede bulacağını iyi biliyor."

Devers bekledi.

Barr fısıltıyla devam etti. "Ama eğer sonuç alınacak riski mazur gösterecekse bu beni durduramaz. Onlar nasıl ölmeleri gerektiğini bileceklerdir."

"Demek bir zamanlar bir genel vali öldürdün?" dedi tüccar yumuşak bir sesle. "Biliyor musun, bazı şeyler yerli yerine oturuyor. Bir zamanlar bir valimiz olmuştu, adı Hober Mallow'du.

Siwenna'yı ziyaret etmişti; senin gezegenin bu, öyle değil mi? Orada Barr adında bir adamla tanışmıştı."

Ducem Barr sertçe, kuşkuyla bakıyordu. "Bu konuda ne biliyorsun?"

"Vakıf'taki her tüccarın bildiğini. Sen buraya benim ağzımdan laf almak için konmuş yaşlı bir kurnaz olabilirsin. Tamam, sana silah doğrulturlar ve sen İmparatorluk'tan nefret edersin ve onun mahvolmasını yürekten dilersin, ben de senin için yanıp tutuşurum ve bildiğim ne varsa sayıp dökerim ve general de nasıl memnun olur ama! Hiç şansın yok be üstadım!

"Ama her halükârda bana Siwennalı Onum Barr'ın oğlu olduğunu kanıtlamanı istiyorum... katliamdan kurtulabilen altıncı ve en genç oğul."

Ducem Bar'ın elleri duvardaki bir nişten aldığı madeni kutuyu açarken titriyordu. Kutudan çıkardığı madeni nesne tüccarın ellerine bırakırken hafif bir şıkırtı çıkardı.

"Bak buna," dedi.

Devers baktı. Zincirin şişkin orta halkasını göz hizasına dek kaldırdı ve dişlerinin arasından sövdü. "Ya bu Mallow'un mührü ya da ben uzay çarpmış bir çömezim. Tasarımı yapılalı elli yıldan bir gün daha az geçmemiş."

Bakışlarını kaldırdı ve gülümsedi.

"Ver elini, üstat. İnsan boyunda nükleer bir koruma kalkanı istediğim tüm kanıttır." Koca elini uzattı.

6
GÖZDE

Minik gemiler boşluğun derinliklerinden kopup geldiler ve büyük donanmanın ortasına daldılar. Ne bir kez bile ateş ettiler ne de enerji attılar... savaş gemileriyle dolu bölgede zikzaklar çizerek dolaştıktan sonra, İmparatorluk tekneleri hantal hayvanlar gibi peşlerine düşmeye çabalarken, son hızla dışarı fırladılar. Uzayın karanlığında toplu iğne başı gibi iki parlama oldu ve minik güvelerden ikisi atomlarına ayrıldı ama kalanlar çoktan uzaklaşıp gitmişlerdi.

Dev gemiler boşluğu araştırdılar, sonra asıl görevlerine geri döndüler ve kuşatmanın muazzam ağı gezegenden gezegene atlayarak örülmeye devam etti.

Brodrig'in üniforması vakurdu, özenle dikilmiş ve özenle giyilmişti. Halen İmparatorluk'un geçici genel karargahı olan Wanda adlı silik gezegenin bahçelerinde rastgele geziniyordu; yüz ifadesi kasvetliydi.

Bel Riose, yaka düğmeleri açık ve gri-siyah rengiyle hüzün veren üniforması içinde onunla birlikte yürüyordu. Riose geniş ve yassı yapraklarıyla beyaz güneşi gölgeleyen ağacımsı eğreltiotunun mis kokusu altındaki pürüzsüz, siyah sırayı işaret etti. "Şunu görüyor musunuz, efendim? İmparatorluk'tan kalma bir andaç. Fabrikalar ve saraylar unutulmuş viraneler halinde yıkılırlarken, âşıklar için konulmuş süslü sıralar hâlâ taptaze ve işe yarar durumda bekliyorlar."

II. Cleon'un özel sekreteri önünde dimdik ayakta durur ve yukarıdaki yaprakları fildişi asasının ölçülü vuruşlarıyla kırparken Riose sıralardan birine oturdu.

Bacak bacak üstüne attı ve karşısındakine bir sigara ikram etti. Konuşmaya başlarken bir yandan da kendine bir tane yaktı. "Sizin gibi işinin ehli bir gözlemciyi yollaması Majesteleri'nin aydınlık hikmetinden beklenmesi gereken bir şeydi. Daha önemli ve belki de daha acil sorunların sınır bölgesindeki küçük bir harekatı gölgede bırakması olasılığının bende yarattığı endişeyi hafifletiyor."

"İmpator'un her yerde gözü vardır," dedi Brodrig alışkanlıkla. "Harekatınızın önemini küçümsemiyoruz; yine de zorluğunun bir parça da olsa abartılmış olduğu düşüncesindeyiz. Bize bir kuşatmanın karmaşık ön manevralarını yapmak zorunda bıraktıracak kadar etkili bir engeli küçücük gemileriyle oluşturabilmeleri söz konusu dahi olmamalıydı."

Riose kızardı ama kendine hakim olmayı başardı. "Adamlarımın yaşamlarını riske atamam –zaten yeterince az sayıdalar– ya da yerlerine yenilerini koymanın mümkün olmadığı gemilerimi fazlaca sert bir saldırıyla mahvedemem. Ne denli zor olursa olsun bir kuşatmanın konulması kayıplarımı dörtte üç oranında indirecektir. Bunun askeri nedenlerini dün açıklamak cüretinde bulunmuştum."

"Hadi ama, ben bir asker değilim. Bu vakada bana açık ve seçik bir biçimde doğru gelen bir şeyin aslında yanlış olduğunu iddia ediyorsunuz. Bu kadarını hoş göreceğiz. Ancak sizin uyarılarınız çok daha ileri gidiyor. İkinci başvurunuzda takviye isteminde bulunmuşsunuz. Üstelik bu takviyeyi henüz bir tek müsademeye bile girmediğiniz küçük ve barbar bir düşmana karşı istemiştiniz. Bu koşullar altında daha fazla destek verilmesi için talepte bulunmak neredeyse kişisel yetersizliğin ya da, eğer özgeçmişiniz cesaret ve yaratıcılığınızın yeterli bir kanıtı olmasaydı, daha da kötüsünün belirtisi kabul edilebilirdi."

General soğuk bir sesle, "Size teşekkür ederim," dedi. "Ama cesurlukla körlük arasında büyük bir fark olduğunu da

anımsatmak isterim. Düşmanınızı tanıyorsanız ve alacağınız riskleri kabaca da olsa hesaplayabiliyorsanız belirleyici bir kumara atılabilirsiniz; ama hiç *bilinmeyen* bir düşmana karşı sırf harekete geçmek bile başlı başına cesaret işidir. Aynı adamın bir gün engelli bir yarışı başarıyla tamamlarken ertesi gün oturma odasındaki eşyalara niçin takılıp düşebildiğini sorgulamalısınız."

Brodrig karşısındakinin sözlerini parmaklarının kibar bir hareketiyle kesip bir yana attı. "Heyecan verici sözle ama tatmin etmekten çok uzak. Siz bu barbar gezegende bizzat bulundunuz. Dahası üzerine titrediğiniz şu esiriniz, şu tüccar var. Esirinizle birbirinizden büsbütün habersiz sayılmazsınız."

"Sayılmam mı? İki yüz yıldır soyutlanmış konumda gelişen bir gezegeni bir aylık ziyaretle zekice düzenlenmiş bir saldırı yapacak kadar iyi yorumlamanın zorluğunu takdir etmenizi diliyorum. Ben bir askerim, eteraltı üç boyutlu bir serüven filminin yarık çeneli, fıçı göğüslü kahramanı değil. Bir tek esir, hele ki düşman gezegenle hiçbir bağlantısı olmayan ticari bir grubun silik bir üyesi, düşmanın stratejik sırlarını bana malum kılamaz."

"Onu sorguladınız mı?"

"Sorguladım."

"Öyleyse?"

"Yararlıydı ama belirleyici olmadı. Ufacık, dikkate değmez bir gemisi var. Sadece eğlendirici özellikte ufak tefek oyuncaklar satıyor. En ilginçlerinden birkaçını İmparator'a göndermek üzere seçtim. Doğaldır, gemi ve çalışma biçimiyle ilgili anlayamadığım bir yığın şey var ama kabul edersiniz ki ben bir teknisyen değilim."

Brodrig, "Ama elinizde bu tür elemanlarınız var," diye dikkat çekti.

"Bunun ben de bilincindeyim," dedi general hafiften iğneleyici bir sesle. "Ama o aptalların benim ihtiyaçlarıma yanıt

verebilmek için daha kırk fırın ekmek yemeleri gerek. Geminin taşıdığı alışılmadık nükleer devrelerin nasıl çalıştıklarını kavrayabilecek yetenekte adamlar istedim. Henüz bir yanıt alamadım."

"Bu tür görevliler gelişigüzel dağıtılamayacak kadar kıymetlidir, general. Eminim geniş yetki bölgenizde çekirdek fiziğinden anlayan bir kişi mutlaka vardır."

"Öyle birisi olsaydı önce küçük filomdaki iki savaş gemisinin aksayan, kötürümleşmiş motorlarını onartırdım. Yeterince yakıtı kalmadığı için büyük bir çatışmaya girmekten aciz olan donanmanın iki gemisi. Bütün kuvvetimin beşte birini, cephe gerisindeki hatlarımızı pekiştirmek gibi bir leşkargalığıyla görevlendiriyorum."

Sekreterin parmakları sabırsızca kıpırdıyorlardı. "Bu durumda olan sadece siz değilsiniz, general. İmparator'un da benzer dertleri var."

General hiç içmediği ve paçavraya dönen sigarasını attı, bir başkasını yaktı ve omuz silkti. "Eh, şu anda asıl olan birinci sınıf teknisyenlerin bulunmamaları değil. Ama en azından psikosondam çalışır durumda olsaydı, tutsağımla ilgili daha fazla yol katedebilirdim."

Sekreterin kaşları kalktı. "Sizin bir sondanız mı var?"

"Eski bir tane. İlk kez ihtiyacım olduğunda beni yarı yolda bırakan ıskartalık bir mal. Tutsağa uykusu sırasında uyguladım ve hiçbir veri alamadım. Sonda da buraya kadarmış. Kendi adamlarımın üzerinde denedim ve sonuç oldukça uygundu ama teknisyenlerimden biri bile aynı sondanın tutsakta niçin başarısız kaldığını açıklayamıyor. Ducem Barr –bir teknisyen olmasa bile böyle şeylere eli yatkındır– tutsak çocukluğundan beri yabancı çevrelere ve nöronal uyarılara maruz kaldığı için ruhsal aygıtının sonda tarafından etkilenmiyor olabileceğini ileri sürdü. Bilemiyorum. Ama bu adam işe yarayabilir. Bu umutla tutuyorum elimde."

Brodrig asasına yaslandı. "Başkentte bir uzman olup olmadığına bakacağım. Bu arada, bahsettiğin şu diğer şahıs, şu Siwennalı neyin nesidir? Yanınızda çok fazla düşman taşıyorsunuz."

"Düşmanı tanıyor. Onu da ileride sağlayabileceği yararları göz önünde bulundurarak bekletiyorum."

"Ama o bir Siwennalı ve yasaklı bir asinin oğlu."

"O yaşlı ve güçsüz bir adam ve ailesi de rehin görevi görüyor."

"Anlıyorum. Yine de şu tüccarla kendim konuşmak isterim."

"Tabii ki."

"Yalnız," diye vurguladı sekreter soğuk bir tavırla.

"Tabii ki," diye kibarca yineledi Riose. "İmparator'un sadık bir kulu olarak onun kişisel temsilcisini amirim kabul ederim. Ancak, tüccar kalıcı karargahımızda tutulduğuna göre, cephe bölgesini ilginç bir anda bırakmak zorunda kalacaksınız."

"İlginç mi? Nasıl yani?"

"İlginç çünkü kuşatma bugün tamamlanıyor. İlginç çünkü Yirminci Sınır Filosu bir haftaya kadar direncin merkezine doğru harekete geçecek." Riose gülümsedi ve sırtını döndü.

Belli belirsiz de olsa, Brodrig kendini yaralanmış hissetti.

7
RÜŞVET

Çavuş Mori Luk ideal bir erbaştı. Ülker Takımyıldızı'ndan, toprakla uğraşmanın ve boş yere çabalayıp durmanın sıkıntılı boyunduruğunu ancak askerlik kariyerinin kırabileceği dev tarım gezegenlerinin birinden gelmişti ve bunu her haliyle belli ediyordu. Tehlikeye pervasızca atılacak kadar düş gücünden yoksun ve onunla baş edebilecek kadar da güçlü ve çevikti. Emirleri ânında uygular, astlarını kararlılıkla yönetir ve generalini şaşmaz biçimde ve taparcasına severdi.

Bütün bunların yanı sıra neşeli bir doğası da yok değildi. Görevi sırasında bir adamı gözünü bile kırpmadan öldürebilir ama ona bir an bile düşmanlık duymazdı.

Çavuş Luk'un içeri girmeden önce kapı sinyaline basması da ölçülülüğünün başka bir göstergesiydi çünkü hiç haber vermeden içeri dalmak da pekala yetkileri dahilindeydi.

İçerideki iki kişi başlarını akşam yemeklerinden kaldırdılar ve birisi eski püskü cep vericisinin şevkle vızıldayan çatlak sesini kesmek için ayağıyla uzandı.

"Yine mi kitap?" diye sordu Lathan Devers.

Çavuş sımsıkı sarılmış bir film rulosunu uzattı ve ensesini kaşıdı. "Bunlar mühendis Orne'a ait ama geri istiyor. Yani, onları çocuklarına gönderecek, bir çeşit anı olsun diye."

Ducem Barr silindiri elinde merakla çevirdi. "Mühendis bunu nereden bulmuş olabilir? Bir vericisinin de olduğunu söyleme sakın."

Çavuş başını kesinlikle ve olumsuz anlamda salladı. Karyolanın dibindeki haşatı çıkmış vericiyi gösterdi. "Burada bun-

dan başkası yok. Şimdi şu adam, Orne, kitabı işgal ettiğimiz domuz ahırından farksız gezegenlerden birinde ele geçirdi. Kitabı koca bir binada tek başına saklıyorlardı ve onu durdurmaya çalışan yerlilerden birkaçını öldürmek zorunda kaldık."

Kitaba beğeniyle baktı. "İyi bir armağan... çocuklar için."

Durakladı, sonra sinsice devam etti: "Bu arada ortalıkta müthiş haberler dolaşıyor. Sadece söylenti ama yine de hoş. General bir kez daha becerdi!" Sözlerini başıyla ağır ağır ve ciddiyetle onaylamıştı.

"Öyle mi?" dedi Devers. "Peki, ne yaptı?"

"Daha ne yapsın, kuşatmayı tamamladı." Çavuş babacan bir edayla kıkırdadı. "İlginç bir adam, vesselam. İyi iş çıkarmadı mı? Büyük konuşmayı seven gevezelerden birisi her şeyin pürüzsüz ve tıpkı kürelerin müziği gibi –artık her ne demekse– olup bittiğini söylüyor."

Barr, "Büyük saldırı başlıyor mu?" diye sordu baldan tatlı bir sesle.

Coşkulu yanıt, "Umarım," şeklindeydi. "Kolum yine tek parça haline geldiğine göre gemime dönmek istiyorum artık. Bütün gün kıçüstü oturup durmaktan usandım."

Devers ansızın, "Al benden de o kadar," diye öfkeyle mırıldandı. Bir bakla vardı ağzında ama çıkaramıyordu.

Çavuş ona kararsız gözlerle baktı ve, "Artık gitmeliyim," dedi. "Yüzbaşı birazdan devriyeye çıkar ve beni burada bulmasını istemem doğrusu."

Kapıda durakladı. "Bu arada, efendim," dedi tüccara âni, sakar bir utangaçlıkla, "karımdan haber aldım. Ona göndermem için bana verdiğiniz küçük soğutucu çok iyi işliyormuş. Hiç masraf çıkarmıyor ve eşim bir aylık yiyeceğimizi dondurulmuş halde koruyabiliyor. Sağolun."

"Sorun değil. Unut gitsin."

Ağır kapı sırıtan çavuşun ardı sıra sessizce kapandı.

Ducem Barr koltuğundan kalktı. "Eh, soğutucunun karşılı-

ğını yeterince ödediğini söyleyebiliriz. Hadi, şu yeni kitaba bir göz atalım. Ah, adı silinmiş."

Filmin yarım metre kadarını açtı ve ışığa tuttu. Sonra mırıldandı: "Çavuşun da diyeceği gibi, şu işe bakın hele! Bu kitap Summa'nın Bahçesi, Devers."

"Deme?" dedi tüccar hiç umursamadan. Kaldığı kadarıyla akşam yemeğini bir kenara itti. "Otur, Barr. Bu eski zaman edebiyatını dinlemenin bana bir yararı yok. Çavuşun dediğini duydun mu?"

"Evet, duydum. Ne olmuş?"

"Saldırı başlayacak. Biz ise burada pinekliyoruz!"

"Nerede pineklemek isterdin?"

"Neyi kastettiğimi biliyorsun. Beklemenin yararı yok."

"Yok mu acaba?" Barr eski filmi vericiden dikkatle çıkarıyor ve yerine yenisini koyuyordu. "Şu geçen ay boyunca Vakıf tarihini bana epey anlattın ve anladığım kadarıyla eski önderler de krizler sırasında oturup beklemekten öte pek bir şey yapmamışlar."

"Ah ama onlar ne yaptıklarını biliyorlardı, Barr."

"Biliyorlar mıydı dersin? Sanırım bunu her şey olup bittikten sonra söylemişlerdir ve belki de doğruydu. Ama eğer nereye gittiklerini bilmeseler, işlerin bu kadar iyi sonlanmayacağına dair bir delil de yok ortada. Ciddi ekonomik ve toplumsal güçler tek tek bireyler tarafından yönetilemez."

Devers dudak büktü. "İşlerin daha kötü sonlanacağına dair bir delil de yok. Tersine tartışıyorsun." Bakışları kararmıştı. "Diyelim ki onu vurdum."

"Kimi? Riose'u mu?"

"Evet."

Barr iç çekti. Yaşlı gözlerine çok uzun bir süre öncesinin anılarıyla birlikte huzursuzluk da gelmişti. "Suikast çıkar bir yol değil, Devers. Yirmi yaşındayken bir provokasyona kapılıp ben de denedim... ama bu hiçbir şeyi çözmedi. Siwenna'yı bir

hayduttan kurtardım ama İmparatorluk'un boyunduruğu aynen kaldı; önemli olan da bu boyunduruktu zaten, haydutun kendisi değil."

"Ama Riose basit bir haydut değil, üstat. O bütün lanet olası ordu demek. O olmadan ordu bir arada bile duramaz. Ona bebekler gibi sarılıyorlar. Adı her anıldığında şu dışarıdaki çavuşun salyaları akıyor."

"Olsun. Başka komutanlar ve başka ordular var. Daha derine inmelisin. Sözgelimi, şu Brodrig... İmparator'a onun kadar sözü geçen başka kimse yok. Riose on tanesi için çırpınırken, o bir kalemde yüzlerce savaş gemisini alabilir. Onun ününü biliyorum."

"Biliyorsun demek. Neyiyle ünlüymüş peki?" Tüccarın gözleri merakla kazandıklarını düş kırıklığıyla yitiriyorlardı.

"Bir cep rehberi mi istiyorsun? Adam dur durak bilmeden yağcılık yaparak İmparator'un kaprislerini tatmin eden ayaktakımından hergelenin teki. Kendileri de haşereden sayılan saray ahalisince nefret ediliyor çünkü ne bir soyu sopu var ne de alçakgönüllü. Hemen her şeyde İmparator'a danışmanlık ve en pis işlerinde de maşalık yapıyor. İnançsızlığı tercih etmiş ama zorunluluktan ötürü sadık davranıyor. Koca İmparatorluk'ta haydutlukta onun kadar mahir ve zevklerinde onun kadar kaba başka bir kişi daha yoktur. Dediklerine göre İmparator'un gözüne girebilmenin yolu ondan geçiyormuş ve bunun tek yolu da rezilleşmekten ibaret."

"Vay be!" Devers titizlikle düzeltilmiş sakalını düşünceli bir tavırla çekiştirdi. "İmparator da onu buraya Riose'a göz kulak olması için gönderdi. Bir fikrim olduğunu biliyor musun?"

"Şimdi biliyorum."

"Diyelim ki şu Brodrig bizim ordunun sevgilisi genç generalimizden pek hoşlanmamış olsun."

"Halihazırda, büyük bir olasılıkla öyledir. Sevebilmek gibi bir yeteneği mevcut değil."

“Diyelim ki hiç ama hiç hoşlanmasın. Bu, İmparator’un kulağına kadar gidebilir ve Riose’un başı derde girebilir.”

“Evet. Büyük ihtimalle. Ama bunun nasıl olacağını düşünüyorsun?”

“Bilmiyorum. Rüşvete açık olsa gerek sanırım.”

Yaşlı soylu kibarca güldü. “Evet, bir şekilde ama çavuşa verdiğin rüşvet gibi değil... cep soğutucusuyla olmaz. Hem onun düzeyine erişebilsen bile buna değmeyecektir. Onun kadar kolay rüşvet verebilecek başka bir kişinin daha olduğunu sanmıyorum; ama adam yozlaşmayı bile dürüstçe yapamıyor. Fiyatı ne olursa olsun, kaypaklık etmeden duramaz. İyisi mi sen başka bir yöntem düşün.”

Devers bir bacağını diğer dizinin üzerine attı ve ayak başparmağını endişeyle kıpırdattı. “Ancak, ilk izlenim...”

Sustu; kapı sinyali bir kez daha yanıp sönmeye başlamış ve çavuş eşikte yine belirmişti. Heyecanlıydı, ablak suratı asılmış ve kızarmıştı.

İkircikli bir saygı gösterisi girişiminde bulunarak, “Efendim,” diye başladı söze, “soğutucu için müteşekkirim ve ben basit bir köy çocuğu, sizler ise lordlar olduğunuz halde beni hep muhatap kabul ettiniz.”

Ülker Takımyıldızı şivesi kendini iyice belli etmişti ve dedikleri neredeyse hiç anlaşılmayacaktı. Heyecanının arasında, hantal köylü kökeni bunca yıl ve zahmetle edindiği askerce duruşunu bir çırpıda silip atmıştı.

“Ne oluyor, sorun nedir, çavuş?” dedi Barr yumuşak bir sesle.

“Lord Brodrig sizi görmeye geliyor. Yarın! Biliyorum çünkü yüzbaşı adamlarımı yarın lord tarafından denetlenmek üzere hazır etmemi istedi. Sizi... uyarmamın doğru olacağını düşündüm.”

“Teşekkür ederiz, çavuş,” dedi Barr. “Bunu takdir ediyoruz. Ama her şey yolunda, asker, heyecana gerek...”

Ama Çavuş Luk'un yüzündeki ifade şimdi korkuya dönüşmüştü. Boğuk bir fısıltıyla konuştu: "Onun hakkında anlatılan öyküleri bilmiyorsunuz. Ruhunu bir boşluk iblisine satmış. Hayır, gülmeyiniz. Bunlar çok korkunç öyküler. Her yere onun peşi sıra giden ışın tabancalı adamları olurmuş ve canı çektiğinde karşılarına kim çıkarsa vurmalarını istermiş. Muhafızlar zavallıyı vururlarmış, o ise kahkahalarla gülermiş. Diyorlar ki İmparator'un bile ondan ödü koparmış ve İmparator'u vergileri artırmaya ve halkın feryadına kulak tıkamaya zorlarmış.

"Üstelik, dediklerine göre, generalden de nefret ediyormuş. General çok büyük ve çok bilge olduğu için Brodrig onu öldürmek istiyor diyorlar. Ama bunu beceremiyor çünkü general kiminle olsa baş edebilir ve ayrıca Lord Brodrig'in yarar bir adam olmadığını da çok iyi biliyor."

Çavuş gözlerini kırpıştırdı; kendi coşkusuna ani bir utangaçlıkla gülümsedi ve kapıya doğru geriledi. Başını onaylar tarzda, sarsarcasına salladı. "Sözlerimi hafife almayın! Kendinizi kollayın!"

Kaçarcasına dışarı çıktı.

Devers başını kaldırdı. Aklından nelerin geçtiği belli olmuyordu. "Bu işleri kısmen yoluna koyuyor, ne dersin, üstat?"

"Brodrig'e bağlı," dedi Barr. "Sen ne dersin?"

Ama Devers dinlemiyor, düşünüyordu.

Hem de derin derin.

Lord Brodrig ticaret gemisinin basık kamarasına başını eğerek girdi ve silahlı kabadayıları da çatılmış kaşları ve hazır tabancalarıyla peşi sıra onu izlediler.

Özel sekreter o anda hiç de ruhunu yitirmiş bir kişi izlenimi vermiyordu. Boşluk iblisi onu satın almışsa bile üzerinde mülkiyetini belirtir bir iz bırakmamıştı. Aksine Brodrig en son saray modası giysileriyle bir askeri üssün sert ve çıplak çirkinliğini yumuşatmaya gelmiş bir manken gibiydi.

Giysilerinin parıltılı ve lekesiz çizgileri boyunu olduğundan daha uzun gösteriyor ve tüccara soğuk ve duygusuz gözleriyle uzun burun kavisinden aşağı küçümsercesine bakıyordu; fildişi asasını yere dayadı ve ona müşkülpesent bir edayla yaslanırken el bileklerindeki sedef takılar hafifçe uçuştular.

"Hayır," dedi tüccara elinin hafif bir hareketiyle, "siz burada kalınız. Oyuncaklarınızı unutun, beni hiç ilgilendirmiyorlar."

Kendine bir iskemle çekti, beyaz asasının ucuna iliştirilmiş yanardöner bir kumaş parçasıyla tozunu aldı ve oturdu. Devers'in bakışları diğer iskemleye doğru gitti ama Brodrig tembelce, "İmparatorluk'un bir lordu karşısında ayakta duracaksınız," dedi. Gülümsedi. Devers omuz silkti. "Eğer mallarımla ilgilenmiyorsanız, niçin buradayım?"

Özel sekreter buz gibi bir sessizlik içinde bekledi ve Devers usulca, "Efendim?" diye ekledi.

"Gizlilik için," dedi sekreter. "Uzayda iki yüz parsek yolu sırf sizin incik boncuğunuzu gözden geçirmek için gelmiş olmam mümkün mü? Benim gerçek istediğim sensin." işlemeli bir kutudan küçük, pembe bir hap çıkardı ve dişlerinin arasına kibarca yerleştirdi. Hapı beğeniyle ve yavaş yavaş emmeye başladı.

"Sözgelimi," dedi, "kimsiniz? Bütün bu askeri cinneti yaratan barbar gezegenin bir yurttaşı mısınız gerçekten?"

Devers başını sıkıntıyla sallayarak onayladı.

"Onun savaş diye adlandırdığı şu hırgürün başlamasından sonra mı yakalandınız? Genç generalimizden söz ediyorum."

Devers başını bir kez daha salladı.

"Pekala! Görüyorum ki, benim değerli yabancım, konuşkanlığınız dibe vurmuş durumda. Ben yolu sizin için açacağım. Generalimiz muazzam miktarlarda enerji transferleriyle açıkçası anlamsız bir savaşı sürdürüyora benziyor... üstelik aklıselim sahibi bir adamın bir el ateş etmeye bile değer bulmayacağı,

cehennemin dibindeki pire kadar bir gezegen uğruna. Ama general için mantıksızdır diyemeyiz. Akşine, çok zeki olduğunu bile söyleyebiliriz. Dediklerimi anlayabiliyor musunuz?"

"Anlayabildiğimi söyleyemem, efendim."

Sekreter tırnaklarını inceledi ve, "O halde dinlemeye devam ediniz," dedi. "General adamlarını ve gemilerini kısır bir şan ve şöhret gösterisi için harcamaz. Şandan ve devletin onurundan bahsettiğini biliyorum ama kahramanlar çağının tahammül edilmez yaşlı yarı tanrılarından biri olmak özentisinin hiç de inanılır görünmediği ortada. Burada şan ve şereften öte bir şeyler var... ve size de tuhaf, gereksiz ölçüde özen gösteriyor. Şimdi, eğer siz benim tutsağım olsaydınız ve bana da generalimize yaptığınız gibi bir işe yaramayacak kadar kıt bilgiler verseydiniz, karnınızı deşer ve sizi kendi bağırsağınızla boğardım."

Devers'in kılı bile kıpırdamamıştı. Bakışları hafifçe oynadı, önce sekreterin kabadayılarından birine kaydı, sonra diğerine. Hazırdılar, hem de hevesle.

Sekreter gülümsedi. "Bakın hele, sessiz bir şeytanımız varmış meğer. Generale göre bir psikosonda bile etkisiz kalmış ve bu da onun hatası çünkü beni genç askeri dehamızın palavra sıktığına ikna etti." Epey neşeli görünüyordu.

"Benim dürüst tüccarım," dedi, "benim de bir psikosondam var, hem de tam size uygun bir tane. Şunları görüyor musun?"

Zarif biçimde tasarlanmış ve aynı şey oldukları açıkça görülen pembe ve sarı dikdörtgenleri elinin baş ve işaret parmakları arasında kayıtsızca tutuyordu.

Devers, "Görüyorum," dedi. "Nakit paraya benziyorlar."

"Doğru, nakit para... Hem de İmparatorluk'taki en iyi nakit para çünkü arkasında benim mülküm var, ki İmparator'unkinden bile daha geniştir. Yüz bin kredi! Hepsi burada! İki parmağımın arasında! Sizin için!"

"Neye karşılık, efendim? Ben iyi bir tüccarım ama her ticaret çift taraflıdır."

"Neye mi karşılık? Gerçeğe! General neyin peşinde? Niçin savaşıyor?"

Lathan Devers iç geçirdi ve sakalını düşünceyle sıvazladı.

"Neyin peşinde ha?" Gözleri, paraları teker teker saymakta olan sekreterin parmaklarını takip ediyordu. "Tek kelimeyle İmparatorluk'un."

"Hah! Ne kadar sıradan! Döner dolaşır hep bu noktaya varır. Ama nasıl? Galaksinin kıyısından İmparatorluk'un zirvesine ulaşan yol niçin bu kadar geniş ve davetkâr?"

"Vakıf'ın sırları vardır," dedi Devers buruk bir sesle. "Kitapları var, eski kitaplar... o denli eskiler ki, dillerini sadece en yukarıdaki üç beş kişi biliyor. Ama bu sırların üzerine törelerin ve dinin perdesi inmiş ve onları kimse kullanamıyor. Ben denedim ve işte şimdi buradayım... ve orada beni idam fermanım bekliyor."

"Anlıyorum. Peki bu eski sırlar? Hadi ama, yüz bin kredi için en mahrem ayrıntıları bilmem gerek."

"Elementlerin dönüştürülmesi," dedi Devers kısaca.

Sekreterin gözleri kısıldı ve ilgisizliklerini kısmen yitirdi. "Bana söylendiği kadarıyla dönüştürmenin uygulanabilirliği çekirdek fiziği açısından olanaksızmış."

"Öyledir, eğer nükleer güçler kullanılırsa. Ama eskiler zeki çocuklarmış. Nükleerden daha büyük ve daha temel güçler vardır. Eğer Vakıf bu güçleri kullanmışsa..."

Devers içinde bir şeylerin kıpır kıpır ettiğini hissetti. Olta atılmış, balık yeme vurmaya başlamıştı.

"Devam ediniz," dedi sekreter ansızın. "Eminim general bütün bunlardan haberdardır. Ama bütün bu tiyatro sona erdiğinde ne yapmak niyetinde?"

Devers'in sesi kaya gibi sertti. "Elementlerin dönüştürülmesi sayesinde İmparatorluk'un tamamında ekonominin diz-

ginlerini eline alacaktır. Riose alüminyumdan tungsten, demirden iridyum üretmeye başladığında, maden hisselerinin paçavra kadar değeri kalmayacaktır. Bazı madenlerin bol, bazılarının ise çok ender bulunmaları üzerine kurulu bütün bir üretim sistemi tamamen rayından çıkacaktır. İmparatorluk'un bugüne dek tanık olmadığı bir başıbozukluk devri başlayacak ve bunu ancak Riose durdurabilecektir. Ayrıca, sözünü ettiğim şu yeni güç meselesi de var, hani Riose'un kullanmakta hiçbir vicdani rahatsızlık duymayacağı.

"Şu anda onu durduracak hiçbir şey yok. Vakıf'ı ensesinden yakalamış durumda ve onunla işini bitirir bitirmez İmparatorluk'unu iki yıl içinde ilan edecektir."

"Demek böyle." Brodrig hafifçe güldü. "Demirden iridyum yapmak, dediğiniz buydu, öyle değil mi? Bakın, size bir devlet sırrı vereyim. Vakıf'ın halen generalle iletişim içinde olduğunu biliyor muydunuz?"

Devers irkilmişti.

"Şaşırmış görünüyorsunuz. Niçin olmasın? Şu anda yeterince mantıklı geliyor. Barış yapması için ona yılda yüz ton iridyum önerdiler. Kendi kellelerini kurtarmak için dinsel törelerini çiğneyerek iridyuma çevirecekleri yüz ton demir. Aslında hiç fena sayılmaz ama bizim dürüstlüğüne toz kondurmayan generalimizin reddetmesine şaşmamalı... nasıl olsa hem iridyumu alacak hem de İmparatorluk'u. Zavallı Cleon onu biricik namuslu generali sanmıştı. Benim bıyıklı tüccarım, paranızı hak ettiniz."

Elindekileri odaya savurdu ve Devers uçuşan paraların peşinden seğirtti.

Lord Brodrig kapıda durdu ve döndü. "Küçük bir anımsatmada bulunayım, tüccar. Şu silahlı oyun arkadaşlarımın ne kulakları vardır, ne dilleri, ne eğitimleri ve ne de zekaları. Duymazlar, konuşmazlar, yazmazlar, hatta psikosondaya bile bir anlam ifade etmezler. Ama ilginç infaz yöntemleri bulmak-

ta uzmandırlar. Seni yüz bin krediye satın aldım dostum. Bana pazarlıkta zarar ettirmeyeceksin. Eğer bir gün satın alındığını unutur da... diyelim ki... konuştuklarımızı Riose'a tekrarlamaya kalkarsan, infaz edilirsin. Ama benim usulümce."

O zarif yüzde ince gülümsemeyi kanlı bir sırıtışa dönüştüren ani bir değişiklik olmuştu. Devers, asıl mal sahibi olan boşluk iblisini müşterisinin gözbebeklerinde bir an için gördüğünü sandı.

Brodrig'in 'oyun arkadaşlarının' tabancalarının önü sıra kendi kamarasına yürüdü.

Ducem Barr'ın sorusuna ise düşünceli bir memnuniyetle yanıt verdi: "Hayır, işin en garip tarafı da bu zaten. O bana rüşvet verdi."

İki aydır sürmekte olan zorlu savaş Bel Riose'da izini bırakmıştı. Üzerine tam bir ağırlık çökmüştü ve çabuk sinirleniyordu.

Ona taparcasına bakmakta olan Çavuş Luk'a sabırsızca seslendi. "Dışarıda bekle, asker ve benim işim bittiğinde bu iki adamı kamaralarına götür. Ben çağırmadıkça içeri hiç kimse girmeyecek. Hiç kimse, anladın mı?"

Çavuş sert bir selam çakarak kendini dışarı attı ve Riose masasının üzerinde bekleyen kağıtları hoşnutsuzluğunu belli eden bir homurtuyla topladı, en üstteki çekmeceye tıkıştırdı ve çekmeceyi çarparak kapattı.

Sözü uzatmadan, "Oturun," dedi bekleyen ikiliye. "Çok vaktim yok. Doğrusunu söylemek gerekirse burada hiç olmamalıydım ama sizi görmem gerekiyor."

Uzun parmakları içine Majesteleri II. Cleon'un kırışık, ciddi yüzünün bir suretinin yerleştirildiği kristal küpü ilgiyle okşamakta olan Ducem Barr'a doğru döndü.

"Bir kere, asilzade," dedi general, "sizin şu Seldon kaybediyor. Doğrusu iyi savaşıyor çünkü Vakıf'ın adamları akılsız arılar gibi üşüşüyorlar ve çılgınlar gibi dövüşüyorlar. Her ge-

zegen şiddetle savunuluyor ve bir kez alındıktan sonra da yine her gezegen öylesine isyanla dolu oluyor ki, elde tutabilmek de fethetmek kadar başlı başına bir derde dönüşüyor. Ama fethediliyor ve öyle de kalıyorlar. Sizin Seldon kaybediyor."

"Ama henüz tamamen yenilmedi," diye kibarca mırıldandı Barr.

"Vakıf bile eski iyimserliğini yitirmiş durumda. Şu Seldon'ı nihai teste tabi tutmam için bana milyonlar öneriyorlar."

"Dedikodulara bakılırsa."

"Ah, demek dedikodular benden önde gidiyor. Son haberleri de içeriyorlar mı?"

"Son haberler nedir?"

"Ne olsun, şu Lord Brodrig –ki İmparator'un canı ciğeridir– kendi isteğiyle komutayı devraldı."

Devers ilk kez söze girdi. "Kendi isteğiyle mi dedin, patron? Nasıl olur? Yoksa adamdan hoşlanmaya mı başladın?" Güldü.

Riose sakin bir sesle, "Hayır, hoşlandığımı söyleyemem," dedi. "Sadece o mevkiyi uygun bir fiyata satın aldığını varsayıyorum."

"Ne gibi?"

"İmparator'a takviye gönderilmesi için ricada bulunmak gibi."

Devers'in küçümseyici sırıtışı iyiden iyiye yayılmıştı. "İmparator'la konuştu, ha? Sanırım, patron, sen bu takviyeleri bekliyorsun ve her an gelebilirler. Doğru mu?"

"Yanlış! Çoktan geldiler bile. Birinci sınıf, gıcır gıcır ve güçlü beş savaş gemisi, İmparator'un özel bir mesajı ve kutlamalarıyla birlikte ve dahası da yolda." Sonra istihzayla sordu: "Sorun nedir, tüccar?"

Devers donmuş dudaklarının arasından yanıtladı. "Hiç."

Riose uzun adımlarla masanın arkasından çıktı ve eli ışın tabancasının kabzasında olmak üzere tüccarın karşısına dikildi.

“Sorun nedir dedim, tüccar? Haberler senin canını sıkmışa benziyor. Tabii, Vakıf’a aniden ilgi duymaya başlamamışsındır mutlaka.”

“Başlamadım.”

“Evet... epey tuhaf yönlerin var.”

“Öyle mi, patron?” Devers gerginlikle gülümsedi ve yumruklarını ceplerinde sıktı. “Sen sırayla say, ben de onları senin için tepeliyeyim.”

“Şöyle sıralayayım. Biraz fazlaca kolay yakalandın. Yanık bir kalkanla yapılan ilk darbenin hemen ardından teslim bayrağını çektin. Gezegenine ihanet etmeye hazırsın, üstelik de bedavadan. Bütün bunlar çok ilginç, ne dersin?”

“Kazanan tarafta olmanın hasretiyle yanıyorum, patron. Ben mantıklı bir adamım; bunu bana sen söylemiştin.”

Riose boğuk bir sesle, “Kabul!” dedi. “Ama o gün bu gündür yakalanan başka bir tüccar olmadı. Hiçbir ticaret gemisi canı istediğinde kaçıp kurtulabilecek hıza sahip değildi. Hiçbir ticaret gemisi, eğer savaşı göze alırsa, bir hafif kruvazörün darbelerini karşılayabilecek koruyucu perdeye de sahip değildi. Yine de hiçbir tüccar gerektiğinde ölümüne savaşmaktan kaçınmadı. Tüccarlar işgal altındaki gezegenlerde gerilla savaşını başlatan, önderlik eden ve işgal altındaki uzayda vurkaç saldırıları düzenleyenler olarak tanınırlar.

“Bu durumda, mantıklı tek kişi sen misin? Ne dövüşüyor ne de kaçıyorsun; ama hiç zorlanmadan ihanet ediyorsun. Gerçekten de eşsizsin sen, şaşırtıcı biçimde eşsiz... aslında, şüphe uyandıracak kadar eşsiz.”

“Demek istediğini anlıyorum, patron ama benim aleyhimde kullanabileceğiniz hiçbir şeyiniz yok,” dedi Devers alçak sesle. “Altı aydır buradayım ve hep iyi bir çocuk oldum.”

“Doğru, oldun, ben de sana iyi davranarak karşılığını ödedim. Geminin altüst edilmesine izin vermedim ve sana hep anlayışla yaklaştım. Ama karşılığını veremedin. Örneğin, ta-

şıdığın aygıtlarla ilgili vereceğin bilgiler çok yardımcı olurdu. Üretildikleri nükleer ilkeler aynı zamanda Vakıf'ın en can sıkıcı silahlarında da geçerli olsalar gerek. Haksız mıyım?"

"Ben basit bir tüccarım," dedi Devers, "o kodaman mühendislerden biri değilim. Ben malı üretmiyorum, satıyorum sadece."

"Eh, bunu pek yakında anlayacağız. Bu nedenden dolayı geldim buraya. Sözgelimi, gemin kişisel bir güç perdesi için aranacak, bugüne dek senin üzerinde görülmedi ama bütün Vakıf askerlerinde mevcut. Bu bana vermek istemediğin bilgilerinin olduğuna ilişkin yeterli bir delil. Ne dersin?"

Yanıt yoktu. Riose, "Daha doğrudan deliller de olacak," diye sürdürdü konuşmasını. "Psikosondayı yanımda getirdim. Daha önce bir kez başarısız kalmıştı ama düşmanla temas liberal bir eğitim tarzıdır."

Sesinde sakin bir tehdit gizliydi ve Devers komutanın kılıfından çıkmamış tabancasını kaburgalarına dayanmış gibi hissetti.

"Bilekliğini ve üzerindeki tüm takıları çıkaracak ve bana vereceksin," dedi general sakin bir edayla. "Yavaşça! Nükleer alanlar çarpıtılabilir ve psikosondalar sadece statik kaydedebilirler. Hah, işte böyle. Şunları alayım."

Generalin masasının üzerindeki alıcı yanıp sönmeye başladı ve Barr'ın ayakta, üç boyutlu İmparatorluk kristaline hâlâ bakmakta olduğu yerin yanındaki deliğe bir mesaj kapsülü düştü.

Riose ışın tabancasını çekmiş halde masanın ardına geçti. "Sen de, asilzade," dedi Barr'a. "Bilekliğin senin hükmünü veriyor. Ancak, daha önce yardımın dokunmuştu ve ben de kinci bir insan değilim ama rehin tutulan ailenin kaderini psikosondanın verileri belirleyecek."

Riose mesaj kapsülünü almak üzere eğilirken Barr, Cleon'un kristal büstünü kaldırdı ve generalin kafasına sessizce ve itinayla indirdi.

Her şey Devers'in anlayamayacağı kadar hızlı olup bitmişti. Sanki yaşlı adamın yüreğindeki eski bir zebani uykusundan uyanmıştı.

"Dışarı!" dedi Barr sıkılmış dişlerinin arasından. "Çabuk!" Riose'un yere düşürdüğü ışın tabancasını aldı ve gömleğinin cebine soktu.

Kapının mümkün olan en dar aralığından dışarı süzülürlerken, Çavuş Luk onlara doğru döndü.

Rahatça, "Düş önümüze, çavuş," dedi Barr. "Yolu göster."

Devers kapıyı arkalarından kapadı.

Çavuş Luk onları kamaralarına kadar götürdü, orada çok kısa bir an için durakladıktan sonra, ışın tabancasının namlusunun sırtına dürtüldüğünü hissedip kulaklarında da bir sesin, "Ticaret gemisine!" dediğini işittiği için yola devam etti.

Devers hava kilidini açmak üzere öne çıktı ve Barr, "Olduğun yerde dur, Luk," dedi. "Dürüst bir adamsın ve seni öldürmek istemiyoruz."

Ama çavuş tabancanın üzerindeki mührü tanımıştı. Boğulurcasına bir hiddetle, "Generali öldürdünüz!" diye haykırdı.

Vahşi, anlaşılmaz bir feryatla birlikte tabancanın ateşine doğru körlemesine atıldı ve yarı kavrulmuş bir halde yere yığıldı.

Sinyal ışıkları tüyler ürpertici göz kırpmalarına başlamadan ve gökyüzündeki dev galaktik merceğin bulanık örümcek ağlarının üzerinde diğer karanlık gölgeler de yükselmeye başlamadan önce ticaret gemisi ölü gezegenden havalanmıştı bile.

"Sıkı tutun, Barr," dedi Devers kasvetli bir sesle, "ve görelim bakalım benim hızımla baş edebilecek bir gemileri var mıymış!"

Olmadığını pekala biliyordu.

Bir kez uzaya çıktıktan sonra tüccarın sesi yitik ve tükenmiş gibi çıkmaya başlamıştı. "Brodrig'e yutturduğum yalanlar

biraz fazlaca başarılı olmuşa benziyor. Sanırım zarını generalin lehine atmış."

Samanyolu denilen yıldız yığınının derinliklerine son hızla daldılar.

8
TRANTOR'A DOĞRU

Devers önündeki küçük ve cansız kürenin üzerine eğildi, bir yaşam izi aradı. Yönsel kumanda uzayı darısınla ince eleyip sık dokurcasına tarıyordu.

Barr bir köşedeki alçak kampetinin üzerinden sabırsızlıkla izledi. "Artık sinyal alınmıyor mu?" diye sordu.

"İmparatorluk delikanlılarından mı? Hayır." Tüccar sözcükleri belirgin bir sabırsızlıkla homurdanmıştı. "Oyunbozanların izini çoktan kaybettik. Boşluk aşkına! Üstuzayda yaptığımız körlemesine sıçramalarla kendimizi bir güneşin göbeğinde bulmadığımız için şanslı sayılırız. Erimleri bizimkinden fazla olsa bile bizi izlemiş olamazlar, ki bunu da yapmadıkları kesin."

Arkasına yaslandı ve yakasını çekiştirerek gevşetti. "Bu İmparatorluk delikanlılarının burada ne aradıklarını bilmiyoruz. Bazı boşluklar birbirine uymuyor."

"Bu durumda, anladığım kadarıyla, sen Vakıf'a ulaşmaya çalışıyorsun."

"Birlik'e çağrı yapıyorum... ya da yapmaya çalışıyorum."

"Birlik mi? Onlar da kim?"

"Bağımsız Tüccarlar Birliği. Hiç duymadın mı? Eh, bu konuda yalnız değilsin. Henüz flaş haberimizi patlatmadık!"

Bir süre suskun alıcı göstergesinde odaklanan bir sessizlik oldu ve Barr, "Menzil içinde misin?" dedi.

"Bilmiyorum. Nerede olduğumuza dair sadece küçük bir fikrim var; parakete hesabıyla. İşte bu yüzden yönsel kumandayı kullanmak zorundayım ve biliyor musun, bu seneler sürebilir."

"Sürer mi dersin?"

Barr parmağıyla işaret etti ve Devers sıçrayarak kulaklıklarını ayarladı. Boz bulanık küreciğin içinde topluiğne başı kadar küçük bir ışık parlamıştı.

Devers yarım saat boyunca, tembel ışığın birbirine bağlanmak için beş yüz yıl harcayacağı iki noktayı üstuzay yoluyla birleştiren kırılgan, ince bağlantı hattını güçlendirmeye çabaladı.

Sonra umutsuzluk içinde bir kez daha yaslandı ardına. Bakışlarını kaldırdı ve kulaklıklarını geriye attı.

"Hadi, bir şeyler atıştıralım, üstat. İstersen kullanabileceğin bir iğneduş var ama sıcak suyu idareli harcamalısın."

Duvarlardan biri boyunca uzanan dolabın önüne çömeldi ve içindekileri karıştırdı. "Otobur değilsindir umarım."

Barr, "Ben omnivorum," dedi. "Ama ya Birlik ne oldu? Onları kayıp mı ettin?"

"Öyle görünüyor. Biraz fazlaca uzun bir erimdi. Ama fark etmez. Önemli olanı aldım."

Doğruldu ve masanın üzerine iki madeni kap yerleştirdi. "Sadece beş dakika izin ver, üstat, sonra kontak noktalarını birleştir ve basarak aç. Yemek, tabak ve çatal çıkacaktır ortaya... eğer peçete gibi inceliklere meraklı değilsen ve acelen de varsa çok kullanışlı oluyor. Sanırım Birlik'ten neler aldığımı bilmek istiyorsundur."

"Eğer bu bir sır değilse."

Devers başını salladı. "Senin için değil. Riose doğruyu söyledi."

"Haraç konusunda mı?"

"Evet. Onlar önerdiler *ve* reddedildi. İşler kötüye gidiyor. Loris'in dış güneşlerinde çatışmalar olmakta."

"Loris Vakıf'ın yakınlarında mı?"

"Ha? Ah, bilemezsin tabii. O ilk Dört Krallık'tan biridir. Son savunma hattının bir parçası olduğunu söyleyebilirsin. En kötüsü de bu değil. Daha önce hiç görülmemiş büyüklükte savaş gemileriyle saldırıyorlar. Bu da Riose'un bize palavra sık-

madığını gösteriyor. Gerçekten de takviye *almış*. Brodrig taraf değiştirdi ve ben de her şeyi elime yüzüme *bulaştırdım*."

Yemek kabının bağlantı noktalarını insanın içini karartan bir bakışla birleştirdi ve tepsinin önünde açılmasını izledi. Güvecin kokusu odayı doldurmuştu. Ducem Barr yemeye çoktan başlamıştı bile.

"Durumdan görev çıkarmak buraya kadarmış demek," dedi Barr. "Burada yapabileceğimiz hiçbir şey yok; Vakıf'a dönmek için İmparatorluk hatlarını yaramayız; en mantıklı olanın dışında hiçbir şey yapamayız: o da beklemekten ibarettir. Ancak, eğer Riose iç savunma hattına kadar ulaşmışsa fazla beklemeyeceğiz demektir."

Devers çatalını bıraktı. "Beklemek mi diyorsun?" diye homurdandı gözlerini öfkeyle açarak. "Bu *senin* için kolay. Senin riske ettiğin bir şey yok."

"Yok mu?" Barr inceden gülümsedi.

"Yok. Aslında bak sana ne diyeceğim." Devers'in huzursuzluğu yüzünden okunuyordu. "Bütün bu işlere sanki mikroskop lamının üzerindeki ilginç bir şeymişçesine bakıp durmaktan usandım artık. Orada bir yerde arkadaşlarım ölüyor ve yine orada bir yerde bütün bir gezegen, benim yurdum da ölüyor. Sen bir yabancısın. Bilemezsin."

"Dostlarımın öldüklerini gördüm." Yaşlı adamın elleri kucağındaydı, gözlerini kapatmıştı. "Evli misin?"

"Tüccarlar evlenmez," dedi Devers.

"Eh, benim iki oğlum ve bir yeğenim var. Onlar uyarıldılar ama bazı nedenlerden dolayı eyleme geçemiyorlar. Bizim kaçmamız, onların ölmeleri demektir. Kızım ve iki torunum, umarım gezegeni sağ salim terk etmiş olsunlar ama onları saymasak bile, senden çok daha fazlasını riske soktum ve kaybettim."

Devers'in öfkesi denetlenemiyordu. "Biliyorum. Ama bu senin seçimindi. İsteseydin Riose'la top bile oynayabilirdin. Senden hiçbir zaman..."

Barr başını iki yana salladı. "Bu bir seçim sorunu değildi, Devers. Vicdanın rahat etsin, oğullarımı senin uğruna tehlikeye atmadım. Riose'la cüret edebildiğim kadarıyla işbirliği yaptım. Ama psikosonda vardı."

Siwennalı soylu gözlerini açtı ve içleri acıyla doluydu. "Riose bir defasında bana geldi, bir yıldan fazla oluyor. Sihirbazların çevresinde gelişen bir tarikattan bahsetti ama gerçeği atladı. Bu bir tarikat değildi. Bak, Siwenna senin gezegenini tehdit eden mengeneye tam kırk yıl önce sıkıştırılmıştı. Beş isyan bastırıldı. Sonra ben Hari Seldon'ın kadim kayıtlarını keşfettim... ve şimdi bu 'tarikat' bekliyor.

"Sihirbazların döneceği günü bekliyor ve o gün için hazırlanıyor. Bekleyenlerin önderliğini oğullarım yapıyor. Kafamda sakladığım ve bir psikosondanın yakalamasına izin vermemem gereken sırrım *bu* işte. Bu yüzden oğullarım rehine olarak ölmek zorundalar; yoksa birer asi olarak öldürülecekler ve Siwenna'nın yarısını da birlikte götürecekler. Görüyor musun, seçme şansım yok ve ben bir yabancı da değilim."

Devers bakışlarını indirdi ve Barr yumuşak bir sesle sürdürdü konuşmasını. "Siwenna'nın bütün umudu bir Vakıf zaferine bağlı. Hari Seldon Siwenna için Vakıf'a yaptığı gibi bir nihai kurtuluş öngörüsünde bulunmuyor. Halbuki oğullarım bir Vakıf zaferi için feda edildiler. Benim insanlarım için *kesin* bir şey yok... umut etmekten başka."

"Ama hâlâ bekliyor olmaktan memnunsun. İmparatorluk donanması Loris'te olsa bile."

"Doğrudan doğruya Terminus'a inmiş olsalar bile tam bir güvenle beklerdim," dedi Barr sadece.

Tüccar umutsuzluk içinde somurttu. "Bilmiyorum. Bu şekilde olup bitmesi mümkün değil; büyü değil ki bu! Psikotarih olsun ya da olmasın, onlar çok güçlüler, biz ise zayıfız. Seldon bu konuda ne yapabilir?"

"Yapacak bir şey yok zaten. Yapılacak olan zaten *yapılmış*.

Şu anda işlem devam ediyor. Çarkların dönüşünü ve zillerin çalışını işitmiyor olman bunu daha belirsiz kılmaz."

"Belki ama her olasılığa karşı Riose'un kafasını kırmış olmanı dilerdim. O, bütün ordusundan daha belalı bir düşman."

"Kafasını kırmak mı? Sıradaki komutanın Brodrig olduğunu bile bile mi?" Barr'ın yüzü nefretle gerildi. "Siwenna'nın tamamı benim rehinem olurdu. Brodrig ne mal olduğunu çoktan belli etti. Beş yıl önce her on erkeğinden beşini kaybeden bir gezegen var... sırf akıl almaz vergileri ödemeyi başaramadıkları için. Vergi memuru aynı bu Brodrig'di işte. Hayır, Riose yaşayabilir. Onun vereceği cezalar Brodrig'inkilerin yanında çocuk oyuncağı gibi kalır."

"Ama düşman üssünde geçirilen *altı ay* ve elde bir şey yok." Devers güçlü ellerini kavuşturup öyle sıkmıştı ki eklemleri çatırdamıştı. "Elde bir şey yok!"

"Ama dur şimdi. Bana şeyi hatırlattın..." Barr cebini karıştırdı. "Şunu saymak istersin." Küçük, madeni küreyi masanın üzerine attı.

Devers küreyi kaptı. "Nedir bu?"

"Mesaj kapsülü. Riose'a gelen kapsül. Ama ondan hemen önce benim elime geçmişti. Bu bir şeyden sayılır mı?"

"Bilmem. İçinde neyin olduğuna bakar!" Devers oturdu ve küreyi elinde dikkatle evirip çevirmeye başladı.

Barr almakta olduğu duştan çıkıp kurutucunun ılık hava akımına memnuniyetle girdiğinde, Devers'i çalışma tezgahının başında sessiz ve meşgul durumda buldu.

Siwennalı vücudunu hızlı bir tempoyla tokatlarken ritmik şapırtıların arasından seslendi. "Ne yapıyorsun?"

Devers başını kaldırıp baktı. Sakalı ter damlacıklarıyla ışıl ışıldı. "Bu kapsülü açacağım."

"Riose'un kişisel mührü olmadan açabilir misin?" Siwennalının sesinde hafif bir şaşkınlık vardı.

“Eğer açamazsam Birlik’ten istifa eder ve bir daha hiçbir gemiye kaptanlık yapmam. Kürenin üç yönlü elektronik incelemesini tamamladım. İmparatorluk’un adlarını bile duymadığı ve özellikle de böyle kapsüllere maymuncuk olabilecek bir sürü küçük zamazingom var. Biliyor musun, daha önce de kasa hırsızlığı yapmıştım. Bir tüccarın on parmağında on marifeti olmalı.”

Küçük kürenin üzerine iyice eğildi ve ufak, yassı bir aygıtla her dokunuşunda kızıl kıvılcımlar saçarak özenle inceledi.

“Zaten bu kapsülün kaba bir işçiliği var,” dedi. “İmparatorluk delikanlıları ince iş söz konusu olduğunda geride kalıyorlar. Daha önce hiç Vakıf kapsülü görmüş müydün? Bunun yarısı büyüklüğündedir ve elektronik incelemeye karşı da yalıtılmıştır.”

Sonra kendini iyice kastı, omuz kasları gömleğinin altından belli oldular. Elindeki minik sondasıyla yavaş yavaş bastırdı...

Her şey sessizlik içinde olup bitmişti, Devers içini çekerek gevşedi. Parlak küre parşömen bir dil gibi dışarı sarkan mesajıyla avucundaydı.

“Mesaj Brodrig’den,” dedi. Sonra aşağılar tarzda ekledi: “Mesajın vasatı kalıcı türden. Bir Vakıf kapsülünde mesaj bir dakika içinde okside olarak buharlaşırdı.”

Ama Ducem Barr elinin bir işaretiyle susturdu onu. Mesajı aceleyle okudu.

KİMDEN: AMMEL BRODRIG, MAJESTELERİNİN OLAĞANÜSTÜ ELÇİSİ, KONSEY ÖZEL SEKRETERİ VE DEVLET LORDU.
KİME: BEL RIOSE, SIWENNA ASKERİ VALİSİ, İMPARATORLUK ORDUSU GENERALİ VE DEVLET LORDU. SİZİ SELAMLARIM.

GEZEGEN NO 1120 DİRENİŞİ KESTİ. ANA HATLARI BELİRTİLEN HÜCUMUMUZ SORUNSUZ DEVAM EDİYOR. DÜŞMANDA GÖZLE GÖRÜLÜR BİR ZAYIFLAMA MEVCUT VE NİHAİ SONUCA ULAŞILACAĞINDAN KUŞKUMUZ YOK.

Barr başını neredeyse mikroskobik ölçüde küçük yazıdan kaldırdı ve acıyla haykırdı: "Aptal! Kahrolası züppe! *Buna* mesaj mı diyorsun?"

"Ha?" dedi Devers. Hafiften düş kırıklığına uğramıştı.

"Bu hiçbir şey ifade etmiyor," diye yineledi Barr. "Bizim saray dalkavuğumuz şimdi de generalliğe oynuyor. Riose bir kez devreden çıkarılınca komuta Brodrig'e geçer ve uzaktan yakından ilgisi olmadığı askeri konularda debdebeli raporlar kusmaya devam ederek aşağılık ruhunu tatmin edebilir. 'Filanca gezegen artık direnmiyor.' 'Operasyonlarımız devam ediyor!' 'Düşman güç kaybediyor!' Küçük beyniyle hindiler gibi kabaracak!"

"Bak şimdi, dur hele bir dakika. Bekle..."

"At gitsin şunu." Yaşlı adam kırılmış halde sırtını döndü. "Dünyaları sarsacak kadar önemli olmasını beklemediğime galaksi tanıktır ama savaş zamanında iletilememiş en sıradan emirlerin bile askeri harekatları zora sokmasını ve daha ileride yan etkilerinin ortaya çıkmalarını ummak da çok doğaldır. Bunun için kapmıştım küreyi işte. Ama bu! Bıraksam daha iyiymiş. Hiç olmazsa Riose'un şimdi daha verimli bir biçimde kullanabileceği üç beş dakikasına malolurdu."

Ama Devers ayağa kalkmıştı. "İki dakika durur ve sağa sola tafra yapmayı keser misin? Seldon'ın hatırına..."

Mesaj yaprağını Barr'ın burnuna dayadı. "Şimdi şunu yine oku. 'Nihai sonuç' derken neyi kastediyor?"

"Vakıf'ın fethedilmesini! Eee?"

"Öyle mi? Belki de İmparatorluk'un fethedilmesini kastediyordur. Bunu varılacak en son nokta olarak gördüğünü pekala biliyoruz."

"Diyelim ki bunu kastetti?"

"Diyelim mi?" Devers'in çarpık gülümsemesi sakalının içinde kayboluyordu. "Madem öyle, seyret ki sana göstereyim."

Bol keseden antetlenmiş mesaj yaprağı parmağının bir hareketiyle deliğine geri itilmişti. Mesaj gevşek bir yay vınlamasıyla gözden kayboldu ve küre yine pürüzsüz bütünlüğüne kavuştu. İçinde bir yerlerden rastgele hareket eden minik çarkların yağlı mırıltıları geliyordu.

"Şimdi bu kapsülü Riose'un kişisel mührü olmadan açmanın bilinen bir yolu yok, tamam mı?"

"İmparatorluk için yok," dedi Barr.

"Bu durumda, içindeki bilgiler bizim açımızdan tamamen meçhul oluyor."

"İmparatorluk'a göre, evet," dedi Barr.

"İmparator bunu açabilir, açamaz mı? Devlet görevlilerinin kişisel mühürleri dosyalarında kayıtlı olmalı. Biz Vakıf'ta görevlilerimizin kayıtlarını tutarız."

Barr, "İmparatorluk başkentinde de böyledir," diye kabul etti.

"Bu durumda sen, Siwennalı bir soylu ve devletin lordu olarak, şu Cleon'a, şu İmparator'a desen ki en gözde evcil papağanı ve en gıcır generali onu alaşağı etmek üzere kumpas kurmaktalar ve bu kapsülü de delil olarak sunsan, İmparator Brodrig için nasıl bir 'nihai sonuç' düşünecektir dersin?"

Barr yılgınlık içinde oturdu. "Bekle, seni takip edemiyorum." Bir şakağını kaşıdı ve, "Ciddi olamazsın," dedi.

"Çok ciddiyim." Devers öfkeli bir heyecana kapılmıştı. "Dinle, son on İmparatordan dokuzunun ya boğazları kesildi ya da bağırsakları deşildi... kafalarında büyük tutkuları olan şu ya da bu general tarafından! Bunu bana bizzat sen söyledin defalarca. Moruk İmparator bize o kadar çabuk inanacaktır ki, Riose'un başı dönecektir."

"Gerçekten de ciddisin," diye mırıldandı Barr. "Galaksi adına, be adam, bir Seldon krizini bu kadar abartılı, bu kadar uygunsuz bir masal komplosuyla aşamazsın. Ya Brodrig nihai sözcüğünü kullanmasaydı? Seldon işini şansa bırakmaz."

"Eğer şans bizden yanaysa, Seldon'ın bundan yararlanmayacağına dair bir kural da yok."

"Kesinlikle. Ama... ama..." Barr durdu, sonra gözle görülür biçimde ılımlı olmaya çalışarak devam etti. "Bak, birincisi, Trantor'a nasıl ulaşacaksın? Uzaydaki yerini bilmiyorsun ve ben de yer belirteçlerini kesinlikle anımsamıyorum. Yahu, uzaydaki kendi yerini bile bilmiyorsun!"

"Uzayda kaybolamazsın," diye sırıttı Devers. Kontrollerin başına geçmişti bile. "En yakın gezegene ineriz ve Brodrig'in yüz bin papelinin satın alabileceği en iyi seyir haritasıyla döneriz."

"Bir de göbeğimizde ışın tabancasıyla. Tariflerimiz İmparatorluk'un bu yöresindeki her gezegene iletilmiştir mutlaka."

"Üstat," dedi Devers sabırla, "andavallığın gereği yok. Riose gemiyi çok kolay teslim ettiğimi söyledi ve birader çok da haklıydı. Bu gemi karşımıza çıkabilecek her türlü belaya karşı koyacak ateş gücüne ve koruyucu kalkana sahiptir. Ayrıca kişisel kalkanlarımız da cabası. İmparatorluk delikanlıları onların hiçbirini bulamadılar ama zaten bulunmalarını da istemiyorduk."

"Öyle olsun," dedi Barr. "Öyle olsun. Farzet ki Trantor'dasın. İmparator'u nasıl göreceksin? Mesai saatlerine uyuyor mu dersin?"

"Farzet ki bunu Trantor'da düşüneceğiz," dedi Devers.

Barr, "Yine öyle olsun," diye umutsuzca mırıldandı. "Şu Trantor'u ölmeden önce görmeyi yarım yüzyıldır arzu ediyordum. Bildiğin gibi yap."

Hipernükleer motor devreye girdi. Işıklar titreşti ve gemi üstuzaya sıçradığını gösterir tarzda hafifçe sarsıldı.

9
TRANTOR'DA

Yıldızlar bakımsız bir tarladaki ayrıkotları kadar sıktı ve Lathan Devers üstuzayda yapacakları sıçramaları hesaplamada ondalık kesrin sağındaki rakamların birincil önem taşıdıklarını ilk kez olarak düşündü. Bir ışık yılından daha kısa sıçramaların klostrofobik bir havası olurdu. Her yönde ve kesintisiz biçimde ışıl ışıl yanan uzay korkutucu derecede acımasızdı. Bir ışınım denizinde yitip gitmek gibiydi.

İmparatorluk'un başkenti Trantor gezegeni on bin yıldızlık açık bir kümenin ortasında, çevresindeki cılız karanlığı ışığıyla parça parça ederek, yörüngesinde dönmekteydi.

Ama burası gezegenden öte bir yerdi; yirmi milyon güneş sistemine sahip bir İmparatorluk'un nabzıydı. Tek işlevi vardı: yönetmek; tek amacı: devlet; ve tek üretimi: yasalar.

Gezegenin tamamı bir büyük çarpıklıktan ibaretti. Üzerinde insanlardan, evcil hayvanlardan ve asalaklarından başka canlı yaşamıyordu. İmparatorluk Sarayı'nın yüz kilometrekarelik arazisinin dışında ne bir ot ne de bir milim çıplak toprak bulunabilirdi. Saray arazisinin ötesinde, bütün bir dünyanın su rezervini sağlayan muazzam yeraltı sarnıçları dışında, bir damla bile tatlı suya rastlanmazdı.

Gezegenin yüzeyini oluşturan parlak, kırılmaz ve paslanmaz metal levha tüm gezegeni arı kovanı gibi saran dev, metal yapılara temel görevini görüyordu. Bu yapılar birbirine arayollarla bağlanmıştı; bürolarla petek gibi örülmüştü; bodrumlarında kilometrekarelerce genişlikte alışveriş merkezleri vardı; gökdelenlerin tepeleri her gece ışıl ışıl canlanan eğlence yerlerince işgal edilmişti.

Trantor'u çepeçevre dolaşır ama ne aynı binadan dışarı çıkabilir ne de kenti görebilirdiniz.

İmparatorluk'un o güne dek bulundurduğu tüm donanmadakilerden daha çok sayıda uzay gemisi, insanoğlunun o güne dek tanık olduğu en karmaşık devlet aygıtının merkezine doğru yayılan sayısız bürokratik ağları çözmekten başka hiçbir işlevleri olmayan kırk milyar kişiyi beslemek için sürekli yük boşaltırlardı.

Yirmi tarım gezegeni Trantor'a silo görevi görüyordu. Bütün bir evren onun hizmetindeydi.

Metal kollarla iki yanından sımsıkı yakalanan ticaret gemisi hangara açılan *muazzam* rampaya usulca indirildi. Devers boğazına kadar bürokrasiye batmış ve her işi üç surette yapmayı kendine şiar edinmiş bir dünyanın sayısız komplikasyonlarını öfkeden kudurarak aşmıştı bile.

Önce henüz uzaydayken durdurulmuşlar ve yüz adet soru formundan ilkini doldurmuşlardı. Yüz adet çapraz inceleme, basit bir sondanın rutin uygulanması, gemi fotoğraflarının çekilmesi, iki adamın kişilik incelemeleri, gümrüksüz eşya aranması, ayakbastı parasının kesilmesi... ve son olarak da kimlik ve vize kontrolü.

Ducem Barr bir Siwennalı'ydı ve İmparator'un uyruğuydu ama Lathan Devers gerekli belgeleri olmayan bir meçhuldü. O an için amir durumundaki görevli üzüntüden kahrolmuştu ama Devers'in girmesi mümkün değildi. Dahası, resmi soruşturma yapılabilmesi için gözaltına alınması bile gerekebilecekti.

Lord Brodrig'in mülkünce desteklenen gıcır gıcır yüz kredi bir yerlerden boy gösterip el değiştirdi. Görevli şahıs önemli havalarda "Mmm," şeklinde bir ses çıkardı ve üzüntüsü kısmen teselli buldu. Uygun güvercin deliğinden yeni bir kabul formu belirdi. Form hızlı ve etkin bir biçimde dolduruldu ve Devers'in vasıfları bundan böyle resmi ve uygun biçimde kayda geçirilmiş oldu.

İki adam –tüccar ve yaşlı soylu– Trantor'a ayak bastılar.

Ticaret gemisi, hangarda gözetime alınacak, fotoğraflanacak, kayıt edilecek, envanteri çıkarılacak, yolcu kimliklerinin tıpkı basımları yapılacak ve bunun için uygun bir bağış istenecek, makbuzu kesilecek sıradan bir başka tekneydi.

Sonra Devers parlak, beyaz güneşin altında çene çalan kadınlarla, çığrışan çocuklarla ve içkilerini uyuşuk uyuşuk yudumlayıp İmparatorluk haberlerini avazı çıktığı kadar yüksek sesle haykıran dev televizörleri seyreden erkeklerle dolu muazzam bir terasa çıktı.

Barr uygun miktarda iridyum kuruşunu saydı ve bir gazete yığınının en üstteki üyesini çekip aldı. Bu devletin yarı resmi yayın organi *Trantor Imperial News*'tu. Haber odasının gerilerinde, on beş bin kilometrelik koridor –ya da havayoluyla on bin kilometre– ötedeki, tıpkı gezegenin dört bir yanındaki on milyon diğer haber merkezlerinde de olduğu üzere, *Imperial News*'un merkezinde de sürekli çalışan makinelerle uzun mesafeli iletişim linkleri kurularak gazetenin yeni sayıları basılırdı.

Barr başlıklara bir göz attı ve alçak sesle, "Önce ne yapmalıyız?" diye sordu.

Devers üzerindeki bezginlikten kurtulmaya çalıştı. Kendi evreninden çok farklı bir yerde, karmaşıklığıyla omuzlarına yüklenen bir gezegende, hareketlerini hiç anlamadığı ve dillerini zar zor sökebildiği insanların arasındaydı. Işıltılı, madeni kulelerin onu çepeçevre sarmaları ve ufkun ötesine doğru kesintisiz sıralanmaları yüreğini daraltıyordu; gezegen büyüklüğündeki bir kentin aşırı meşgul ve kayıtsız yaşantısı onu yalnızlığa ve önemsizliğe mahkum ediyordu.

"Bunu sana bıraksam daha uygun olur, üstat," dedi.

Barr sakindi. "Sana söylemeye çalıştım. Kendi gözlerinle görmedikten sonra inanması hayli güç, bunu biliyorum. İmparator'la her gün kaç kişinin görüşmek istediğini biliyor

musun? Yaklaşık bir milyon. Peki, kaş kişiyi kabul ettiğini biliyor musun? Yaklaşık on kişi. Halkla ilişkiler bürosundan geçmemiz gerekecek ve bu işleri daha da zorlaştırıyor. Ama aristokrasi yolunu seçmeye gücümüz yetmez."

"Aşağı yukarı yüz bin kredimiz var."

"Bir tek devlet lordu bize bu fiyata patlar ve İmparator'a dek uzanacak yeterlikte bir hat kurabilmek için en az üç ya da dört kişiye gerek vardır. Aynı şey en az elli büro şefi ve uzman denetmenle de sağlanabilir ama onlar da bize adam başı en az yüz krediye patlar. Pazarlığı ben yaparım. Bir kere, senin şiveni anlayamazlar. İkincisi, İmparatorluk'ta rüşvetin yolunu yordamını bilmiyorsun. Seni temin ederim ki bu da bir sanattır. Ah!"

Aradığı şeyi *Imperial News*'un üçüncü sayfasında buldu ve gazeteyi Devers'e uzattı.

Devers acele etmeksizin okudu. Gazetenin tuhaf bir sözcük dağarcığı vardı ama anlayabiliyordu. Başını kaldırdı; bakışları endişeyle kararmıştı. Gazeteye elinin tersiyle vurdu öfkeyle. "Buna güvenilir mi diyorsun?"

"Bir noktaya kadar," diye yanıt verdi Barr heyecanlanmadan. "Vakıf donanmasının yok edilmiş olma olasılığı çok düşük. Aynı haber şu âna dek belki üç ya da dört kez yinelenmiştir, eğer çatışma bölgesine çok uzak bir başgezegenin alışılageldik savaş haberciliği tekniklerine bağlı kalmışlarsa. Ancak, asıl demek istedikleri, Riose'un bir savaşı daha kazanmış olduğudur, ki bu da beklenmedik bir şey sayılmaz. Loris'i ele geçirdiği yazıyor. Bu Loris Krallığı'nın başgezegeni mi?"

"Evet," diye somurttu Devers, "ya da Loris Krallığı'ndan geriye ne kaldıysa. Vakıf'a uzaklığı da yirmi parsekten *fazla* değil. Üstat, elimizi çabuk tutmalıyız."

Barr omuz silkti. "Trantor'da acele etmeye gelmez. Eğer buna kalkışırsan, sonun bir ışın tabancasının namlusuyla olacak demektir."

"Ne kadar zaman alacak?"

"Şansımız yaver giderse bir ay. Bir ay ve de bizim yüz bin kredimiz... eğer yeterse. Üstelik bu arada İmparator dilekçe vermek isteyen hiç kimseyle görüşmediği yazlık gezegenlere gitmeye karar vermezse tabii."

"Ama Vakıf..."

"... kendi başının çaresine bakacaktır. Gel, akşam yemeği sorununu halledelim. Acıktım. Sonra akşam bize kalıyor ve bunu değerlendirebiliriz. Trantor ya da benzeri bir gezegeni bir daha göremeyeceğimizi biliyorsun."

Dış Eyaletler Bölüm Başkanı tombul ellerini çaresizce açtı ve dilekçe sahiplerine miyop gözleriyle baykuş gibi baktı. "Ama İmparator'umuz rahatsızlar, beyler. Sorunu makama arz etmemin gerçekten de bir yararı olmaz. Majesteleri bir haftadır hiç kimseyi kabul etmediler."

"Bizi kabul edecektir," dedi Barr yapmacık bir özgüvenle. "Sorun sayın özel sekreterin personelinden biriyle görüşmekten ibaret."

"Olanaksız," dedi başkan altını çizerek. "Buna kalkışmam işime malolur. Şimdi, eğer başvuru nedeniniz hakkında *biraz* daha açık olabilirseniz... Bakın, size yardımcı olmak istiyorum ama takdir edersiniz ki daha açık seçik, sizi amirlerime niçin götürmüş olduğumu daha net belli edecek bir nedenimin olması gerek."

"Eğer sorun en üst makamdan daha aşağısına açıklanabilecek bir şey olsaydı, Majesteleri'nden görüşme talep etmeyi elbette gerektirmezdi," diye kibarca açıkladı Barr. "Bunu göze almanızı öneririm. Eğer Majesteleri sorunumuza hak ettiği önemi verecek olursa, ki böyle olacağını size garanti edebilirim, bize şimdi yapacağınız yardımdan dolayı takdir edileceğinizden kuşkum yoktur."

"Evet ama..." Bölüm başkanı hiçbir şey diyemeden omuz silkti.

Barr, "Bu bir risktir," diye kabullendi. "Doğal olarak, her riskin bir de bedeli olmalıdır. Sizden çok şey istediğimizi biliyorum ama dediğimizi anlatabilmek için bize tanımış olduğunuz bu fırsat bile bizi size borçlu kılıyor. Eğer şükranlarımızı az da olsa belirtmemize müsaade buyurursanız..."

Devers kaşlarını çattı. Geçen ay boyunca bu sözlerin benzerlerini en az yirmi kez işitmişti. Sohbet genellikle yarı yarıya gizlenmiş banknotların hızlı bir biçimde el değiştirmeleriyle sonlanırdı. Ama son perde bu kez farklı cereyan etmişti. Banknotların genellikle görünmeleriyle kaybolmaları bir olurdu. Şimdi ise paralar ortalıkta alenen duruyor, bölüm başkanı onları ağırdan alarak sayıyor, bunu yaparken önlerini, arkalarını inceliyordu.

Başkanın ses tonunda belli belirsiz bir değişiklik olmuştu. "Özel sekreter tarafından destekleniyor demek. İyi para!"

"Konumuza geri dönecek olursak... " diye üsteledi Barr.

"Hayır, durun ama," diye araya girdi başkan, "acele etmeden aşama aşama geri dönelim. Sorununuzun ne olabileceğini gerçekten de bilmek isterim. Bu para yepyeni ve sanırım sizde daha epey olmalı çünkü benden önce başka memurları da gördünüz. Hadi ama, neler oluyor?"

Barr, "Nereye varmak istediğinizi anlayamadım," dedi.

"Bakın, sessiz arkadaşınızın kimlik ve vize belgeleri kesinlikle yetersiz olduklarına göre gezegenimize yasadışı yollardan girmiş olduğunuz kanıtlanabilir. Arkadaşınız İmparator'umuzun uyruklarından değil."

"Bunu reddediyorum."

Bölüm başkanı, ani bir dobralıkla, "Bu hiçbir şeyi değiştirmez," dedi. "Belgelerinizi yüz kredi karşılığında imzalayan görevli sıkıştırıldığında itirafta bulundu ve biz, sizin sandığınızdan çok daha fazlasını biliyoruz."

"Eğer, beyefendi, size önerdiğimiz miktarın yetersiz olduğunu söylemek istiyorsanız..."

Bölüm başkanı gülümsedi. "Tam tersine, fazla bile." Banknotları bir kenara attı. "Sözlerime geri dönersek, İmparator sizin durumunuzla bizzat ilgilenmeye başladı. Beyler, yakın zamanda General Riose'un konukları olduğunuz doğru değil mi? Ordusunun ortasından, en hafif bir deyimle, şaşırtıcı bir kolaylıkla kaçıp kurtulduğunuz doğru değil mi? Lord Brodrig'in mülkünce desteklenen küçük bir servete sahip olduğunuz doğru değil mi? Kısacası, buraya özellikle gönderilmiş bir çift casus ve suikastçı olduğunuz doğru değil mi? Eh, size kimin ne yapmanız için para verdiğini de siz söyleyin bari!"

"Küçük bir memurun bizi suçlamaya hakkı olmasını reddediyorum," dedi Barr kibar bir öfkeyle. "Burayı terk ediyoruz."

"Hayır, hiçbir yere gitmiyorsunuz." Bölüm başkanı ayağa kalktı, gözleri artık eskisi kadar miyop görünmüyordu. "Derhal yanıt vermek zorunda değilsiniz; bu daha sonra ve daha özel koşullarda söz konusu olacaktır. Ben de bölüm başkanı değil, İmparatorluk Polisi'nin bir teğmeniyim. Tutuklusunuz."

Sırıtırken elinde gıcır gıcır bir ışın tabancası tutuyordu. "Bugün sizden çok daha önemli kişiler tutuklandı. Eşekarılarının kovanını temizliyoruz."

Devers homurdandı ve kendi silahına davrandı. Polis teğmeninin gülümsemesi daha da yayıldı ve tetiğe asıldı. Kavurucu ışın demeti Devers'i tam göğsünden vurmuş... ve kişisel korunma kalkanından zararsız kıvılcımlar saçarak dağılmıştı!

Ateş sırası Devers'e geldi ve teğmenin kafası göğsünün kaybolan üst yarısından yere yuvarlandı. Duvarda yeni açılan delikten içeri sızan gün ışığına düştüğünde kelle hâlâ sırıtıyordu.

Arka kapıdan çıktılar.

Devers boğuk bir sesle, "Derhal gemiye dönelim," dedi. "Çok geçmeden alarm verirler." Vahşi bir fısıltıyla küfretti. "Bir plan daha elimizde patladı. Boşluk iblisinin benimle bizzat uğraştığına yemin edebilirim."

Açık alana çıktıklarında dev televizörlerin çevresinin gü-

rültüyle çene çalan kalabalıklarca sarılmış olduğunu gördüler. Kaybedecek zamanları yoktu; bölük pörçük duydukları sözcüklere kulak asmadılar. Ama, geminin tavanda aceleyle açılan bir delikten yukarı yükselmeye başladığı muazzam hangara dalmadan önce, Barr *Imperial News*'un bir nüshasını kaptı.
"Onlardan kurtulabilir misin?" diye sordu Barr.

Trafik polisinin on gemisi, yasal ve normal ayrılış rotasını izleyerek yükselen ve sonra bilinen tüm hız sınırlarını altüst ederek uzaklaşan ticaret gemisinin peşi sıra çılgınlar gibi atıldılar. Kimlikleri ayrıntılı biçimde saptanmış iki kaçağın kullandığı ve dikkatle tarif edilmiş bir gemiyi izlemek üzere Gizli Servis'in incecik tekneleri daha geriden havalanıyorlardı.

"Seyret," dedi Devers ve Trantor'un üç bin beş yüz kilometre üzerinde öfkeyle daldı üstuzaya. Bir gezegen kütlesinin bu denli yakınında yapılan sıçrama Barr için bayılmak, Devers için gözlerini karartacak kadar şiddetli bir acı demekti ama uzay ışık yılları boyunca bomboş açılmıştı önlerinde.

Devers'in gemisiyle duyduğu gururu yüzeye çıkmıştı. "İmparatorluk'un beni takip edebilecek bir gemisi yok," dedi.

Sonra, "Ama kaçabileceğimiz yer kalmadı ve onların sayılarıyla da baş edemeyiz," diye ekledi acı acı. "Ne yapabiliriz? Kim ne yapabilir?"

Barr kampetinin üzerinde dermansızca kıpırdadı. Üstuzaya yaptıkları sıçrayışın etkisi henüz geçmemişti ve bütün kasları ağrıyordu. "Kimsenin bir şey yapması gerekmiyor," dedi. "Her şey bitti. İşte!"

Hâlâ taşımakta olduğu *Imperial News* gazetesini uzattı ve gazetenin başlıkları bile tüccar için yeterliydi.

"Riose ve Brodrig görevlerinden alındılar ve tutuklandılar."
Devers bir şeyler mırıldandı. Barr'a boş gözlerle baktı. "Niçin?"

"Haberde bu açıklanmıyor ama ne fark eder ki? Vakıf savaşı bitti ve şu anda Siwenna isyan ediyor. Haberi oku ve gör." Sesi

yavaş yavaş dalgınlaşıyordu. "Bazı eyaletlerde durur ve sonraki gelişmeleri öğreniriz. Eğer senin için sorun olmayacaksa şimdi biraz uyumak istiyorum."

Uyudu.

Vakıf'a dönüş yolunda giderek genişleyen çekirge sıçramalarıyla ticaret gemisi galaksiyi boydan boya aşıyordu.

10
SAVAŞ BİTİYOR

Lathan Devers kesinlikle sıkıntılı ve kısmen de gücenmişti. Madalyasını almış ve valinin kırmızı renkli kurdeleye eşlik eden abartılı nutkuna sessizce katlanmak zorunda kalmıştı. Törendeki kendi payı böylece sona ermişti ama resmi kurallar nedeniyle yerini terk edemiyordu. Ve en çok da bu kurallar –sesli bir şekilde esnemesine ya da ayaklarını rahat bir şekilde sandalyeye uzatmasına izin vermeyen türden– ona ait olduğu yerde, uzayda olmayı özletiyordu.

Ducem Barr'ın da en gözde üyelerinden biri olduğu Siwenna heyeti anlaşmayı imzaladı ve böylece Siwenna, İmparatorluk'un siyasal yönetiminden Vakıf'ın ekonomik etki alanına geçen ilk eyalet oldu.

Siwenna, İmparatorluk'un sınır donanması geri hatlarında isyan ettiği zaman ele geçirilen beş savaş gemisi kentin üzerinden hızla geçerek tantanalı bir selam verdiler.

Artık sıra içmeye, kibarlık gösterilerinde bulunmaya ve çene çalmaya gelmişti...

Devers bir sesin onu çağırdığını duydu. Baktığında seslenen kişinin, sabah siftahının kazancıyla onun gibi yirmi kişiyi satın alabilecek kadar zengin ama şimdi onu içten bir tevazuyla çağıran Forell olduğunu umursamadan fark etti.

Serin akşam rüzgârının dolaştığı balkona çıktı, sakalının içinde somurturken başını uygun tarzda eğerek selam verdi. Barr da oradaydı, gülümsüyordu. "Devers," dedi, "beni kurtarman gerek. Korkunç ve hiç de doğal olmayan bir şeyle, alçakgönüllülükle suçlanıyorum."

Forell tombul purosunu dudaklarından alarak söze girdi. "Sevgili Devers," dedi, "Lord Barr, Cleon'un başkentine yaptığınız yolculuğun Riose'un görevden alınmasıyla bir ilgisinin olmadığını iddia ediyor."

"İlgisi yok, efendim," diye kesip attı Devers. "İmparator'u hiç görmedik. Dönüş yolunda izlediğimiz duruşma raporları her şeyin tam bir düzmece olduğunu gösteriyordu. Generalin mahkemede bozgunculukla suçlanarak elinin kolunun bağlandığına dair bir yığın deli saçması vardı."

"Masum öyleyse."

Barr, "Riose mu?" diye araya girdi. "Evet! Galaksi adına, evet! Brodrig özünde bir haindi ama ona yöneltilen suçlamalardan hiçbirini hak etmiyordu. Mahkeme tam bir komediydi ama bu kaçınılmazdı."

"Psikotarihsel kaçınılmazlık, sanırım." Forell bu deyimi uzun süreli aşinalığın nükteli rahatlığıyla ve yüksek sesle telaffuz etmişti.

"Kesinlikle." Barr ciddiydi. "Daha önce kavrayamamıştım ama her şey olup bittikten sonra... eh... kitabın arka sayfasındaki yanıtlardan kopya çektim ve sorun kolaylaşıverdi. Şimdi görebiliyorum ki, İmparatorluk'un toplumsal zemini fetih savaşlarına çıkılmasını olanaksız kılıyor. Güçsüz İmparatorlar yönetimde olduğunda, generaller kaçınılmaz biçimde ölümcül bir taht uğruna birbirine giriyor. Güçlü İmparatorlar yönetimde olduğunda ise, ülke dağılmanın geçici olarak önlediği felçli bir durağanlığa kavuşuyor ama ancak olası bütün gelişmelerin de dondurulmaları pahasına."

Forell yoğun duman bulutlarının arasından dobra dobra homurdandı. "Açık konuşmuyorsunuz, Lord Barr."

Barr usulca gülümsedi. "Sanırım konuşmuyorum. Bu psikotarih eğitimi almamış olmamdan kaynaklanıyor. Sözcükler matematiksel denklemlerin yerini açık ve seçik biçimde tutamaz. Ama bir bakalım..."

Forell balkonun korkuluğuna dayanıp dinlenirken Barr düşündü ve Devers de kadifemsi gökyüzüne bakarak Trantor'u merak etti.

Sonunda Barr, "Bakın efendim," dedi, "siz ve Devers ve kuşkusuz diğer herkes İmparatorluk'u yenmenin öncelikle İmparator'la generalini birbirinden soğutmaktan geçtiğini düşünüyordunuz. Siz, Devers ve herkes haklıydınız... İç uyuşmazlık ilkesi geçerli olduğu sürece!

"Ancak, içeriden bölünmenin o anın kişisel eylemleri ve esinlenmeleriyle gerçekleştirilebileceğini sanmakla yanılıyordunuz. Rüşveti denediniz ve iftirayı. Hırslara ve korkulara hitap ettiniz. Ama bütün bu zahmetlerinize karşılık hiçbir şey elde edemediniz. Hatta durum her girişiminizin ardından daha da kötüleşti.

"Sudaki bu ufak çırpıntıların arasında ise Seldon'ın deprem dalgası sessiz ama karşı durulmaz biçimde ilerlemeye devam etti."

Ducem Barr sırtını döndü ve eğlenmekte olan kentin ışıklarına korkuluğun üzerinden baktı. "Hepimizi yönlendiren ölü bir el vardı," dedi. "Güçlü generali ve muhteşem İmparator'u, benim gezegenimi ve sizin gezegeninizi... Hari Seldon'ın ölü eli. Riose gibi bir adamın başarısızlığa uğramak zorunda olduğunu biliyordu çünkü onu mahkum eden şey başarısıydı ve başarı ne denli büyük olursa, yenilgi de o denli kesin olacaktı."

"Açık konuşmaya başladığınızı söyleyemeyeceğim," dedi Forell kuru bir sesle.

"Bir saniye, lütfen," diye hevesle devam etti Barr. "Duruma bir bakınız. Zayıf bir general bizi tehlikeye sokamazdı, bu ortada. Zayıf bir İmparator'un zamanındaki güçlü bir general de bizim için bir tehlike oluşturmazdı çünkü ellerini çok daha verimli başka bir hedefe uzatacaktı. Olaylar bize son iki yüz yıldaki İmparator'ların dörtte üçünün eski generaller ya da isyancı valiler olduğunu gösteriyor.

“Dolayısıyla, Vakıf’a ancak güçlü bir İmparator ve güçlü bir general ikilisi zarar verebilirdi; çünkü güçlü bir İmparator tahtından kolaylıkla indirilemez ve güçlü bir general de yüzünü dışarıya, sınırların ötesine çevirmek zorundadır.

“*Ama* İmparatoru güçlü tutan şey nedir? Cleon’u güçlü tutan şey neydi? Açık değil mi? Güçlüydü çünkü kullarının arasında güçlülerin barınmasına izin vermiyordu. Çok zenginleşen bir saraylı ya da çok sevilmeye başlanan bir general tehlikelidir. Yakın tarih bunu güçlü olabilecek kadar zeki İmparator’larla kanıtlar.

“Riose zaferler kazandı ve İmparator da ondan kuşkulanmaya başladı... O günlerin havası onu kuşkucu davranmaya zorladı. Riose bir rüşveti mi reddetti? Çok kuşku verici, demek ki daha üstün bir amacı var! Kuşkuyu yaratanlar tek tek eylemler değildi. Ne olsa aynı işi görecekti... Kişisel planlarımız bu yüzden gereksiz ve boşunaydı. Riose’u kuşkulu yapan şey onun *başarısıydı*. Böylece geri alındı, suçlandı, mahkum edildi ve öldürüldü. Kazanan yine Vakıf’tır!

“Bakın, Vakıf’ın zaferiyle sonuçlanmayacak bir olaylar örgüsü hayal bile edilemez. Kaçınılmazdı... Riose ne yaparsa yapsın, biz ne yaparsak yapalım.”

Vakıf kodamanı başını nezaketten uzak bir biçimde salladı. “Öyle olsun! Ama ya İmparator ile general aynı kişi olsalardı? Ha? Ya o zaman? Bu şıkkı ele almadın, demek ki savını henüz kanıtlayabilmiş değilsin.”

Barr omuz silkti. “Hiçbir şeyi *kanıtlayamam*; matematiğim buna yeterli değil. Ama sizin mantığınıza hitap ediyorum. Her aristokratın, her güçlü adamın, her korsanın tahta göz dikebileceği bir İmparatorlukla –ki tarih bunların sıklıkla başarıya ulaştıklarını da göstermiştir– zamanını galaksinin ücra bir köşesinde savaşmakla geçiren güçlü bir İmparator’un başına ne gelecektir? Birileri isyan bayrağını açıp onu geri dönmeye zorunlu bırakıncaya dek başkentten kaç gün uzak durabile-

cektir? İmparatorluk'un toplumsal yapısı bu süreyi çok kısaltacaktır.

"Bir keresinde Riose'a, İmparator'un bütün gücünün bile Hari Seldon'ın ölü elini yolundan saptıramayacağını söylemiştim."

"İyi! iyi!" Forell pek memnun olmuştu. "Bu durumda İmparatorluk'un bizi bir daha tehdit edemeyeceğini söylüyorsun."

"Bana öyle görünüyor," diye katıldı Barr. "İçtenlikle söylüyorum, Cleon bu bir yılı çıkaramaz ve o öldükten sonra tahta kimin çıkacağının tartışmaya dönüşeceği açıktır, ki bu da İmparatorluk için iç savaşların *sonuncusu* demektir."

"O zaman," dedi Forell, "artık düşmanımız kalmadı."

Barr düşünceliydi. "İkinci bir Vakıf daha var."

Bunun üzerine Devers aniden döndü ve Forell'e bakarken yüzü karardı. "İç düşmanlar vardır, belki de."

"Var mıdır?" diye sordu Forell soğukkanlılıkla. "Sözgelimi kim?"

"Sözgelimi, zenginliği biraz daha yaygın paylaşmak isteyen ve onun üretici ellerin dışına kaymasından rahatsız olan halk. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

Forell'in bakışlarındaki aşağılama yavaş yavaş silindi ve yerini Devers'inkine denk bir öfke aldı.

KATIR... Samanyolu'nun tarihinde önem taşıyan kişiler arasında hakkında 'Katır' kadar az şey bilineni yoktur. Ününün dorukta olduğu dönemlere ait bilgiler bile bize rakiplerinin ve büyük ölçüde de genç bir gelinin aracılığıyla ulaşabilmiştir...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

11
GELİN VE DAMAT

Bayta'nın Barınak'ı ilk kez görüşü görkemlilikten çok uzak olmuştu. Kocası göstermişti ona: Galaksinin kıyısında, boşlukta kaybolmuş donuk bir yıldız. Giderek seyrelen yıldız kümelerinin sonuncusunun da ötesinde, sürüden ayrı düşmüş ışık taneciklerinin yapayalnız pırıldadıkları yerdeydi. Bunların arasında bile yoksul ve silikti.

Toran, kırmızı cücenin, evlilik yaşantısına atılacak ilk adımlar için yeterli etkileyicilikten çok uzak olduğunun pekala farkındaydı ve dudaklarını sıkılganlıkla büktü. "Biliyorum, Bay. Hiç de uygun bir değişiklik sayılmaz, öyle değil mi? Yani önce Vakıf, şimdi de bu."

"Berbat bir değişiklik, Toran. Seninle hiç evlenmemeliydim."

Genç adamın yüzü kendini toparlamadan önce bir an için incinmiş göründüğünde, kız özel anlar için sakladığı 'sevecen' ses tonuyla müdahale etti. "Hadi bakalım, deli çocuk. Şimdi alt dudağını sarkıt ve bana gariban ördek bakışınla bak... Başını omzuma gömmeden ve ben de saçlarını okşayarak statik elektrikle doldurmadan önce vermen gereken bakışınla. İpe sapa gelmez, romantik bir laf etmemi bekliyordun, değil mi? 'Seninle birlikteyken nerede olsa mutlu olurum, Toran.' Ya da 'Yıldızlararası boşluk bile bana ev olur, bir tanem, yeter ki sen yanımda ol!' dememi bekliyordun. Hadi, itiraf et."

Kız sevgilisine doğru suçlayıcı bir parmak uzattı ve genç adam dişleriyle kapmadan bir milisaniye önce geri çekti.

"Eğer teslim olur ve senin haklılığını kabul edersem, akşam yemeğini hazırlar mısın?" diye sordu.

Kız halinden memnun, başıyla onayladı. Adam sadece gülümsedi ve onu seyretti.

Başkalarının gözünde pek öyle ahım şahım bir güzelliği olmayabilirdi. Toran bu kadarının farkındaydı, hatta herkes başını ikinci kez çevirip bir daha baksa bile. Düz ve parlak siyah saçları vardı, ağzı bir parça geniş sayılabilirdi... ama titiz ve ince kaşlar, kestane renkli ve her zaman gülümseyen bir çift gözü, bembeyaz, pürüzsüz bir alından ayırıyorlardı.

Yaşama karşı çok sağlam inşa ettiği ve azimle savunduğu işinibilirlik, gerçekçilik ve inatçılık yalancı cephesinin ardında, üzerine özellikle gidersen hiçbir zaman elde edemeyeceğin ama yöntemini bilirsen mutlaka ulaşacağın hoşgörünün küçük havuzu gizliydi.

Toran geminin kumanda aygıtlarında çok da gerekli olmayan birkaç ayarlama yaptı ve kendini fazla sıkmamaya karar verdi. Kumandayı doğrudan almadan önce yapılacak bir yıldızlararası sıçrama, ardından da hiçbir sapma yapmadan alınacak üç beş milimikroparsek mesafe vardı. Geriye doğru uzandı ve Bayta'nın uygun kaplarla hokkabazlık yapmakta olduğu depoya baktı.

Bayta'ya karşı bir parça kendinden hoşnut bir yaklaşımı vardı... üç yıl boyunca aşağılık duygusunun sınırında dolaşmış birinin zaferini belirleyen huşuyla karışık bir memnuniyet.

Ne de olsa Toran bir taşralıydı. Sırf taşralı olmakla da kalmıyordu, vatanına ihanet etmiş bir tüccarın da oğluydu. Bayta ise doğrudan doğruya Vakıf'tan geliyordu. Üstelik sırf Vakıf'tan da değildi, soyağacı ta Mallow'a kadar uzanıyordu.

Bütün bunların yanı sıra içten içe daralıyordu da. Kızı tutup –bunlar yetmiyormuş gibi– kayalık gezegeni ve mağara

kentleriyle Barınak'a götürmek! Tüccarların Vakıf'a –göçebenin kentsoyluya– karşı duydukları geleneksel düşmanlıklarına göğüs germek zorunda bırakmak hepsinin tuzu biberi oluyordu.

Yine de... akşam yemeğinin ardından, son sıçrama!

Barınak öfkeli, kızıl bir yangındı ve yarısı karanlıktaki ikinci gezegeni, çevresi hafif bir atmosferle bulanıklaşmış pembe bir leke gibiydi. Bayta, Barınak II'yi tam ortasına alan, çapraz çizgilerle karelere bölünmüş görüntü ekranının üzerine eğildi.

"Önce babanla tanışmış olmayı isterdim," dedi ciddiyetle. "Eğer benden hoşlanmazsa..."

"Bu durumda," dedi Toran hiç hayale kapılmadan, "onda bu duyguyu uyandıran ilk güzel kız olursun. Kolunu kaybedip galakside avare dolaşmaya bir son vermeden önce o... Eh, eğer bunları kendisine bizzat sorarsan, kulakların aşınıp birer yumruya dönüşünceye kadar anlatacaktır. Bir süre sonra olayları şişirdiğini düşünmeye başlamıştım artık; çünkü aynı öyküyü her defasında farklı farklı anlatıyordu."

Barınak II şimdi hızla üzerlerine geliyor gibiydi. Karaların çevrelediği deniz, giderek artan karanlıkta kurum grisi renkte ve şurada burada tüy gibi bulutlarla gözden büsbütün uzak halde, kasvetle belirdi altlarında. Kıyı boyunca sıradağlar yükseliyordu.

Yaklaştıkça denizin üzerinde kırışıklıklar görülmeye başladı ve tam ufkun ötesinde gözden kaybolmadan önce sahille birleşen buz tarlaları kısa bir an için seçilebildiler.

Toran şiddetle kesilmekte olan hızın etkisiyle inledi: "Giysini kilitledin mi?"

Bayta'nın dolgun yüzü insanın tenine yapışan, içten ısıtmalı süngerimsi köpüğün içinde yusyuvalak ve pespembeydi.

Gemi platonun hemen eteğindeki boş kırlara uğuldayarak indi.

Galaktik kıyının gecesinde zifiri karanlığa sakarca çıktılar

ve ısırıcı, ani soğukla ve ıssızlıktaki hafif rüzgârla Bayta'nın soluğu bir an için kesilir gibi olduğunda Toran kızın dirseğini tuttu ve onu pürüzsüz ve sıkı toprağın üzerinden ilerideki yapay ışıklara doğru acemice koşmaya zorladı.

Öncü muhafızlar onları yarı yolda karşıladılar ve fısıltıyla yapılan birkaç sözcük alışverişinden sonra iki sevgili ileriye doğru yönlendirildiler. Kayalık geçit önlerinde açılıp arkalarından kapandığında, soğuk ve rüzgâr da ortadan kaybolmuştu. İçerisi ılıktı, beyaz bir duvar ışığıyla aydınlatılmıştı ve umulmadık, uğultulu bir koşuşturmayla doluydu. İnsanlar başlarını masalarındaki işlerinden kaldırdılar ve Toran belgelerini çıkardı.

Belgelerine kısaca göz atıldıktan sonra devam etmeleri işaret edildi ve Toran karısına, "Peder ön araştırmaları ayarlamış olmalı," diye fısıldadı. "Genellikle burada en az beş saat geçirilir."

Açık alana çıktılar ve Bayta aniden, "Şuraya bak!" diye seslendi.

Mağara kent gün ışığı içindeydi... genç bir güneşin beyaz aydınlığı! Orada bir güneş olduğundan değildi, tabii. Gökyüzünün olması gereken yer beyaz bir parıltının içinde yitip gidiyordu. Hava yeşilliklerin baygın kokusuyla yüklüydü.

"Ama, Toran, bu çok güzel!" dedi Bayta.

Toran huzursuz bir keyifle sırıttı. "Dur bakalım, Bay, Vakıf gibi değil tabii ama Barınak II'deki en büyük kent burası –biliyor musun, tam yirmi bin kişi– ve burayı çok seveceksin. Korkarım eğlence parkları yok ama gizli polisi de yok."

"Ah, Torie, bir oyuncak kent gibi. Her yer beyaz ve pembe... ve çok temiz!"

"Yani..." dedi Toran kızla birlikte kente bakarak. Evlerin çoğunluğu iki katlıydı ve bölgeye özgü damarlı, pürüzsüz taşlardan yapılmıştı. Vakıf kulelerinin ve eski Krallık cemiyet evi azmanlarının yokluğu dikkat çekiyordu... ama küçüklük ve

bireysellik oradaydı işte: kitlesel yaşantı evreninde kişisel girişimciliğin bir andacı gibi.

Toran aniden hazır ola geçti. "Bay... İşte peder orada! şuraya, işaret ettiğim yöne bak, şapşal! Onu görmüyor musun?"

Kız görmüştü. Parmaklarını havada bir şeyleri yakalamaya çalışıyormuşçasına açmış, elini çılgın gibi sallayan iriyarı bir adam. Uzak bir bağırışın boğuk gümbürtüsü kulaklarına dek geldi. Bayta, avlunun yeni biçilmiş çimlerinin üzerinden, kocasının ardı sıra koştu. Hâlâ bağırıp çağırmakta olan insan azmanı Tek Kollu'nun arkasında, neredeyse gözden kaybolacak kadar ufak tefek, beyaz saçlı bir adamın daha olduğunu fark etti.

Toran omzunun üzerinden seslendi. "Babamın üvey kardeşi. Hani şu Vakıf'a giden. Biliyorsun."

Çimenin üzerinde gülerek ve anlaşılmaz bir şeyler söyleyerek kavuştular ve Toran'ın babası saf neşeden ibaret son bir nara daha attı. Kısa ceketini çekiştirdi ve üzerindeki yegane lüksü olan madeni kabartmalı kemerini düzeltti.

Bakışları gençlerin birinden diğerine gidip geldi ve sonra soluğu biraz kesilerek, "Eve dönmek için berbat bir gün seçtin, evlat!" dedi.

"Ne? Ah, Seldon'ın yaş günü, değil mi?"

"Evet. Buraya gelebilmek için bir araba kiralamak zorunda kaldım ve Randu'yu da onu kullanmaya zorladım. Silah zoruyla bir toplu taşıma aracını alamazsın."

Bakışları şimdi Bayta'ya yönelmişti ve orada da kaldı. Kızla konuşurken sesi daha yumuşaktı. "Senin kristalin yanımda ve oldukça da iyi ama çeken arkadaşın bir amatör olduğunu düşünüyorum yine de."

Küçük, şeffaf küpü cebinden çıkardı ve içindeki küçük, güleç surat minyatür bir Bayta şeklinde rengarenk canlanıverdi.

"Ha, şu!" dedi Bayta. "Bak şimdi, Toran'ın bu karikatürü niçin gönderdiğini merak ettim. Beni yanınıza yaklaştırmasına bile şaşırdım, efendim."

“Şaşırdın demek. Bana Fran de. Gösterişe gelemem. Koluma girebilirsin ve arabaya gidebiliriz. Şu âna dek benim oğlanın ne yaptığından haberi olduğunu hiç sanmazdım. Sanırım bu fikrimi değiştireceğim.”

Toran üvey amcasına, “Bizim ihtiyar bugünlerde nasıl?” diye fısıldadı. “Kadınları hâlâ kovalıyor mu?”

Gülümsediğinde Randu’nun yüzü kırış kırış oldu. “Olabildiğince, Toran, olabildiğince. Önündeki yaş gününün altmışıncısı olduğunu anımsadığı anlar oluyor ve bu onun cesaretini kırıyor. Ama bu kem düşünceyi yürekten bir nara atarak bastırıyor ve eski haline dönüyor. O eski topraktır, Toran. Ama sen, sen bu kadar hoş bir kızı nereden buldun?”

Genç adam hafif bir kahkaha attı ve amcasının koluna girdi. “Üç yıllık öyküyü bir solukta anlatmamı mı bekliyorsun, amca?”

Evin küçük oturma odasına vardıklarında Bayta yolculuk pelerinini ve kapüşonunu üzerinden çıkardı, saçlarını savurarak saldı. Bağdaş kurup oturdu ve bu yanağından kan damlayan, iriyarı adama takdir eden bakışlarla bakmaya başladı.

“Neyi kestirmeye çalıştığınızı biliyorum ve size yardım edeceğim,” dedi. “Yaşım yirmi dört, boyum bir altmış iki ve kilom da... elli gibi, uzmanlık alanım işe tarih.” Adamın noksan kolunu gizlemek için hep yan durmaya çalıştığını fark etti.

Ama bu kez Fran kıza doğru eğildi ve, “Konuyu sen açtığına göre,” dedi, “kilom yüz gibi.”

Kızın yüzünün kızarması üzerine yüksek sesle güldü. Sonra, “Bir kadının kilosunu kolunun görünüşünden çıkarabilirsiniz,” dedi. “Gerekli deneyime sahipseniz, tabii. Bay, içki ister misin?”

“Başka şeylerin yanı sıra,” dedi kız ve Toran yeni bir şeylerin olup olmadığını anlamak için kitap raflarını karıştırırken birlikte çıktılar.

Fran yanlız döndü ve, “O daha sonra inecek,” dedi.

Büyükçe bir koltuğa bütün ağırlığıyla çöktü ve eklemleri katılaşmış bacağını önündeki kanepeye uzattı. Yüzündeki neşe gitmişti. Toran ona doğru döndü.

"Evet, evlat, artık evindesin," dedi Fran, "ve ben geldiğine çok sevindim. Kadınını beğendim. Mızmız bir tip değil."

"Onunla evlendim ya," dedi Toran basitçe.

"Bak, bu tamamen başka bir meseledir, evlat." Bakışları kararmıştı. "Geleceğini ipotek altına almanın en aptalca yolu. Daha uzun ve daha deneyimli yaşamım boyunca böyle bir şeyi hiç yapmadım."

Randu sessizce oturduğu köşesinden araya girdi. "Dur bakalım, Franssart, sen nasıl karşılaştırmalar yapıyorsun böyle? Altı yıl önceki kazadan bu yana hiçbir yerde evliliğin gereklerine yeterli olacak kadar kalmadın ki. Zaten o günden sonra seni kimse almaz."

Tek kollu adam oturduğu yerde doğruldu ve öfkeyle, "Many, seni kırçıl..." diye homurdandı.

Toran acele araya girdi. "Sadece yasal bir formalite, baba. Bunun da kendine özgü rahatlıkları var."

"Çoğunlukla kadın için," dedi Fran.

"Öyle bile olsa," diye kabul etti Randu, "karar erkeğe düşer. Evlilik, Vakıf üyeleri arasında köklü bir gelenektir."

İçin için tutuşmakta olan Fran, "Vakıf üyeleri dürüst bir tüccara yakışan örnekler değildir," dedi.

Toran yine araya girdi. "Benim eşim bir Vakıf üyesi." Önce babasına baktı, sonra amcasına ve alçak sesle, "Geliyor," dedi.

Akşam yemeğinin ardından sohbet Fran'in eşit dozlarda kan, kadın, yine kan ve palavrayla süslediği üç anısının öyküleriyle geçiyordu. Küçük televizör açıktı ve kimsenin kulak asmadığı klasik bir dram fısıltıyla oynuyordu. Randu kendini alçak divanın üzerinde daha rahat bir konuma almıştı ve uzun piposundan yükselen tembel dumanların arasından, yıllar önceki bir seferden getirilmiş ve şimdi özel günlerde

çıkarılan beyaz postun üzerine bağdaş kurmuş olan Bayta'ya bakıyordu.

"Tarih üzerine çalıştığını mı söylemiştin, kızım?" diye tatlı tatlı sordu.

Bayta başıyla onayladı. "Öğretmenlerim için umutsuz bir vakaydım ama eninde sonunda bir parça da olsa öğrenmek zorunda kaldım."

"Akademik kariyer yapması için bir davet," diye araya girdi Toran kendinden memnun bir sesle, "hepsi bu!"

Randu, "Neler öğrendin peki?" diye kibarca devam etti.

"Hepsini mi? şimdi mi?" diye güldü kız.

Yaşlı adam şefkatle gülümsedi. "Peki, o halde galaksinin durumu hakkında ne düşünüyorsun?"

"Şuna inanıyorum ki," dedi Bayta kısa ve açık olarak, "bir Seldon krizinin daha eli kulağında... Aksi takdirde Seldon Planı tümden rafa kaldırılabilir. Bir hüsrandan ibarettir."

("Vay be," diye mırıldandı Fran oturduğu yerden, "Seldon'dan nasıl da bahsediyor!" Ama sesini çıkarmadı.)

Randu zihninde bir şeyleri ölçüp biçiyormuşçasına bir nefes çekti piposundan. "Gerçekten mi? Bunu neye dayanarak söylüyorsun? Biliyorum, gençlik yıllarımı Vakıf'ta geçirdim ve bir zamanlar benim de dramatik fikirlerim oldu. Ama, şimdi bunları sana söyleten şey nedir?"

"Eh..." Çıplak ayak parmaklarını postun beyaz yumuşaklığı içinde büker ve küçük çenesini dolgun avucuna yerleştirirken Bayta'nın gözleri düşünceyle bulandı. "Bana öyle geliyor ki Seldon'ın planının özü eski İmparatorluk'tan daha iyi bir dünya yaratmaktı. Seldon üç yüzyıl önce Vakıf'ın temellerini yeni attığında, İmparatorluk dağılmaktaydı... ve eğer tarih doğruyu söylüyorsa, dağılmasına yol açan üç hastalık atalet, baskı ve evrenin tüm ürünlerinin haksızca dağıtımıydı."

Randu başını ağır ağır sallayarak bu sözleri onayladı. Toran

ışıl ışıl gururlu gözlerle karısına bakarken, Fran köşesinde dilini şaklatıp bardağını dikkatle tazeledi.

"Eğer Seldon'ın öyküsü doğruysa," dedi Bayta, "İmparatorluk'un nihai çöküşünü psikotarihsel kuramın yasaları sayesinde kestirebilmiş ve insanlık için uygarlık ve kültürü yeniden kurumlaştıracak ikinci bir İmparatorluk'un doğumundan önce otuz bin yıl sürecek bir barbarlık döneminin yaşanması gerekeceğini öngörmüştü. Yaşamını bu ara dönemi olabildiğince kısaltacak koşulları oluşturmaya adadı."

Fran'in kaba sesi patladı odada. "İşte bu yüzden iki adet Vakıf oluşturdu, adını saygıyla andığım!"

"İşte bu yüzden iki Vakıf oluşturdu," diye yineledi Bayta. "Bizim Vakıf'ımız ölmekte olan İmparatorluk'un bilim insanlarının birikimlerini yeni ufuklara taşımak üzere bir araya gelmelerinden oluşmuştu. Vakıf uzayda öyle bir yere konuşlandırılmıştı ki, Seldon, büyük dehasıyla yaptığı kestirimler sonucunda, bin yıl içinde yeni ve daha büyük bir İmparatorluk'a dönüşeceğini hesaplamıştı."

Saygılı bir sessizlik oldu.

"Eski bir öykü bu," diye devam etti kız. "Hepiniz biliyorsunuz. Neredeyse üç yüzyıldır Vakıf'taki her insan bunu biliyordu. Ama yine de kısaca söz etmeyi uygun gördüm. Biliyor musunuz, bugün Seldon'ın doğum günü ve ben Vakıf'tan ve siz Barınak'tan olsanız bile, bu bizim ortak yönümüz."

Usulca bir sigara yaktı ve yanışını dalgınca izledi. "Tarihsel yasalar da fiziksel yasalar kadar mutlaktır ve eğer hata yapma olasılığı daha yüksekse bu sadece tarihin ilgilendiği insanların sayısının fiziğin ilgilendiği atomların sayısından daha az olması ve kişisel sapmaların daha çok önem kazanmalarındandır. Seldon bin yıllık büyüme süresince bir dizi krizin çıkacağını öngördü ve bunların her biri tarihimizi önceden kestirilmiş yeni bir mecraya doğru akıtacaktı. Bizi yön-

lendiren de işte bu krizlerdir... ve dolayısıyla şimdi yeni bir kriz gelmek zorunda!

"Şimdi!" diye yineledi vurgulayarak. "Son krizin üzerinden neredeyse yüz yıl geçti ve bu süre zarfında İmparatorluk'taki her günah, yüzünü Vakıf'ta da gösterdi. Atalet. Yönetici sınıfımızın bildiği tek şey var: Aman değişmeyelim! Baskı. Bir tek kural tanırlar: Kaba kuvvet! Eşitsiz paylaşım! Bir tek şiarları vardır: Senin malın benim malım, benim malım yine benim malım!"

Fran yumruğunu koltuğunun kolçağına ansızın indirerek, "Diğerleri açken!" diye kükredi. "Kızım, ağzından bal akıyor! Cesur tüccarlar yoksulluklarını Barınak gibi gezegen müsveddelerinde saklarken besili kodamanlar Vakıf'ı rezil ediyorlar. Bu Seldon için bir utançtır, yüzüne sıçratılmış bir çamurdur, sakalındaki bulaşıktır!" Tek kolunu havaya kaldırdı. "Öbür kolum da olsaydı keşke! Eğer, bir kere için, beni dinleselerdi!"

"Baba," dedi Toran, "sakin ol."

"Sakin ol! Sakin ol!" diye taklit etti babası öfkeyle. "Sonsuza dek burada yaşayacak ve burada öleceğiz... Sen de kalkmış sakin ol diyorsun."

"İşte bizim Lathan Devers'imiz," dedi Randu piposuyla göstererek. "Devers seksen yıl önce senin kocanın büyük büyükbabasıyla birlikte maden ocaklarında köle olarak öldü çünkü mangal gibi yüreği olduğu halde aklıselimden nasibini hiç..."

"Evet, galaksi aşkına, onun yerinde olsaydım aynısını yapardım," diye yemin etti Fran. "Devers gelmiş geçmiş tüccarların en büyüğüydü, Vakıflıların taptıkları o gaz torbası Mallow'dan da büyük. Eğer Vakıf'a hükmeden zorbalar onu adalete olan tutkusu yüzünden öldürdüyseler, bu sadece onlara olan kan borcumuzu artırır."

"Devam et, kızım," dedi Randu. "Sen devam et çünkü o nasıl olsa yarın akşama kadar atıp tutacaktır."

"Devam edecek bir şey yok," dedi kız ani bir karamsarlıkla.

"Bir kriz olmalı ama nasıl kriz çıkarılacağını bilmiyorum. Vakıf'taki ilerlemeci güçler korkunç bir baskı altında tutuluyor. Siz tüccarların niyetiniz olabilir ama bölünmüş haldesiniz ve takip ediliyorsunuz. Eğer Vakıf'ın içindeki ve dışındaki olumlu güçlerin tamamı bir araya gelebilirse..."

Fran kulakları tırmalayan alaycı bir kahkaha attı. "Şunu bir dinlesene, Randu, şunu bir dinlesene! Vakıf'ın içindeki ve dışındaki diyor. Kızım, kızım, Vakıf'taki şişkolardan ümit yok. İçlerinden biri kamçıyı şaklatıyor, diğerleri de köpekler gibi yiyorlar. Bu çürümüş alemin tamamında bir tek tüccara bedel olacak kadar yürek kalmıştı."

Bayta'nın araya girme girişimleri bu öfke selinin karşısında yetersiz kalmıştı.

Toran uzandı ve kızın ağzını bir eliyle kapattı. "Baba, sen Vakıf'ta hiç bulunmadın," dedi. "Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorsun. Sana şu kadarını söyleyeyim ki, orada cesur ve cüretli bir yeraltı hareketi var. Bayta da onlardan biriydi."

"Pekala, evlat, alınmak yok. Şimdi, öfkenin sebebi nedir?" Gerçekten kaygılanmıştı.

Toran coşkuyla devam etti. "Senin sorunun şu ki, baba, olaylara taşralı gözlüğüyle bakıyorsun. Üç aşağı beş yukarı yüz bin tüccar, tanrının inkar ettiği bir gezegenin deliklerine kaçıştılar diye onları büyük bir halk gibi görüyorsun. Tamam, Vakıf'tan gelen vergi memurları burada kalıyor, hiçbir yere gidemiyorlar ama bu ucuz kahramanlık. Ya Vakıf bir filo gönderirse, o zaman ne yapacaksınız?"

Fran, "Canlarına okuruz," diye kesip attı.

"Bu durumda asıl sizin canınıza okunurdu ve maçı da onlar kazanırdı. Sayıları sizden fazla, silahları sizden fazla, sizden daha iyi örgütlenmişler ve Vakıf zahmete değeceğine karar verir vermez bunu çok iyi anlayacaksınız. İyisi mi kendinize bir an önce müttefikler bulun... Hem de, eğer becerebiliyorsanız, doğrudan doğruya Vakıf'ın içinden."

“Randu,” dedi Fran kardeşine iri, çaresiz bir boğa gibi bakarak.

Randu piposunu dudaklarından çekti. “Çocuk haklı, Fran. Sen de içinden geçen ufak düşüncelere kulak kabartırsan bunu anlayacaksın. Ama bunlar rahatsız edici düşünceler, sen de bağırıp çağırarak susturmak istiyorsun onları. Ama düşünceler yine de oradalar. Tamam, bütün bunları ne demeye açtığımı söyleyeceğim.”

Bir süre düşüncelere dalarak duman püfürdetti, sonra piposunu tablanın içine doğru uzattı, sessiz parıltıyı bekledi, piposunu temizlenmiş halde geri çekti. Sonra küçük parmağının kesin sıkıştırmalarıyla yine doldurdu.

“Vakıf’ın bize olan ilgisi hakkındaki küçük tavsiyen, Toran, çok yerinde. Yakın zamanda vergilerle ilgili iki ziyaret gerçekleşti. Burada rahatsız edici olan, ikinci ziyaretçiye hafif bir devriye gemisinin de eşlik ediyor olmasıydı. Gleiar kentine indiler –bir kereliğine bizi es geçerek– ve bir daha da kalkmadılar, doğal olarak. Ama şimdi kuşkusuz ki geri dönecekler. Baban bütün bunların farkında, Toran, gerçekten.

“Şu inatçı çapkına bir bak. Barınak’ın başının dertte ve bizim de çaresiz olduğumuzu pekala biliyor ama formüllerini tekrarlayıp duruyor, bu onun yüreğini ısıtıyor ve onu koruyor. Ama diyeceğini bir kez dedikten, postasını attıktan, bir erkek ve bir tüccar olarak görevini ifa etmiş olduğuna kanaat getirdikten sonra, o da herhangi birimiz kadar aklıselim sahibidir.”

Bayta, “Biz derken kimi kastediyorsunuz?” diye sordu.

Randu kıza gülümsedi. “Bilmiyoruz... henüz. Bir mucize bekliyoruz. Biz de, senin dediğin gibi, bir Seldon krizinin kapıda olduğuna karar verdik.” Elleriyle gökyüzünü heyecanla işaret etti. “Galaksi dağılmış İmparatorluk’un bölük pörçük parçalarıyla dolu. Generallerin haddi hesabı yok. İçlerinden birinin yeterince cesaretleneceği an gelecek midir dersiniz?”

Bayta düşündü, sonra başını uzun saçlarının ucundaki

bukleler kulaklarının çevresinde dönecek tarzda iki yana salladı. "Hayır, en ufak bir şansı olamaz. Vakıf'a yapılacak bir saldırının intihardan farkı olmayacağını herkes kavradı. Eski İmparatorluk'ta Bel Riose hepsinden de kaliteli bir kişiydi ve bütün bir galaksinin kaynaklarını arkasına alarak saldırdı ama Seldon Planı'na karşı bir şey yapamadı. Bunu bilmeyen bir general var mıdır?"

"Ama ya biz onları kışkırtırsak?"

"Neye? Nükleer bir fırına dalmaya mı? Onları kışkırtacak neyimiz var?"

"Eh, en azından bir tane var... yeni bir tane. Şu son bir ya da iki yıl içinde Katır adı verilen tuhaf bir adamdan söz edilmeye başlandı."

"Katır mı?" Bayta düşündü. "Onu işitmiş miydin, Torie?"

Toran başını olumsuz anlamda salladı. "Ne olmuş bu Katır'a?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Ama dediklerine göre çok zor koşullardayken bile zaferler kazanabiliyormuş. Söylentiler abartılmış olabilir ama her halükarda onunla tanışmak ilginç olacaktır. Yeterince yeteneği ve yeterince hırsı olan herkes Hari Seldon'a ve psikotarihsel kuramına illa inanacak diye bir şey yok. Bu inançsızlığı cesaretlendirebiliriz. Saldırıya geçebilir."

"Tabii Vakıf kazanacaktır."

"Evet... ama mutlak bir rahatlıkla kazanması gerekmiyor. Bir kriz çıkabilir ve biz bu krizden Vakıf'ın zorbalarını bir uzlaşmaya zorlamakta yararlanabiliriz. En kötü olasılıkla, bizi daha fazla plan yapmamız için zaman bırakacak kadar unutabilirler."

"Ne dersin, Torie?"

Toran hafifçe gülümsedi ve kızın gözlerinden birini kapatan kahverengi bir bukleyi düzeltti. "Tarif ettiği şekliyle zararsız görünüyor. Ama kim bu Katır? Onun hakkında ne biliyorsun, Randu?"

"Henüz hiçbir şey. Bunun için seni kullanabiliriz, Toran. Bir de eşini, tabii o isterse. Bunun hakkında konuştuk, baban ve ben. Bunu etraflıca tartıştık."

"Nasıl yani, Randu? Ne yapmamızı istiyorsunuz?" Genç adam eşine kaçamak ve sorgulayan bir bakış attı.

"Bir balayı yapabildiniz mi?"

"Eh... evet... Vakıf'tan buraya olan yolculuğa balayı denebilirse."

"Kalgan'da daha iyi bir balayına ne dersiniz? Yarı tropikal bir gezegen... kumsallar... su sporları... kuş avı... tam bir tatil beldesi. Üstelik çok uzakta da değil, sadece yedi bin parsek ötede."

"Kalgan'da ne var?"

"Katır var! En azından, adamları orada. Orayı geçen ay hiç savaşmadan aldı. Halbuki Kalgan'ın derebeyi, düşmana vermektense bütün gezegeni havaya uçurmakla tehdit etmişti."

"Bu derebeyi nerede şimdi?"

"Hiçbir yerde," dedi Randu omuz silkerek. "O artık yok. Ne diyorsunuz?"

"Ama orada ne yapacağız?"

"Bilmiyorum. Fran ve ben yaşlıyız; taşralıyız. Barınak'taki tüccarların çoğu taşralıdır. Bunu sen bile söylüyorsun. Bizimki sınırlı bir ticarettir ve atalarımız gibi tüm galakside dolaşmıyoruz. Kes sesini, Fran! Ama siz galaksiyi tanıyorsunuz. Bayta, özellikle, hoş bir Vakıf aksanıyla konuşuyor. Bulduğunuz kadarı bize yeter. Eğer onunla bağ kurabilirseniz... ama bu kadarını beklemiyoruz. Hele bir düşünün derim. Dilerseniz bütün grubumuzla, eee, gelecek haftadan önce görüşebilirsiniz. O zamana dek zihninizi toparlama fırsatınız olur."

Bir sessizlik oldu. Ardından Fran gürledi: "Kim bir içki daha ister? Benden başka yani!"

12
YÜZBAŞI VE VALİ

Yüzbaşı Han Pritcher çevresinde bu kadar lüksün bulunmasına alışık değildi ve doğrusu bundan da hiç etkilenmemişti. Kendini sorgulamak gibi dertlere düşmediği gibi, işiyle doğrudan ilişkisi olmayan her türlü felsefe ve metafiziği de zihninden silip atardı.

Bunun yararını görmediği de iddia edilemezdi.

İşi asıl olarak Savaş Bakanlığı'nın 'istihbarat', entellerin 'haberalma' ve romantiklerin de 'casusluk' adını verdikleri şeyden ibaretti. Ama gelin görün ki, televizörlerin yaptığı bütün o yapış yapış yaygaraya rağmen 'istihbarat', 'haberalma' ve 'casusluk' en fazla olsa olsa sıradan ihanet ve inançsızlığın rezilliğiyle uğraşmakla sınırlı kalıyordu. Bu 'devletin yüce menfaatleri' için olduğu sürece toplum tarafından onay görüyordu ama felsefe yapmak Yüzbaşı Pritcher'ı her zaman, kutsal amaçlar için olsa bile, 'toplumu teskin etmek kişinin kendi vicdanını teskin etmesinden kolaydır' sonucuna götürdüğünden, fazla düşünmekten uzak duruyordu.

Şimdiyse, valinin lüks bekleme odasında, düşüncelerini ister istemez özüne yöneltmişti.

İnsanlar sürekli olarak onun üzerine rütbe almışlardı, hem de daha yeteneksiz olsalar bile... Bu kadarı itiraf ediliyordu. Bitmek tükenmek bilmeyen bir kötü raporlar ve resmi uyarılar yağmuruna göğüs germiş ve sağ salim atlatabilmişti. Dik kafalılığının aynı kutsal 'yüce menfaatler' adına eninde sonunda takdir edileceğinden kesinkes emin olduğu için bildiğini okumaya devam etmişti.

Böylece valinin bekleme odasına dek gelmişti sonunda... Saygılı gardiyanlara benzeyen beş asker ve onu bekleyen olası bir divanıharple birlikte.

Ağır, mermer kapılar en ufak bir sarsıntı çıkarmadan iki yana gösterişli biçimde açıldılar ve ortaya saten kaplı duvarlar, kırmızı plastik bir döşeme ve maden kakmalı iki mermer kapı daha çıktı. Üç yüzyıl öncesinin düz çizgili üniformaları içindeki iki görevli yaklaşıp seslendiler:

"İstihbarat'tan Yüzbaşı Han Pritcher huzura kabul edileceklerdir."

Yüzbaşı ilerlemeye başladığında, görevliler törensel tarzda eğilerek iki yana çekildiler. Muhafızlar dış kapıda kaldılar ve o içeri yalnız girdi.

Kapıların öte yanında, tuhaf biçimde sade ve geniş bir odada, tuhaf biçimde köşeli ve büyük bir masanın ardında, bu muazzamlığın içinde neredeyse yitip gidecek kadar ufak tefek bir adam oturuyordu.

Aynı adı taşıyan bir valiler dizisinin üçüncüsü olan Indbur, acımasızlığı ve becerikliliğiyle tanınan Birinci Indbur'un torunuydu; büyükbabası acımasızlığını iktidarı ele geçirişindeki olağandışılıkla ve becerikliliğini de serbest seçimlerin maskaralığa dönmüş kalıntılarına bir son vermek ve daha da ustalık isteyeni, görece olarak barışçı bir yönetimi sürdürebilmekle kanıtlamıştı.

Vali Indbur aynı zamanda ikinci Indbur'un da oğluydu, ki babası işbaşına doğuştan kazanılmış bir hakla geçen ilk Vakıf valisiydi ama büyükbabasının yanında yarım adam sayılırdı çünkü sadece acımasızdı.

Böylece Vali Indbur aynı ismin üçüncüsü ve soy yoluyla iktidara gelenlerin ikincisi oluyordu; ama içlerinden en işe yaramazları da oydu çünkü ne acımasızdı ne de becerikli... Olsa olsa yanlış yerde ve yanlış zamanda doğmuş usta bir sayman sayılabilirdi.

Üçüncü Indbur, kendisinden başka herkes için şişirilmiş özelliklerin tuhaf bir birleşiminden ibaretti.

Onun için çarpık bir geometri tutkusunun adı 'sistemlilik', günlük ıvır zıvır bürokratik işlemlere yönelik yorulmak bilmez ve hummalı bir ilginin adı 'çalışkanlık', haklı olduğunda kararsızlığın adı 'temkin', haksız olduğunda kör inatçılığın adı 'kararlılık'tı.

Bununla birlikte ne para israfında bulunur ne de gereksiz yere adam öldürürdü ve hep iyi niyetliydi.

Büyük masanın önünde saygıyla dikilirken Yüzbaşı Pritcher'ın kasvetli düşünceleri bu minval üzere işliyor idiyseler bile, yüzündeki maskemsi katılık hiçbir ipucu vermiyordu. Ne öksürdü ne kıpırdadı, ta ki vali kıytırık notlar almayı bitirdiğinde ve sık yazılarla doldurulmuş bir kağıt bir desteden alınıp diğer bir desteye yerleştirildiğinde zayıf suratını yavaş yavaş kaldırıp ona bakıncaya kadar.

Vali Indbur, masanın müştemilatını bozmaktan kaçınmaya bilhassa dikkat ederek, ellerini önünde özenle kavuşturdu.

Yüksek sesle onaylarcasına, "İstihbarat'tan Yüzbaşı Han Pritcher," dedi.

Yüzbaşı Pritcher protokole titizlikle uyarak bir dizini neredeyse yere değecek kadar büktü ve azad sözcüklerini duyuncaya dek eğdi başını.

"Kalkınız, Yüzbaşı Pritcher!"

Vali sıcak bir haldenbilirlikle, "Yüzbaşı Pritcher, üstünüz tarafından hakkınızda başlatılmış disiplinle ilgili belirli bir işlem nedeniyle burada bulunmaktasınız," dedi. "İlgili yazışmalar geldiler ve olayların akışı uyarınca dikkatimi celbettiği kadarıyla ve Vakıf'taki hiçbir olay benim ilgim dışında kalamayacağından, durumunuzu aydınlatıcı daha fazla veri istedim. Umarım bu sizi şaşırtmamıştır."

Yüzbaşı Pritcher duygularını belli etmeksizin, "Hayır, ekselans," dedi. "Sizin adaletiniz dillere destandır."

“Öyle mi? Öyle mi?” Ses tonu memnuniyetini gösteriyordu ve renkli kontaklensleri ışığı gözlerine sert, kuru bir parlaklık verecek tarzda kırıyorlardı. Tel ciltli bir dizi dosyayı titizlikle açtı önüne. İçlerindeki kağıtları keskin hışırtılar çıkartarak teker teker çevirdi ve bir yandan konuşurken, öte yandan da satırları uzun işaret parmağıyla takip etti.

“Siciliniz önümde bulunuyor, yüzbaşı, tamamı. Kırk üç yaşındasınız ve on yedi yıldır silahlı kuvvetlerimizin bir subayısınız. Anacreonlu anne babadan, Loris’te doğdunuz, değil... eğitim, askerlik öncesi, Bilimler Akademisi, doktora, hipermotorlar... hınm çok iyi, tebrik edilmelisiniz... Vakıf Çağı’nın 293. yılının yüz ikinci gününde orduya askeri öğrenci olarak katıldınız.”

Birinci dosyayı kenara koyup ikincisini açarken bakışlarını bir an için kaldırdı.

“Gördüğünüz gibi,” dedi, “benim yöneticiliğimde hiçbir şey şansa bırakılamaz. Disiplin! Düzen!”

Dudaklarına top şeklinde, pembe, kokulu bir parça jöle yerleştirdi. Kendini alamadığı biricik günahıydı bu. Her yerde hazır ve nazır olan atomik küllüğün valinin masasında bulunmadığına tanık olunabilirdi. Çünkü vali tütün kullanmazdı.

Söz açılmışken, konukları da.

Valinin dikkatli sesi mırıldanmaya devam etti... Arada sırada aynı derecede yumuşak ve aynı derecede etkisiz takdir ya da tekdirlerle.

Dosyaları yavaş hareketlerle ilk hallerindeki gibi titiz biçimde üst üste dizdi.

“Evet, yüzbaşı,” dedi iş bitirici bir edayla, “oldukça sıradışı bir sicile sahipsiniz. Göründüğü kadarıyla yeteneğiniz olağanüstü ve hizmetinizin değerinden sual olunmaz. Görev başındayken iki kez yaralanmış ve cesaretinizden dolayı şeref madalyası almış olmanız da dikkatimi çekti. Bunlar kolaylıkla göz ardı edilemeyecek gerçekler.”

Yüzbaşı Pritcher'ın ifadesiz yüzünde bir yumuşama olmadı. Hazır olda dimdik durmaya devam ediyordu. Protokol kuralları valinin huzuruna çıkarılma onuruna erişmiş bir uyruğun ayakta kalmasını gerektiriyordu. Odadaki yegane koltuğun da valinin altında olması gerçeği bu noktayı ayrıca vurguluyordu. Protokol aynı zamanda doğrudan yöneltilmiş bir soruyu yanıtlamak için gerekenler dışında konuşulmamasını da gerektiriyordu.

Vali subaya delici bakışlarla baktı ve konuştuğunda sesi boğuk ve imalıydı. "Ancak, son on yıl içinde terfi almamışsınız ve üstlerinizin tekrar ve tekrar belirttiklerine göre, bunun nedeni inatçı kişiliğinizmiş. Üstlerinize karşı doğru bir tutum sürdüremiyor, görev arkadaşlarınızla sürtüşmeye girmekten kaçınmıyormuşsunuz ve dahası iflah olmaz bir baş belasıymışsınız. Bunları nasıl açıklıyorsunuz, yüzbaşı?"

"Ekselans, doğru bildiğimi yapmaya çalışıyorum. Yaptıklarım hep devletim içindir ve yaralarım da, bana doğru görünenin devletin de yararına olduğuna kanıttır."

"Askerce sözler, yüzbaşı ama tehlikeli bir ilke. Bunu daha sonra ele alacağız. Özel olarak, yasal temsilcilerim tarafından imzalanmış emirlere rağmen, belirli bir görevi üç kez reddetmiş olmakla itham ediliyorsunuz. Bu konuda neler söyleyeceksiniz?"

"Ekselans, kritik bir zamanda ve daha önemli sorunlar göz ardı edilerek verilmiş önemsiz bir görevdi."

"Ah, peki şu sözünü ettiğiniz sorunların önem derecelerini kim belirliyor ve eğer öyleyseler göz ardı edildiklerini size kim söylüyor?"

"Ekselans, bunlar benim için apaçık ortadadır. Deneyimim ve olaylar hakkındaki bilgim, ki bunların değerini üstlerim inkâr edemezler, bunu aşikâr kılıyor."

"Ama, sevgili yüzbaşım, haberalma politikamızı belirlemek yetkisini üzerinize almakla üstlerinizin görevlerini gasp ettiğinizi göremeyecek kadar kör müsünüz?"

"Ekselans, benim sorumluluğum asıl olarak devletime karşıdır, üstlerime değil."

"Bunlar temelsiz sözler çünkü sizin üstünüzün de üstü vardır ve o üst benim ve ben devletim! Hadi ama, dillere destan bulduğunuz adaletimden yakınmak için bir nedeninizin olacağını sanmıyorum."

Valinin bakışları yüzbaşının üzerindeydi.

"İşleri bu noktaya getiren disiplin ihlalinizin ne olduğunu sizden duymak istiyorum."

"Ekselans, sorumluluğum öncelikle devlete karşıdır, Kalgan gezegenindeki emekli bir uzay tüccarı gibi yaşamak değildir. Bana verilen talimat gezegendeki Vakıf faaliyetlerini yönetmek, Kalgan derebeyini özellikle dış politikasında denetleyecek bir örgütlenmeyi gerçekleştirmekti."

"Bunlar benim bilgim dahilindedir. Devam ediniz!"

"Ekselans, Kalgan'ın stratejik noktaları ve kontrol altında tuttuğu yıldız sistemleri raporlarımda defalarca vurgulanmıştır. Derebeyinin ihtiraslarını, kaynaklarını, mülkünü genişletmeye olan azmini ve özünde Vakıf'a yönelik olan dostluğunu –ya da en azından tarafsızlığını– belirttim."

"Raporlarınızı ayrıntılarıyla inceledim. Devam ediniz!"

"Ekselans, iki ay önce geri döndüm. O sırada, yaklaşmakta olan bir savaşın hiçbir belirtisi yoktu; olası bir saldırıyı püskürtme yeteneğimizdeki israf dışında. Bir ay önce isimsiz bir paralı asker Kalgan'ı kavgasız dövüşsüz ele geçirdi. Bir zamanlar Kalgan'ın derebeyi olan şahsın artık hayatta olmadığı anlaşılıyor. İnsanlar ihanetten söz etmiyorlar, sadece bu tuhaf çetebaşının, bu Katır'ın gücünü ve dehasını anlatıyorlar."

"Kimin dedin?" Vali öne doğru eğildi, rahatsız olmuşa benziyordu.

"Ekselenas, bu adam Katır adıyla tanınıyor. Hakkında gerçeğe dayalı olarak anlatılanlar çok az ama ben bütün bilgi kırıntılarını topladım ve olası görünmeyenleri eledim. Ne soyu

ne de mevkisi olan bir adam. Babası bilinmiyor. Annesi onu doğururken ölmüş. Yetiştirilişi tam bir berduşunki gibi. Eğitimini serseri gezegenlerde, uzayın arka sokaklarında yapmış. Katır'dan başka bir adı yok, bu kendi kendine yakıştırdığı bir ad ve genellikle kabul edildiği kadarıyla inatçı kararlılığını ve fiziksel gücünü simgeliyor."

"Fiziğini boş verin, yüzbaşı. Askeri gücü nedir?"

"Ekselans, insanlar muazzam savaş filolarından bahsediyorlar ama bu Kalgan'ın teslim oluşundaki tuhaflıktan kaynaklanıyor da olabilir. Denetlediği arazinin miktarı çok geniş değil, sınırlarının kesin çizgilerle saptanması mümkün olmasa da. Her halükarda, bu adam araştırılmaya değer."

"Hımın. Pekala! Pekala! Eh, işte." Vali hülyalara daldı ve kaleminin yirmi dört adet yavaş hareketiyle boş bir sayfanın üst kısmına altı köşeli yıldız şeklinde altı adet kare çizdi, sonra sayfayı kopardı, üç kez özenle katladı ve sağ yanındaki atık kağıt deliğine özenle yerleştirdi. Kağıt temiz ve sessiz biçimde atomlarına ayrılmıştı.

"Söylesenize yüzbaşı, bu durumda seçenek nedir? Neyin araştırılmaya değer olduğunu açıkladınız. Size neyi araştırmanızın emredildiğini de açıklar mısınız?"

"Ekselans, öyle görünüyor ki, uzayda vergisini ödemeyen bir fare deliği var."

"Ah, ve hepsi bu kadar mı? Vergilerini ödemeyen bu adamların Vakıf'ın ilk günlerindeki çılgın tüccarların, Vakıf'ın ataları olduklarını iddia eden ve Vakıf kültürüyle dalga geçen anarşistlerin, asilerin ve sosyopatların torunları oldukları size söylenmedi mi? Uzaydaki bu fare deliğinden bir değil birçok adet bulunduğunu, sayılarının bizim sandığımızdan kat kat fazla olduğunu ve bütün bu fare deliklerinin hep birlikte ve Vakıf topraklarındaki diğer suçlularla kafa kafaya verip komplolar kurmakta olduklarını bilmiyor musunuz, ya da size söylenmedi mi? Burada bile, yüzbaşı, burada bile!"

"Ekselans, bütün bunlar bana söylendi. Ama devletin bir bendesi olarak sadakatle hizmet etmeliyim... ve sadakatlerin en yücesi de hakikate hizmet etmektir. Kadim tüccarların bu posalarından asıl güce sahip olanlar, eski İmparatorluk'un döküntülerini miras alan derebeyleridir. Tüccarların ne silahları var ne de kaynakları. Birlik bile değiller. Ben çoluk çocuk işiyle görevlendirilecek bir vergi tahsildarı değilim!"

"Yüzbaşı Pritcher, siz bir askersiniz ve tahsil etmeniz gereken yegane şey silahtır. Bana itaatsizlik edecek noktaya kadar getirilmiş olmanız başlı başına bir hatadır. Dikkat ediniz. Benim adaletim basit bir zayıflık değildir. Yüzbaşı, İmparatorluk çağı generallerinin ve çağımızın zorba derebeylerinin de aynı ölçüde güçsüz oldukları halihazırda kanıtlanmış durumda. Seldon'ın Vakıf'ın izleyeceği yolu belirleyen bilimi sizin sandığınız gibi kişisel kahramanlıklara değil, tarihin sosyoekonomik eğilimlerine göre saptanır. Halen dört krizi başarıyla atlatmış durumdayız, öyle olmadı mı?"

"Öyle oldu, ekselans. Ancak Seldon'ın bilimini sadece Seldon biliyor. Bizimki sadece bir inanç. İlk üç keresinde, bana özenle öğretildiğine göre, Vakıf krizlerin doğasını iyi kavrayan ve uygun önlemleri alan bilge önderlerce yönetiliyordu. Aksi halde ne olacağını kim bilebilir?"

"Evet, yüzbaşı ama dördüncü krizi atladınız. Hadi ama, o zaman adına layık bir önderimiz yoktu ve düşmanların en zekisiyle, zırhların en ağırıyla, gelmiş geçmiş güçlerin en büyüğüyle karşı karşıyaydık. Ama tarihsel kaçınılmazlık sayesinde kazanan taraf biz olduk."

"Ekselans, bu doğru. Ama sözünü ettiğiniz bu tarihsel kaçınılmazlık ancak bir yıl boyunca umarsızca savaşmamızın ardından ortaya çıktı. Kaçınılmaz zaferimiz bize beş yüz gemiye ve beş yüz bin adama maloldu. Ekselans, Seldon'ın planları ancak kendine yardım edene yardım eder."

Vali Indbur somurttu ve sabırlı açıklamalar yapmaktan

bezdi aniden. Alçakgönüllülük yanlış anlaşılıyor ve sonsuza dek tartışmanın, iddialı olmanın ve diyalektikle oynamanın izni gibi değerlendiriliyordu.

"Her neyse, yüzbaşı," dedi sertçe. "Seldon zorba derebeylerine karşı zaferimizi garantiliyor ve ben de, bu hareketli günlerde, gayretimi dağıtma lüksüne sahip değilim. Sizin göz ardı ettiğiniz bu tüccarlar Vakıf'ın türevleridir. Onlarla çıkarılacak bir savaş ancak bir iç savaş olabilir. Seldon'ın planı bu noktada bize hiçbir garanti vermez... çünkü onlar da, biz de Vakıf olacağız. Dolayısıyla, onların yola getirilmeleri gerekmektedir. Emirlerinizi biliyorsunuz."

"Ekselans..."

"Soru sormanıza izin verilmedi, yüzbaşı. Emirlerinizi aldınız. Bu emirlere uyacaksınız. Benimle ya da beni temsil edenlerle yapacağınız en ufak bir tartışma ihanet sayılacaktır. Çıkabilirsiniz."

Yüzbaşı Han Pritcher bir daha diz kırdı, sonra yavaş adımlarla geri geri çekildi.

Vali Indbur, soyunun üçüncüsü ve doğum hakkıyla işbaşına gelen Vakıf valilerinin ikincisi olarak, kendini toparladı ve solundaki düzgün desteden yeni bir sayfa çekti. Yazı tasarruf tedbirleri uyarınca, polis üniformalarının maden köpüğünden sırma miktarında yapılacak azaltmayla ilgiliydi. Indbur gereksiz bir virgül çizdi, bir sözcük hatasını düzeltti, sayfanın kenarına üç adet not düştü ve kağıdı sağındaki düzgün desteye yerleştirdi. Solundaki düzgün desteden yeni bir sayfa daha aldı...

Haberalma'dan Yüzbaşı Han Pritcher kışlaya döndüğünde bir kişisel kapsülün onu beklemekte olduğunu gördü. İçinde, 'İVEDİ' mührü taşıyan ve altları kırmızı mürekkeple çizilmiş az ve öz emirler vardı. Emrin tamamı büyük harf bir 1 ile paraflanmıştı.

Yüzbaşı Han Pritcher'ın derhal 'Barınak adlı asi gezegene' gitmesi emrediliyordu.

Tek kişilik hız teknesine binen Yüzbaşı Han Pritcher rotasını Kalgan'a doğru sessiz ve sakin çevirdi. O gece başarılı bir inatçının huzurlu uykusunu uyudu.

13
TEĞMEN VE SOYTARI

Kalgan gezegeninin Katır'ın orduları tarafından ele geçirilişi, yedi bin parsek mesafeden, yaşlı bir tüccarda merak, inatçı bir yüzbaşıda endişe ve titiz bir valide can sıkıntısı uyandıracak yankılanmalara neden olmuşsa bile, bizzat Kalgan'da yaşayanlarda ne bir etki yapmış ne de bir heyecan yaratmıştı. Zamandaki ve aynı şekilde de mekândaki mesafelerin kişiye zihin açıklığı vermesi gerçeği insanoğlu için değişmez bir ders olmuştur. Ancak, bu dersin alındığına dair bir kayıt da yoktur.

Kalgan, Kalgan'dı işte. Galaksinin o bölgesinde İmparatorluk'un çöktüğünden, Stannell'lerin artık iktidarda olmadıklarından, ihtişamın söndüğünden ve barışın çoktan çekip gittiğinden sadece onlar habersizdiler sanki.

Kalgan lüksün gezegeniydi. İnsanoğlunun evi yıkılırken o zevk üreterek, altın alarak ve eğlence satarak bütünlüğünü korumayı sürdürüyordu.

Tarihin daha zorlu acılarından yakayı sıyırmıştı çünkü dokunulmazlıklarını satın almaya hazır böyle bir nakit para deposunu mahvetmeyi ya da ucundan bile zedelemeyi hangi fatih düşünürdü ki?

Ama Kalgan bile eninde sonunda zorba bir derebeyinin genel karargahına dönüşmüş ve savaşın getirdiği zorunluluklar o her zamanki yumuşaklığını bozmuştu.

Evcilleştirilmiş yağmur ormanları, dingin sahilleri ve göz kamaştıracak kadar ışıltılı kentleri ithal paralı askerlerin adım sesleriyle inliyor ve sakinlerini sindiriyordu. Eyalet gezegenleri silahlandırılmış ve para tarihte ilk kez olarak rüşvet yerine

savaş gemilerine yatırılmıştı. Hükümdarı malını korumakta kararlıydı ve başkalarının mallarını gasp etmekte de hevesli olduğunu kuşkuya mahal bırakmayacak biçimde belli ediyordu.

O bir galaksi deviydi, savaşın ve barışın yapıcısıydı, İmparatorlukların yaratıcısıydı, hanedanların kurucusuydu!

Ama gülünecek bir lakabı olan tanınmamış biri, onun ve ordularının ve yeni doğmakta olan İmparatorluk'unun işini bitirmişti; üstelik tek bir mermi atmadan.

Böylece Kalgan yine eskisi gibi oldu, üniformalı sakinleri eski yaşantılarına geri döndüler ve ithal paralı askerler yeni gelen gruplarla kolayca kaynaşıverdiler.

Yine her zamanki gibi yağmur ormanlarında özellikle yetiştirilmiş hayvanlara karşı insan hayatına zarar vermeyen sürek avları ve gökyüzünde sadece büyük kuşlar için ölümcül olan takipler düzenleniyordu.

Kentlerde, galaksi kaçkınları cüzdanlarının şişkinliğine göre zevkler seçebiliyorlardı, ihtişamın ve düş gücünün yarım kredinin şıngırtısına kapılarını açan gökyüzü saraylarından sadece kaymak tabakanın girebildiği gizli mekânlara kadar.

Toran ve Bayta bu muazzam selde bir damla bile değildiler. Gemilerini Doğu Yarımadası'ndaki büyük kamu hangarına bıraktılar ve orta sınıfların buluşma yeri sayılan iç Deniz'e doğru yöneldiler... orada zevkler hâlâ yasal, hatta saygındı ve kalabalık henüz dayanılmazlık duvarını aşmamıştı.

Bayta ışığa karşı koyu renk gözlükler takmış ve sıcağa karşı da ince, beyaz kumaştan bir giysi seçmişti. Güneşte hafifçe bronzlaşmış kollarını dizlerinde kavuşturmuş ve eşinin beyaz gün ışığında sere serpe uzanan bedenine dalgın, sabit bakışlarla bakıyordu.

"Abartma," demişti başlangıçta ama Toran ölmekte olan kırmızı bir güneşten geliyordu. Vakıf'ta geçen üç yıla rağmen gün ışığı onun için hâlâ bir lükstü ve güneş ışınlarına karşı ön-

ceden direnç kazandırılan teni, kısa bir şort dışında herhangi bir giysinin kaba dokunuşunu tam dört gündür hissetmemişti.

Bayta kumda onun yanına sokuldu ve fısıldayarak konuştular.

Toran'ın rahatlamış bir yüzden yükselen sesi kasvetliydi. "Evet, hiçbir yere varamadığımızı kabul ediyorum. Ama nerede bu adam? Kim bu adam? Bu gezegen onun hakkında hiçbir şey söylemiyor. Belki de böyle biri yok."

"Böyle biri var," dedi Bayta kıpırtısız dudaklarının arasından. "Sadece çok zeki, hepsi bu. Ayrıca amcam haklıydı. O kullanabileceğimiz birisi... eğer zaman kaldıysa."

Kısa bir sessizlik. "Ne yapıyordum, biliyor musun Bay?" diye fısıldadı Toran. "Güneş çarpmışçasına hayaller kuruyordum. Her şey öyle hoş, öyle muntazam oturuyor ki yerli yerine." Sesi neredeyse işitilemeyecek kadar hafifledi, sonra geri geldi. "Dr. Amann'ın akademide söylediklerini anımsıyor musun, Bay? Vakıf hiçbir zaman yenilemez ama bu Vakıf önderlerinin de yenilemeyecekleri anlamına gelmiyor. Vakıf'ın gerçek tarihi, Salvor Hardin valilerin ilki olarak ansiklopedicilere tekmeyi atıp Terminus gezegenine el koyduğunda başlamadı mı? Sonra, izleyen yüzyılda, Hober Mallow da aynı ölçüde sert önlemlerle ele geçirmedi mi iktidarı? Bunlar önderlerin iki kez yenilmiş olmaları anlamına geliyor, demek ki yapılabilirmiş. Peki, biz niçin yapamayalım?"

"Kitaplardaki en eski tartışmadır bu, Torie. Boşa hayal kuruyorsun."

"Öyle mi dersin? istersen tartışmamızı sürdürelim. Barınak nedir? Vakıf'ın bir parçası değil mi? Eğer biz başı çekersek, kazanan hâlâ Vakıf olacak ve sadece şu anki önderler kaybedecek."

"'Yapabiliriz'le 'yapacağız' arasında dağlar kadar fark var. Seninkisi laf salatası. Sadece kafa ütülüyorsun."

Toran bozulur gibi oldu. "Boş versene, Bay, bugün yine ak-

siliğin üzerinde. Keyfimden ne istiyorsun? Eğer sence sakıncası yoksa bütün istediğim biraz kestirmek."

Ama Bayta başını uzatmış bir yerlere bakıyordu ve aniden –ki oldukça yersizdi– kıkırdadı, gözlüklerini çıkardı ve gözlerini eliyle gölgeleyerek sahile baktı.

Toran kıza bir göz attı, sonra nereye baktığını görebilmek için dirsekleri üzerinde doğrularak döndü.

Kızın, ayakları havada, cılız elleri üzerinde amuda kalkarak çevresini eğlendirmeye çalışan kemik torbası misali bir adama baktığı belliydi. Sahilde kum gibi kaynayan ve atılacak üç beş bozuk paranın hatırına gevşek mafsalları bükülüp çatırdayan akrobat dilencilerden biriydi kuşkusuz.

Kumsaldaki bekçilerden biri yoluna gitmesi için ona işaret ediyordu ve soytarı tek el üzerinde şaşırtıcı biçimde denge kurarak serbest eliyle adama nanik yapıyordu. Bekçi tehdit eder biçimde ilerledi ve karnına inen bir tekmeyle birlikte gerisingeriye sendeledi. Soytarı tekme hareketine ara bile vermeksizin doğrulmuş ve öfkeden kuduran bekçi hiç de dost görünmeyen kalabalık tarafından engellenirken çoktan kaçmıştı.

Soytarı sahil boyunca rastgele koştu. Birçoklarının yanından sıyırırcasına geçti, defalarca tereddüt etti ama hiç durmadı. Kalabalık dağılmıştı. Bekçi çekip gitmişti.

"Ne garip bir adamdı bu," dedi Bayta neşeyle ve Toran umursamaz bir havayla salladı başını. Soytarı şimdi net bir biçimde görülebilecek kadar yaklaşmıştı. Sıska suratı geniş düzlükler ve etli bir uçla sonlanarak neredeyse karşısındakini yakalamak dışında her şeyi yapabileceğe benzeyen bir burnu çevreliyordu. Giysilerinin daha da belirgin bir hale getirdiği uzun, sıska kol ve bacaklarıyla örümceği andıran vücudu rahat ve zarif hareketlerle ilerliyor ama sanki sağdan soldan rastgele toplanmış izlenimini veriyordu.

Ona bakmak demek gülümsemek demekti.

Soytarı seyredilmekte olduğunun ansızın farkına varmıştı

çünkü yanlarından geçtikten sonra durmuş ve keskin bir dönüş yaparak onlara yaklaşmıştı. Kocaman, kahverengi gözlerini Bayta'ya dikti.

Genç kadın şaşalamıştı.

Soytarı gülümsedi ama bu ibikli suratını daha da hüzünlü göstermekten başka bir şeye yaramadı ve konuştuğunda şivesi galaksinin orta bölgelerinden gelenlerin yumuşak sesi ve özenli cümleleriyleydi.

"Yüce ruhun bana bahşettiği aklı kullanacak olsaydım," dedi, "bu hanımefendinin var olamayacağını söylerdim... çünkü aklıselim sahibi hiçbir erkek düşlere gerçek diyemez. Yine de aklıselim sahibi olmaktansa bu çekici, büyülü gözlere inanmayı tercih ederim."

Bayta gözlerini iri iri açmıştı. "Vay canına!" dedi.

"Ah, seni yosma," diye güldü Toran. "Hadi, Bayta, bu sözler beş krediyi hak ediyor. Ver ona."

Ama soytarı bir sıçrayışta yanlarına gelmişti. "Hayır, hanımefendi, beni yanlış anlamayın. Para için değil, ışıltılı gözlerinizle güzel yüzünüzün hatırına konuşuyorum."

"Ama, teşekkür ederim," dedi Bayta. Sonra Toran'a döndü ve, "Sakın güneş gözlerini kamaştırmış olmasın?" diye sordu.

"Sadece gözler ve yüz için de değil," diye hızla geveledi soytarı giderek artan bir coşkuyla, "ama aydınlık, güçlü ve aynı zamanda da sevecen bir akıl için."

Toran ayağa kalktı, aşağı yukarı dört gündür kolunda taşıdığı beyaz giysisine uzandı ve giyindi. "Şimdi, ahbap," dedi, "İstersen hanımefendiyi rahatsız etmeyi bırak da bana ne istediğini söyle."

Çelimsiz bedeni daha da büzülen soytarı korkuyla bir adım geri çekildi. "Bakın, kötü bir niyetim yoktu. Ben burada yabancıyım ve dediklerine göre de yarım akıllıymışım; ama yine de yüzleri okumakta mahirimdir. Hanımefendinin temiz yüzünün ardında merhametli bir kalp var ve bunun benim der-

dime çare olabileceğini düşündüğüm için böyle pervasızca konuşabiliyorum."

Toran, "Beş kredi senin derdine çare olur mu?" diye sert bir sesle sordu ve parayı uzattı.

Ama soytarı parayı almak için hiçbir harekette bulunmadı ve Bayta, "Bırak onunla konuşayım, Torie," dedi. Alçak sesle de, "Onun şaşkın sözlerine sinirlenmeye gerek yok," diye ekledi çabucak, "Onun konuşma biçimi böyle ve bizim konuşma tarzımız da ona aynı ölçüde tuhaf geliyordur."

"Ne sorunun var?" diye sordu soytarıya. "Bekçiyi dert etmiyorsundur, umarım. O seni rahatsız etmez."

"Ah, hayır, o değil. O sadece ayaklarımı tozlayan önemsiz bir rüzgârcık. Benim kaçtığım başka biri var, ki gezegenleri savuran ve birbirine çarpan bir fırtınadır o. Bir hafta önce kaçtım, sokaklarda uyudum, kalabalıklarda saklandım. Derdime çare olacak bir yüz aradım. Burada buldum." Son cümlesini daha alçak tonla ve daha endişeli yineledi. "Burada buldum."

"Bak şimdi," dedi Bayta mantıklı olmaya çalışarak, "sana yardım etmek isterdim ama arkadaşım, gerçekten de gezegenleri süpüren bir fırtınanın önünde duracak kişi değilim ben. Doğrusunu söylemek gerekirse, benim de tıpkı..."

Öfkeli bir ses gümbürdedi tepelerinde.

"Bak hele, seni kerata!"

Bir yandan koşarak yaklaşırken, bir yandan da ateş gibi kızaran yüzünde dişlerini sergileyen bekçiydi bu. Sersemletici tabancasını onların yönünde doğrultmuştu.

"Siz ikiniz, tutun onu. Kaçmasına izin vermeyin." Ağır eliyle soytarıyı sıska omzundan öyle bir kavradı ki, adamcağızın ağzından bir inilti kaçıverdi.

"Ne yapmış?" diye sordu Toran.

"Ne mi yapmış? Ne mi yapmış? Bu çok iyi işte!" Bekçi elini kemerinde sallanmakta olan cebe soktu ve mor bir mendil çıkararak ensesindeki terleri sildi. "Ne yaptığını size söyle-

yeyim," dedi zevkle. "Kaçtı. Haber Kalgan'ın dört bir yanına ulaştı ve karga suratının üzerinde değil de ayaklarının üzerinde duruyor olsaydı bile onu hemen tanırdım." Avını yırtıcı bir hayvanın neşesiyle salladı.

Bayta gülümseyerek, "Peki nereden kaçtı, beyefendi?" diye sordu.

Bekçi sesini yükseltti. Çenesi düşük bir kalabalık meraklı gözlerle çevrelerine toplanmıştı ve bekçinin kendine verdiği önem de seyirci sayısındaki artışla doğru orantılı olarak artmıştı.

"Nereden mi kaçtı?" diye bağırdı alayla. "Ama, sanırım Katır'ı duymuşsunuzdur, bayan."

Kalabalığın uğultusu bıçak gibi kesildi ve Bayta midesinin aniden buz tutmakta olduğunu hissetti. Soytarı bakışlarını ondan ayırmamıştı ve bekçinin kaba saba pençesinde kıvranıyordu.

Bekçi, "Peki ya bu melun paçavra efendimizin kaçak saray soytarısı değil midir?" diye devam etti. Kurbanını zelzeleye tutulmuşçasına sarstı. "İtiraf et, zibidi!"

Yanıt olarak sadece korku ve Toran'ın kulağının dibinde Bayta'nın sessiz iç çekişi vardı.

Toran bekçiye doğru dostça yaklaştı. "Hadi ama, arkadaşım, şu elini biraz gevşetsen artık. Bu soytarı bizim için dans ediyordu ve henüz ödediğimiz paranın karşılığını alamadık."

"Hey!" Bekçinin sesi ani bir endişeyle yükselmişti. "Bir ödül var..."

"Eğer onun aradığın adam olduğunu kanıtlayabilirsen ödül senindir. O zamana kadar çekilmeye ne dersin? Konukların eğlenmesine müdahale etmekte olduğunun farkındasındır ve bu senin için ciddi sonuçlar doğurabilir."

"Ama siz efendimizin işine müdahalede bulunuyorsunuz ve asıl bu sizin için ciddi sonuçlar doğurabilir." Soytarıyı tekrar yakaladı. "Adamın parasını geri ver, leş kargası."

Toran'ın eli hızla hareket etti ve bekçinin sersemletici tabancası az daha bir parmağının yarısıyla birlikte elinden kopup gitti. Bekçi acı ve öfkeyle uludu. Toran onu şiddetle bir yana itti ve kurtulan soytarı Toran'ın arkasına kaçtı.

Sınırları gözle görülemeyecek kadar büyümüş olan kalabalık son gelişmeye çok az ilgi göstermişti. Çoğunluk sanki oradan uzaklaşmak istiyorcasına merkezkaç yönünde dönüyor ve kafalarını uzatıyorlardı.

Sonra uzakta bir itiş kakış oldu ve sert bir emir duyuldu. Kalabalığın içinde bir koridor oluştu ve elektrikli kırbaçlarını dikkatsizce havada tutan iki adam uzun adımlarla ilerlediler. Mor renkli gömleklerinin üzerinde bir gezegeni ikiye yaran şimşek arması vardı.

Peşleri sıra teğmen üniforması içinde karanlık bir dev geliyordu: Karanlık bir yüz, karanlık saçlar ve zifir gibi bir bakış.

Karanlık adam isteklerini kabul ettirmek için bağırmaya çok az ihtiyaç duyduğunu belli eden tehlikeli bir yumuşaklıkla konuştu. "Bize ihbarda bulunan kişi sen misin?"

Bekçi burkulmuş olan bileğini tutuyordu hâlâ ve acının buruşturduğu bir yüzle, "Ödülümü istiyorum," diye geveledi, "ve şu adamı da..."

"Ödülünü alacaksın," dedi teğmen bekçinin yüzüne bile bakmadan. Adamlarına kısa bir işaret verdi. "Alın şunu."

Toran soytarının çılgınlar gibi asılarak giysilerini yırtacağını sandı.

Sesini yükselterek ve titretmemeye çalışarak, "Üzgünüm, teğmen," dedi, "bu adam bana ait."

Askerler bu sözleri gözlerini bile kırpmaksızın karşıladılar. Birisi kırbacını kaldırmaya başlamıştı ki, teğmenin sert bir emriyle tekrar indirdi.

Karanlık teğmen tüm azametiyle dikildi Toran'ın karşısına. "Sen kimsin?"

Yanıt çınlamakta gecikmemişti. "Bir Vakıf vatandaşı."

Etkili de olmuştu... en azından kalabalığın üzerinde. Sessizlik yerini yoğun bir uğultuya bırakmıştı. Katır'ın korku veren bir adı vardı var olmasına ama bu yine de yeni bir addı ve İmparatorluk'u mahveden ve galaksinin dörtte birini acımasız bir despotlukla yöneten Vakıf'ınki kadar derinden vurmuyordu.

Teğmen istifini bozmadı. "Arkanızdaki adamın kim olduğunun farkında mısınız?"

"Liderinizin sarayından kaçmış olduğu söylendi ama emin olduğum tek şey benim dostum olduğudur. Onu almak için kimliğini kesinkes kanıtlamak zorundasınız."

Kalabalığın nefesi aniden kesilmişti ama teğmen bu sözlere de kulak asmadı. "Vakıf vatandaşı olduğunuzu gösteren belgeleriniz yanınızda mı?"

"Gemimdeler."

"Eylemlerinizin yasadışı olduklarının bilincinde misiniz? Sizi vurdurabilirim."

"Kuşkusuz. Ama bu durumda bir Vakıf vatandaşını vurdurmuş olursunuz ve vücudunuzun kısmi tazminat olarak ve dört parça halinde Vakıf'a gönderilmesi olasılık dahiline girer. Diğer derebeyleri tarafından bu uygulamada bulunulmuştu."

Teğmen dudaklarını yaladı. Adam doğru söylüyordu.

"Adınız?" diye sordu.

Toran üstünlüğü elden bırakmaya niyetli değildi. "Bundan sonra sorulara gemimde yanıt vereceğim. Hücre numarasını hangardan alabilirsiniz, Bayta adına kayıtlıdır."

"Kaçağı teslim etmeyecek misiniz?"

"Belki Katır'a. Efendini gönder!"

Konuşmaları fısıltı düzeyine inmişti ve teğmen sert bir hareketle sırtını döndü.

"Kalabalığı dağıtın!" diye emretti adamlarına, bastırılmış bir hiddetle.

Elektrik kamçıları kalkıp indiler. Çığlıklar arasında kaçışıldı ve dağılındı.

Hangara dönerken Toran daldığı hülyalara bir kez ara vermişti. Neredeyse kendi kendine, "Galaksi aşkına, Bay," diye mırıldandı, "ne tecrübeydi ama! Öylesine korkmuştum ki..."

"Evet," dedi kız, hâlâ titreyen bir ses ve taparcasına bakan gözlerle, "oldukça değişikti."

"Olur şey değil, ne olup bittiğini hâlâ anlayamıyorum. Nasıl kullanıldığını bile bilmediğim sersemletici bir tabancayla durdum orada ve ona kafa tuttum. Nasıl yaptım bilmem."

Onları sahilden içeriye taşıyan kısa erimli hava aracında Katır'ın soytarısının uykusunda geviş getirdiği koltuğa doğru baktı ve tatsızca mırıldandı: "Bugüne dek yaptığım en zor işti."

Teğmen, garnizon komutanı albayın karşısında esas duruşta durdu ve albay ona bakarak, "Aferin," dedi. "Senin görevin bitti artık."

Ama teğmen kenara çekilmedi. "Katır kalabalığın önünde küçük düşürüldü," dedi suratını asarak. "Uygun saygı ortamını tekrar sağlayabilmek için disiplin önlemleri alınması gerekecek."

"Bu önlemler alınmış durumda."

Teğmen yarı yarıya dönmüştü ki durdu ve gücenmiş bir sesle, "Emirlerin tartışılamayacağını biliyorum, efendim," dedi, "ama sersemletici tabancasıyla o adamın karşısında durup küstahlığını sineye çekmek bugüne dek yaptığım en zor işti."

14
MUTANT

Kalgan'daki 'hangar' kendine has bir tesisti, dışarıdan gelen muazzam sayıdaki ziyaretçilerin gemilerini bir düzene sokmak ve aynı zamanda da ziyaretçilere barınak temin edebilmek ihtiyacının sonucunda doğmuştu. Açıkça belli olan bu çözümü ilk akıl eden uyanık kısa sürede milyoner olmuştu. Onun mirasçıları –aileden ya da iş ortaklığıyla– Kalgan'ın en zenginleri arasında sayılabilirlerdi kolaylıkla.

Tesis kilometrekareler genişliğindeki arazisi üzerinde şişman bir dev gibi uzanır ve 'hangar' sözcüğü onu tanımlamak için kesinlikle yetersizdir. O özünde bir oteldir... bir uzay gemisi oteli. Ziyaretçi ücretini peşin öder ve ona canı istediğinde gemisine atlayıp uzaya açılabileceği bir rıhtım verilir. Ziyaretçi bundan sonra gemisinde yaşamaya her zaman olduğu gibi devam edebilecektir. Yemek tedarik edilmesi, ek bir ücretle sağlık hizmetinin verilmesi, gemi bakım ve onarımı, yine küçük bir ücret karşılığı Kalgan içi ulaşım gibi sıradan otel hizmetleri de, hiç kuşkusuz ki, verilecektir.

Sonuçta, ziyaretçi hangar parasıyla otel ücretini, belirli bir kârla, tek faturada toplar. Mülk sahipleri küçük bir arazi parçasını uygun kârlarla geçici olarak kiralamaktadır. Devlet muazzam miktarlarda vergi toplamaktadır. Herkesin keyfi yerindedir. Kimse kaybetmez. Basit! Hangarın çok sayıdaki kanatlarını birbirine bağlayan geniş koridorların gölgelerinden aşağı doğru inmekte olan adam, yukarıda tarif ettiğimiz sistemin yeniliği ve yararlılığı üzerine geçmişte nice yorumlar yapmıştı ama bu anılar avare günler içindi... yaşadığı ana hiç uymuyordu.

Özenle birbirinden ayrılmış hücrelerde, boylarının ve cüsselerinin bütün azametiyle muazzam gemiler yatıyorlardı ve adam önlerinden teker teker geçti. Şu anda yapmakta olduğu şeyin ustasıydı... ve eğer hangar kayıtlarında yaptığı ön çalışma aradığı belirli bir kanat hakkında ufak tefek birkaç bilgiden öte bir şey verememişse –ki bir kanatta yüzlerce gemi vardı– o uzmanlığıyla yüzlerceyi teke indirebilirdi.

Adam durup gemi sıralarından birinde, orada dinlenmekte olan kibirli metal canavarların farkına bile varmadıkları bir böcek misali gözden kaybolurken, sessizlikte hafif bir iç çekiş duyulur gibi oldu.

Şurada burada bir lombozdan dışarı yayılan parıltılı ışıklar, organize eğlence turlarından gemisinin daha basit –ya da daha özel– zevklerine erkenden dönen bir ziyaretçinin varlığını işaret ediyordu.

Adam durdu ve eğer hayatında bir kez bile gülümsemiş olsaydı, gülümseyecekti. Beynindeki kıvrımların gülümsemenin eşdeğerini yapmakta oldukları kesindi.

Önünde durduğu gemi ince ve besbelli ki hızlıydı. Tasarımındaki kendine özgülük tam da onun aradığı şeydi. Sıradan bir model değildi bu ve bugünlerde galaksinin bu çeyreğindeki gemilerin çoğu ya Vakıf tasarımlarını taklit ediyordu ya da Vakıf teknisyenlerince inşa edilmişti. Ama bu özeldi. Bu bir Vakıf gemisiydi... sırf dış gövdesinin üzerindeki minik şişkinliklerin sadece Vakıf gemilerinin sahip oldukları koruyucu kalkanın varlığını göstermeleri bile bunun kanıtıydı. Başka belirtiler de vardı.

Adam hiç duraksamadı.

Gemiler boyunca atılmış olan elektronik engel onun için önemli değildi. Engel, alarmı çalıştırmadan, elindeki çok özel nötralizatör bir kaynağın uygulanmasıyla, kolayca aralandı.

Böylece davetsiz bir misafirin gelmekte olduğuna dair ilk işaret, geminin oturma salonundaki ufak zilin boğuk, nere-

deyse dostça vızıltısı olmuştu. Buna yol açan ise, asıl hava alıtının hemen yanındaki fotoselin üzerine kapatılan bir avuçtu.

Bu başarılı araştırma devam ededursun, Toran ve Bayta, gemileri *Bayta*'nın çelik duvarlarının arasında kendilerini ancak belli belirsiz güvenlikte hissediyorlardı. Cılız bedeninin krallara layık Magnifico Giganticus adını taşıdığını açıklayan Katır'ın soytarısı, masanın başında kamburunu çıkarmış vaziyette oturuyor ve önüne konan yemekleri silip süpürüyordu.

Kahverengi, hüzünlü gözlerini yemeğinden sadece Bayta'nın mutfakla depo arasındaki gidiş gelişlerini izlemek üzere kaldırıyordu.

"Çelimsiz bir garibanın teşekkürünün ne değeri olabilir?" diye mırıldandı. "Ama size yürekten teşekkür ederim çünkü inanın bana şu son bir hafta içinde kırıntılardan başka hiçbir şey geçmedi boğazımdan ve bedenim ne kadar küçük olursa olsun iştahım o denli büyüktür."

"İyi ya, ye o zaman," dedi Bayta gülümseyerek. "Teşekkür ederek vakit kaybetme. Galaksinin merkez bölgelerinde minnettarlık hakkında söylenen bir atasözü yok muydu?"

"Doğrudur, hanımım, var. Bana söylendiği kadarıyla bir zamanlar bilge bir kişi demiş ki, 'En iyi ve en içten minnettarlık kof cümleler halinde buharlaşmayanıdır.' Ama ne yazık ki, hanımım, göründüğü kadarıyla ben bir kof cümleler yumağından ibaretim. Kof cümlelerim Katır'ı memnun ettiği sürece bana saray giysileri ve büyük bir isim getirmişlerdi –çünkü, sizin anlayacağınız, asıl adım Bobo'dur ve bu onu hiç memnun etmemişti– sonra boş cümlelerim onun canını sıkmaya başladıklarında zavallı kemiklerimin üzerine sopalar ve kırbaçlar yağdı."

Toran pilot kabininden geldi. "Şimdi beklemekten başka yapacak bir şey yok, Bay. Umarım Katır bir Vakıf gemisinin aynı zamanda Vakıf toprağı da olduğunu anlayabilecek kapasitededir."

Bir vakitlerin Bobo'su olan Magnifico Giganticus gözlerini iri iri açarak haykırdı: "Vakıf ne kadar güçlü olmalı ki karşısında Katır'ın uşakları bile tir tir titriyorlar!"

"Vakıf'ı sen de mi duydun?" diye sordu Bayta hafif bir gülümsemeyle.

"Kim duymadı ki?" Magnifico'nun sesi gizemli bir fısıltıya dönüşmüştü. "Bazıları orasının bir büyü ülkesi olduğunu söylüyor, gezegenleri kavuracak ateşlerin ve en güçlü sırların diyarı. Diyorlar ki, galaksideki soyluların en soylusu bile ancak 'Ben Vakıf'ın bir yurttaşıyım,' diyebilen basit bir adam kadar onura ve hürmete layıktır. İster bir uzay hurdacısı, isterse benim gibi bir hiç olsun."

"Bak şimdi, Magnifico, nutuk atmaya devam edersen yemeğini sonsuza dek bitiremeyeceksin," dedi Bayta. "İşte, sana biraz meyveli süt getirdim. Hoşuna gider."

Masanın üzerine bir sürahi dolusu meyveli süt koydu ve Toran'a odadan çıkmasını işaret etti.

"Torie, şimdi ne yapacağız... bu adamcağızı?" Mutfak yönünü işaret etmişti.

"Nasıl yani?"

"Eğer Katır gelecek olursa onu teslim edecek miyiz?"

"Yani, başka ne yapabiliriz, Bay?" Toran tedirgin görünüyordu ve alnının üzerine düşen nemli saç buklesini geri çekişi de bunu kanıtlıyordu.

Sabırsızca devam etti konuşmasına: "Buraya gelmeden önce yapmamız gereken yegane şeyin Katır'ın yerini sormak olduğuna dair belli belirsiz bir fikir vardı kafamda, sonra işe koyulabilirdik... ama sadece işe, belirli bir hedefe değil."

"Ne demek istediğini biliyorum, Torie. Ben de Katır'ı göreceğimden pek umutlu değildim ama bu karışıklık hakkında birinci elden biraz bilgi toplayabileceğimizi düşünüyordum ve daha sonra bu bilgiyi yıldızlararası entrikalar hakkında daha çok şey bilenlere nakledebilirdik. Casus romanlarındaki kahramanlardan değilim."

“Ben de senden geride kalmam, Bay.” Kollarını göğsünde kavuşturdu ve kaşlarını çattı. “Şu hale bak! şu son tuhaf olaylar olmasaydı, Katır diye birinin varlığını bile bilmek mümkün değildi. Bu soytarı için gelir mi dersin?”

Bayta sevgilisine baktı, “Ne yapmasını istediğimi bilmiyorum. Ne yapacağımı ya da söyleyeceğimi bilmiyorum. Ya sen?”

Geminin iç zili aralıklı mırıltılarla çaldı. Bayta’nın dudakları ses çıkarmadan sordu: “Katır mı?”

“Onu içeri almak zorundayım,” dedi Toran.

Bir düğme hava alıtını açtı ve dış kapı yeni ziyaretçinin ardından kapandı. Tarayıcı kamera tek başına bir silueti gösteriyordu.

“Sadece bir kişi,” dedi Toran açıkça rahatlayarak. Mikrofona doğru eğildiğinde sesi titriyordu. “Kimsiniz?”

“Bunu beni içeri alarak anlamanız daha doğru olur, ne dersiniz?” Sesler alıcıdan ince bir cızırtı halinde geldiler.

“Bu bir Vakıf gemisi ve dolayısıyla uluslararası anlaşmalara göre Vakıf toprağıdır. Bunu size bildirmek durumundayım.”

“Bunu biliyorum.”

“Ellerinizi göstererek geliniz, yoksa ateş ederim. İyi silahlıyım.”

“Anlaştık.”

Toran iç kapıyı açtı ve ışın tabancasının emniyetini çekti, başparmağını ateşleme düğmesinin üzerine yerleştirdi. Ayak sesleri duyuldu, sonra kapı açıldı ve Magnifico bağırdı: “Bu Katır değil. Bu adamın biri sadece.”

‘Adam’, soytarıyı ciddiyetle eğilerek selamladı. “Çok yerinde bir gözlem. Ben Katır değilim.” Ellerini açarak uzattı. “Silahlı da değilim ve barışçıl bir amaçla geldim. Rahatınıza bakın ve ışın tabancanızı kaldırın. Eliniz huzur bulamayacağım kadar titriyor.”

“Kimsiniz?” diye sordu Toran sertçe.

“Bunu benim size sormam beklenirdi,” dedi yabancı serinkanlılıkla, “çünkü numara yapan ben değilim, sizsiniz.”

"Nasıl yani?"

"Gezegenin üzerinde tescilli bir tek tüccar bile bulunmadığı halde, siz Vakıf vatandaşı olduğunuzu öne sürüyorsunuz."

"Bu dediğiniz geçersiz. Siz nereden bilebilirsiniz?"

"Çünkü ben bir Vakıf vatandaşıyım ve bunu kanıtlayacak belgelerim de mevcut. Sizinkiler nerede?"

"Sanırım dışarı çıkmalısınız."

"Sanırım çıkmamalıyım. Vakıf'ın yöntemlerinden az da olsa haberdarsanız, ki bütün düzenbazlığınıza rağmen böyle olabilirsiniz, belirli bir zaman zarfında gemime sağ salim dönemezsem, en yakın Vakıf karargahına bir sinyal gideceğini de bilirsiniz... ve bu takdirde silahlarınızın pek bir şeye yarayacaklarını hiç sanmam."

İkircikli bir sessizlik oldu, sonra Bayta sakince araya girdi. "Tabancayı bırak Toran ve onun doğruyu söylediğini kabul et. Gerçeğe benziyor."

"Teşekkür ederim," dedi yabancı.

Toran tabancasını yanındaki iskemlenin üzerine bıraktı. "Şimdi bütün bunları açıklamanızı bekliyorum."

Yabancı ayakta durmaya devam etti. Kemikleri uzun, elleri iriydi. Yüzü sert, basık alanlardan oluşmuştu ve hiçbir zaman gülümsemediği bir şekilde kendini belli ediyordu. Ama gözlerinde sertlikten eser yoktu.

"Haber çabuk yayılır, özellikle de inanılacak gibi değilse," dedi. "Katır'ın adamlarının Vakıflı iki turist tarafından ağızlarının ortasına tekmeyi yediklerini Kalgan'da duymayan kalmamıştır sanırım. Akşam olmadan önce bütün önemli ayrıntıları öğrenmiştim ve dediğim gibi gezegenin üzerinde benden başka Vakıf vatandaşı yok. Böyle şeyleri biliriz biz."

"'Biz' dediğiniz kimdir?"

"Biz... biziz işte. Örneğin ben! Hangarda olduğunuzu biliyordum... bundan bahsettiğiniz işitilmişti. Kayıtları kontrol edebilmek için yöntemlerim var ve de geminizi bulabilmek için."

Aniden Bayta'ya doğru döndü. "Siz Vakıf kökenlisiniz... doğum yeriniz nedeniyle, değil mi?"

"Öyle miyim?"

"Demokratik muhalefetin bir üyesisiniz... buna 'yeraltı' diyorlar. Adınızı anımsamıyorum ama yüzünüz aklımda. Yakın bir zamanda çıktınız oradan ve daha önemli olmasaydı, çıkmazdınız."

Bayta omuz silkti. "Çok şey biliyorsunuz."

"Bilirim. Bir adamla birlikte kaçtınız. Bu muydu?"

"Ne diyeceğimin önemi var mı?"

"Yok. Sadece karşılıklı olarak birbirimizi çok iyi anlamamızı istiyorum. Ayrıldığınız hafta geçerli olan parola sanırım 'Seldon, Hardin ve Özgürlük' olmalıydı. Bölüm liderinizin adı Ponfinet Harl'dı."

"Bunu nasıl öğrendiniz?" Bayta ansızın hiddetlenmişti. "Polis onu yakaladı mı?" Toran eşine engel olmaya çalıştı ama kız kendini kurtarıp birkaç adım ilerledi.

"Onu kimse yakalamadı," dedi Vakıf'tan gelen adam sinirlenmeden. "Sadece bu yeraltı çok genişliyor ve tuhaf yerlere dek giriyor. Ben Haberalma'dan Yüzbaşı Han Pritcher'ım ve ben de bir bölüm başkanıyım... hangi isim altında olduğunu boş verin."

Bekledi, sonra devam etti: "Hayır, bana inanmak zorunda değilsiniz. Bizim mesleğimizde şüpheciliği abartıyor olmak aksini yapmaktan hayırlıdır. Ama ön elemeleri başarıyla geçsem iyi olur."

"Evet," dedi Toran, "geçseniz iyi olur."

"Oturabilir miyim? Teşekkürler." Yüzbaşı Pritcher bacak bacak üstüne attı ve kollarından birini koltuğunun arkasından rahatça sarkıttı. "Sözlerime bütün bunların ne anlama geldiğini bilmediğimi söyleyerek başlayayım... sizin açınızdan, tabii. Siz ikiniz Vakıf'tan değilsiniz ama bağımsız ticaret gezegenlerinin birinden olduğunuzu tahmin etmek zor değil. Bu beni

çok rahatsız etmiyor. Ama merakımı hoş görün, o adamdan, kurtardığınız şu soytarıdan ne istiyorsunuz? Onu elinizde tutmak için hayatınızı tehlikeye atıyorsunuz."

"Bunu size söyleyemem."

"Hmm. Eh, ben de böyle yapmanızı beklemiyordum. Ama eğer Katır'ın davul zurnayla geleceğini sanıyorsanız yanılıyorsunuz; onun çalışma yöntemleri böyle değildir."

"Ne?" Toran ve Bayta aynı anda bağırmışlardı ve Magnifico neredeyse gözle görülecek biçimde dikilmiş kulaklarla pusuya yattığı köşede neşeyle hoplamıştı.

"Bu doğru. Ben de onunla bağlantı kurmaya çalışıyorum ve siz iki amatörden çok daha kapsamlı bir iş çıkarıyorum. Yine de faydasız. Adam kendini göstermiyor, fotoğrafının ya da similakrumunun çekilmesine izin vermiyor ve sadece en yakın hempalarınca görülebiliyor."

"Bütün bunlar bize olan ilginizi açıklıyor mu, yüzbaşı?" diye sordu Toran.

"Hayır. Anahtar soytarıdadır. Bu soytarı Katır'ı yakından gören üç beş kişiden biridir. Onu istiyorum. O aradığım kanıt olabilir... ve galaksi tanığımdır, Vakıf'ı uykusundan uyandırabilmek için bir kanıta ihtiyacım var!"

Bayta, "Vakıf uyandırılmak durumunda demek!" diye sert biçimde girdi araya. "Kime karşı? Peki siz uyarıcı rolünü kim olarak üstleniyorsunuz, devrimci bir demokrat mı, yoksa ajan provokatör mü?"

Yüzbaşının sert yüz çizgileri daha da ciddileşmişti. "Eğer Vakıf'ın tamamı tehdit altındaysa, devrimci hanımefendi, hem demokratlar mahvolur hem de diktatörler. Diktatörlerimizi daha beterinden kurtaralım ki, sırası geldiğinde başımızdan atabilelim."

"Bu daha beter dediğiniz kimdir?" diye sordu Bayta.

"Katır! Onun hakkında bir şeyler biliyorum, hem de eğer adımımı denk atıyor olmasaydım beni defalarca öldürtmeye

yetecek kadar. Soytarıyı odadan çıkartın. Konuşacaklarımız özel kalmalı."

"Magnifico," dedi Bayta bir el işaretiyle birlikte ve soytarı odayı sessizce terk etti.

Yüzbaşının sesi gergin ve ciddiydi ve o kadar alçaktı ki, Toran ve Bayta ona yaklaşmak zorunda kaldılar. "Katır kurnaz birisi... kişisel liderliğin çekiciliğinin ve görkeminin avantajlarını rahatça görebilecek kadar kurnaz. Eğer bundan vazgeçiyorsa mutlaka bir nedeni vardır. Bunun tek anlamı olabilir: Kişisel temas, bilinmemesinin çok büyük önem taşıdığı bir şeyi açığa çıkaracağı içindir."

Soruları eliyle bir yana itti ve daha hızlı devam etti konuşmasına: "Bunun için doğduğu yere gittim ve bildiklerinden dolayı fazla yaşamayacak insanlarla görüştüm. Hâlâ sağ olan üç beş kişi kalmış. Otuz yıl önce doğan bebeği anımsıyorlar –annesinin ölümünü– tuhaf gençlik yıllarını. *Katır bir insan değil!*"

Bu sözlerin ima ettiği dehşet karşısında iki genç insan irkildiler. İkisi de net olarak anlayamıyorlardı ama söylenenlerde gizli bir tehlikenin olduğu apaçıktı.

Yüzbaşı devam etti: "O bir mutant ve geçmiş kariyerine bakılırsa çok da başarılı biri. Güçlerinin ne olduğunu ya da bizim macera romanlarımızın 'süpermen' dedikleri şeye ne kadar yaklaştığını bilmiyorum ama iki yıl içinde sıfırdan başlayıp Kalgan'ın fatihi olabilmesi yeterince fikir veriyor. Tehlikeyi görüyorsunuz, değil mi? Biyolojik olarak nereye varacağı önceden kestirilemeyen genetik bir aksamanın Seldon lanında yeri var mıydı?"

Bayta yavaşça, "Buna inanmıyorum," dedi. "Bu çetrefil bir çeşit kandırmaca. Eğer o bir süpermense, Katır'ın adamları fırsatını bulduklarında bizi niçin öldürmediler?"

"Mutasyonunun derecesini bilmediğimi size söyledim. Henüz Vakıf'la aşık atmaya hazır olmayabilir ve hazır oluncaya

dek bir kışkırtmaya girmekten sakınmak da onun açısından bilgece bir tutumdur. Şimdi izninizle soytarıyla konuşmak istiyorum."

Yüzbaşı, tiril tiril titrerken bu dev gibi, sert adama hiç güvenmediği her halinden belli olan Magnifico'nun karşısına dikildi. Yavaş cümlelerle konuşmaya başladı.

"Katır'ı kendi gözlerinle gördün mü?"

"Hem de çok iyi, saygıdeğer efendim. Yumruğunun ne kadar ağır olduğunu da bedenim çok iyi biliyor."

"Bundan kuşkum yok. Onu tarif edebilir misin?"

"Onu anımsamak bile dehşet veriyor, saygıdeğer efendim. Çok kalıplı bir adam. Onun yanında siz bile çöp gibi kalırsınız. Ateş kızılı saçları var ve kolunu bir kez kaldırmışsa bütün gücümü, bütün ağırlığımı versem bile bir arpa boyu kadar bile kımıldatamıyordum." Magnifico'nun çöpten kollar ve bacaklar halinde yığılıvermiş bir hali vardı. "Sık sık, generallerini ya da sadece kendini eğlendirmek için, beni tek parmağıyla kemerimden yakalayıp büyük bir yükseklikten sarkıtır ve şiir okuturdu. Ancak yirminci mısradan sonra geri çekerdi ve eğer şiirimi beğenmemişse tekrar sarkıtırdı. Müthiş bir gücü vardır, saygıdeğer efendim ve bu gücü acımasızca kullanır... Bir de gözleri, saygıdeğer efendim, gözlerini gören olmamıştır."

"Ne? En son ne dedin sen?"

"Tuhaf bir gözlük takar, saygıdeğer efendim. Gözlüklerinin mat olduğu ve insanüstü büyüsel bir güç sayesinde gördüğü söylenir. Duydum ki," sesi alçak ve gizemliydi, "duydum ki gözleri ölümü görürmüş; gözleriyle öldürürmüş, saygıdeğer efendim."

Magnifico'nun gözleri izleyenlerin birinden öbürüne bir çift fırıldak gibi dönüyordu. Sesi titreyerek, "Bunlar hep doğru," dedi, "değilse ölümü öpsünler."

Bayta derin bir nefes aldı. "Sanırım siz haklıymışsınız, yüzbaşı. Devralmak ister misiniz?"

“Pekala, önce durumumuzu bir irdeleyelim. Burada herhangi bir borcunuz var mı? Hangardan çıkışınız açık mı?”

“İstediğiniz anda çıkabiliriz.”

“O zaman çıkın. Katır Vakıf’la zıtlaşmak istemeyebilir ama Magnifico’nun gitmesine izin vermekle müthiş bir riske giriyor. Zavallıcığın sızlanmasının nedeni de bu olmalı. Yukarıda sizi bekleyen gemiler olabilir. Eğer uzayda kaybolursanız, suçu kim üzerine alacak?”

“Haklısınız,” dedi Toran içi karararak.

“Ancak, bir koruyucu kalkanınız var ve ellerindeki tüm gemilerden büyük bir olasılıkla daha hızlısınızdır. Dolayısıyla, atmosferden çıkar çıkmaz diğer yarımküreye dümen kırın ve sonra en üst ivmeyle uzaklaşmaya bakın.”

“Peki,” dedi Bayta soğuk bir sesle, “ve Vakıf’a vardığımızda, o zaman ne olacak, yüzbaşı?”

“Ama siz sadece işbirliği yapmaya hevesli Kalgan vatandaşlarısınız, öyle değil mi? Haricinde bir şey bilmiyorum.”

Başka konuşma olmadı. Toran kontrollere doğru döndü. Gemi belli belirsiz sarsıldı.

Toran Kalgan’ı ilk yıldızlararası sıçramasını yapacak kadar geride bıraktığında, Yüzbaşı Pritcher’ın yüzü kırışır gibi oldu... çünkü Katır’ın hiçbir gemisi hiçbir şekilde onlara engel olmaya çalışmamıştı.

“Magnifico’yu götürmemize izin veriyora benziyor,” dedi Toran. “Bu sizin öykünüze hiç uymadı.”

“Eğer,” diye düzeltti yüzbaşı, “onu alıp götürmemizi istemiyorsa, ki bu durumda da Vakıf için hayırlı olmaz.”

Son sıçramadan sonraydı ki, Vakıf’ın nötral ışık mesafesinde ilk hiperdalga haber yayını gemiye ulaştı.

Kısaca değinilen küçük bir haber vardı. Zorba derebeylerinden biri –bezgin spiker adını söylememişti– Vakıf’a bir saray üyesinin zorla kaçırılmış olduğu yolunda resmi şikayette bulunmuştu. Spiker spor haberlerine geçmişti.

“Bizden bir adım önde,” dedi Yüzbaşı Pritcher. Sonra düşünceli bir tavırla ekledi: “Vakıf’la boy ölçüşmeye hazır ve bunu da bir bahane olarak kullanacak. Bu her şeyi bizim açımızdan daha da zorlaştırıyor. Tam anlamıyla hazır olmadan harekete geçmek zorunda kalacağız.”

15
RUHBİLİMCİ

'Saf bilim' diye bilinen şeyin Vakıf'taki en bağımsız yaşam biçimi olması gerçeği sayısız gerekçelere dayanıyordu. Vakıf'ın egemenliğinin, hatta sırf sağ kalabilmesinin –geçen yüz elli yıl zarfında ele geçirdiği muazzam fiziksel güce rağmen– hâlâ teknolojik üstünlüğüne bağlı bulunduğu bir galakside, bilim insanları belirli bir dokunulmazlığa sahiptiler. Onlara ihtiyaç vardı ve onlar da bunu çok iyi biliyorlardı.

Aynı şekilde, Ebling Mis'in –sadece onu tanımayanlar adının önüne unvanlarını da eklerlerdi– Vakıf'ın 'saf bilim' alemindeki en bağımsız yaşam biçimi olduğuna inanmak için de sayısız gerekçeler vardı. Ona ihtiyaç duyuyorlardı ve o da bunu çok iyi biliyordu.

İşte bundan dolayıdır ki, diğerleri diz kırarken o, bunu reddetmiş ve zamanında atalarının hiçbir kokmuş valinin karşısında diz kırmadıklarını yüksek sesle dile getirmişti. Zaten onun atalarının zamanında valiler seçimle işbaşına geliyor ve icap ettiğinde de kıçlarına tekmeyi yiyorlardı; babadan herhangi bir şeyi miras alan yegane kişiler zekası doğuştan geri olanlardı.

Yine bundan dolayıdır ki, Ebling Mis, Vali Indbur'un karşısına çıkarak onu onurlandırmaya karar verdiğinde, başvurusunun bürokratik yollardan yukarıya ve olumlu yanıtın da aynı yollardan aşağıya izleyeceği her zamanki katı süreci beklemedi ve üstüne üstlük boş yere bağrışan iki muhafızı da geçerek ağzında purosuyla valinin sarayına daldı.

Bahçesinde vakit geçirirken itirazların giderek yaklaşmakta

olan gürültüsünü ve onlara yanıt yetiştiren anlaşılmaz küfürlerin homurtusunu duyması ekselanslarının dikkatini bu tecavüzkar olaya çekmişti.

Indbur küçük bahçe küreğini yavaşça yere bıraktı, yavaşça doğruldu ve yine yavaşça somurttu. Çünkü Indbur her gün kendine bir istirahat zamanı ayırır ve öğleden sonraları iki saat süreyle –hava şartları elverdiğince– bahçesinde olurdu. Bahçede çiçekler kareler ve üçgenler halinde dizilir, sarı ve kırmızı saflara ayrılır, uçlarına minik birer mor bölge iliştirilir ve bunların tamamı yeşil bir hatla çerçevelenirdi. Bahçesinde hiç kimse rahatsız edemezdi onu... hiç kimse!

Indbur küçük bahçe kapısına doğru ilerlerken toprak bulaşığı olmuş eldivenlerini çıkardı.

"Bu ne cüret böyle!" dedi kaçınılmaz olarak.

Bu soru, insanoğlunun icat etmesinden beri, böyle durumlarda, inanılmayacak kadar çok sayıda kişi tarafından, aynı sözlerle ve aynı tonda atmosfere salınmıştı.

Ama yanıtta bir baskı hatası olmuştu bu kez çünkü Mis'in gövdesi boğalar gibi böğürerek ve pelerininin yırtık eteklerine hâlâ tutunmaya çalışanlara yumruğunu sallayarak içeri dalmıştı.

Indbur onları ciddi, memnuniyetsiz bir somurtmayla süzdü ve Mis eğilip ayaklar altında çiğnenmiş bir şapkayı yerden aldı, üzerindeki toz ve toprağın yaklaşık bir çeyreğini silkeledi, şapkayı koltukaltına sıkıştırdı ve şöyle dedi:

"Buraya bak, Indbur, şu senin rezil dalkavuklarına iyi bir pelerin fatura edilecektir. Bunda giyilecek hal kalmadı." Oflayıp pofladı ve alnını bir parça dramatize ederek sildi.

Vali memnuniyetsizlikten kaskatı kesilmişti ve bir altmışlık boyunun tepesinden azametle seslendi: "Huzura kabul edilme talebinde bulunduğunuz bana iletilmemişti, Mis. Böyle bir izin kesinlikle verilmemiştir."

Ebling Mis valiye duyduklarına inanamaz bir edayla baktı.

“Galaksi adına, Indbur, dünkü notumu almadın mı? Onu evvelsi gün mor üniformalı bir dalkavuğa teslim etmiştim. Sana bizzat vermek isterdim ama resmiyetten ne kadar çok hoşlandığını biliyorum.”

“Resmiyet mi!” Indbur sabrı tükenmişçesine devirdi gözlerini. Sonra çok yorucu bir iş yapıyormuşçasına, “Uygun düzenleme diye bir şeyi hiç duymadın mı?” diye sordu. “Gelecekte huzura kabul edilmek istediğinde, uygun bir dilekçeyi ilgili devlet dairesine üç nüsha halinde vereceksiniz. Sonra izin verilen gün ve saatin size bildirilmesi için gereken işlemlerin bitmesini bekleyeceksiniz. Sonra, makama yakışan bir kıyafetle –yakışan diyorum, anlıyor musun?– ve aynı zamanda da makama yakışan saygılı bir tavırla hazır bulunacaksınız. Şimdi gidebilirsiniz.”

“Elbisemin neyi var?” dedi Mis öfkeyle. “O rezil zebaniler pençelerini geçirmeden önce en güzel pelerinimdi. Diyeceklerimi der demez gideceğim. Galaksi aşkına, eğer işin içinde bir Seldon krizi bulunmasaydı, bir saniye bile oturmazdım burada.”

“Seldon krizi mi?” Indbur ilgilendiğini ilk kez göstermişti. Mis gerçekten de önemli bir ruhbilimciydi... bir demokrat, yontulmamış bir herif ve hiç kuşkusuz ki asinin tekiydi ama aynı zamanda da önemli bir ruhbilimciydi. Ne yapacağına karar veremeyen vali, Mis rastgele bir çiçeği kopartıp hevesle kokladığında ve sonra da burnunu buruşturarak bir yana attığında ta ciğerinde hissettiği acıyı dile getirmeyi bile becerememişti.

Indbur mesafeli bir tavırla, “Beni izler misiniz?” dedi. “Bu bahçe önemli konuşmaların yapılmasına uygun değildir.”

Mis’in pembe ve çıplak kafatasını beceriksizce gizlemeye çalışan üç beş saç teline tepeden bakabildiği kocaman masasına ve el yapımı koltuğuna yerleştiğinde, Indbur kendini daha iyi hissetti. Psikolog çevresine otomatik olarak bakınıp otu-

racak bir şeyler aradığında ve bulamayarak ayakta huzursuzca dikildiğinde daha da mutlu oldu. Dahası, doğru düğmeye dikkatlice bastığında ve uşak üniformalı bir görevli içeri seğirtip masaya dek iki büklüm koştuğunda ve oraya madeni ciltli, şişman bir kitap bıraktığında mutluluğunun doruğuna erişti.

"Şimdi, bu onaylanmamış görüşmeyi olabildiğince kısa tutmak için," dedi Indbur bir kez daha ortamın efendisi olarak, "meramınızı mümkün olan en kısa sözcüklerle anlatınız."

Ebling Mis hiç acele etmeden, "Bugünlerde neyle meşguldüm, biliyor musun?" dedi.

"Raporlarınız önümde," dedi vali kendinden hoşnut bir havayla. "Noter tasdikli özetleriyle beraber. Anladığıma göre, psikotarihsel matematik üzerine yaptığınız çalışmalarınız Hari Seldon'ın çalışmalarına paraleldi ve sonuçta Vakıf'ın gelecekteki esenliği için tarihin akışının izleyeceği yolu saptamaya yönelikti."

Yavan bir, "Aynen öyle," dedi Mis. "Seldon Vakıf'ı ilk oluşturduğunda bilim insanlarının arasına ruhbilimcileri almamak basiretini göstermişti... böylece Vakıf hep tarihsel gereklilik çizgisinde işlemeye devam etti. Çalışmalarım süresince birçok görüşümü Zaman Deposu'nda bulduğum ipuçlarından yola çıkarak inşa ettim."

"Bundan haberdarım, Mis. Tekrarlayarak vakit kaybetmeyiniz."

"Tekrarlamıyorum," diye çıkıştı Mis, "çünkü size söyleyeceğim şeyler o raporda yer almıyor."

"Raporda yer almıyor da ne demek?" diye aptalca bir soru sordu Indbur. "Nasıl olur da..."

"Galaksi aşkına! Bırak şunu bildiğim gibi anlatayım, seni itici ve bücür yaratık! Lafı ağzıma tıkamaktan ve her cümlemi sorgulamaktan vazgeç, yoksa buradan hemen gider ve dünyanın başına yıkılmasını seyrederim. Unutma sakın, seni sefil

budala, Vakıf nasıl olsa yakayı sıyıracak çünkü öyle olmak zorunda ama eğer ben çıkıp gidersem... senin işin bitiktir!"

Şapkasını yere öyle hırsla çarptı ki, çevreye şarapnel gibi toprak parçacıkları saçıldı ve büyük masanın yerleştirildiği platformun basamaklarını bir çırpıda tırmandıktan sonra dosyaları bir tarafa iterek masanın köşesine oturdu.

Indbur muhafızları çağırmayı ya da masasına monte edili ışın tabancalarını kullanmayı bir an çileden çıkmışçasına düşündü. Ama Mis'in yüzü hiddetle ona doğru eğilmişti ve bunun karşısında büzülüp kalmak yapılacak en akıllıca şeydi.

"Doktor Mis," diye konuşmaya başladı, resmiyeti kaptırmamaya mecalsizce çalışarak, "sizi mutlaka..."

"Sesini kes," dedi Mis yırtıcı bir hayvan gibi, "ve kulağını aç. Eğer şu şey," dedi elini madeni ciltli klasörün üzerine indirerek, "benim raporlarımın çorba edilmiş haliyse, at gitsin. Yazdığım her rapor yirmi küsur memurun masalarından geçerek sana ulaşıyor, sonra bir yirmi memurdan daha geçiyor. Eğer gizli kalmasını istediğiniz hiçbir şey yoksa mesele değil. Ama benim burada söyleyeceğim gizli bir şeyim var. Hatta o kadar gizli ki, yanımda çalışan çocukların bile bundan haberleri yok. Çalışmayı onlar yaptılar tabii ki ama hepsi küçük birer parçasını... onları bir araya ben getirdim. Zaman Deposu'nun ne olduğunu biliyor musun?"

Indbur başıyla onayladı ama Mis vaziyetin onu ne kadar eğlendirdiğini belli eder tarzda bağırmaya devam etti. "Eh, sana yine de söyleyeceğim çünkü bu rezil durumu çok, galaksi aşkına, çok uzun bir süredir hayal etmekteydim; zihninden geçenleri okuyabiliyorum, seni bacaksız sahtekâr. Elini benim işimi bitirecek beş yüz küsur silahlı adamı çağıracak düğmenin yanında tutuyorsun ama bildiklerim de senin ödünü koparıyor... yeni bir Seldon krizinden korkuyorsun. Ayrıca, masandaki en ufak bir şeye dokunmaya kalkışacak olursan, birileri buraya gelmeden önce o rezil kelleni uçururum. Sen ve

baban olacak haydut ve büyükbaban olacak korsan bozuntusu Vakıf'ın kanını yeterince emdiniz."

"Bu ihanettir!" diye geveledi Indbur.

"İhanet ya, ne sandın?" dedi Mis, olan bitenden şeytansı bir zevk alıyordu. "Peki bu konuda ne yapmayı düşünüyorsun? Bak sana Zaman Deposu'nun ne olduğunu anlatayım. Zaman Deposu, bir vakitler Hari Seldon'ın bize zorlu dönemlerde yardım edebilmek için yerleştirdiği bir şeydir. Her krizde Seldon bize yardım etmek ve açıklamak için bir simulakrum hazırladı. Şu ana dek dört kriz yaşadık... ve dört kez ortaya çıktı. İlkinde, kriz zirvedeyken görünmüştü. İkincisinde, krizin başarılı bir şekilde olgunlaşmasının hemen ertesi günü ortaya çıktı. İki defasında da atalarımız onu dinlemek üzere hazırdılar. Üçüncü ve dördüncü krizlerde es geçildi; belki ona gereksinim olmadığındandı ama son sıralarda yapılan araştırmalar, ki senin klasöründe mevcut *değiller*, onun yine de uygun zamanlarda göründüğünü kaydediyorlar. Anladın mı?"

Bir yanıt için beklemedi. Enkaza dönmüş olan purosunu nihayet attı ve yerine yenisini yaktı. Çetin bir duman bulutu savurdu.

"Resmi olarak psikotarih bilimini yeni baştan inşa etmeye çalışıyordum," dedi. "Ama, *bunu* yapacak bir adam olmayacak ve bir yüzyıl içinde de becerilemeyecek zaten. Ama daha basit düzeylerde ilerlemeler kaydettim ve bunları Zaman Deposu'na karışmanın bahanesi olarak kullandım. Ne yaptığıma gelince, bu bir noktaya kadar, Hari Seldon'ın bir sonraki görünüşünün tarihini belirlemeyi içermekteydi. Sana kesin tarihi verebilirim, yani diğer bir deyişle, beşinci krizin doruğa ne zaman erişeceğini."

Indbur yay gibi gerildi. "Ne kadar vaktimiz kaldı?" diye sordu.

Mis bombasını neşeli bir umursamazlıkla patlattı. "Dört ay! Dört rezil aydan iki gün eksik."

"Dört ay!" dedi Indbur ona hiç yakışmayan bir heyecanla. "Olanaksız!"

"Nah sana olanaksız."

"Dört ay ha? Bunun ne demek olduğunu biliyor musun? Bir krizin dört ay içinde doruğa erişecek olması, yıllardır olgunlaşmakta olduğunu gösterir."

"Niçin olmasın? Bu süreç illa gündüz gözüyle olgunlaşacak diye bir doğa yasası mı var?"

"Ama yaklaşan hiçbir şey yok!" İyice huzursuzlaşan Indbur ellerini burkarcasına ovuşturuyordu. Sonra gazabı aniden depreşti ve, "Şu masamdan *kalkar* ve düzeltmeme *izin verir misin*?" diye gürledi. "Bu şekilde düşünmemi benden nasıl isteyebiliyorsun?"

Mis irkilerek kalktı ve bir kenara çekildi.

Indbur ıvır zıvırını eski yerlerine titiz bir hamaratlıkla yerleştirdi. Çabuk çabuk konuşuyordu. "Buraya bu şekilde gelmeye hiç hakkın yok. Eğer hipotezini iletmiş olsaydın..."

"Bu bir *hipotez* değil."

"Ben bir hipotezdir diyorum. Eğer delillerin ve tartışmalarınla birlikte iletmiş olsaydın –uygun yollarla, tabii– Tarihsel Bilimler Bürosu'na gönderilecekti. Orada gerekli işlemlerden geçirilecek ve sonuç sana bildirilecekti ve sonra da, tabii ki, gerekli önlemler alınacaktı. Şu haliyle benim boş yere canımı sıkmış oldunuz. Ah, işte burada!"

Elindeki şeffaf, gümüş renkli kağıdı şişman ruhbilimciye doğru salladı.

"Bu benim haftalık olarak bizzat hazırladığım ve halen sürmekte olan dış ilişkilerle ilgili özet metnim. Dinle: Mores'la yapılacak ticari bir anlaşmanın görüşmeleri tamamlandı, Lyonesse ile yapılacak olanlar devam ediyor, Bönde'deki bir kutlama mı her neyse oraya bir heyet gönderilecek, Kalgan'dan bir şikayet mi ne gelmiş ve ilgilenme sözü vermişiz, Asperla'nın koyduğu ticari kotaları protesto etmişiz ve onlar da ilgilenecekleri-

ne dair söz vermişler... ve böyle devam ediyor." Valinin gözleri kodlanmış liste boyunca dolaştı ve ardından da kağıdı uygun göz ve uygun dosyadaki yerine uygun biçimde yerleştirdi.

"Bak sana söylüyorum, Mis, orada düzen ve barışın ötesinde hiçbir şey..."

Salonun uzak ucundaki kapı açıldı ve sade giysili yüksek bir bürokrat fazlaca dramatik bir biçimde içeri daldı.

Indbur koltuğunda yarı doğruldu. Üzerinde, çok fazla şeyin üst üste gerçekleştiği o tipik günlerin gerçekdışılık duygusu vardı. Mis'in davetsiz girişi ve bağırıp çağırmasından sonra bir de en azından kuralları bilmesi gereken sekreterinin bu eşit ölçüde uygunsuz, dolayısıyla rahatsız edici, önceden bildirilmemiş girişi hepsinin üzerine tuz biber ekmişti.

Sekreter diz kırıp eğildi.

Indbur, "*Eee*?" dedi sertçe.

Sekreter döşemeye bakarak konuştu. "Ekselans, Haberalma'dan Yüzbaşı Han Pritcher, Kalgan'dan dönüşünde, emir buyurduğunuz üzere –emir sayısı 120-513– hapse atıldı ve idamını bekliyor. Yanındakiler sorgulanmak üzere gözaltında tutuluyorlar. Kapsamlı bir rapor hazırlandı."

"Kapsamlı bir rapor elime geçmiş bulunuyor," dedi Indbur ızdırap içinde. "*Eee*?"

"Ekselans, Yüzbaşı Pritcher'ın üstü kapalı olarak ima ettiğine göre, Kalgan'ın yeni derebeyi tehlikeli niyetler besliyor. Yüzbaşıya, sizin emirleriniz doğrultusunda –emir sayısı X20-651– resmi bir soruşturma yapılmadı ama sözleri kayda geçirildi ve kapsamlı bir rapor hazırlandı."

"Kapsamlı bir rapor elimize geçmiş bulunuyor," diye çığlık attı Indbur. "Eee?"

"Ekselans, Salinn sınırından on beş dakika önce raporlar alındı. Kalgan filosuna ait oldukları belirlenen savaş gemileri Vakıf arazisine izinsiz olarak girmektedirler. Gemiler silahlıdır. Çatışmalar başlamış durumda."

Sekreter neredeyse iki büklüm olmuştu. Indbur ayakta kalakaldı. Ebling Mis silkindi, sekreterin yanına ağır adımlarla gitti ve omzuna birkaç kez sertçe dokundu.

"Buraya bak, iyisi mi şu Yüzbaşı Pritcher'ı serbest bırakın ve buraya gönderin. Fırla."

Sekreter gitti ve Mis valiye döndü. "Çarkları döndürmeye başlasan iyi olmaz mı, Indbur? Biliyorsun, dört ay."

Indbur matlaşmış bakışlarıyla dikilmeye devam etti. Sadece bir parmağında canlılık var gibiydi... o da masanın pürüzsüz yüzeyinde hızla üçgenler çizmekteydi.

16
TOPLANTI

Aralarındaki yegane bağ Vakıf adlı ana gezegene karşı duydukları güvensizlik olan yirmi yedi bağımsız ticaret dünyası, her biri kendi küçüklüğünden doğan kibiri, dar görüşlülüğün yol açtığı katılığı ve sürekli tehdit altında yaşamanın verdiği öfkeyle bir toplantı düzenlemeye karar verdiklerinde en azimli insanı bile yılgınlığa düşürecek kadar kıytırık ön görüşmelere dalınması kaçınılmazdı.

Oy verme yöntemleri ya da temsil biçimleri –gezegen başına mı, nüfusa göre mi?– gibi ayrıntıların önceden belirlenmeleri yeterli değildi. Bunlar çetrefil siyasal öneme haiz meselelerdi. Öncelik taşıyan sorunların masada belirlenmeleri de –ister encümen masasında olsun, ister akşam yemeğinde– yeterli değildi; bunlar çetrefil toplumsal öneme sahip meselelerdi.

Sorun toplantının nerede yapılacağındaydı... çünkü ezici bir taşralılık söz konusuydu. Sonunda, diplomasinin dolambaçlı yolları Radole gezegeninde karar kıldı, ki bazı yorumcular merkezi konumu itibariyle en mantıklı seçimin orası olacağını ta en başından belirtmişlerdi.

Radole küçük bir dünyaydı... ve askeri potansiyel açısından da yirmi yedi gezegenin belki de en zayıfı. Bu da, bu arada, seçimin mantığındaki başka bir etkendi.

Şerit gezegenlerden biriydi, galakside bunlardan çok sayıda vardır ama fiziksel ihtiyaçların karşılanması çok güç olduğu için yerleşime açılmış olanları çok az sayıdadır. Diğer bir deyişle, gezegenin iki yarımküresi aşırı sıcakla aşırı soğuk arasında ikiye bölünmüştü ve yaşam ancak aradaki alacakaranlık kuşağında olanak bulabiliyordu.

Böyle bir gezegen daha önce denememiş olanlar için hiç de davetkar görünmeyebilir ama stratejik biçimde yerleşmiş belirli bölgeleri de yok değildir... ve Radole kenti böyle bir bölgede kuruluydu.

Soğuk yarımkürenin kenarı boyunca yükselen ve korkunç buzulların önünü kesen dağların etekleri boyunca uzanıyordu. Güneşli yarımkürenin ılık, kuru havasıyla dağlardan borularla getirilen su, Radole kentini sonsuz bir haziran sabahının tadını çıkaran sonsuz bir bahçeye dönüştürüyordu.

Her ev kendine ait bir çiçek parkının içinde yer alıyordu. Her bahçe nadide bitkilerin dış döviz getirmek için harikulade biçimlerde yetiştirildiği bir bahçıvan düşüydü –öyle ki Radole'un tipik bir ticaret gezegeni konumundan çıkıp bir üretici gezegen haline dönüşmesine çok az kalmıştı.

Dolayısıyla, kendince Radole kenti korkunç bir gezegende küçük bir lüks ve rahatlık vahasıydı ve bunun da seçimde belirli bir rolü olmuştu.

Yabancılar diğer yirmi altı ticaret gezegeninin her birinden çıkageldiler: Delegeler, eşleri, sekreterleri, haberciler, gemi mürettebatları... ve Radole'un nüfusu neredeyse iki katına çıktı ve özkaynakları bitme noktasına geldi. İnsanlar keyiflerince yediler, keyiflerince içtiler ve hemen hiç uyumadılar.

Ancak şamatacı güruhunun içinde galaksinin o bölgesinin sessiz, uyuşuk bir savaşla için için yanmakta olduğunun pekala farkında bulunan üç beş kişi de yok değildi. Bunlar da kendi içlerinde üç sınıfa ayrılıyorlardı: Birincisi, çok az şey bilen ve kendinden emin olanlar.

Kepinin tokasında bir Barınak kokartı takılı olan ve içki bardağını gözlerinin önünde tutarak karşısındaki hafifçe gülümseyen Radolelu kızın bakışlarını yakalamaya çalışan genç uzay pilotu da bu gruptandı.

"Buraya gelebilmek için savaş bölgesinin tam ortasından geçtik... hem de bile bile," diyordu. "Bir ışık dakikası kadar nötralde ilerledik, hemen Horleggor'un oradan..."

"Horleggor mu?" diye araya girdi toplantıya ev sahipliği yapan uzun bacaklı bir yerli. "Orası Katır'ın geçen hafta temiz bir sopa yediği yer değil mi?"

"Katır'ın temiz bir sopa yediğini nereden duydunuz?" diye kibirle sordu genç pilot.

"Vakıf radyosundan."

"Öyle mi? Bakın, Katır Horleggor'u aldı. Onun konvoylarından biriyle neredeyse burun buruna geldik ve çıkış yerleri de orasıydı. Temiz bir sopa yediğiniz yerde durmazsınız ve sopayı atan da aceleyle kaçmaz."

Tiz, titrek bir sesle, "Öyle konuşmayın," dedi bir başkası. "Vakıf önce hep birkaç yumruk alır. Acele etmeyin, görün bakın neler olacak. Vakıf ne zaman döneceğini iyi bilir. Sonra da... *güm*!" Tiz ses işini bitirmiş ve konuşmasını kanlı bir sırıtışla noktalamıştı.

"Her neyse," dedi Barınaklı pilot kısa bir duraklamanın ardından. "Dediğim gibi, Katır'ın gemilerine rastladık ve de çok iyi durumda görünüyorlardı. Bakın ne diyorum, gıcır gıcırdılar!"

"Gıcır gıcır mı?" diye düşünceli bir sesle sordu Radole yerlisi. "Kendileri mi inşa ediyorlar?" Tepesindeki daldan bir yaprak kopardı, kibarca kokladı, sonra dişlerinin arasında ezdi; yaprağın parçalanan dokusundan nane kokulu yeşil bir sıvı yayıldı. "Vakıf'ı kendi imalatları olan gemilerle yendiler mi demek istiyorsun bana? Devam et."

"Gördük onları, üstat. Bir gemiyle kuyrukluyıldızı birbirinden ayırt edebilirim."

Yerli daha yakına sokuldu. "Ne düşündüğümü biliyorsun. Dinle, kendinizi kandırmayın. Savaşlar kendi kendilerine çıkmazlar ve işin başında hep bazı açıkgözler vardır. Onların ne işle meşgul olduklarını biliyorsunuz."

İçkiyi fazla kaçırdığı belli olan şahıs, "Siz Vakıf'ı izlemeye devam ediniz hele!" diye aniden atıldı yüksek sesle. "Son da-

kikayı bekliyorlar, sonra... *güm*!" Ondan derhal uzaklaşan kıza dönüp ahmak gibi sırıttı.

"Bak, moruk, belki bu Katır denilen adamın dümenin başında olduğunu düşünüyorsundur," diyordu Radolelu. "Ha-a-yır!" işaret parmağını yere paralel olarak salladı. "Benim duyduğum kadarıyla –bu bilgiyi epey önemli yerlerden edindiğimi de arada belirteyim– o bizim adamımızmış. Parasını biz veriyoruz ve o gemileri de büyük bir olasılıkla biz yaptık. Bu konuda gerçekçi olalım... kesinlikle biz yapmışızdır. Tabii, uzun vadede Vakıf'ı yenemez ama epey hırpalar; işte o zaman da devreye *biz* gireriz!"

"Siz sadece bundan mı bahsedersiniz, Kiev?" dedi kız. "Savaştan mı? Canımı sıkıyorsunuz."

Barınaklı pilot aşırı bir centilmenlik gösterisinde bulundu. "Konuyu derhal değiştirin. Kızların canını sıkamayız."

İçlerinde kafayı iyiden iyiye bulanlardan biri bir şarkıya başlayıp elindeki maşrapayla da tempo tutmaya girişti. İkili gruplar kıkırdayıp sendeleyerek dağıldılar ve arka taraftaki güneşevinden benzer ikililer çıktılar.

Sohbet daha havadan sudan, daha anlamsız şeylere doğru kaydı.

Bir de, biraz daha çok şey bilip, kendinden biraz daha az emin olanlar vardı.

Koca gövdesiyle Barınak'ın temsilciliğini yapan ve dolayısıyla daha lüks yaşayıp fırsatını bulduğunda kadınlarla, mecbur kaldığında erkeklerle yeni dostluklar kuran tek kollu Fran da bunlardan biriydi.

Bu yeni dostlardan birinin tepenin üzerinde yer alan evinin güneş platformunda, Radole'da sadece iki kez yapabileceği şekilde, keyif çatıyordu. Yeni arkadaşı aynı kafadan bir Radolelu olan Iwo Lyon'du. Iwo'nun evi diğer evlerden daha uzakta, çiçek kokuları ve böcek vızıltılarının oluşturduğu bir denizin ortasındaydı. Güneş platformu kırk beş derecelik bir açıyla

inen çimenli bir avlu parçasıydı. Fran çimenlerin üzerine sereserpe uzanarak güneşin ışığını handiyse soğuruyordu.

"Barınak'ta böylesini bulamayız," dedi.

"Soğuk tarafı bir görsen," dedi Iwo uykulu bir sesle. "Buraya yirmi kilometre uzaklıkta oksijenin su gibi aktığı bir yer var."

"Haydi canım."

"Bu bir gerçek."

"Eh, bak sana söyleyeyim, Iwo –kolum koparılmadan önceki günlerde epey gezip dolaştım ve inanmayacaksın ama–" İzleyen öykü epey uzun sürdü ve Iwo tek kelimesine dahi inanmadı.

Iwo bir yandan esnerken, öte yandan da, "Artık eskisi gibi imal etmiyorlar ve bu da bir gerçek," dedi.

"Hayır, sanırım etmiyorlar." Fran heyecanlandı. "Ama böyle söylemeyin. Sana oğlumdan bahsetmiştim, değil mi? Modası geçmiş fikirlere pek meraklıdır. Kahretsin, çok iyi bir tüccar olacak. Hık demiş babasının burnundan düşmüş. Ama işe bak ki evleniyor."

"Yasal biçimde mi demek istiyorsun? Bir kızla mı?"

"Evet. Kendi hesabıma ben bu işte bir mantık göremiyorum. Balayları için Kalgan'a gittiler."

"Kalgan'a mı? *Kalgan'a mı*? Galaksi bu haldeyken mi?"

Fran ağzı kulaklarına varacak biçimde sırıttı ve kelimelerin üzerine basa basa, "Tam da Katır Vakıf'a savaş açmadan önce," dedi.

"Demek öyle ha!"

Fran başıyla onayladı ve Iwo'ya yaklaşmasını işaret etti. Boğuk bir sesle, "Eğer sır tutabileceksen, sana bir şey söyleyeceğim," dedi. "Oğlum Kalgan'a bir amaçla gönderildi. Şimdi bunun ne olduğunu açığa vurmak istemiyorum amacın yani, doğal olarak ama duruma bir bak ve işin ne olduğunu kendin de çıkarabilirsin. Biz tüccarların bir çeşit şamataya ihtiyacımız vardı." Hınzırca sırıttı. "Şamata da çıktı işte. Nasıl becerdiği-

mizi söylemiyorum ama... oğlum Kalgan'a gitti ve Katır donanmasını gönderdi! Aslan oğlum!"

Iwo hakkıyla etkilenmişti. O da gizli konulara girmeye karar verdi. "Bu çok iyi. Biliyor musun, sırası geldiğinde vurmaya hazır beş yüz gemimizin olduğunu söylüyorlar."

Fran amirane bir edayla, "Belki daha da fazla," dedi. "Gerçek strateji bu işte. Tam benim sevdiğim gibi." Karnını gürültülü biçimde kaşıdı. "Ama Katır'ın da akıllı bir çocuk olduğunu unutma sakın. Horleggor'da neyin olup bittiği beni düşündürüyor."

"On kadar gemi kaybettiğini duydum."

"Tabii ama yüz tane daha vardı elinde ve Vakıf orayı terk etmek zorunda kaldı. O despotların yenilmelerinin zararı yok ama bu kadar çabuk olmamalıydı." Başını iki yana salladı.

"Benim sorum şu: Katır bu gemileri nereden buluyor? Ona bizim imal etmekte olduğumuza dair yaygın bir söylenti var."

"Biz mi? Tüccarlar mı? Bağımsız gezegenlerdeki en büyük tersaneler Barınak'tadır ve kendimiz dışında hiç kimseye bir tek gemi bile inşa etmedik. Herhangi bir gezegenin ortak hareket etmek önlemini almaksızın Katır için bir donanma inşa edebileceğine inanıyor musun? Bu bir... masaldan ibaret."

"Peki, öyleyse nereden buluyor?"

Fran omuz silkti. "Sanırım kendisi imal ediyor. Bu benim de canımı sıkıyor."

Fran gözlerini kırpıştırarak güneşe baktı ve ayak parmaklarını cilalı taburenin kenarında kıvırdı. Yavaş yavaş uyuklamaya başladı ve nefesinin yumuşak mırıltısı böceklerin vızıltısına karıştı.

Son grupta ise, çok şey bilip de kendilerine hiç güvenemeyenler vardı.

Tüccarların toplantısının beşinci gününde büyük salona giren ve sorduğu iki adamı orada onu bekler halde bulan Randu gibi. Beş yüz koltuk boştu ve öyle kalacaktı.

Randu, daha oturmadan önce aceleyle, "Biz üçümüz Bağımsız Tüccar Gezegenleri'nin potansiyel savaş gücünün aşağı yukarı yarısını temsil ediyoruz," dedi.

"Evet," dedi Isslı Mangın, "meslektaşım ve ben bu gerçek hakkında halihazırda yorumda bulunduk."

"Ben hızla ve içtenlikle konuşmaya hazırım," dedi Randu. "Pazarlıkla ya da kurnazlıkla işim olmaz. Konumumuz berbattan da öte."

"Bunun nedeni de..." diye ısrar etti Mnemonlu Ovali Gri.

"Son bir saat içinde olan gelişmeler. Lütfen! Baştan başlayalım. Birincisi, içinde bulunduğumuz konumu biz istemedik ve tamamen bizim kontrolümüzün dışında. Başlangıçta pazarlığımız Katır'la değil, başkalarıylaydı; özellikle de Kalgan'ın eski zorbasıyla ve Katır bizim için hiç de elverişli olmayan bir sırada onun işini bitirdi."

"Evet ama Katır da o boşluğu yeterince dolduruyor," dedi Mangın. "Ayrıntılarla boş yere uğraşmıyorum."

"Bütün ayrıntıları öğrendiğinde *uğraşacaksın*." Randu uzandı ve iki elini avuçları yukarı gelecek biçimde masaya yerleştirdi.

"Bir ay önce yeğenimi ve yeğenimin eşini Kalgan'a gönderdim," dedi.

"Yeğenini mi!" diye şaşkınlık içinde bağırdı Ovali Gri. "Onun senin yeğenin olduğunu bilmiyordum."

"Hangi amaçla?" diye sordu Mangın. "Bununla mı?" Elinin başparmağıyla havada bir daire çizdi.

"Hayır. Eğer Katır'ın Vakıf'la yapmakta olduğu savaşı kastediyorsan, hayır. O kadar yükseği nasıl hedef alabilirim? Genç adam hiçbir şey bilmiyordu... ne örgütümüzü, ne de hedeflerimizi. Ona benim Barınak içi bir yurtseverler örgütünün önemsiz bir üyesi olduğum ve onun da Kalgan'a amatör bir gözlemci olarak gönderildiği söylenmişti. İtiraf etmeliyim ki benim anlaşılması oldukça güç hareket nedenlerim vardı. Asıl

olarak, Katır'ı merak ediyordum. O garip bir olgu... ama bu ağızlara sakız oldu artık; bu konuya girmeyeceğim. İkincisi, Vakıf'la ve Vakıf yeraltı hareketiyle deneyimi bulunan birisi için ilginç ve öğretici bir eğitim projesi olacaktı ve ileride bize de yararı dokunacaktı. Anlıyacağın..."

Ovali iri dişlerini sergilerken upuzun yüzü dikey çizgilerle bölünmüştü. "Bu durumda sonuç seni çok şaşırtmış olmalı çünkü sanırım tüccar gezegenlerinin arasında senin şu yeğeninin Katır'ın bir adamını Vakıf adına kaçırdığını ve böylece Katır'a bir *casus belli* sağladığını bilmeyen yoktur. Galaksi aşkına, Randu, hikâye anlatıyorsun. Bu işte parmağının bulunmadığına inanmakta zorlanıyorum. İtiraf et, başarılı bir işti."

Randu beyaz başını iki yana salladı. "Bu benim işim değildi. Ne de, bilinçli biçimde, halen Vakıf'ta tutuklu bulunan ve başarılı dediğin ama bu işin sonunu görebilecek kadar yaşaması bile şüpheli olan yeğenimin. Ondan daha yeni haber aldım. Özel haber kapsülü bir şekilde dışarı çıkarılmış, cephe hattından geçirilmiş, Barınak'a ulaştırılmış ve oradan da buraya yolculuk etmişti. Yolculuğu bir ay sürmüştü."

"Ve..?"

"Korkarım Kalgan'ın bir zamanlarki derebeyinin rolü biçildi bizlere de. Katır bir mutant!"

Bir an süren tereddütlü bir sessizlik oldu, sanki kalpleri daha hızlı atmaya başlamıştı. Bu Randu'nun hayal gücü de olabilirdi tabii.

Mangın konuştuğunda sesinin tonunda bir değişiklik yoktu. "Nereden biliyorsun?"

"Sadece yeğenimin sözüyle ama o Kalgan'daydı."

"Ne tür bir mutant? Senin de bildiğin gibi bir yığın çeşidi var."

Randu giderek artan sabırsızlığını bastırmaya çalıştı. "Her tür mutant, Mangın. Her tür! Ama içlerinden sadece bir tanesi Katır. Nasıl bir mutant sıfırdan başlayıp kendine bir ordu

kurar, dediklerine göre on kilometrelik bir asteroidi üs yapar, önce bir gezegeni, sonra, sonra bütün bir bölgeyi ele geçirir... sonra da Vakıf'a saldırır ve onları Horleggor'da *yener*! Üstelik bütün bunları *iki ya da üç yılda gerçekleştirir*!"

Ovali Gri omuz silkti. "Yani Vakıf'ı yenecektir mi diyorsun?"

"Bilmiyorum. Diyelim ki yendi."

"Üzgünüm, o kadar uzun boylu gidemem. Vakıf'ı yenmek diye bir şey olamaz. Bak, sadece bir... deneyimsiz bir gencin söyledikleri dışında tavrımızı belirleyebileceğimiz yeni bir veri yok elimizde. Dilersen bunu biraz rafa kaldıralım. Katır'ın zaferleri şu ana dek bizi endişelendirmemişti ve eğer şu anda bulunduğu noktadan çok daha ilerilere gitmeyecekse, bunu değiştirmemiz için bir neden de göremiyorum. Doğru mu?"

Randu kaşlarını çattı ve tartışmanın aldığı örümcek ağımsı doku karşısında yılgınlığa düştü. "Katır'la bağlantınız oldu mu?" diye sordu ikisine birden.

"Hayır," dediler.

"Ama bunu denediğiniz doğru, öyle değil mi? Onunla bağlantı kuramadıktan sonra boşuna toplanıyoruz, öyle değil mi? şu ana dek düşünmekten çok içilmiş olduğu kesin –Radole *Tribune*'den alıntı yapıyorum– ve sırf biz Katır'a ulaşamadığımız için. Beyler, Vakıf'ın denetimini almak üzere gereken zamanda savaşa sokabileceğimiz bin gemimiz mevcut. Diyorum ki, bunu değiştirelim. O bin gemiyi savaşa şimdi sokalım... *Katır'a karşı!*"

"Yani zorba Indbur ve Vakıf'ın kan emicileri için mi?" diye sordu Mangın dingin bir nefretle.

Randu elini bıkkınlıkla kaldırdı. "Aman sıfatları eksik olsun. Katır'a karşı diyorum ve başka kime olursa."

Ovali Gri ayağa kalktı. "Randu, benim bunlarla bir işim olmaz. Eğer siyasal intiharına susamışsan konuyu bu geceki meclis toplantısına getirirsin."

Bir kelime daha etmeden ayrıldı ve Mangın da Randu'yu bitmek bilmeyen çözümsüz düşünceleriyle baş başa bırakarak sessizce onu takip etti.

O geceki meclis toplantısında Randu'nun ağzını bıçak açmadı.

Ama ertesi sabah odasına giren Ovali Gri'ydi; ne tıraş olmuş ne de saçlarını taramış, baştan savma giyinmiş bir Ovali Gri.

Randu henüz toplanmamış kahvaltı masasının üzerinden açık bir şaşkınlık ve gerginlikle baktı ona.

"Mnemon uzaydan yapılan kalleşçe bir saldırıyla bombalandı," dedi Ovali kısaca ve öfkeyle.

Randu'nun gözleri kısıldı. "Vakıf mı?"

"Katır!" diye patladı Ovali. "Katır!" Kelimeleri birbirini izledi: "Kışkırtmasız ve bile bile. Filomuzun büyük bölümü uluslararası donanmaya katılmıştı. Yurt savunması için bırakılanlar yetersiz sayıdaydı ve kısa sürede tahrip edildiler. Henüz bir indirme harekatı yapılmadı ve belki de hiç yapılmayacak çünkü saldırganların da yarısının yok edildiği bildiriliyor... ama bu bir savaş ve Barınak'ın bu konudaki tutumunu öğrenmeye geldim."

"Eminim Barınak Federasyon Yönetmeliği'nin ruhuna sadık davranacaktır. Ama, bak, o bize de saldırmış oluyor."

"Katır zırdelinin teki. Bütün evrenle baş edebilir mi?" Kararsız kaldı ve oturup Randu'nun bileğini tuttu. "Sağ kalan üç beş adamımız Katır'ın... düşmanın yeni bir silaha sahip olduğunu söylediler. Bir nükleer alan baskılayıcısı."

"Bir ne?"

"Gemilerimizin çoğunu nükleer silahları tutukluk yaptığı için kaybettik," dedi Ovali. "Bu bir kaza ya da sabotaj olamaz. Mutlaka Katır'ın elindeki bir silahtı. Dört dörtlük çalışmadı, etkisi aralıklıydı, nötralize etmenin yolları vardı... elimizdeki raporlar henüz yeterince ayrıntılı değil. Ama böyle bir aygıtın

savaşın gidişatını değiştireceğini ve büyük bir olasılıkla bütün donanmamızı modası geçmiş hale getireceğini görüyor olmalısın."

Randu kendini çok ama çok yaşlı hissetti. Yüzü yeisle asıldı. "Korkarım hepimizi yutacak bir canavar yetişti. Yine de onunla savaşmak zorundayız."

17
VIZISONOR

Ebling Mis'in, Terminus kentinin pek öyle iddialı sayılmayan bir semtindeki evi, Vakıf aydınları, kitap kurtları ve sadece iyi bir eğitim görmüş olanlar tarafından çok iyi bilinirdi. Evin nitelikleri, başvurulan kaynağa göre öznel biçimde değişiklikler gösterirdi. Özenli bir biyografi yazarına göre ev 'akademik olmayan gerçeklikten kaçışın simgeleştirilmiş hali' idi; bir magazin dedikoducusu ise duygularını 'kayıtsız bir düzensizliğin müthiş erkeksiliği' diye dışavururdu; üniversiteden bir akademisyen evi nezaketsizce 'tam kitaba göre ama düzensiz' şeklinde tanımlarken; üniversite dışından bir dost 'bir kadeh içki içmek için ne zaman isterseniz uğrayabilirsiniz, üstelik ayağınızı uzatacağınız bir de kanepe var' sözleriyle tarif ederdi ve renkli olarak yayımlanan bir haber bülteninde de evden teklifsizce 'küfürbaz, solcu, kel kafalı Ebling Mis'in kayalıklardaki sade ve pratik evi' diye söz edilmişti.

İlk elden bilgi sahibi olmanın avantajlarını kullanan ve o an için kendinden başka hiçbir dinleyici için düşünmeyen Bayta'ya göre ise 'sadece pasaklı' bir evdi işte.

İlk birkaç gün dışında buradaki cezaevi yaşantısı hafif bir eziyetten ibaret olmuştu. Hem de, göründüğü kadarıyla, ruhbilimcinin evinde belki de gizliden gözetlenerek geçirdiği şu yarım saatlik bekleme süresinden çok daha hafif. En azından o sırada Toran da yanındaydı.

Eğer Magnifico uzun burnunu kendisinin çok daha büyük gerginliğini belli eder biçimde sokmuş olmasaydı, sıkıntısı daha da bezdirici bir hale gelecekti.

Magnifico'nun pipo sapını andıran bacakları sivri, sarkık çenesinin altına sanki tostoparlak olup görüntüden kaybolmak istiyormuşçasına toplanmıştı ve Bayta elini teselli eder tarzda nazikçe ve otomatik olarak soytarıya doğru uzattı. Magnifico önce ürktü, sonra gülümsedi.

"Muhakkak ki, hanımım, vücudum bile zihnimdeki bilgileri inkar ediyor ve başkalarının ellerinden sadece inecek bir darbeyi bekliyor."

"Endişe etmene gerek yok, Magnifico. Ben yanındayım ve hiç kimsenin seni incitmesine izin vermeyeceğim."

Soytarının bakışları önce kıza doğru kaydılar, sonra hemen yine kaçtılar. "Ama önce beni sizden –ve de merhametli eşinizden– uzakta tuttular ve belki bana güleceksiniz ama sizin dostluğunuz olmadığında kendimi çok yalnız hissettim."

"Buna gülmeyeceğim. Çünkü ben de yalnızdım."

Soytarının neşesi yerine geldi ve dizlerini kendine doğru biraz daha çekti. "Bizi görecek olan bu adamla tanışmadınız mı?" Temkinle sorulmuş bir soruydu bu.

"Hayır, tanışmadım. Ama o çok tanınmış biri. Onu haber bültenlerinde gördüm ve hakkında epey bir şeyler duydum. Sanırım o iyi bir kişi, Magnifico ve bize zarar vermek istemiyor."

"Öyle mi dersiniz?" Soytarı huzursuzca kıpırdandı. "Bu doğru olabilir, hanımım ama o beni daha önce de sorguladı ve tavrı beni tir tir titretecek kadar sert ve gürültücüydü. O kadar çok ve tuhaf sözcüklerle konuşuyordu ki, sorularına vermek istediğim yanıtlar boğazımda takılı kaldı. Sanki, bir keresinde benim cehaletimle dalga geçen bir meddahın da dediği gibi, yüreğim ağzıma gelmiş ve tıkamıştı."

"Ama şimdi durum farklı. O tek başına, biz ise iki kişiyiz ve tabii ki ikimizi birden korkutamaz, öyle değil mi?"

"Korkutamaz tabii, hanımım."

Bir yerlerde bir kapı çarpıldı ve evin içinde gökgürültüsü gibi bir ses yankılandı. Ses oda kapısının hemen öbür tarafın-

da, “Galaksi adına, yıkılın karşımdan!” şeklindeki vahşi sözcüklere dönüştü ve açılmakta olan kapıdan iki muhafızın hızla uzaklaşan sırtları görüldü.

Ebling Mis somurtarak içeri girdi, özenle sarılmış bir paketi yere bıraktı ve Bayta’nın elini ezecek kadar sıkmak üzere yaklaştı. Bayta da bu tokalaşmaya aynı derecede erkekçe yanıt vermeye çalıştı. Mis soytarıya dönmek üzereyken şaşırarak bir an durdu ve kıza daha takdir edici bir bakışla baktı.

“Evli misin?” diye sordu.

“Evet. Yasal işlemleri tamamladık.”

Mis düşündü. Sonra, “Bunu yaptığına memnun musun?” dedi.

“Şimdilik.”

Mis omuz silkti ve yine Magnifico’ya döndü. Paketi açtı. “Bunun ne olduğunu biliyor musun, evlat?”

Magnifico oturduğu yerden neredeyse fırlayarak, üzerinde çok sayıda tuşları olan aleti havada kaptı. Parmaklarını tuşların üzerinde gezdirdi ve aniden yakınındaki mobilyaları yıkım tehlikesiyle yüz yüze getirerek neşeyle bir takla attı.

“Bir vizisonor!” diye vrakladı. “Üstelik bir kadavranın yüreğinden neşe damıtacak kadar da güzel yapılmış.” Uzun parmaklarıyla aleti nazikçe, yavaşça okşadı, bağlantı yerlerine hafifçe bastırır gibi yaptı, önce bir tuşa, sonra diğerine dokundu... ve önlerinde, görüş alanlarının hemen içinde, havada pembe ışıltılar yanıp sönmeye başladı.

“Pekala, evlat,” dedi Ebling Mis, “bu aygıtlardan anladığını iddia etmiştin ve al sana bir fırsat işte. Ama önce akort etmen gerekiyor. Onu bir müzeden ödünç aldım.” Sonra Bayta’ya doğru döndü ve kendi halinde mırıldanıyormuşçasına, “Anladığım şu ki, Vakıf’ta bu aleti doğru konuşturacak hiç kimse yok,” dedi.

Sonra kıza doğru eğildi. “Sen olmazsan soytarı konuşmayacak,” dedi. “Yardım edecek misin?”

Kız başıyla onayladı.

"İyi!" dedi Ebling Mis. "Soytarının korku hali neredeyse kalıcılaşmış ve ruhsal durumunun bir psikosondayı kaldırabileceğini sanmıyorum. Eğer ondan başka yöntemlerle bir şeyler elde etmeyi umacaksam, kendini tamamen rahat hissetmesini sağlamak zorundayım. Anlıyor musun?"

Kız başıyla onayladı yine.

"Bu vizisonor işlemin ilk adımı olacak. Onu kullanabildiğini iddia ediyor ve şu anda göstermekte olduğu tepki de bunun yaşantısındaki en büyük eğlencelerden biri olduğunu ortaya koyuyor. Dolayısıyla, kullanmayı becerse de beceremese de ilgilenmiş gibi davran ve yaptığını takdir ediyormuş gibi görün. Sonra bana dostça ve güvenir tarzda yaklaş. Daha da önemlisi, her şeyde benim önderlik yapmama izin ver." Sedirin bir köşesine büzüşmüş, aletin iç kısmında hızla bazı düzenlemeler yapmakta olan Magnifico'ya bir göz attı. Soytarı çok meşgul görünüyordu.

Mis, "Bir vizisonoru daha önce hiç dinlemiş miydiniz?" diye sanki laf olsun diye sordu.

Bayta da, sanki laf olsun diye, "Bir keresinde," diye yanıt verdi. "Az bulunan müzik aletleriyle düzenlenmiş bir konserdi. Pek beğenmemiştim."

"Eh, o konserde ustaca çalınmış olduğundan şüphe ederim. Usta müzisyenlerin sayısı üçü beşi geçmez. Sadece fiziksel bir eşgüdüm gerektirmekle kalmıyor –söz gelimi, çok katlı bir piyano daha fazlasını gerektirir– aynı zamanda belirli bir zihin özgürlüğü de olmalıdır." Daha alçak sesle, "İşte bu yüzden şuradaki canlı iskeletin sandığımızdan da iyi çıkabileceğine inanıyorum," diye devam etti. "İyi müzisyenler sıklıkla dangalakların arasından çıkar. Bu da ruhbilimini ilginç kılan tuhaflıklardan biridir."

Havadan sudan konuşmaya gayret ediyormuşçasına ekledi: "Şu kabarcıklı zamazingonun nasıl çalıştığını biliyor musun?

Bunu bir araştırayım dedim ve şu ana dek bulabildiğim tek şey yaydığı ışınların görme sinirine hiç dokunmadan, doğrudan doğruya beynin görme merkezini uyarıyor olduğudur. Özünde hiç olmayan bir uyarının devreye sokulması da denebilir. Düşünürsen olağanüstü bir şey. Duydukların ise sıradan. Kulak zarı, içkulak, diğerleri. Ama –*şişt*! Adam hazır. Şu düğmeye basar mısın? Karanlıkta daha iyi oluyor."

Karanlıkta Magnifico küçük bir damlacık, Ebling Mis derin derin soluyan bir kitleydi. Bayta kendini önceleri pek olumlu bir sonuç elde etmeksizin daha iyi görebilmek için çabalarken buldu. Havada ince, saz gibi bir titreşim göründü ve şiddeti giderek arttı. Titrek ışık havada asılı durdu, düşer gibi oldu, kendini tuttu, büyüdü, sonra bir perde yırtılıyormuşçasına bir gürültü çıkararak yayıldı.

Havanın orta yerinde küçük bir küre ritmik parıltılarla yanmaya başladı ve daha küçük damlacıklar halinde patladıktan sonra iç içe geçmiş desenler oluşturan renkli grapon kağıtları gibi döküldü. Desenler hiçbiri aynı renkte olmayan minik küreler halinde yoğunlaştılar... ve işte o anda Bayta bir şeylerin farkına varmaya başladı.

Gözlerini kapattığında renkleri daha net görebildiğini fark etti; renklerin her hareketine kendine özgü bir melodi eşlik ediyordu; renkleri tanımlayamıyordu ve kürecikler de kürecik değil, minik biçimlerdi.

Minik biçimler... dans edip titreyen, görüş alanından dışarı kaçan, sonra nereden geldiği belli olmaksızın yine ortaya çıkan, birbiriyle kaynaşıp yeni renklere bürünen sürüyle minik alev.

Yersiz biçimde, Bayta geceleri gözkapaklarınızı acıtıncaya kadar sıkarak kapattığınızda ve dosdoğru karşıya bakmaya çalıştığınızda gelen küçük ışık kürelerini düşündü. Renk değiştirerek resmi geçit yapan beneklerin, büzüşen eşmerkezli çemberlerin, geçici olarak titreşen şekilsiz kitlelerin hep tanıdık

bir havaları vardı. Bütün bunlar oradaydı, hem de daha büyük, daha çeşitli... ve her biri minicik bir şekil halinde.

Şekiller kızın üzerine doğru çiftler halinde geldiler ve o aniden nefesini tutarak ellerini kaldırdı ve buz gibi ışık çağlayanları kollarından aşağı boşalır ve parmaklarının ucundan dökülüp havada yine yavaş yavaş bir araya gelirken bir an için göz kamaştırıcı bir kar fırtınasının merkezindeydi sanki.

Bütün bunların altında, yüz adet müzik aletinden yayılan sesler sıvı ırmaklar gibi akıyordu, ta ki o sesleri ışıklardan ayırt edemez hale gelinceye kadar.

Ebling Mis'in de aynı şeyleri görüp görmediğini merak etti, ya da eğer bunları görmüyorsa, ne gördüğünü. Bu merakı geçti ve sonra...

Sonra yine seyretmeye başlamıştı. Küçük şekiller... küçük şekiller miydi gerçekten?... alev alev saçlarıyla eğilip bükülen, zihnin algılayamayacağı kadar küçücük kadınlar mı? El ele tutuşup fırıl fırıl dönen yıldız biçimli gruplar mı?... ve müzik hafif bir kahkahaya dönüşmüştü –kulağının ta içinde başlayan küçük kız kahkahalarına.

Yıldızlar kıvılcımlar saçarak bir araya geldiler, yavaş yavaş bir yapı halinde bütünleştiler ve aşağıdan başlayarak bir saray yükseldi yukarı doğru. Her tuğla minik bir renk, her renk bir kıvılcım ve her kıvılcım da sürekli biçim değiştiren ve insanın bakışlarını mücevherlerle kaplı yirmi adet minareye yönelten birer ışık demetiydi.

Işıltılı bir uçan halı fırladı saraydan ve uzayın tamamını kapsayan bir ağ ördü ve ışıl ışıl sayısız filizler uzandılar ve her biri kendisine özgü müziği olan birer ağaca dönüştüler.

Bayta ışıkla çevrelenmiş halde oturuyordu. Müzik kızın çevresinde ritmik, hızlı geçişlerle yükseldi. O narin bir ağaca dokunmak istedi ve iğnemsi filizler dökülerek küçük birer çıngırtıyla birlikte kayboldular.

Müzik yirmi çalparanın vuruşuyla gümbürdedi ve Bayta'nın

önündeki alan bir ateş fıskıyesi halinde püskürdü ve çağlayanlar kucağına aktılar, doldurdular ve kenarlardan dökülerek alevli parıltıyı ta beline dek yükselttiler... kucağında ise gökkuşağından bir köprü oluşmuştu ve köprünün üzerinde küçük şekiller vardı.

Göz alabildiğince uzanan ve müzikle birlikte Bayta'nın üzerine doğru dalga dalga gelen bir saray, bir bahçe, bir köprü ve üzerindeki minicik kadınlarla erkekler.

Sonra... korkmuşçasına bir anlık duraklama, ani bir çöküntü oldu. Renkler kaçıştılar, dönerek bir küre halini aldılar, ufaldılar ve tamamen kayboldular.

Her yer bir kez daha karanlıktı yine.

Ağır bir ayak pedala uzandı, buldu ve oda kasvetli bir güneşin donuk ışığıyla aydınlandı. Bayta sanki kaçıp gidenlere özlem duyuyormuşçasına gözlerini yaşartıncaya dek kırpıştırdı. Tostoparlak gözleri ve açık kalmış ağzıyla Ebling Mis hâlâ hareketsizdi.

Sadece Magnifico canlı görünüyor ve vizisonorunu sevgi mırıltılarıyla okşuyordu.

"Hanımım," dedi, "etkisi gerçekten de büyüleyici. İnceliği ve dayanıklılığı umut bile edilemeyecek kadar dengeli ve iyi yanıt veriyor. Görünen o ki ben bununla mucizeler yaratabilirim. Düzenlememi nasıl buldunuz, hanımım?"

"Senin miydi?" diye soludu Bayta. "Tamamı senin miydi?"

Kızın beğeniyle karışık hayreti karşısında soytarının ince suratı muhteşem burnunun ta ucuna kadar kıpkırmızı kesildi. "Tamamı benim, hanımım. Katır bundan hoşlanmazdı ama ben kendi eğlencem için sık sık çalardım. Bir keresinde, henüz gençken, sarayı görmüştüm... bir karnaval günüydü ve çok uzaktan görmüştüm mücevherlere boğulmuş o muazzam sarayı. Düşlerimizde bile göremeyeceğimiz kadar ihtişam içinde insanlar vardı ve daha sonra bir daha hiç tanık olmadığım bir görkem, Katır'ın hizmetindeyken bile. Benim yarattığım

sadece eğreti bir taklitten ibarettir, zihnimin yoksulluğu daha fazlasını yapabilmeme engel oluyor. Ona 'Cennetin Anısı' adını verdim."

Bütün bu gevezeliklerin orta yerinde Mis silkinerek kendine gelmişti. "Bak buraya," dedi, "bak buraya, Magnifico, bunu başkalarına da yapmaya ne dersin?"

Soytarı bir an için geri çekildi. "Başkaları mı?" dedi sesi titreyerek.

"Binlerce kişi için," diye bağırdı Mis. "Vakıf'ın büyük salonlarında. Kendi kendinin efendisi olmayı, saygı görmeyi, zenginliği istemez misin? Üstelik... üstelik..." Düş gücü yetersiz kaldığı için durakladı. "Üstelik hepsini? Ha? Ne dersin?"

"Ama ben bütün bunlara erişebilir miyim, yüce efendim çünkü ben dünyanın güzelliklerinden mahrum bırakılmış zavallı bir soytarı değil miyim?"

Ruhbilimci avurtlarını şişirdi ve elinin tersiyle alnını sildi. "Ama şu aleti çalışın var ya," dedi. "Eğer valinin ve ticaret odalarının önünde de böyle çalarsan dünyalar senindir. Bu hoşuna gitmez miydi?"

Soytarı gözucuyla Bayta'ya kaçamak bir bakış attı. "*O da* yanımda olur muydu?"

Bayta güldü. "Tabii ki, şapşal. Tam da zengin ve tanınmış olmak üzereyken seni bırakır mıyım hiç?"

"Hepsi sizin olur," dedi soytarı samimiyetle. "Bana göstermiş olduğunuz merhameti ödeyebilmem için galaksinin bütün zenginliğini size sunmam gerekir."

"Ama," dedi Mis kayıtsızca, "önce bana yardım edersen."

"Nedir o?"

Ruhbilimci durakladı ve gülümsedi. "Hiç de acıtmayan bir yüzey sondası. Beyninin olsa olsa zarına dokunabilir."

Magnifico'nun gözleri ölümcül bir dehşetle parladılar. "Sonda olmaz! Onun nasıl kullanıldığını daha önce gördüm. Beynin içini boşaltıyor ve geriye kof bir kafatası bırakıyor. Ka-

tır onu hainlere uygulardı ve zavallılar birileri acıyıp da öldürünceye dek sokaklarda beyinsizce dolaşırlardı.” Mis’i öteye itmek için bir elini kaldırdı.

“O dediğin bir psikosondadır,” diye sabırla açıkladı Mis, “kaldı ki o bile ancak kötü niyetle kullanılırsa kişiye zarar verebilir. Elimdeki ise bir bebeğe bile zarar vermeyecek bir yüzey sondası.”

Magnifico tiril tiril titreyen elini uzattı. “Peki, elimi tutar mısınız?”

Bayta soytarının elini avuçları arasına aldı ve Magnifico cilalı bağlantı elektrotlarının yaklaşmasını irileşmiş gözlerle seyretti.

Ebling Mis, Vali Indbur’un özel dairesindeki süslü püslü koltukta umursamaz bir havada oturuyor, ona gösterilen tevazuya kulak bile asmıyor ve ufak tefek valinin huzursuz kıpırdanmalarını hoşnutsuz gözlerle izliyordu. Purosunun izmaritini rastgele fırlattı ve bir tütün parçasını tükürdü.

“Ha, bu arada, Indbur,” dedi, “eğer Mallow Salonu’ndaki gelecek konserin için bir şey istersen, o elektronik zımbırtıları çalan sersemleri çıktıkları lağıma geri at ve şu küçük hilkat garibesinin vizisonoru senin için çalmasına izin ver. Indbur... bildiğin gibi değil!”

Indbur, “Seni buraya müzik üzerine atacağın nutukları dinlemek için çağırmadım,” diye huysuzlandı. “Katır ne olacak? Sen bundan haber ver. Katır ne olacak?”

“Katır mı dedin? Pekala, sana söyleyeyim... Bir yüzey sondası uyguladım ve çok az sonuç aldım. Psikosondayı uygulayamıyorum çünkü hilkat garibesinin ondan ödü kopuyor, dolayısıyla bağlantıyı yapar yapmaz direnci yüzünden beyninin bütün sigortaları atacaktır. Eğer parmaklarını tıkırdatmaktan vazgeçersen ne bulduğumu sana anlatacağım.

“Birincisi, Katır’ın fiziksel gücüne o kadar kulak asma. Güçlü olabilir ama hilkat garibesinin anlattığı masalların çoğu

kendi ödlek belleğinin abarttığı şeyler olmalı. Tuhaf gözlükler takıyor ve bakışları öldürebiliyor, demek ki zihinsel güçleri de var."

"Bunları zaten başından beri biliyorduk," dedi vali ekşi ekşi.

"O zaman sondayla da kanıtlanmış oldular ve bu noktadan itibaren olayı matematiksel olarak irdelemeye başladım."

"Bak hele! Peki bütün bunlar ne kadar sürecek? Çene çalmaktan başka bir halt ettiğini görmedik henüz."

"Diyebilirim ki bir ay kadar ve o zaman sana verecek bir şeylerim olabilir. Tabii, belki de olamaz. Ama n'olmuş? Eğer bütün bunlar Seldon'ın planlarının dışında kalıyorsa, şansımız zaten az. Hem de çok az."

Indbur yırtıcı bir öfkeyle ruhbilimciye doğru döndü. "İşte şimdi yakaladım seni, hain! Yalanlar! Vakıf'ın dört bir yanına bozgunculuk ve panik yaymaya ve işimi iki katı daha güçleştirmeye çalışan dedikoducu suçlulardan biri olmadığını söyle de görelim!"

"Ben ha? Ben ha?" Mis'in tepesi yavaş yavaş atıyordu.

Indbur yeminler yağdırmaya başlamıştı. "Uzaydaki toz bulutları şahidim olsun, Vakıf kazanacaktır! Vakıf kazanmak *zorundadır*!"

"Horleggor'daki kayıplara rağmen mi?"

"Bu bir kayıp değildi. Bu yalanı da yuttun demek! Az adamla yakalandık ve de sırtımızdan vurulduk!"

"Kimin tarafından?" diye küçümseyerek sordu Mis.

"Bitli lağım demokratları tarafından!" diye kükredi Indbur. "Donanmanın içine sürüyle demokrat hücrenin yuvalandığını uzun süredir biliyordum. Çoğu temizlendi ama çatışmanın en yoğun olduğu bir anda yirmi geminin apansız teslim olmasını açıklamaya yetecek kadarı kalmış olmalı. Yenilmemize yetecek bir sayıydı.

"Hazır konu açılmışken, benim sivri dilli ve ilkel meziyet-

lerin misali vatanseverim, demokratlarla ne tür alışverişlerde bulunduğunu bir açıklar mısın?"

Ebling Mis omuz silkti. "Sayıklamakta olduğunun farkında mısın? Ya o zamandan beri sürekli geri çekilmemize, Siwenna'nın yarısını kaybetmemize ne diyorsun? Yine mi şu demokratlar?"

"Hayır. Demokratlar değil." Küçük adam timsah gibi gülümsedi. "Geri çekiliyoruz... çünkü Vakıf, tarihin kaçınılmaz akışı bizim lehimize dönünceye kadar, geri çekilmiştir hep. Sonucu daha şimdiden görebiliyorum. Daha şimdiden, demokratların o sözde yeraltı örgütü devlete yardım ve bağlılık yeminleri ediyor. Bu bir oyun da olabilir, daha büyük bir ihanetin maskesi ama o sürüngen hainler hangi tezgahın peşinde olurlarsa olsunlar, ben bundan yararlanmasını bilirim. Hem daha da iyisi..."

"Daha da iyisi mi var, Indbur?"

"Kendin karar ver. İki gün önce, kendilerini Bağımsız Tüccarlar Birliği diye adlandıran grup Katır'a savaş açtı ve Vakıf donanması bir hamlede bin gemi daha kazanmış oldu. Anlayacağın, bu Katır biraz fazla ileri gitti. Bizi bölünmüş ve kendi aramızda kavga ederken bulmuştu ama onun saldırısının baskısı karşısında birleşiyor ve güçleniyoruz. Katır kaybetmek *zorunda*. Bu kaçınılmaz... hep olduğu gibi."

Mis hâlâ kuşkucu yaklaşıyordu. "O zaman Seldon'ın, bir mutantın rastlantı sonucu ortaya çıkmasını da hesaba kattığını söyle bana."

"Bir mutant! Bana bir insanmış gibi görünüyor, üstelik sana da, eğer asi bir yüzbaşının, iki yeniyetme yabancının ve bir hokkabazın zırvalarına kulak asmazsan. En belirleyici delili göz ardı ediyorsun... senin delilini!"

"Benim delilimi mi?" Mis bir an için irkilmişti.

"Senin tabii," diye dudak büktü vali. "Zaman Deposu dokuz haftaya kadar açılıyor. Ne haber? Bir kriz için açılacak.

Eğer Katır'ın bu saldırısı kriz *değilse*, asıl kriz nerede, Depo niçin açılıyor? Yanıt ver bana, seni yağ topu!"

Ruhbilimci omuz silkti. "Pekala. Eğer mutlu olacaksan. Ama bana bir iyilik yap. Eğer... Eğer yaşlı Seldon konuşmasını yapar ve her şey daha da berbat *olursa*, benim de büyük açılışta bulunmamı sağla."

"Öyle olsun. Çık dışarı. Dokuz hafta gözüme gözükme."

"Büyük bir memnuniyetle, seni pörsük bela," diye mırıldandı Mis kendi kendine.

18
VAKIF'IN ÇÖKÜŞÜ

Zaman Deposu'nun havasını tanımlamak birkaç yönde birden yetersiz kalıyordu. Bir kokuşmuşluk havası değildi bu; çünkü ortam iyi aydınlatılmıştı ve duvarların canlı renkleriyle sabit koltuk dizilerinin rahatlığı ve belli ki sonsuza dek kullanılabilmesi amaçlanan biçimleri çok da iyi düzenlenmişti. Ne huşu uyandırmak istenmişti ne de ululanmak; eşyaların basit ve gündelik bir görünümleri vardı... salon neredeyse çıplak bile sayılabilirdi.

Yine de, bütün bu olumsuzluklar toplandıktan ve bir kenara itildikten sonra geriye kalan bir şey vardı... ve bu şey berrak boşluğuyla salonun yarısına egemen olan cam bölmede odaklanıyordu. Hari Seldon'ın canlı simulakrumu üç yüzyıl içerisinde dört kez orada oturmuş ve konuşmuştu. Konuşmalarından ikisini boş sıralara yapmıştı.

Evrensel İmparatorluk'un ihtişamlı günlerini görmüş olan yaşlı adam kendini üç yüzyıl ve dokuz nesil öteye yansıtıyordu ve torunlarının torunlarına ait olan bir galaksiyi hâlâ onlardan daha iyi anlayabiliyordu.

Boş kabin sabırla bekledi.

İlk gelen kişi, törensel yer arabasını sessiz ve endişeli sokaklar boyunca sürmüş olan Vali Indbur'du. Salondakilerden daha yüksek ve daha geniş olan koltuğunu da beraberinde getirmişti. Koltuk diğerlerinin önüne konmuş ve Indbur boş cam kabin dışında her şeye tepeden bakabilmişti.

Sol yanındaki vakur görünümlü görevli başını saygıyla eğdi. “Majesteleri, bu gece yapmış bulunduğunuz duyurunun en geniş eteraltı yayılımı için gerekli bütün önlemler alınmış bulunuyor.”

“İyi. Bu arada, Zaman Deposu ile ilgili özel gezegenlerarası programlara devam edilsin. Konuyla ilgili en ufak bir kehanet ya da tahmin, tabii ki yapılmayacak. Kamuoyundaki olumlu eğilim sürüyor mu?”

“Majesteleri, kesinlikle. Son zamanlarda dolaşmakta olan kötü niyetli söylentiler daha da azaldı. Halkın güveni giderek artıyor.”

“İyi!” Adamı elinin bir işaretiyle uzaklaştırdı ve süslü boyun bağını düzeltti.

Öğle olmasına yirmi dakika kalmıştı!

Valiliğin önemli destekçileri arasından seçkin bir grup –büyük ticaret tekellerinin başkanları– finansal konumlarına ve valilik nezdindeki itibarlarına uygun biçimde birer ikişer sökün ettiler. Her biri kendini valiye takdim etti, birkaç kibar sözcük dinledi ve belirlenen yere oturdu.

Barınak gezegeninden Randu da bütün bu yapmacıklı törenin içinden bir ayrıkotu gibi bitmiş ve takdim bile edilmeden valinin koltuğuna dek ulaşmıştı.

“Majesteleri!” diye mırıldandı ve başını eğdi.

Indbur kaşlarını çattı. “Huzura davet edilmemiştiniz.”

“Majesteleri, tam bir haftadır izin almaya çalışıyorum.”

“Çok üzgünüm ama Seldon’ın gelişiyle ilgili devlet meseleleri...”

“Majesteleri, ben de çok üzgünüm ama Bağımsız Tüccarlar’ın gemilerinin Vakıf donanmasına katılması şeklindeki emrinizi geri almanızı istemek zorundayım.”

Indbur bu müdahale karşısında kıpkırmızı kesilmişti. “Tartışmanın zamanı değil!”

“Majesteleri, başka zaman kalmadı,” diye fısıldadı Randu

ısrarla. "Bağımsız Ticaret Gezegenleri'nin temsilcisi olarak, böyle bir emre uyulamayacağını size bildirmek zorundayım. Seldon sorunumuzu bizim için çözmeden önce bu emir geri alınmalıdır. Kriz bir kez atlatıldıktan sonra artık uzlaşmak için çok geç kalınmış olacak ve ittifakımız parçalanacaktır."

Indbur soğuk soğuk baktı. "Benim Vakıf silahlı kuvvetlerinin başkomutanı olduğumun farkında mısınız? Askeri stratejimizi belirlemeye yetkim var mı, yok mu?"

"Var tabii, Majesteleri ama uygunsuz bazı şeyler de olabilir."

"Hiçbir uygunsuzluk görmüyorum. Böylesine acil bir durumda halkınızın farklı bir filoya sahip olmasına izin vermek sakıncalıdır. Eylemimizin bölünmesi düşmanın işine yarar. Birleşmemiz gerek, sayın büyükelçi, hem siyasi hem de askeri yönlerden."

Randu boğazının sıkılmakta olduğunu hissetti. Sözlerine uygun hitabet şekliyle devam etmekten vazgeçti. "Şimdi Seldon konuşacağı için kendinizi güvende hissediyor ve bize karşı tavır alıyorsunuz. Bir ay önce, gemilerimiz Katır'ı Terel'da mağlup ettiklerinde, olabildiğince esnek ve yumuşaktınız. Şunu da anımsatayım ki, beyefendi, meydan savaşlarında tam beş kez bozguna uğrayan Vakıf donanmasıydı ve zaferleri sizin için kazananlar Bağımsız Ticaret Gezegenleri'nin gemileri oldu."

Indbur'un kaşları daha da tehlikeli biçimde çatıldılar. "Artık Terminus'ta istenmiyorsunuz, büyükelçi. Bu akşam itibariyle geri alınmanız talep edilecektir. Dahası, Terminus'taki yıkıcı demokratik güçlerle olan bağlantınız da –daha önce de olduğu üzere– araştırılacaktır."

"Ben gittiğimde gemilerimiz de gider," diye yanıtladı Randu. "Demokratlarınızdan haberim yok. Tek bildiğim, Vakıf gemilerinin Katır'a yüksek rütbeli amirallerinin ihaneti sonucu teslim olduklarıdır, tayfaları demokrat olsun ya da olmasın. Horleggor'da yirmi adet savaş geminiz, hiçbir zarar görmüş

ya da yenilmiş olmadıkları halde, koramiralinizin emirleri gereğince teslim oldular. Koramiral sizin çok yakınınızdı... Kalgan'dan ilk geldiğinde yeğenimin mahkemesine başkanlık etmişti. Üstelik bu bildiğimiz tek vaka da değil ve gemilerimizle adamlarımızı sizin potansiyel vatan hainlerinizin emrine vermeyi göze alamayız."

"Buradan çıktığınızda tutuklanacaksınız," dedi Indbur.

Randu Terminus'un kaymak tabakasının küçümseyici bakışları altında uzaklaştı.

Saat on ikiye on vardı!

Bayta ve Toran çoktan gelmişlerdi. Arka sıralardaki koltuklarından doğruldular ve geçerken Randu'ya işaret ettiler.

"Geldiniz demek," diye gülümsedi Randu. "Nasıl becerdiniz bunu?"

"Diplomatlığımızı Magnifico yaptı," diye sırıttı Toran. "Indbur vizisonor bestesinin Zaman Deposu'nu konu almasında ısrar etti, tabii kendisi de baş kahramanı olacaktı. Magnifico biz olmadan sahneye çıkmayı kesinlikle reddetti ve bunun tartışılmasına bile izin vermedi. Ebling Mis de burada, ya da buradaydı. Bir yerlere takılmış olmalı." Sonra ani bir endişeyle sordu: "Ama sorun ne, amca? Hiç iyi görünmüyorsun."

Randu başıyla onayladı. "Sanırım görünmüyorum. Kötü günler geçiriyoruz, Toran. Katır aradan çıkarıldıktan sonra korkarım sıra bize gelecek."

Beyazlar içinde, dimdik bir adam ciddiyetle onlara yaklaştı ve sert bir biçimde eğilerek selamladı.

Elini uzatırken Bayta'nın gözlerinin içi gülüyordu. "Yüzbaşı Pritcher! Siz de mi uzay görevindesiniz?"

Yüzbaşı uzatılan eli tuttu ve daha da eğildi. "Öyle bir şey yok. Anladığım kadarıyla buraya getirilmemde Doktor Mis'in rolü vardı ama bu sadece geçici bir durum. Yarın yine muhafız alayına dönüyorum. Saat kaç?"

On ikiye üç vardı!

Magnifico tam bir sefillik ve insanın yüreğini sızlatan çöküntü tablosuydu. Gözlerden ırak olmanın ebedi çabası içinde vücudunu tostoparlak kıvırmıştı. Uzun burnunun delikleri büzülmüştü, kapakları aşağı eğimli iri gözleri endişeyle fıldır fıldır dönüyorlardı.

Bayta'nın eline yapıştı ve kız eğildiğinde kulağına fısıldadı. "Ben vizisonoru çalarken bütün bu büyük adamlar dinleyiciler arasında mıydı dersiniz, hanımımım?"

Bayta onu, "Eminim hepsi oradaydı," diye teskin etti ve şefkatle hafifçe salladı. "Ayrıca eminim ki senin galaksideki en mükemmel müzisyen ve konserinin de bugüne dek tanık oldukları en mükemmel konser olduğunu düşünüyorlardır, iyisi mi toparlan ve kendine çeki düzen ver. Vakur görünmeliyiz."

Kızın kaşlarını yalandan çatması üzerine Magnifico bitkince gülümsedi ve uzun kollarıyla bacaklarını yavaşça düzeltti.

Öğle olmuştu...

... ve cam kabin artık boş değildi.

Cam kabinin içinde, tekerlekli iskemlesinde oturan yaşlı, küçük bir şekil vardı; buruş buruş yüzünde zeki gözleri parlıyordu ve göründüğü kadarıyla canlı olan tek şey sesiydi. Kucağında ters çevrilmiş bir kitap duruyordu ve konuştuğunda sesi yumuşaktı.

"Ben Hari Seldon'ım!"

Sessizliğin içinde sözleri gök gibi gürlemişti.

"Ben Hari Seldon'ım! Burada kimsenin olup olmadığını bilmem olanaksız ama bunun önemi yok. Planda bir aksamanın olmasına henüz birkaç yıl var. İlk üç yüzyıl içinde planın aksamama olasılığı yüzde doksan dört nokta ikiydi."

Gülümsemek için durdu, sonra dostça devam etti: "Bu arada, eğer ayakta olanlarınız varsa, lütfen otursunlar. Sigara içmek isteyenler içebilir. Karşınızdaki etten kemikten bir kişi değil. Resmiyete gerek yok.

"Öyleyse halihazırdaki sorunumuza gelelim. İlk kez ola-

rak Vakıf bir iç savaşla yüz yüze bulunuyor ya da bu noktaya gelmek üzere. Bugüne dek dışarıdan gelen saldırılar uygun biçimde savuşturuldu ve psikotarihin sarsılmaz kuralları gereği böyle olmak da zorundaydı. Bugünkü saldırı ise Vakıf'ın periferde başıboş kalmış bir üyesinden, biraz fazlaca otoriterleşmiş merkezi hükümete karşı yöneltiliyor. Bu sürecin yaşanması kaçınılmazdı, sonuç ise apaçık ortada."

Pek soylu dinleyici kitlesinin kibirli havası bel vermeye başlamıştı. Indbur koltuğunda yarı doğrulmuş haldeydi.

Bayta endişeli gözlerle öne doğru eğildi. Büyük Seldon neden bahsediyordu? Sözcüklerden birkaçını kaçırmıştı...

"Varılan uzlaşma iki yönden gerekliydi. Bağımsız Tüccarlar'ın isyanı, kendine biraz fazlaca güvenir hale gelmiş bir hükümet için yeni bir belirsizlik öğesi yaratıyor. Mücadelenin elzemliği ilkesi yeniden inşa edilmiş olacak. Yenilgiye uğramış olsa bile, sağlıklı bir demokrasi..."

Kalabalıktan sesler yükselmeye başlamıştı. Fısıltılar bağrışmalara dönüşüyor ve insanlar paniğin sınırına dayanıyorlardı.

Bayta, "Niçin Katır'dan bahsetmiyor," dedi Toran'ın kulağına. "Tüccarlar hiçbir zaman isyan etmediler."

Toran omuzlarını silkti.

Tekerlekli iskemledeki şahıs giderek artmakta olan paniğin arasında neşeyle konuşmaya devam ediyordu:

"Vakıf'ın zorlanmış bulunduğu bu gayet mantıklı iç savaşın en gerekli ve yararlı sonucu yeni ve daha güçlü bir koalisyon hükümetinin oluşturulmasıydı. Şimdi, daha fazla genişlememizin önünde duran yegane engel eski İmparatorluk'un artıklarıdır ve en azından önümüzdaki birkaç yıl boyunca onlarla bir sorunumuz olmayacaktır. Tabii, bir sonraki krizin doğasını size açıklaya..."

Öyle bir gürültü kopmuştu ki, Seldon'ın dudakları sessizce kıpırdar gibiydi.

Ebling Mis kıpkırmızı olmuş suratıyla Randu'nun yanına

gelmişti. Bağırıyordu. "Seldon keçileri kaçırmış. Yanlış krizden bahsediyor. Sizin tüccarlar bir iç savaş planlıyorlar mıydı?"

"Evet, bir tane planlamıştık," dedi Randu zayıf bir sesle. "Katır'ın ortaya çıkması nedeniyle iptal ettik."

"Bu durumda Katır, Hari Seldon'ın psikotarihinde göz önüne alınmamış ek bir etken oluyor. Şimdi ne oluyor peki?"

Ani, donmuş sessizlikte Bayta cam kabinin boşalmış olduğunu gördü. Duvarların nükleer aydınlığı sönmüş, havalandırmanın yumuşak vınlaması kesilmişti.

Bir yerlerde bir sirenin cırlak sesi alçalıp yükseliyordu ve Randu sözcükleri sessizce telaffuz etti: "Uzay saldırısı!"

Ebling Mis kol saatini kulağına dayadı ve aniden bağırdı: "Durmuş, galaksi kahretsin! Salonda çalışan bir saat var mı?" Sesi kükrercesine çıkıyordu.

Yirmi saat yirmi kulağa götürüldüler. Hiçbirinin çalışmadığı yirmi saniyeye kalmadan anlaşılmıştı.

"Bu durumda," dedi Mis korkunç sessizlikte, "bir şey Zaman Deposu'ndaki tüm nükleer aktiviteyi durdurdu demektir... ve Katır saldırıyor!"

Gürültünün arasında Indbur'un sızlanan feryadı işitildi. "Koltuklarınıza oturunuz! Katır elli parsek ötede!"

"Ötedeydi," diye bağırdı Mis, "bir hafta önce. Şu anda Terminus bombalanmaktadır."

Bayta yüreğinin ezildiğini hissetti. Keder onu giderek daha sıkı sarıyor, nefesi daralan gırtlağından ancak zorlukla çıkabiliyordu.

Dışarıdan toplanmakta olan bir kalabalığın şaşmaz gürültüsü geliyordu. Kapılar ardına dek açıldılar ve hırpalanmış görünümlü bir görevli içeri girerek derhal onun yanına koşan Indbur'a hızlı hızlı bir şeyler anlattı.

"Majesteleri," dedi soluk soluğa, "kentte çalışan bir tek araç bile yok, dışarıyla hiçbir iletişimimiz kalmadı. Onuncu

Filo'nun yenildiği haberini aldık ve Katır'ın savaş gemileri hemen atmosferimizin dışındalar. Genelkurmay..."

Indbur'un omuzları çöktü ve bir beceriksizlik abidesi gibi olduğu yere yığıldı. Bütün salonda çıt çıkmıyordu. Dışarıda artmakta olan kalabalık bile korkulu bir sessizlik içindeydi ve her yere buz gibi bir panik havası egemen olmuştu.

Indbur yardımla ayağa kaldırıldı. Dudaklarından içeri biraz şarap akıtıldı. Gözleri açılmadan önce dudakları kıpırdadılar ve kısa bir cümle oluşturdular: "Teslim oluyorum!"

Bayta neredeyse ağlamak üzereydi –üzüntüden ya da küçük düşürülmüş olmaktan değil ama sadece müthiş ve korkulu bir yeisten dolayı. Ebling Mis kızın yenini çekiştirdi. "Geliniz, genç bayan..."

Genç kızı yakaladığı gibi kaldırmıştı koltuktan.

"Gidiyoruz," dedi Mis, "müzisyeninizi de yanınıza alınız." Şişman ruhbilimcinin dudaklarının kanı çekilmişti ve titriyorlardı.

"Magnifico," diyebildi Bayta mecalsizce. Soytarı dehşet içinde büzüldü. Gözleri camlaşmıştı.

"Katır," diye sızlandı. "Katır benim için geliyor!"

Kızın dokunuşuyla çılgınlar gibi çırpınmaya başladı. Toran uzandı ve sert bir yumruk indirdi. Magnifico baygın halde yığılmıştı ve Toran onu bir patates çuvalı gibi sırtına attı.

Ertesi gün Katır'ın çirkin, savaş karası gemileri Terminus gezegeninin uzay alanlarına yağmur gibi yağdılar. Saldırıyı yöneten general, Terminus kentinin ana caddesinden aşağı, hâlâ işe yaramaz halde terk edilmiş nükleer arabaların arasından, yabancı yapımı yer arabasıyla ve hızla geçti.

İşgal bildirisi, Seldon'ın eski Vakıf kodamanlarının önünde belirmesinden tamı tamına yirmi dört saat sonra okunmuştu.

Tüm Vakıf gezegenlerinin içinde ayakta kalanlar sadece Bağımsız Tüccarlar'dı ve Vakıf'ın fatihinin, Katır'ın bütün gücü şimdi onlara yöneltilmişti.

19
ARAŞTIRMANIN BAŞLAMASI

Yalnız gezegen Barınak –galaksiler arası boşluğa bölük pörçük uzanan bir galaktik bölgedeki yalnız bir yıldızın biricik gezegeni– kuşatma altındaydı.

Askeri bir gözle bakıldığında gerçekten de kuşatılmış durumdaydı çünkü galaksiye bakan tarafında yirmi parsekten daha uzak olan hiçbir yer Katır'ın ileri karakollarının menzili dışında kalmıyordu. Vakıf'ın yıkılıp paramparça olmasından bu yana geçen dört ay içinde Barınak'ın iletişim hatları bir usturanın altında kalan örümcek ağları gibi kopmuştu. Barınak donanmasının gemileri yönlerini ana dünyalarına doğru çevirmişlerdi ve ellerinde kalan yegane savaş üsleri orasıydı artık.

Diğer yönlerden kuşatma daha da yakın hissediliyordu; çünkü yaklaşan felaket ve çaresizlik birer kefen gibi örtülmüştü üzerlerine.

Bayta süt beyazı plastik masaların arasındaki pembe dalgalı koridordan geçti ve her zamanki yerini dalgın bir alışkanlıkla buldu. Yüksek, kolsuz iskemleye oturdu, belli belirsiz işittiği selamlara düşünmeksizin yanıt verdi, gidişmekte olan yorgun bir gözü yine yorgun bir elin tersiyle ovuşturdu ve yemek listesine uzandı.

Barınak'ta az bulunur lezzetlerden sayılan ama onun Vakıf zevkinin ağza alınmaz bulduğu çeşitli kültür mantarlarının karşısında için için şiddetli bir tiksinti duyarken, yanı başından gelmekte olan hıçkırıklar dikkatini çekti ve başını kaldırıp baktı.

Bayta, çaprazındaki yemek masasında oturan sade, hokka burunlu, sıradan sarışın Juddee'yi o ana kadar tanışık olmamaktan doğan bir ilgisizlikle şöyle bir fark etmişti. Ama şimdi Juddee ağlıyor, ıslak bir mendili yürek parçalayıcı bir biçimde ısırıyor ve hıçkırıklarını yüzü kıpkırmızı oluncaya dek bastırmaya çalışıyordu. Radyasyon geçirmez tulumu omuzlarının üzerine atılmış ve şeffaf yüz maskesi tatlısının içine düşerek orada kalmıştı.

Bayta omuzları sıvazlamak, saçları düzeltmek ve anlaşılmaz bir şeyler mırıldanmak şeklinde ezelden beridir uygulanan ve yine ezelden beridir hiçbir işe yaramayan avutma yöntemleriyle sırayla meşgul durumdaki diğer üç kıza katıldı.

"Sorun nedir?" diye fısıldadı.

Kızlardan biri ona doğru döndü ve omuzlarını, "Bilmiyorum," anlamına ihtiyatlı bir biçimde kaldırdı. Sonra, bu hareketini yetersiz bulmuş olacak ki, Bayta'yı bir kenara çekti.

"Sanırım zor bir gün geçirdi. Ayrıca kocası için endişeleniyor."

"Kocası uzay devriyesinde mi?"

"Evet."

Bayta elini Juddee'ye doğru dostça uzattı.

"Niçin eve gitmiyorsun, Juddee?" Sesi, az önceki yumuşak ve kof yersizliklerin yanında neşe veren ve kesin bir müdahaleydi.

Juddee yarı gücenik bir ifadeyle baktı. "Bu hafta şimdiden bir kez yok yazıldım zaten..."

"O zaman iki kez yok yazılmış olursun. Biliyorsun, eğer kalmakta ısrar edersen, gelecek hafta üç kez yok yazılman gerekebilir, dolayısıyla şimdi eve gitmen yurtseverliğinin bir göstergesi olacaktır. Siz kızlardan onun bölümünde çalışanınız var mı? Öyleyse onun kart işiyle ilgileniverin. Önce lavaboya gitsen iyi olur, Juddee, allıklarını ait oldukları yere çekmen gerekiyor. Haydi bakayım! Kışt!"

Bayta yerine döndü ve listeyi neşesiz bir rahatlama hissederek aldı. Bu bulaşıcı bir ruh haliydi. Sinirlerin altüst olduğu şu günlerde bir kızcağızın ağlaması tüm bölümü feryada boğabilirdi.

Lezzetsiz bir seçim yaptı, dirseğinin dibindeki düğmelere bastı ve listeyi yerine bıraktı.

Tam karşısındaki uzun boylu, esmer kız, "Ağlamaktan öte yapabileceğimiz bir şey yok, öyle değil mi?" diyordu.

Kızın şaşılacak derecede dolgun dudakları konuşurken çok az hareket etmişlerdi ve Bayta en son modaya uygun biçimde kenarlarının hafifçe, sanki gülümsüyormuşçasına yukarı doğru kıvrılmış olduklarını gördü.

Bayta kirpiklerini eğerek bu sözlerdeki gizli anlamı düşündü ve masasının fayanslı kısmı içe çekilip yerine yemeği yükseldiğinde dikkatini memnuniyetle o yöne çevirdi. Çatal ve bıçağının paketlerini yırttı ve soğumalarını dikkatlice bekledi.

"Yapacak başka bir şey *düşünemiyor musun,* Hella?" diye sordu.

"Ah, *evet*," dedi Hella, "düşünebiliyorum!" Sigarasının izmaritini rastgele ve ustaca bir parmak hareketiyle ilgili deliğe fırlattı ve izmarit daha deliğin dibine varmadan küçük bir atomik ışıltı çıkararak yok oldu.

Hella zarif ve bakımlı ellerini çenesinin altında kavuşturdu. "Sözgelimi, bence Katır'la güzelce anlaşır ve bütün bu saçmalıklara bir son verebiliriz. Ne de olsa ben Katır'ın işgal ettiği yerlerden derhal kaçabilecek, eee, olanaklara sahip kişilerden değilim."

Bayta'nın pürüzsüz alnı yine pürüzsüz kaldı. Sesi alçak ve kayıtsızdı. "Savaş gemilerinde bir kardeşin ya da kocan yok sanırım."

"Yok. Bu da başkalarının kardeşleriyle kocalarının feda edilmesini istememem için bir neden daha işte."

“Teslim olduğumuz takdirde daha büyük fedakârlıklar yaşamak zorunda kalacağız.”

“Vakıf teslim oldu ve şimdi barış içinde yaşıyorlar. Bizim erkeklerimiz ise uzaktalar ve galaksinin tamamı bize karşı.”

Bayta omuz silkti, sonra tatlı bir sesle ekledi: “Sanırım seni asıl rahatsız edeni birincisi.” Sebze tabağına geri döndü ve çevresindeki sessizliğin farkına vararak yemeğe başladı. Hella’nın sinisizmine kulak misafiri olanlardan hiç kimse ona yanıt vermeye kalkmamıştı.

Bayta, yemek masasını bir sonraki şahıs için temizleyen düğmeye bastıktan sonra salonu hızla terk etmişti.

Üç masa ötedeki yeni bir kız Hella’ya fısıldadı. “Kimdi o?”

Hella’nın kıpır kıpır dudakları ilgisizce büküldüler. “Bizim koordinatörün yeğeni. Bilmiyor muydun?”

“Öyle mi?” Gözden kaybolmak üzere olan Bayta’yı görmeye çalıştı. “Burada ne işi varmış?”

“Montajda çalışan bir kız işte. Şu günlerde yurtseverliğin moda olduğundan haberin yok mu? Her şey o kadar demokratik ki, kusasım geliyor.”

“Bak şimdi, Hella,” dedi sağındaki tombulca kız. “Şu ana kadar amcasından torpil yapmadı hiç. Onu niçin rahat bırakmıyorsun?”

Hella camlaşmış bakışlarıyla komşusunu duymazlıktan geldi ve bir sigara daha yaktı.

Üç masa ötedeki yeni kız, karşısında oturan zeki bakışlı muhasebecinin gevezeliklerini dinliyordu. Sözcükler birbirini kovalıyordu, “...ve o sırada Zaman Deposu’ndaymış... gerçekten de Depo’da, anladınız mı... Seldon konuştuğunda... ve dediklerine göre vali az kaldı kuduruyormuş ve nümayişler olmuş ve aklınıza ne gelirse... Bayta, Katır gezegene inmeden önce kaçmış ve dediklerine göre müthiş heyecanlı bir kaçış olmuş... ablukayı yarmak zorunda filan kalmışlar... niçin bu konuda bir kitap yazmadığını merak ediyorum, biliyorsunuz,

bugünlerde savaş kitapları çok satıyor... ayrıca Katır'ın şu gezegenine... Kalgan'a da gitmiş ve..."

Bitiş zili çaldı ve yemek salonu yavaş yavaş boşaldı. Muhasebeci gevezelik yapmaya devam ediyordu ve yeni kız arada bir uygun yerlerde, "Gerçekten mi?" benzeri şeyler mırıldanarak koca koca açılmış gözlerle dinliyordu.

Bayta eve döndüğünde dev mağara ışıkları sıkı çalışan ve namuslu insanların uyku vakitlerinin yaklaşmakta olduğunu haber verir biçimde tedricen kararıyorlardı.

Toran, elinde bir dilim yağlı ekmekle, onu kapıda karşıladı.

"Neredeydin?" diye sordu dolu ağzıyla. Sonra daha anlaşılır bir sesle, "Bir çeşit akşam yemeği ayarladım," diye ekledi. "Eğer beğenmezsen suç benim değil."

Ama kız şaşkın gözlerle adamın çevresinde dönüyordu. "Torie! Üniforman nerede? Sivillerinin içinde ne yapıyorsun?"

"Emirler böyle, Bay. Randu şu anda Ebling Mis'le yuvalanmış durumda ve neler olup bittiğinden haberim yok. İşte hepsini öğrendin."

"Ben de geliyor muyum?" Dürtüsel biçimde sokuldu kocasına.

Toran yanıt vermeden önce kızı öptü. "Bildiğim kadarıyla sen de geliyorsun. Sanırım tehlikeli olacak."

"Tehlikeli olmayan bir şey kaldı mı?"

"Kesinlikle. Ah, evet, Magnifico'ya da haber yolladım, yani galiba o da geliyor."

"Motor fabrikasındaki konser iptal edilecek demek istiyorsun."

"Açıkçası."

Bayta bitişikteki odaya geçti ve epey bir mücadele yaşamışa benzeyen yemeğinin başına oturdu. Sandviçleri hızlı bir beceriklilikle ikiye böldü.

"Konsere yazık oldu," dedi. "Fabrikadaki kızlar hevesle

bekliyorlardı. Aslında, Magnifico da çok hevesliydi." Başını iki yana salladı. "Çok tuhaf bir adam."

"Annelik duygularını kışkırtıyor, Bay, yaptığı bu işte. Bir gün bir bebeğin olacak ve Magnifico'yu unutacaksın."

Bayta sandviçinin derinliklerinden yanıt verdi. "Bana sorarsan annelik dürtülerim sana ancak tahammül edebiliyor."

Sonra sandviçini tabağa bıraktı ve bir an için çok ciddi göründü. "Torie."

"Hınm?"

"Torie, bugün Belediye Sarayı'ndaydım... Üretim Bürosu'nda. Geç kalmamın nedeni de buydu."

"Orada ne yapıyordun?"

"Yani..." Kız bir an için emin olamayarak tereddüt etti. "Birikim olmalı. Öyle bir hale gelmiştim ki artık fabrikaya dayanamıyordum. İnsanlarda moral diye bir şey kalmadı. Kızlar en ufak bir olayda ağlama krizlerine giriyorlar. Hasta olmayanlar somurtuyor. Küçük, afacan tipliler bile surat asıyor. Benim bölümümde üretim işe başladığımdakinin dörtte biri bile değil ve işçilerin tamamının görev başında oldukları bir günümüz bile yok."

"Pekala," dedi Toran, "sadede gel. Orada ne yaptın?"

"Birkaç soru sordum. Durum böyle, Torie, Barınak'ın her yanında durum böyle. Üretim düşüyor, huzursuzluk ve fitne yükseliyor. Büro başkanı sadece omuz silkmekle yetindi... üstelik bekleme salonunda bir saat dikilmem ve ancak koordinatörün yeğeni olduğum için içeri alınmamdan sonra. Bana durumun onu aştığını söyledi. Samimiyetle söylüyorum, umurunda bile değildi."

"Bak şimdi, iyice sapıtma."

"Umurunda olduğunu hiç sanmıyorum." Kız gittikçe daha da coşuyordu. "Sana yanlış giden bir şeyler var diyorum. Zaman Deposu'nda Seldon bizi yarı yolda bıraktığında duyduğum korkunç yeisin aynısını duyuyorum. Bunu sen de hissetmiştin."

"Evet, hissettim."

"İşte o yine geri döndü," diye devam etti öfkeyle. "Hem Katır'a direnmeyi de hiçbir zaman başaramayacağız. Gerekli malzemeye sahip olsak bile yüreğe sahip değiliz, iradeye sahip değiliz. Torie, savaşmanın bir anlamı kalmadı!"

Toran'ın anımsadığı kadarıyla Bayta o güne dek hiç ağlamamıştı ve şimdi de ağlamıyordu. Tam anlamıyla değil. Ama Toran elini kızın omzuna koydu ve, "Unut gitsin, bebeğim," diye fısıldadı. "Ne demek istediğini anlıyorum. Ama yapabileceğimiz hiçbir şey..."

"Evet, yapabileceğimiz hiçbir şey yok! Herkes bunu söylüyor... ve biz de oturup satırın inmesini bekliyoruz."

Sandviçinden ve çayından kalanlara döndü. Toran sessizce yatakları yapıyordu. Dışarısı kararmıştı.

Barınak Kentler Konfederasyonu'nun yeni koordinatörü –ki bu bir savaş rütbesiydi– olarak atanan Randu, kendi isteği doğrultusunda, penceresinden kentin çatılarını ve parklarını görüp kara kara düşünebileceği üst katlardaki bir odaya taşınmıştı. Şimdi, sönmekte olan mağara ışıklarının altında kent gölgelerin belirsizliğine gömülüyordu. Randu buradaki imselliğe aldırmadı.

Küçük ve ışıltılı gözleri maşrapasındaki kızıl renkli sıvıdan daha ilgili bakmayan Ebling Mis'e döndü ve, "Barınak'ta bir söz vardır," dedi, "mağara ışıkları söndüğünde namuslular ve çalışkanların uyku vakti gelmiş demektir."

"Şu sıralarda rahat uyuyabiliyor musun?"

"Hayır! Seni bu kadar geç aradığım için kusura bakma, Mis. Son sıralarda geceleri daha çok sever oldum. Tuhaf değil mi? Barınak'ta yaşayanlar ışıkların sönmesiyle uykunun aynı şey anlamına geldiğine şartlandırmışlar kendilerini. Ben de öyle. Ama şimdi her şey farklı..."

"Saklanıyorsun," dedi Mis sözü uzatmadan. "Uyanık dö-

nemlerinde çevrende bir sürü insan oluyor ve onların umutla bakan gözlerini üzerinde hissediyorsun. Buna dayanamıyorsun. Uyku döneminde ise özgürsün."

"Bunu sen de hissediyor musun? Bu berbat yenilmişlik hissini?"

Ebling Mis başıyla ağır ağır onayladı bu sözleri. "Ediyorum. Bu kitlesel bir psikoz, ağza alınamayacak kadar iğrenç bir panik dalgası. Galaksi aşkına, Randu, ne bekliyordun ki? Bütün bir toplumu, geçmişte yaşamış bir halk kahramanının her şeyi inceden inceye planladığına ve onların kıytırık hayatlarıyla ilgili en ufak bir ayrıntının bile icabına baktığına inandırdılar. Geçerli olan düşünce tarzının dinsel esintileri var ve bunun ne anlama geldiğini de çok iyi biliyorsun."

"Hiç anlamam."

Mis bir açıklamanın gerekli olduğuna pek de hevesle inanmıyordu. Hiç inanmamıştı zaten. Homurdandı, parmakları arasında düşünceli düşünceli yuvarladığı purosuna uzun uzun baktı ve, "Güçlü inanç tepkileri en önemli özelliğidir," dedi. "İnançlar çok büyük bir şokun dışında kolayca sarsılmazlar ama bu olduğunda da zihinler tamamen altüst olur. Daha hafif vakalarda histeri ve ölümcül bir güvensizlik hissi görülür. Daha ciddi vakalarda ise delilik ve intihar."

Randu tırnağını ısırdı. "Seldon bizi yüzüstü bıraktığında, yani güvendiğimiz dağlara kar yağdığında –ki buna çok uzun bir zamandır güveniyorduk– kaslarımız o olmadan ayakta duramayacağımız kadar gevşiyorlar."

"Tamam. Beş para etmez bir benzetmeydi ama doğru."

"Ya senin kasların, Ebling, onlar ne durumda?"

Ruhbilimci purosundan derin bir nefes çekti ve dumanını tembelce üfürdü havaya. "Biraz paslı ama hâlâ sıkı. Mesleğim gereği bir parça bağımsız düşünebildim."

"Peki bir çıkış yolu buldun mu?"

"Hayır ama bir tane olmalı. Belki Seldon, Katır için önlem-

ler almadı. Belki zaferimizi garanti etmedi. Ama yenilgimizi de garanti etmemişti. Sadece oyunun dışında duruyor, ve biz kendi başımızın çaresine bakmak zorundayız. Katır yenilebilir."

"Nasıl?"

"Herkes nasıl yenilebiliyorsa öyle... zayıf noktasına tüm gücümüzle yüklenerek. Baksana buraya, Randu, Katır bir süpermen değil. Eğer sonunda yenilirse bu gerçeği herkes görmüş olacak. O sadece bir meçhul ve efsaneler kolayca yaratılırlar. Bir mutant olduğu söyleniyor. Eee, n'olmuş yani? Sadece cahil cühela takımı için mutant demek 'süpermen' demektir, işin aslı böyle değil.

"Galakside her gün birkaç milyon mutantın doğduğu tahmin ediliyor. Bu birkaç milyonun içinden sadece yüzde bir ya da ikisi mikroskobik ya da biyokimyasal tahlillerle saptanabilir. Yüzde bir ya da iki oranındaki makromutantların, yani mutasyonları çıplak gözle görülüp zihinle algılanabilenlerin de yine sadece yüzde bir ya da ikisi sirklere, laboratuvarlara, ya da öbür dünyaya uygun ucubelerdir. Olumlu farklılıklara sahip üç beş makromutanttan aşağı yukarı tamamı zararsız ucubeler olup, sadece tek yönden değişik ve diğer tüm yönlerden bizlerden farksızdırlar. Bunu anlıyor musun, Randu?"

"Anlıyorum. Peki ya Katır?"

"Katır'ın bir mutant olduğunu varsayalım, onun dünyaları fethetmesini sağlayan ve büyük bir olasılıkla zihinsel bir özelliği olmalı. Diğer yönlerden ise mutlaka kusurları ya da engelleri vardır ve biz bunları bulmak zorundayız. Bu kusurlar açıkça ortada ve ölümcül olmasalardı toplum önüne çıkmaktan bu kadar çekinmez, bu kadar ketum olmazdı. Tabii, *eğer* bir mutantsa."

"Başka bir seçenek daha mı var?"

"Olabilir. Mutasyonun tek delili, bir zamanların Vakıf Haberalma'sından Yüzbaşı Han Pritcher'ın sözleridir. Yüzbaşı da

bu sonuca Katır'ı –ya da Katır olduğunu sandıkları birini– çocukluk yıllarından tanıdığını iddia edenlerin bölük pörçük anılarından yola çıkarak varmıştı. Pritcher bu noktada kıytırık verilerle çalıştı ve bulabildiği deliller bal gibi Katır'ın kendi tezgahı da olabilirdi çünkü mutant bir süpermen olmak imajının Katır'ın çok ama çok işine geldiği tartışılmaz bir gerçektir."

"Bu ilginç işte. Bunları ne zamandır aklından geçiriyorsun?"

"Aklımdan geçiriyorum ama bu inanıyorum anlamına gelmez. Sadece göz önünde bulundurulması gereken bir seçenektir. Varsayalım ki, Randu, Katır nükleer tepkimeleri bastıracak bir olanağa sahip olduğu gibi ruhsal enerjiyi bastıracak bir olanağa da sahip bulunsun. O zaman ne olacak? Bu bizim şu anki halimizi açıklar mı... ya da Vakıf'ı neyin vurduğunu?"

Dili tutulmuşçasına sessiz olan Randu kara düşüncelere dalmıştı.

"Peki senin Katır'ın soytarısıyla ilgili araştırmaların ne oldu?" diye sordu.

Bu kez tereddüt etme sırası Mis'teydi. "Henüz bir yere yaramadı. Vakıf'ın yıkılmasından önce valiyle cesurca bir konuşma yapmıştım, asıl olarak onun cesaretini desteklemek için, kısmen de kendiminkini. Ama Randu, eğer matematiksel yöntemler işe yarasaydı, sırf soytarıdan yola çıkarak Katır'ı tamamen analiz edebilirdim. İşte o vakit elimize düşerdi. Yine, beni halen çok etkileyen bazı tuhaf tutarsızlıkları da çözebilirdik."

"Ne gibi?"

"Bir düşünsene be adam! Katır Vakıf'ın donanmasını keyfince bozguna uğrattı ama Bağımsız Tüccarlar'ın daha zayıf filolarını meydan savaşlarında bir kez bile geri çekilmeye zorlayamadı. Vakıf tek darbede yerlebir oldu; Bağımsız Tüccarlar ise Katır'ın tüm gücüne direnebiliyor. Katır söndürücü alanını ilk kez Mnemonlu Bağımsız Tüccarlar'ın nükleer silahlarına karşı kullandı. Baskına uğradıkları için yitirdiler savaşı ama

söndürücü alana direnebildiler. Bir daha da Katır bu silahı Bağımsızlar'a karşı kullanmayı beceremedi. Ama Vakıf güçlerine karşı başarıyla tekrar ve tekrar uygulamaktan geri durmadı. Silah doğrudan Vakıf'ın kendisine de etkili oldu. Neden? Elimizde olan bilgiler ışığında tamamen mantıksız görünüyor. Dolayısıyla, farkına varamadığımız etkenler söz konusu olmalı."

"İhanet gibi mi?"

"Bu tam bir kuru gürültü, Randu. Ağza bile alınmaması gereken bir saçmalık. Vakıf'ta mutlak zaferden emin olmayan bir kişi bile yoktu. Kazanması kesin sayılan bir tarafa kim ihanet eder ki?"

Randu kavisli pencerenin yanına gitti ve görülmesi mümkün olmayana doğru görmeden baktı. "Katır'ın bin küsur zayıf noktası olsa bile artık yenilgimiz garanti gibi," dedi, "İsterse adamın her yanı delik deşik olsun."

Dönmedi. Sanki omuzlarındaki çöküklük ve arkasında kavuşturduğu ellerinin huzursuz kıpırdanışları onun yerine konuşuyorlardı. "Zaman Deposu vakasından sonra kolayca kaçabildik, Ebling," dedi. "Belki başkaları da kaçmıştır. Birkaçı bunu becerdi. Çoğu beceremedi. Söndürücü alan nötr hale getirilebilirdi. Biraz yaratıcılık ve bir miktar çaba yeterliydi. Vakıf donanmasının bütün gemileri Barınak'a ya da çevre gezegenlere çekilip mücadeleye tıpkı bizim yaptığımız gibi devam edebilirlerdi. Yüzde biri bile yapmadı bunu. Aslında, savaşmaktan kaçtılar.

"Buradaki çoğu kişinin pek güveniyora benzediği Vakıf yeraltı hareketi şu ana dek dişe dokunur bir iş yapmış değil. Katır yeterince politik davranmayı bildi ve Tüccarlar'ın mallarıyla kârlarını güvence altında tutacağına söz verdi ve çoğu onun tarafına geçtiler."

"Zengin takımı hep bize karşı olmuştu zaten," diye inat etti Ebling Mis.

"Güç de hep onların elinde oldu. Dinle, Ebling. Katır'ın ya da işbirlikçilerinin Bağımsız Tüccarlar'ın arasındaki kimi kodamanlarla iletişim içinde olduklarına inanmak için yeterli nedenimiz mevcut. Yirmi yedi Ticaret Gezegeni'nden en az onu Katır'ın saflarına geçmiş durumda. En az on tane de kararsızı var. Barınak'ta bile Katır'ın egemenliğinden pek şikayet etmeyecek kişilerin bulunduğunu biliyorum. Eğer böyle yaparak ekonomik gücü avucunda tutmaya devam edebileceksen, tehlikeye girmiş siyasal bir erkten vazgeçmek çok çekici bir hale geliyor."

"Barınak'ın Katır'la savaşabileceğine inanıyor musun?"

"Barınak'ın bunu yapacağına inanmıyorum." Randu huzursuz yüzünü ruhbilimciye doğru çevirdi. "Barınak'ın teslim olmayı beklediğini sanıyorum. Seni buraya bunu söylemek için çağırdım. Barınak'tan gitmeni istiyorum."

Ebling Mis avurtlarını şaşkınlık içinde şişirdi. "Şimdiden mi?"

Randu kendini müthiş bitkin hissediyordu. "Ebling, sen Vakıf'ın en önemli ruhbilimcisisin. Asıl usta ruhbilimcilerin nesli Seldon'la birlikte tükendi ama sen elde olanların en iyisisin. Katır'ı yenebilmek için tek şansımızsın sen. Bunu burada gerçekleştiremezsin; İmparatorluk'tan geriye ne kaldıysa gidip bulmalısın."

"Trantor'a mı demek istiyorsun?"

"Evet. İmparatorluk'tan geriye çıplak bir iskelet kaldı ama merkezde hâlâ bir şeyler olmalı. Kayıtlar oradalar, Ebling. Matematiksel ruhbilim hakkında daha çok şey öğrenebilirsin; belki de soytarının zihninden geçenleri daha iyi yorumlamana yetecek kadar. O da seninle gelecek, tabii ki."

"Soytarının Katır korkusu bir yana, eğer yeğenin olmazsa gelmeyi isteyeceğini hiç sanmıyorum," dedi Mis istihzayla.

"Bunu biliyorum. Sırf bu nedenden dolayı Toran ve Bayta da seninle gelecekler. Ayrıca, Ebling, ikinci ve daha büyük bir

neden daha var. Hari Seldon üç yüzyıl önce, her biri galaksinin bir ucunda olan iki Vakıf kurmuştu. *Şu İkinci Vakıf'ı bulmak zorundasın*."

20
FESATÇI

Valinin sarayı ya da bir vakitler valinin sarayı olan yer, karanlığın içinde hayalet gibi yükselen bir lekeydi. Kent işgalin ve sokağa çıkma yasağının altında sessizdi ve büyük galaktik merceğin bulanık gölgesi, tek tük ışıldayan yıldızlarıyla Vakıf göklerini dolduruyordu.

Üç yüz yıl içinde Vakıf az sayıda bilim insanının oluşturduğu özel bir girişim olmaktan çıkmış, galaksinin derinliklerine dek bir ahtapotun kolları gibi yayılan büyük bir ticaret İmparatorluk'una dönüşmüştü ve altı ay onun zirveden alaşağı edilip işgal altındaki sıradan bir eyalet konumuna indirilmesine yetmişti.

Yüzbaşı Han Pritcher bu gerçeği tanımayı reddediyordu.

Kentin somurtkan gece sessizliği ve el konulmuş haldeki karanlık saray yeterince simgeseldi ama dilinin altına yerleştirdiği minik atom bombasıyla bahçe kapısının hemen dışında duran Yüzbaşı Han Pritcher bunu anlamayı reddediyordu.

Bir gölge yanaştı yanına... Yüzbaşı başını eğdi.

Fısıltı ölümüne hafifti. "Uyarı sistemi her zamanki gibi, yüzbaşı. Devam et! Hiçbir şey kaydetmeyecek."

Yüzbaşı bahçe kapısının alçak kemerinin altından yavaşça eğilerek geçti ve bir zamanlar Indbur'un olan bahçede iki yanı çeşmelerle süslü yoldan yürümeye başladı.

Zaman Deposu'ndaki olayın üzerinden tamı tamına dört ay geçmişti ama belleği o noktada takılıp kalmıştı sanki. İstenmeyen izlenimler zihnine teker teker ya da hep birlikte geliyorlardı, çoğunlukla da geceleri.

Yaşlı Seldon'ın şefkatle söylediği o mahvedercesine yanlış sözler... İçinden çıkılmaz keşmekeş... Sıkıntılı, baygın suratı ve titiz valilik giysileri içindeki Indbur... Çabucak toplanan ve kaçınılmaz teslimiyet anlaşmasının yapılmasını sessizce bekleyen kalabalıklar... Omzunda Katır'ın baygın soytarısıyla birlikte yan kapıdan kaçıp giden genç adam, Toran.

Bir de kendisi... her nasılsa bütün bunlardan kurtulmayı başarmış ama arabası çalışmaz durumda.

Kenti şimdiden akın akın terk etmeye başlayan başıboş kalabalığın arasından omzuyla kendine yol açarak meçhul bir menzile doğru kaçması.

Seksen yıldır sürekli yenilerek zayıflayan demokratik bir yeraltı hareketinin genel karargahı olan sıçan deliklerini körlemesine arayışı...

... ve sıçan deliklerini bomboş bulması!

Ertesi gün, yabancıların siyah savaş gemileri yakındaki kentin binaları arasına inerken gökyüzünde geçici bir an için göründüler. Yüzbaşı Han Pritcher üzerine çaresizliğin ve yeisin tüm ağırlığıyla çöktüğünü hissetti.

Yeni bir gayretle başladı araştırmaya.

Yolun kenarında bulduğu ve yeni öldüğü anlaşılan bir fabrika işçisinin tulumunu giyerek ve kızıl-kahve renginde bir sakal bırakarak, otuz gün içinde yaya olarak yaklaşık üç yüz kilometre yol yapmıştı.

Böylece buldu yeraltından geriye kalanları.

Newton kentindeydi; bir zamanların şık bir semti olup yavaş yavaş sefalete gömülmekte olan bir mahallede, bir dizi birbirinin aynı evin birinde ve sıkılmış yumrukları ceplerini kabartan ve sırım gibi vücudu kapı aralığında dimdik duran iri kemikli bir adamın önünde.

Yüzbaşı mırıldandı. "Miran'dan geliyorum."

Adam parolaya ciddiyetle karşılık verdi. "Bu yıl Miran için biraz erken."

“Ama geçen yıldan daha erken değil,” dedi yüzbaşı.

Adam yol vermedi. “Kimsiniz?” diye sordu.

“Siz Tilki değil misiniz?”

“Soruyu hep soruyla mı karşılarsınız?”

Yüzbaşı fark edilmeyecek kadar daha derin bir nefes aldı ve sükunetini bozmadan devam etti. “Ben Donanma Yüzbaşısı Han Pritcher’ım ve Demokratik Yeraltı Partisi üyesiyim. İçeri girmeme izin verecek misiniz?”

Tilki denilen adam kenara çekildi. “Asıl adım Orum Palley’dir.”

Adam elini uzattı. Tokalaştılar.

Oda bakımlıydı ama lükse kaçılmamıştı. Bir köşede süslüce bir kitapfilm okuyucusu duruyordu. Yüzbaşının askerliğe şartlanmış gözleri bunun kamufle edilmiş kuvvetli bir ışın topu olabileceğini kestirdi. Aygıtın merceği kapıya dönüktü ve uzaktan kumanda edilebilir bir havası vardı.

Tilki, sakallı konuğunun bakışlarını izledi ve inceden gülümsedi. “Evet!” dedi. “Ama sadece Indbur’un ve kan emici dalkavuklarının zamanında. Katır’a karşı pek yararlı olmaz, ne dersiniz? Katır’a karşı hiçbir şeyin yararı olmaz. Aç mısınız?”

Yüzbaşının çene kasları sakalının altında kasıldılar ve başını salladı.

“Eğer beklerseniz bir dakikadan fazla sürmez.” Tilki bir dolaptan konserve kutuları çıkardı ve iki tanesini Yüzbaşı Pritcher’ın önüne koydu. “Parmağınızla kontrol edin ve yeterince ısındıklarında açın. Isı kontrol aygıtım çalışmıyor. Bu tür şeyler insana bir savaşın olduğunu ya da bir zamanlar olduğunu anımsatıyor.”

Hızla sıraladığı sözcüklerin neşeli bir içeriği vardı ama ses tonuna neşeli demek mümkün değildi... gözleri ise buz gibi ve düşünceliydi. Yüzbaşının karşısına oturdu ve, “Eğer en ufak bir haliniz bile beni rahatsız edecek olursa, o taburenin üze-

rinde sadece bir yanık lekesi kalacaktır," dedi. "Bunu biliyor muydunuz?"

Yüzbaşı yanıt vermedi. Önündeki konserve kutuları hafifçe bastırdığında açıldılar.

"Yahni!" dedi Tilki. "Kusura bakmayın, yiyecek sıkıntısı çekiyoruz."

"Biliyorum," dedi yüzbaşı. Yemeğini bakışlarını kaldırmadan hızla yedi.

"Sizi bir kez görmüştüm," dedi Tilki. "Nerede olduğunu anımsamaya çalışıyorum ama sakalınızın olmadığından eminim."

"Otuz gündür tıraş olmadım," dedi yüzbaşı. Sonra öfkeyle devam etti. "İstediğiniz nedir? Parolayı doğru söyledim. Kimliğim de mevcut."

Diğer adam elini salladı. "Ah, Pritcher olduğunuza katılmıyor değilim. Ama parolayı bilen ve benzer kimliklere sahip sayısız kişi var... hepsi de Katır'ın yanındalar! Levvaw adını hiç duymuş muydunuz?"

"Evet."

"Katır'la birlikte."

"Ne? Ama o..."

"Evet. Teslim nedir bilmeyen adam derlerdi ona." Tilki'nin dudakları sessiz ve neşesizce gülüyormuşçasına kıpırdadılar. "Sonra Willig var. Katır'ın yanında! Garre ve Noth. Katır'ın yanında! Niçin Pritcher da öyle olmasın? Nereden bileceğim?"

Yüzbaşı başını iki yana sallamakla yetindi.

"Ama fark etmez," dedi Tilki usulca. "Eğer Noth karşı tarafa geçmişse, ismim nasıl olsa ellerindedir. Eğer henüz deşifre olmamışsam, bu durumda siz benden de büyük bir riske atılıyorsunuz demektir."

Yüzbaşı yemeğini bitirmişti. Ardına yaslandı. "Eğer siz burada bir örgüte sahip değilseniz, sahip olanları nerede bulabilirim? Vakıf belki teslim oldu ama ben asla olmam."

"Öyle olsun! Yüzbaşı, sonsuza dek gezemezsiniz. Bugünlerde Vakıf vatandaşlarının bir kentten diğerine gidebilmek için özel bir vize almaları gerekiyor. Bunu biliyor muydunuz? Ayrıca kimlik kartları da. Sizde var mı? Ayrıca, eski donanmanın bütün subaylarının en yakın işgal komutanlığına teslim olmaları istendi. Bu sizi kastediyor olsa gerek, ne dersiniz?"

"Evet." Yüzbaşının sesi sertti. "Korku nedeniyle mi sürekli yer değiştirdiğimi sanıyorsunuz? Katır'a teslim oluşunun hemen ertesinde Kalgan'daydım. Bir ay zarfında eski derebeyinin subaylarından serbest olanı kalmamıştı çünkü onlar olası bir isyanın doğal elebaşlarıdır. Yeraltı hareketi, donanmanın en azından bir kısmını denetimi altında bulundurmayan hiçbir devrimin başarıya ulaşamayacağının bilincindedir. Belli ki Katır da bunu çok iyi biliyor."

Tilki başını düşünceli biçimde salladı. "Yeterince mantıklı. Katır ayrıntıya önem veren titiz birisi."

"Üniformamdan olabildiğince çabuk kurtuldum. Sakal bıraktım. Başkaları da bu şekilde davranmış olabilirler."

"Evli misiniz?"

"Eşim öldü. Çocuğum yok."

"Rehin alabilecekleri kimseniz yok demek."

"Evet."

"Bir tavsiyede bulunmamı ister misiniz?"

"Verebileceğiniz bir tavsiyeniz varsa."

"Katır'ın siyasal görüşünün ya da niyetinin ne olduğunu bilmiyorum ama şu ana dek işçilere bir zarar vermedi. Ücretler artıyor. Her tür nükleer silah üretiminde artış var."

"Öyle mi? Saldırı devam edeceğe benziyor o halde."

"Bilemiyorum. Katır kurnaz fırlamanın teki ve işçileri yatıştırmak için böyle yapıyor olabilir. Eğer bütün psikotarihsel yöntemlerine rağmen Seldon bile onu tahmin edememişse, ben de denemeye kalkacak değilim. Ama sizin üzerinizde bir işçi tulumu var. Bu akla bir şeyler getirmiyor mu?"

"Ben usta bir işçi değilim."

"Nükleer fizik üzerine askeri bir kurs görmüş olmalısınız."

"Tabii ki."

"Bu yeterli. Nükleer Rulman Ltd. de bu kentte kurulu. Onlara deneyimli olduğunuzu söyleyiniz. Fabrikayı Indbur için işleten reziller hâlâ işbaşındalar, bu kez Katır için tabii. Göbeklerini şişirdikleri sürece yeni işçilere ihtiyaçları olacağı için soru sormayacaklardır. Size bir kimlik kartı verirler ve şirket lojmanlarında bir oda için de başvurabilirsiniz. Hemen harekete geçmemeniz için bir neden yok."

Ulusal Donanma subaylarından Yüzbaşı Han Pritcher, bu şekilde, Nükleer Rulman Ltd.'in 45 numaralı atölyesinde kalkancı ustası Lo Moro oldu. Toplumsal ölçekte bir haberalma görevlisi konumundan alt sıralara düşerek bir fesatçıya dönüşmüştü, ki onu birkaç ay sonra Indbur'un özel bahçesine sürükleyen de bu yeni mesleği olmuştu.

Bahçeye girdiğinde Yüzbaşı Han Pritcher avucundaki radometreye baktı. İç uyarı düzeni hâlâ çalışır durumdaydı, bu yüzden bekledi. Dilinin altındaki nükleer bombanın yarım saatlik ömrü kalmıştı. Madeni bilyeyi diliyle usulca yuvarladı.

Radometre netameli bir karanlığa gömüldü ve Yüzbaşı aceleyle ilerledi.

Şu ana kadar işler yolunda gitmişti.

Nükleer bombanın yaşamının kendisininkiyle koşut olduğunu düşündü; bombanın ölümü onun ölümü olacaktı... ve de Katır'ın.

Dört aylık özel bir savaşın en kritik noktasına bu şekilde ulaşılacaktı, Newton'daki bir fabrikada başlayan bir savaşın.

İki ay boyunca Yüzbaşı Pritcher kurşun önlükler ve ağır yüz maskeleri giymişti, ta ki dış görünüşündeki askeri duruşu tamamen silininceye dek. O bir işçiydi artık, ücretini alır, akşamlarını kentte geçirir ve siyasetten hiç mi hiç bahsetmezdi.

Tilki'yle iki ay boyunca görüşmedi.

Sonra bir gün, adamın biri atölyedeki tezgahının yanından tökezleyerek geçti ve yüzbaşı cebinde bir kağıt buldu. Üzerinde tek sözcük yazılıydı: Tilki. Kağıdı nükleer odacığa attı, enerji çıkışını bir milimikrovolt yükseltecek sessiz bir ışıltıyla yok oluşunu izledi, sonra işine geri döndü.

O gece Tilki'nin evindeydi; adlarını uzaktan duyduğu iki ve yüzünü tanıdığı bir adamla birlikte iskambil oyununa katıldı.

Kağıtlar ve fişler gidip gelirken konuştular.

"Burada esastan bir hata yapılıyor," dedi yüzbaşı. "Siz artık hüsranla sonuçlanmış bir geçmişte yaşıyorsunuz hâlâ. Örgütümüz seksen yıldır doğru anın gelmesini bekledi. Seldon'ın belli başlı önermelerinden biri olan, bireyin önemsiz olduğu, tarih yapamadığı ve toplumsal ve ekonomik faktörlerin onu ezip geçtiği, bir kukla haline dönüştürdüğü şeklindeki psikotarihsel kuramı gözlerimizi kör etmişti." Kartlarını özenle dizdi, inceledi ve oyuna bir fiş sürerken, "Katır'ı niçin öldürmüyoruz?" diye sordu.

"İyi de bunun bize ne yararı olacak?" dedi solundaki adam öfkeyle.

"Gördünüz mü?" dedi yüzbaşı elinden iki kart çıkarırken. "Yaklaşımınız hep aynı. Katrilyonların içinde bir kişinin ne önemi var? Bir kişi öldü diye galaksinin dönmesi durmaz ya! Ama Katır insan değildir ve bir an için durur da bunun ne anlama geldiğini düşünürseniz, bir kişinin –bir mutantın– Seldon'ın planını altüst etmiş olduğunu anlayacaksınız. Eğer Katır yaşamamış olsaydı, Vakıf yıkılmayacaktı. Eğer bundan böyle yaşamayacak olursa, Vakıf da toparlanacaktır.

"Haydi ama, demokratlar valilerle ve tüccarlarla seksen yıl boyunca hoşgörülü bir yaklaşımla savaştılar. Bir de suikastı deneyelim."

"Nasıl?" diye araya girdi Tilki soğuk bir mantıklılıkla.

Yüzbaşı sözlerine yavaş yavaş devam etti. "Üç aydır bir çözüm bulamadan kafa patlatıyorum bu konu üzerinde. Buraya

geldim ve beş dakikada buldum." Sağ yanındaki, suratı gülümseyen geniş, pembe bir kavuna benzeyen adama bir göz attı. "Siz bir zamanlar Vali Indbur'un teşrifatçısıydınız. Yeraltına dahil olduğunuzu bilmiyordum."

"Ben de sizi bilmiyordum."

"Bu durumda göreviniz gereği sarayın güvenlik sistemini düzenli aralıklarla kontrol etmiş olmalısınız."

"Ettim."

"Şimdi aynı sarayda Katır kalıyor."

"Duyduğum kadarıyla öyle... ancak hiç nutuk atmayan, bildiri yayınlamayan, halkın önüne çıkmayan bir fatih."

"Bu bayat bir öykü ve hiçbir şeyi değiştirmez. Sevgili eski teşrifatçı, bize gerekli olan sizsiniz."

Kartlar açıldı ve ortadaki parayı Tilki topladı. Kağıtları yeni bir el için yavaş yavaş karmaya başladı.

Bir vakitler saray teşrifatçısı olan adam kağıtları teker teker aldı. "Üzgünüm, yüzbaşı. Güvenlik sistemini kontrol ederdim ama gündelik işlerimden biriydi sadece. Hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

"Bunu tahmin etmiştim ama zihniniz alarm sisteminin kontrollerinin tıpatıp bir anısını saklıyor olabilir... eğer bir psikosondayla bakılırsa."

Teşrifatçının pembe suratı aniden solarak asılmıştı. Elindeki kağıtları sıkılan yumruğunun içinde buruştular. "Bir psikosonda mı dediniz?"

"Endişelenmenize gerek yok," dedi yüzbaşı. "Nasıl kullanıldığını biliyorum. Birkaç günlük bir halsizliğin dışında size bir zararı dokunmayacaktır. Eğer dokunacak olsa bile, bu sizin göze alacağınız bir risk ve ödeyeceğiniz bir bedeldir. Aramızda alarm sisteminin kontrol tablosunda hangi dalga boylarının kullanıldığını çıkaracak olanlarımız kuşkusuz ki vardır. Yine aramızdan bazıları bir saatli bomba yapabilir ve onu Katır'a ben bizzat götürürüm."

Adamlar masanın çevresine toplandılar.

"Belirli bir akşamüzeri Terminus kentinin saraya yakın bir mahallesinde bir kargaşa çıkacaktır. Tam bir çatışma sayılmaz. Önce bir huzursuzluk, ardından kaçış. Yeter ki saray muhafızları oraya çekilmiş ya da en azından dikkatleri dağılmış olsun."

O günden itibaren bir ay süresince hazırlıklara devam edildi ve Ulusal Donanma'dan Yüzbaşı Han Pritcher'ın toplumsal konumu fesatçıdan suikastçıya dek indi.

Suikastçı Yüzbaşı Pritcher şimdi sarayın içindeydi ve kendi ruh halinden pek de memnundu. Dışarıdaki güvenlik düzeneği ne kadar karmaşıksa, içerideki muhafızların sayısı da o kadar az olacaktı. Bu sarayda belki de hiç yoktu.

Zemin katın planı ezberindeydi. Değerli halılarla kaplı eğimli yoldan yukarı yürüdü. Üst tarafa vardığında duvara yaslandı ve bekledi.

Önünde küçük bir özel odanın kapalı kapısı vardı. Kapının ardındaysa yenilmez olanları fetheden mutant bekliyor olmalıydı. Yüzbaşı erken gelmişti... bombanın hâlâ on dakikası vardı.

Dakikalardan beşi geçti ve sarayın içinde çıt bile çıkmıyordu hâlâ. Katır'ın yaşamak için beş dakikası kalmıştı. Yüzbaşı Pritcher'ın da.

Ani bir dürtüyle öne çıktı. Planın başarısızlığa uğraması olanaksızdı artık. Bomba patladığında saray da havaya uçacaktı... sarayın tamamı. Arada bir kapı kalmıştı sadece –sadece üç metre– sonra hiçbir şey yoktu. Ama birlikte ölmeden önce Katır'ı görmek istiyordu.

Son ve küstahça bir hareketle kapıya doğru atıldı...

...Ve kapı ardına dek açılarak dışarıya göz kamaştırıcı bir aydınlık yaydı.

Yüzbaşı Pritcher sendeledi, sonra kendini toparladı. Odanın ortasında, tavandan sarkan bir akvaryumun yanında ayakta duran ciddi tavırlı adam bakışlarını kaldırdı.

Simsiyah, kasvetli bir üniforması vardı. Parmağının dalgın bir hareketiyle ittiğinde akvaryum hızla sallandı ve içindeki turuncu ve kızıl yüzgeçli balıklar sağa sola çılgınca kaçıştılar.

"İçeri giriniz, yüzbaşı."

Yüzbaşının titreyen diline altındaki minicik madeni küre tehlikeli biçimde büyüyormuş gibi geldi. Bunun fiziksel olanaksızlığını yüzbaşı da biliyordu. Ama küre yaşantısının son dakikasına gelmişti.

"O aptalca maden parçasını tükürünüz ve rahatça konuşunuz," dedi üniformalı adam. "Patlamayacak."

Dakika gelip geçti ve yüzbaşı başını yavaşça eğip gümüş renkli küreyi avucuna tükürdü. Şiddetli bir öfkeyle duvara fırlattı. Havada zararsızca uçtuktan sonra küre minik, keskin bir tıngırtı çıkararak duvardan sekti ve yere zararsızca düştü.

Üniformalı adam omuzlarını kaldırdı. "İşte bu kadar. Zaten her halükarda size bir yararı olmayacaktı, yüzbaşı. Ben Katır değilim. Onun genel valisiyle yetinmek zorunda kalacaksınız."

"Nasıl bilebildiniz?" diye mırıldandı yüzbaşı boğuk bir sesle.

"Etkin bir karşı haberalma örgütünü suçlamanız gerekiyor. Küçük çetenizdeki her üyeyi ismiyle biliyorum. Attığınız her adımı."

"Bu noktaya kadar gelmeme niçin izin verdiniz?"

"Niçin olmasın? Buradaki varlığımın en önemli nedenlerinden birisi de sizi ve diğer bazı kişileri bulmaktı. Özellikle sizi. Sizi aylar önce ele geçirebilirdim –siz hâlâ Newton Rulman Fabrikası'nda çalışırken– ama böylesi çok daha iyi oldu. Eğer planınızın ana hatlarını siz önermemiş olsaydınız, adamlarımdan biri çok benzer bir planı sizin yerinize ortaya sürecekti. Sonuç oldukça dramatik ve ne diyeyim, biraz da kara mizah gibi."

Yüzbaşının bakışları sertti. "Ben de böyle düşünüyorum. Hepsi bu kadar mı?"

"Daha yeni başladık. Geliniz, yüzbaşı, oturunuz. Kahramanlığı bundan hoşlanan budalalara bırakalım. Yüzbaşı, siz yetenekli birisiniz. Elimdeki verilere göre Vakıf'ta Katır'ın gücünü takdir eden ilk siz olmuşsunuz. O zamandan beri de, epey cüretkâr bir biçimde, Katır'ın yaşamının erken dönemleriyle ilgilendiniz. Soytarısını kaçıranların arasındaydınız –bu arada hâlâ bulunamamış olduklarını da belirteyim– ve bunun için de hesap vereceksiniz. Meziyetleriniz doğal olarak takdir edilmiştir ve Katır düşmanını yeni bir dosta çevirebilecekse onun meziyetli olmasından çekinmez."

"Varmak istediğiniz nokta bu muydu? Ah, hayır!"

"Ah, evet! Bu geceki komedimizin amacı buydu. Siz zeki bir kişisiniz ama Katır'a karşı düzenlediğiniz küçük komplolarınız hep başarısızlığa uğruyor. Komplo demek bile onları yüceltmek olur. Savaş gemilerinizi umarsız eylemlerde harcamayı mı öğrettiler size akademide?"

"Önce eylemin umarsızlığını kabul etmek gerekir."

"Kabul edilecektir," diye garanti verdi ona vali. "Katır Vakıf'ı fethetti. Onu daha büyük amaçları için hızla bir silah fabrikasına dönüştürüyor."

"Hangi daha büyük amaçlar?"

"Tüm galaksinin fethedilmesi. Bölük pörçük dağılmış bütün gezegenlerin yeni bir İmparatorluk halinde bir araya getirilmeleri. Seni künt beyinli yurtsever, Seldon'ın düşü, onun görmeyi umduğu tarihten tam yedi yüz yıl önce hayata geçirilecektir... ve bunun gerçekleştirilmesinde siz bize yardım edebilirsiniz!"

"Hiç kuşkusuz ki edebilirim. Ama yine hiç kuşkusuz ki etmeyeceğim."

"Anladığım kadarıyla," diye yüksek sesle düşündü vali, "Bağımsız Ticaret Gezegenleri'nden sadece üçü direnmeye devam ediyor. Bunu pek fazla sürdüremeyecekler. Bu da Vakıf kuvvetlerinin sonu olacak. Siz hâlâ dayanıyorsunuz."

"Evet."

"Yine de vazgeçeceksiniz. Kendi gönülleriyle gelenler işe en çok yarayanlardır. Ne yazık ki Katır burada değil. Her zaman yaptığı üzere, direnen tüccarlara karşı olan savaşı da bizzat yönetiyor. Ama bizimle sürekli bağlantı halinde. Uzun süre beklemek zorunda kalmayacaksınız."

"Ne için?"

"Bizim tarafa geçmek için."

"Katır buna gücünün yetmeyeceğini görecektir," dedi yüzbaşı buz gibi bir sesle.

"Ama böyle olmayacak. Bana gücü yetmişti. Beni tanıyamadınız mı? Haydi ama, siz de Kalgan'daydınız, beni görmüş olmalısınız. Monokl kullanırdım, yakası kürklü kızıl bir ceket, yüksek tepeli bir şapka..."

Yüzbaşı yeisle kaskatı kesildi. "Siz Kalgan'ın despotuydunuz."

"Evet. Şimdiyse Katır'ın sadık valisiyim. Onun ne kadar inandırıcı olabileceğini gördünüz mü?"

21
UZAYDA MOLA

Abluka başarıyla sürdürülüyordu. Gelmiş geçmiş donanmalardan hiçbiri uzayın muazzam boşluğunda devriyelerini yakın düzen içinde yapamazlardı. Tek başına bir gemi, becerikli bir pilot ve yeterince şansın olması durumunda, gediklerin bulunması kaçınılmazdı.

Toran isyan edercesine inleyen gemisini bir yıldızdan diğerine soğukkanlılıkla götürüyordu. Eğer yakınlardaki büyük bir kütlenin etkisi yıldızlararası sıçramayı kararsız ve zor bir hale getiriyorsa, düşmanın gözetleme aygıtlarını da yararsız, ya da neredeyse yararsız kılıyordu.

Savaş gemilerinin ağı bir kez yarılıp geçildikten sonra, ablukaya alınmış eteraltından hiçbir mesajın gönderilemediği ölü uzay küresi de aşılmış oluyordu. Toran üç ayı aşkın bir süredir ilk kez kendini büsbütün soyutlanmış gibi hissetmekten kurtulmuştu.

Düşmanın haber bültenlerinde Vakıf üzerinde giderek artmakta olan denetimlerini öven sıkıcı ayrıntılardan başka bir şeylerden bahsedilmeye başlanması için bir haftanın geçmesi gerekmişti. O hafta boyunca Toran'ın zırhlı ticaret gemisi sınır bölgelerinden merkeze doğru ivedi sıçramalarla yol almıştı.

Ebling Mis kontrol kabinini aradı ve Toran haritalarının başından gözlerini kırpıştırarak doğruldu.

"Sorun ne?" Toran, Bayta'nın kaçınılmaz biçimde oturma odası tarzında döşediği küçük merkezi odaya indi.

Mis başını iki yana salladı. "Biliyorsam ne olayım! Katır'ın

gazetecileri özel bir bülten veriyorlar. Senin de duymak isteyeceğini düşündüm."

"Gelmişken dinleyeyim. Bayta nerede?"

"Yemek odasında masayı hazırlıyor ve mönüyü düzenliyordur... ya da bunun gibi bir saçmalık işte."

Toran aynı zamanda Magnifico'ya yatak görevi de gören kampetin üzerine oturdu ve bekledi. Katır'ın özel bültenlerinin hiç değişmeyen, tekdüze bir propaganda sıralamaları vardı. Önce marşlar ve ardından da spikerin vıcık vıcık dalkavukluğu. Başlangıç olarak ufak tefek haberler birbirini izler, ardından bir duraklama olurdu. Sonra borazanlar çalar, heyecan giderek yükselir ve doruğuna ulaşırdı.

Toran bütün bunlara dişlerini sıkarak tahammül etti. Mis kendi kendine homurdandı.

Spiker, uzay savaşlarının erimiş metalini ve kavrulmuş bedenlerini savaş muhabirlerinin riyakâr sözcüklerine dökerek ağzındaki baklayı çıkardı.

"Tuğgeneral Sammin kumandasındaki hızlı kruvazör filoları, Iss üzerinden saldırmakta olan düşman kuvvetlerine bugün sert bir darbe indirdiler..." Spikerin özenle ifadesizleştirilmiş yüzü, boşlukta ölümcül bir çatışmaya tutuşmuş gemilerin hızla gelip gittikleri ekrandan kaybolarak yerini uzayın karanlığına bırakmıştı. Sessiz patırtının arasından spikerin sesi duyulmaya devam etti:

"Savaşın en çarpıcı anı ise, ağır kruvazör *Cluster*'ın Nova sınıfı üç düşman gemisiyle girdiği mücadeleydi..."

Ekrandaki görüntü belirli bir noktaya odaklandı. Büyük bir gemi kıvılcımlar saçtı ve çılgınca saldıran gemilerden biri kızıl kor gibi parıldadı, bir an için bulanır gibi oldu, sonra geri döndü ve büyük kruvazöre bindirdi. *Cluster* sarsılsa da, saldırganın fırıldak gibi dönerek geri savrulduğu bu şiddetli çarpışmayı atlatmıştı.

Spikerin iç bayıltıcı ve duyarsız sesi, son darbe ve son tekneye kadar savaşı anlatmayı sürdürdü.

Sonra bir duraklama oldu, ardından da bu kez Mnemon'daki benzer bir ses ve ışık gösterisine geçildi. Bu kez tek fark, bir gezegene yapılan vurkaç inişi, bombalanmış bir kent görüntüsü, birbirine sokulmuş, bitkin esirlerdi.

Mnemon'un pek ömrü kalmamışa benziyordu.

Sonunda duyulan ses ise ciddi, alçak ve sertti:

"Ulu önderimizin buyrukları doğrultusunda açıklanmıştır ki, bugüne dek onun iradesine açıkça karşı çıkmakta olan Barınak gezegeni yenilgiyi kabul etmiş bulunmaktadır. Ulu önderimizin kuvvetleri halen bu gezegeni işgal etmektedirler. Dağınık ve örgütsüz olan direniş hızla ezilmektedir."

Görüntü silindi ve daha önceki spiker ekranda belirerek yeni gelişmelerle karşılarında olacaklarını açıkladı.

Sonra dans müziği başladı ve Ebling Mis enerji akımını kesen koruma perdesini devreye soktu.

Toran kalktı ve tek kelime bile etmeden yalpalayarak yürüdü. Ruhbilimci onu durdurmaya kalkmadı.

Bayta mutfaktan çıktığında, Mis susmasını işaret etti.

"Barınak düştü," dedi kıza.

"Bu kadar çabuk mu?" dedi Bayta. Gözleri irileşmişti ve inanmaz gözlerle bakıyordu.

"Hiç savaşmadan. Hiç..." Sustu ve yutkundu. "Toran'ı yalnız bıraksan iyi edersin. Onun için hoş bir haber değildi. İstersen bu defalığına yemeği onsuz yiyelim."

Bayta pilot kabinine doğru bir göz attı, sonra umutsuzluk içinde döndü. "Peki."

Magnifico masada dikkat çekmeden oturuyordu. Ne konuşuyor ne yiyor ama çelimsiz vücudunun bütün canlılığını boşaltıyora benzeyen bir korkuyla dosdoğru karşıya bakıyordu.

Ebling Mis önündeki dondurulmuş meyveli tatlısını dalgınca itti ve tatsız bir ifadeyle, "Savaşan iki ticaret gezegeni

kaldı," dedi. "Savaşıyor, kan kaybediyor ve ölüyorlar ama teslim olmuyorlar. Ama Barınak... Tıpkı Vakıf'ta olduğu gibi."

"Ama neden? Neden?"

Ruhbilimci başını iki yana salladı. "Bu da sorunun bir parçası. Her tuhaflık Katır'ın doğasının bir başka yönünü ortaya koyuyor. Önce Vakıf'ı bu kadar az kan dökerek ve tek bir darbeyle nasıl işgal edebildi... hem de Bağımsız Ticaret Gezegenleri hâlâ dayanırken. Nükleer silahların üzerine örttüğü alan palavradan bir silahtı –bunu tiksinti verinceye dek etraflıca konuşmuştuk– ve işe yaradığı yegane yer de Vakıf oldu.

"Randu bunun bir çeşit irade baskılayıcısı olduğunu düşünüyor," derken Ebling'in kırlaşmış kaşları çatıldı. "Barınak'ta işi bitiren de aynı şey olabilir. Peki o halde Mnemon'da ve Iss'ta niçin kullanılmadı? şu anda bile öylesine şiddetle direnmeye devam ediyorlar ki, Katır'ınkine ek olarak Vakıf donanmasının yarısının da devreye sokulması gerekti. Evet, saldırıya katılan Vakıf savaş gemilerini fark ettim."

"Önce Vakıf, ardından da Barınak," diye fısıldadı Bayta. "Felaket bizi dokunmadan izliyor sanki. Hep kıl payıyla kurtuluyoruz. Bu hep böyle mi gidecek?"

Ebling Mis dinlemiyordu. Kendi kendine tartışıyor gibiydi. "Ama bir sorun daha var bir sorun daha. Bayta, Katır'ın soytarısının Terminus'ta bulunamadığına dair olan haberi anımsıyor musun? Hani Barınak'a kaçtığından, ya da kaçırıldığından şüphelenildiğini söylemişlerdi. Soytarının bir türlü geçmek bilmeyen bir önemi var ama Bayta ve ben bunun nedenini henüz keşfedemedik. Magnifico, Katır açısından ölümcül olan bir şeyi biliyor olmalı. Bundan eminim."

Bembeyaz kesilmiş olan Magnifico kekeleyerek itiraz etti. "Efendim... Soylu lordum... Gerçekten de bu zavallı beynim benden ne istediğinizi çıkaramıyor. Bildiklerimin tümünü size anlattım ve siz de sondanızla bildiğim ama bildiğimi bilmediğim ne varsa bulup çıkardınız."

"Tamam, tamam. Küçük bir şey olmalı. O kadar küçük bir imaydı ki onu ne sen ne de ben tanıyabildik. Ama onu bulmak zorundayım çünkü Mnemon ve Iss yakında düşecekler ve bu gerçekleştiğinde Vakıf'tan geriye kalan son damlacıklar biz olacağız."

Gemi galaksinin merkezine doğru daldıkça yıldızlar da daha yoğunlaşmaya başlamışlardı. Çekim alanları yıldızlararası sıçramalarda göz ardı edilemeyecek sapmalar yaratacak biçimde üst üste biniyorlardı.

Bir sıçramanın sonunda gemileri kızıl bir devin önünde kendini bulduğunda ve yıldızın acımasız çekiminden kurtulabilmek ya da daha doğrusu gemilerini söküp alabilmek için on iki uykusuz ve yıpratıcı saat geçirdiğinde Toran bunun farkına varmıştı.

Elindeki sınırlı haritaları ve ne uygulamada ne de matematikte tam anlamıyla gelişmiş sayılabilecek deneyimiyle Toran sıçramalardan önce günler boyu sürecek hesaplara dalıyordu.

Sonunda bu işi bir çeşit imeceyle yapmaya karar verdiler. Ebling Mis Toran'ın matematik hesaplarını kontrol ediyor ve Bayta da gerçek çözümlere ulaşabilmek için çeşitli rotaları gözden geçiriyordu. Magnifico bile çalışmaya katılmış, ona bir kez açıklandıktan sonra büyük bir coşkuyla yapmaya başladığı basit bilgisayar hesaplarının başına geçmişti ve şaşırtıcı derecede de verimliydi.

Böylece yaklaşık bir ay sonra Bayta geminin üç boyutlu galaksi modelinin içinde bir solucan deliği gibi kıvrılan kırmızı çizgiye bakabiliyor ve şeytansı bir zevk alarak, "Neye benziyor, biliyor musunuz?" diye sorabiliyordu. "Berbat bir karın ağrısı çeken üç metrelik bir solucana. Korkarım sonunda bizi gerisingeriye Barınak'a indireceksin."

"İndireceğim," diye homurdandı Toran önündeki haritaları öfkeyle karıştırırken, "eğer sen sesini kesmezsen."

“Üstelik,” diye devam etti Bayta, “merkeze bir boylam gibi dosdoğru giden bir hat da olsa gerek.”

“Öyle mi dersin? Pekala, kuş beyinli, birincisi beş yüz gemi o rotayı bulabilmek için beş yüz yıl uğraşmış olmalılar ve bu da benim kıytırık haritalarımda gösterilmiyor. Kaldı ki, bu doğrudan giden rotalardan sakınmak akıllıca olacaktır. Büyük bir olasılıkla gemilerle dolup taşıyor olmalılar. Dahası...”

Bayta sevgilisinin saçlarını çekiştirdi. “Aman be, galaksi aşkına, bu kadar alıngan olmana gerek yok.”

“Ah! Çekme!” diye bağırdı genç adam ve kıza bileklerinden tutarak asıldı. Toran, Bayta ve iskemle yerde üçlü bir karmaşa oluşturdular. Daha sonra bu karmaşa çeşitli faullerle ve boğuk kahkahalarla devam eden bir serbest güreş karşılaşmasına dönüştü.

Magnifico’nun nefes nefese araya girmesi üzerine Toran kendini kurtardı.

“Ne oldu?”

Soytarının yüzü endişeyle gerilmiş, burnunun muazzam kemeri bembeyaz kesilmişti. “Aygıtlar bir tuhaf davranıyorlar, efendim. Cahilliğimle bir şeye dokunmadım ama...”

Toran iki saniyede pilot kabinine girmişti. “Ebling Mis’i uyandır,” dedi Magnifico’ya sessizce. “Söyle buraya gelsin.”

Parmaklarıyla saçına başına az da olsa bir düzen vermeye çalışan Bayta’ya döndü. “Yerimizi saptadılar, Bay.”

“Saptadılar mı?” Bayta’nın kolları yanına düştü. “Ama kim?”

“Galaksi bilir,” diye mırıldandı Toran, “ama eminim ki ışın topları çoktan üzerimize çevrilmiş ve hazır durumdadır.”

Oturdu ve geminin tanınma kodunu eteraltına yaymaya başladı.

Ebling Mis üzerinde pijamaları ve mahmur gözleriyle odaya girdiğinde, Toran sesini sakin tutmaya özen göstererek,

"Öyle görünüyor ki, Filia Özerk Bölgesi denilen yerel bir iç krallığın sınırlarından girmiş bulunuyoruz."

"Hiç duymadım," dedi Mis ansızın.

"Al benden de o kadar," diye yanıtladı Toran, "ama her halükarda bir Filia savaş gemisi tarafından durdurulduk ve ne olacağı hakkında hiçbir fikrim yok."

Filia gemisinin istihbarat yüzbaşısı, peşi sıra silahlı altı adamla birlikte Toran'ın gemisine çıktı. Kısa boylu, seyrek saçlı, ince dudaklı ve kuru deriliydi. Otururken sert biçimde öksürdü ve koltuğunun altında getirdiği dosyanın boş bir sayfasını açtı.

"Pasaportlarınız ve geminizin temiz kağıdı, lütfen."

"Hiçbiri yok," dedi Toran.

"Yok demek." Kemerine asılı duran bir mikrofonu kaptı ve hızlı hızlı konuşmaya başladı. "Üç erkek ve bir kadın. Gerekli belgeleri mevcut değil." Bunları söylerken boş sayfaya not düşmeyi de ihmal etmemişti.

"Nereden geliyorsunuz?" dedi.

"Siwenna," dedi Toran ihtiyatla.

"O da neresi?"

"Trantor'un otuz bin parsek ve seksen derece batısı. Ayrıca..."

"Her neyse, her neyse!" Toran istihbaratçı subayın kağıda "Geldikleri yer: Sınır Bölgesi" yazmış olduğunu gördü.

Filialı devam etti. "Nereye gidiyorsunuz?"

"Trantor bölgesine," dedi Toran.

"Ne amaçla?"

"Dinlence gezisi."

"Yükünüz var mı?"

"Hayır."

"Hının. Bunu bir kontrol edeceğiz." Başıyla bir işaret verdi ve adamlardan ikisi derhal harekete geçtiler. Toran müdahale etmedi.

“Sizi Filia arazisine getiren nedir?” Filialının gözleri hiç de dostça olmayan bir ışıkla parlıyordu.

“Nerede olduğumuzu bilmiyorduk. Uygun bir haritam yok.”

“Bu eksiklikten dolayı yüz kredi ödemeniz gerekecek... ve tabii her zamanki gümrük tarifelerini de...”

Mikrofona yine bir şeyler söyledi ama bu kez konuşmaktan çok dinlemişti. Sonra Toran’a hitaben, “Nükleer teknoloji hakkında bilginiz var mı?” dedi.

“Biraz,” dedi Toran temkinle.

“Öyle mi?” Filialı dosyayı kapattı ve ekledi: “Sınır bölgesi insanlarının bu konuda bilgili oldukları söylenir. Üzerinize bir giysi alın ve benimle gelin.”

Bayta öne çıktı. “Ona ne yapacaksınız?”

Toran kızı nazikçe kenara çekti ve soğuk bir sesle sordu. “Nereye gelmemi istiyorsunuz?”

“Gemimizin güç motorlarının ayarlanması gerekiyor. O da seninle gelecek.” Parmağıyla doğrudan doğruya, kahverengi gözleri elemle açılmış olan Magnifico’yu gösteriyordu.

“Onun bu işle ne ilgisi var?” diye öfkeyle sordu Toran.

İstihbaratçı yüzbaşı bakışlarını soğuk bir tavırla Toran’a çevirdi. “Bölgede korsanlık yapılmakta olduğu bildirildi. Haydutlardan birinin eşkali bununkine kabaca uyuyor. Sadece sıradan bir kimlik kontrolü olacak.”

Toran tereddüt etti ama altı adam ve altı ışın tabancası yeterince ikna ediciydi. Giysilerini almak için dolaba uzandı.

Bir saat sonra Filia gemisinde çömeldiği yerden doğruluyor ve öfkeyle bağırıyordu. “Bu motorların bence hiçbir sorunu yok. Bağlantı çubukları yerli yerinde, L tüpleri akımı yeterince iletiyorlar ve reaksiyon analizi de kusursuz. Buranın sorumlusu kim?”

Başmühendis yavaşça yanıt verdi. “Benim.”

“Öyleyse beni buradan çıkar...”

Subay katına çıkarıldı; küçük bekleme odasında umursamaz havalarda bir teğmen vardı.

"Benimle birlikte gelen adam ne oldu?"

"Lütfen bekleyiniz," dedi teğmen.

Magnifico on beş dakika sonra odaya getirilmişti.

Toran, "Sana ne yaptılar?" diye sordu aceleyle.

"Hiç. Hiçbir şey." Magnifico başını olumsuz anlamda ağır ağır salladı.

Filia'nın isteklerini karşılamak iki yüz elli kredilerine maloldu. Bunların ellisi derhal bırakılabilmeleri içindi. Bir kez daha serbest uzaydaydılar.

Bayta zoraki bir kahkaha attı. "Bir refakatçiyi hak edecek kadar değerimiz yok mu? Sınırdan dışarı layığınca tekmelenmeyecek miyiz?"

Toran ciddi bir sesle, "Bu Filia gemisi falan değildi," dedi. "Ayrıca bir süre hiçbir yere gitmiyoruz. Buraya gelin."

Çevresine toplandılar.

Yüzü bembeyaz olmuştu. "O bir Vakıf gemisiydi ve onlar da Katır'ın adamlarıydı."

Ebling düşürdüğü purosunu almak için eğildi. "Burada mı?" dedi. "Vakıf'la aramızda on beş bin parsek var."

"Ama biz buraya gelebildik. Onların da aynı yolculuğu yapmaları için bir engel mi var? Galaksi aşkına, Ebling, gemileri birbirinden ayırt edebileceğime inanmıyor musun? Motorlarını gördüm ve bu da benim için yeterlidir. O bir Vakıf gemisindeki bir Vakıf motoruydu diyorum sana."

"Peki buraya nasıl geldiler?" diye mantıklı bir soru sordu Bayta. "İki geminin uzaydaki bir noktada rastgele buluşabilmelerinin olasılığı kaçta kaçtır?"

"Ne ilgisi var?" diye öfkelendi Toran. "Sadece izlenmiş olduğumuzu gösterir."

"İzlenmek mi?" diye dalga geçti Bayta. "Üstuzayda mı?"

Ebling Mis bezginlikle girdi araya. "Bunu yapmak müm-

kündür; eğer iyi bir geminiz ve usta bir pilotunuz varsa. Ama bana da olasılıklar pek uygun görünmüyor."

"İzimizi maskelemiyordum," diye ısrar etti Toran. "Doğrudan doğruya kalkış hızına giriyordum. Rotamızı bir kör bile hesaplayabilirdi."

"Zor hesaplardı," diye bağırdı Bayta. "Öyle şaşı sıçramalar yapıyorduk ki, ilk yönümüzün hesaplanmasının hiçbir anlamı kalmazdı. Kaç kez üstuzaydan ters yönde çıktık."

"Vakit kaybediyoruz," diye dişlerini gıcırdattı Toran. "Bu Katır'ın kontrolündeki bir Vakıf gemisi. Bizi araştırdı. Magnifico'yu tek başına tuttu... eğer siz şüphelenecek olsaydınız beni rehin alacaklardı. Biz de onu uzaydan sileceğiz!"

"Dur bakalım," dedi Ebling Mis genç adamın kolundan tutarak. "Düşman sandığın bir gemi uğruna bizi mahvedecek misin? Düşünsene be adam, o bozguncular kokmuş galaksinin yarısını bizi kovalayarak aştıktan sonra bu kadar rahat salarlar mıydı?"

"Hâlâ nereye gideceğimizi öğrenmeye çalışıyor olmalılar."

"O zaman niçin bizi durdurup daha temkinli davranmamıza yol açtılar? İkisi birden olmaz ki!"

"Benim dediğim gibi olacak Ebling, bırak kolumu, yoksa yumruğu yiyeceksin!"

Magnifico koltuğun sırtına tünediği yerden uzandı. Burun delikleri heyecanla açılmıştı. "Araya girdiğim için affınızı dilerim ama zavallı aklıma bir düşüncedir geldi."

Bayta sevgilisinin can sıkıntısıyla kalkışacağı hareketi önceden tahmin ettiği için Ebling'in yanı sıra genç adamın koluna sarıldı. "Haydi, Magnifico, sen konuşmana bak. Hepimiz seni dinleyeceğiz."

"Gemilerinde kaldığım süre içinde tüm korkmuş şaşkınlığıma rağmen adamlardan çoğunun dişlerini çatırdatacak bir dehşete kapılmış olduklarını görmekten hem afallamış hem de eğlenmiştim. Olan bitenin çoğunu anımsayamadığımı iti-

raf etmeliyim. Bir yığın adam gözlerini bana dikmişti ve dillerinden hiçbir şey anlamıyordum. Ama sonuna doğru, sanki bulutların arasından süzülen gün ışığı misali, tanıdık bir surat gördüm. Gözüme bir an için görünmüştü ama yüzü belleğimde giderek daha canlı ve daha güçlü duruyor."

"Kimdi o?" dedi Toran.

"Beni kölelikten kurtardığınız ilk günlerde bizimle birlikte olan şu yüzbaşı."

"Yüzbaşı... Han... Pritcher mı?" diye sordu Mis. "Bundan emin misin?"

"Efendim, yemin ederim," dedi soytarı ve bir deri bir kemik eliyle daracık göğsünün üzerine vurdu. "Bunun doğruluğuna Katır'ın önünde bile tanıklık eder ve dişlerinin arasındayken yemin ederdim ama o yine de inkar edecek kadar güçlüdür."

Bayta saf bir şaşkınlıkla sordu: "Peki bütün bunların anlamı nedir?"

Soytarı ona hevesle baktı. "Hanımım, bir kuramım var. Sanki bizzat galaksinin ruhu yerleştirmiş gibi hazırlop geliverdi aklıma." Toran'ın araya girmeye çalışan itirazına karşı sesini iyice yükseltti.

"Hanımım," derken özellikle sadece Bayta'ya hitap ediyordu, "bu yüzbaşı da bizim gibi bir gemiyle kaçmışsa, o da eğer bizim gibi kendi tezgahladığı bir yolculuktaysa, eğer bizimle rastgele burun buruna gelmişse, bizim onu takip ettiğimizi ve pusuya düşürdüğümüzü sanacaktır, tıpkı aynı şeyleri bizim onun hakkında düşünmemiz gibi. Bu komediyi gemimize girebilmek için oynadı."

"O halde bizi niçin kendi gemisine götürdü?" diye sordu Toran. "Bunun bir anlamı yok."

"Ama, evet, var tabii ki," diye bağırdı soytarı bir esin seli altında kalmışçasına. "Bizi tanımayan küçük rütbeli bir subayını gönderdi ve mikrofon yardımıyla tarif edilmemizi sağladı. Dinleyen yüzbaşı benim zavallı suretimin karşısında küçük

dilini yutacaktı çünkü bu koca galakside bir benzerimin daha bulunduğundan kuşkuluyum. Benim varlığım sizin kimliklerinizin de belgesi oldu."

"Sonra da bizi bıraktı."

"Görevinin ne olduğunu ve gizliliğini biliyor muyuz? Bizim düşman olmadığımızı anladı ve bunu bir kez sağladıktan sonra daha fazlasını açık ederek planını riske sokmak istemedi."

"İnat etme, Torie," dedi Bayta usulca. "Bu kuram gerçekten de her şeyi açıklıyor."

"Olabilir," diye katıldı Ebling Mis.

Bu birleşik direnç karşısında Toran çaresiz kalmıştı. Soytarının su gibi akan açıklamalarında onu rahatsız eden bir şey vardı. Bir şeyler yanlıştı. Ama aklı karmakarışıktı ve hiç istememesine rağmen öfkesi dinmeye yüz tutmuştu.

"Bir an için Katır'ın gemilerinden birini ele geçirdiğime inanmıştım," diye fısıldadı.

Gözleri Barınak'ın yitirilmesinin verdiği acıyla kararmıştı.

Diğerleri bunu anladılar.

YENİ TRANTOR... Büyük Talan'dan sonra Delicass adını alan ufak tefek gezgen, yaklaşık yüz yıldan beridir, ilk İmparatorluk'un son hanedanına taht merkezliği yapıyordu. Gölge bir dünyadaki gölge bir İmparatorluk'tu bu ve varlığının sadece hukuksal değeri vardı. Yeni Trantor hanedanlarından ilkinin yönetiminde...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

22
YENİ TRANTOR'DA ÖLÜM

Yeni Trantor'du adı. Yeni Trantor! Bu adı söylediğinizde muhteşem aslıyla olan tüm benzerliklerini de bir kalemde silip atmış oluyordunuz. Eski Trantor'un güneşi iki parsek ötede hâlâ parlıyordu ve geçen yüzyılın Galaktik İmparatorluk başkenti, yörüngesini sessizce ve edebiyen tekrarlayarak uzayın boşluğunda hâlâ dönüyordu.

Eski Trantor'da hâlâ yaşayanlar bile vardı. Pek fazla değildiler... elli yıl önce kırk milyarın doldurduğu gezegende en çok yüz milyon insan. Muazzam metal dünya harabeye dönmüştü. Tüm gezegeni kaplayan madeni temelden yükselen dev gökdelenler viran halde ve boştu... kırk yıl önceki Büyük Talan'ın yangınlarıyla ışın toplarının izlerini taşıyorlardı hâlâ.

İki bin yıl süreyle galaksinin merkezi olmuş, uzayın sonsuzluğuna hükmetmiş, meclis üyelerinin kaprisleri parseklerce öteye uzanırken nice hükümdarlara ev sahipliği yapmış bir dünyanın bir ay içinde ölüp gitmesi ne tuhaftı! Bin yıl süren muazzam fetih dalgalarından ve yine bin yıl süren iç savaşlarla saray entrikalarından yara almadan kurtulan bir dünyanın sonunda can vermesi ne tuhaftı! Galaksinin şan ve izzeti olan bir dünyanın çürüyen bir kadavraya dönüşmesi ne tuhaftı...

... Ve ne kadar da hazin!

Elli insan neslinin emeklerinin ürünleri kullanılamayacak ölçüde çürüyene kadar daha yüzyılların geçmesi gerekiyordu. Bu birikimi işe yaramaz kılan şey, onu bizzat kullanacak olanların güçten düşmeleriydi.

Milyarların ölümünden sonra geriye kalan milyonlar gezegenin parlak metal kaplamasını yırttılar ve bin yıldır güneş yüzü görmemiş olan toprağı açığa çıkardılar.

İnsan emeğinin mekanik mükemmellikleriyle çevrelenmiş, doğanın boyunduruğundan kurtulan insanoğlunun endüstriyel harikaları dört bir yanlarını sarmış haldeyken, onlar toprağa geri döndüler. Trafiğe ayrılmış geniş alanlarda şimdi buğday ve mısır yetiştiriliyordu. Gökdelenlerin gölgesinde koyunlar otlüyordu.

Ama Yeni Trantor vardı –güçlü Trantor'un gölgesinde kalmış köy misali bir gezegendi, ta ki yürekleri daralan bir kraliyet ailesi Büyük Talan'ın ateşinden kaçarak son çareyi oraya sığınmakta buluncaya dek– ve isyan dalgasının gürültüsü dininceye kadar dayanacaktı. Hayal meyal bir görkemle hüküm sürüyordu eski İmparatorluk'un kadavramsı kalıntıları üzerinde.

Yirmi adet tarım gezegeni galaktik bir İmparatorluk oluşturmuşlardı!

Başına buyruk baronlarla yüzü gülmez köylülerin doldurduğu yirmi gezegenin hükümdarı olan XI. Dagobert, Galaksi'nin İmparatoru ve Evrenin Efendisi'ydi.

XI. Dagobert, babasıyla birlikte Yeni Trantor'a indikleri o kanlı günde yirmi beş yaşındaydı. Gözleri ve beyni İmparatorluk'un bir zamanlarki görkemi ve gücüyle parlıyordu. Ama bir gün X. Dagobert olacak olan oğlu Yeni Trantor'da doğmuştu.

Bütün bildiği bu yirmi gezegenden ibaretti.

Jord Commason'un üstü açık hava arabası türünün Yeni Trantor'daki tek örneğiydi ve öyle olması da pek uygundu.

Bu Commason'un Yeni Trantor'daki en büyük toprak sahibi olması gerçeğiyle bitmiyordu. Aslında orada başlıyordu. Çünkü Commason eski günlerde orta yaşlı bir İmparator'un güçlü pençesinde huzursuzlanan genç bir prensin arkadaşı ve habis akıl hocası olmuştu. Şimdi ise yaşlı bir İmparator'dan nefret eden ve ona hükmetmeye çalışan orta yaşlı bir prensin arkadaşı ve habis akıl hocasıydı.

Böylece Jord Commason, sahibinin kimliğini gösterecek bir armaya gerek olmayan sedef boyalı ve altın süslemeli üstü açık hava arabasına kurulmuş topraklarını, ırgatlarını ve marabalarını seyrediyor ve sorunlarını inceden inceye geçiriyordu aklından.

Yanındaki iki büklüm kalmış yaşlı şoförü arabayı yüksek rüzgârların arasından sarsmadan sürüyor ve gülümsüyordu.

Jord Commason rüzgâra, havaya ve gökyüzüne konuştu. "Sana ne söylediğimi anımsıyor musun, Inchney?"

Inchney'nin seyrek, kırçıl saçları rüzgârda dağıldılar. Dişlek gülümsemesi daha da yayıldı ve gamzelerinin dik çizgileri sanki çok büyük bir sır saklıyormuşçasına derinleştiler. Sesi gedik dişlerinin arasında ıslığımsı bir fısıltıydı.

"Anımsıyorum, efendimiz ve üzerinde de düşündüm."

"Peki, ne düşündün, Inchney?" Sabırsızca sorulmuş bir soruydu.

Inchney, Eski Trantor'un genç, yakışıklı bir soylusu olduğu günleri anımsadı. Sonra Yeni Trantor'da, Baron Jord Commason'un lütfu sayesinde yaşamını sürdürebilen ve bu lütuf karşılığında keskin zekasını sunan, beli bükük moruğu düşündü. Hafiften içini çekti. "Vakıf'tan ziyaretçilerimizin olması uygun bir şeydir, efendimiz," diye fısıldadı yine. "Özellikle de, efendimiz, tek bir gemi ve tek bir savaşçıyla gelmişlerse. Onları hoşça ağırlamalıyız."

"Hoşça ha?" dedi Commason karamsarlıkla. "Belki de. Ama o adamlar sihirbazdır ve çok güçlü olabilirler."

“Pöh,” diye mırıldandı Inchney, “mesafelerin bulanıklığı gerçeği gizler. Vakıf sadece bir gezegendir. Vatandaşları da basit insanlar. Eğer ışınlarsanız, ölürler.”

Inchney arabayı rotasında tutuyordu. Aşağılarında eğri büğrü bir ışıltı halinde bir ırmak vardı. “Peki sınır bölgelerini karıştırdığı söylenen bir adamdan bahsetmediler mi?”

Commason aniden şüphelenmişti. “Bu konuda ne biliyorsun?”

Şoförünün yüzündeki gülümseme kayboldu. “Hiçbir şey, efendimiz. Rastgele bir soruydu işte.”

Baronun tereddüdü kısa sürdü. Kaba bir dobralıkla, “Sen rastgele konuşmazsın,” dedi, “ve bilgi toplama yöntemlerin sonunda o sıska boynunu mengeneye kaptıracak. Ama dur bakayım... Şimdi anladım! Bu adama Katır diyorlar ve onun uyruklarından birisi aylar önce buraya gelmişti, bir iş nedeniyle. Şimdi o işi sonuçlandırmak için... bir başkasını bekliyorum.”

“Ya şu yeni gelenler? Beklediklerininiz onlar değil galiba.”

“Gereken kimlik belgelerine sahip değiller.”

“Vakıf’ın düştüğü rapor edilmişti ve...”

“Bunu ben söylemedim.”

“Öyle rapor edilmişti,” diye sakince devam etti Inchney, “ve eğer bu doğruysa, gelenler felaketten kaçan mülteciler olabilir ve Katır’ın adamı gelinceye dek bir dostluk sembolü olarak el altında tutulabilirler.”

“Evet?” Commason emin olamıyordu.

“Efendimiz, bir fatihin son kurbanının kendi arkadaşı olduğu iyi bilinen bir şeydir ve ancak bir nefsi müdafaa önlemi olarak algılanabilir. Psikosonda diye bir şey var ve işte elimizde dört adet Vakıf beyni bulunuyor. Vakıf hakkında bilmemizin yararlı olacağı bir yığın şey olmalı, hatta Katır hakkında bile. Bu durumda Katır çok daha güçsüz bir silaha dönüşecektir.”

Commason, yükseklerin sessizliğinde, aklından geçen ilk düşünceyi anımsayarak ürperdi. “Ama ya Vakıf düşmemişse?

Ya raporlar yalansa? Vakıf'ın düşmesinin mümkün olmadığı çağlar önce yazılmıştı diyorlar."

"Gaipten haberlerin verildiği çağı çoktan aştık, efendim."

"Ama ya hâlâ düşmemişse, Inchney? Bir düşün! Ya hâlâ düşmemişse? Katır bana vaatlerde bulundu, bu doğru..." Biraz fazlaca açılmıştı, toparlamaya çalıştı. "Demek istediğim çok övünüyor. Övünmek bir yeldir gelir geçer ama iş eyleme geçmeye gelince çok zordur."

Inchney sessizce güldü. "Eyleme geçmek gerçekten de zordur, ta ki ilk adımı atıncaya kadar. Galaksinin öteki ucundaki bir Vakıf'tan daha uzak bir korku olabilir mi?"

Commason neredeyse sadece kendisinin duyabileceği bir sesle, "Prensi de unutmamak gerek," diye mırıldandı.

"O da mı Katır'la alışveriş halinde, efendimiz?"

Commason yüzünde beliren kendinden memnun ifadeyi gizlemekte güçlük çekti. "Tam anlamıyla değil. En azından benim yaptığım gibi değil. Ama giderek daha hırçınlaşıyor, denetlenemez bir hal alıyor. İçine bir iblis girmiş. Eğer ben bu insanları gözaltına alırsam ve o da kendi emelleri için onlara el koyarsa –çünkü belirli bir kurnazlığı olduğu da yadsınamaz– onunla bir tartışmaya girmeye hazır değilim." Somurttu ve etli yanakları nefretle sarktılar.

"O yabancıları dün birkaç saniyeliğine gördüm," dedi kır saçlı şoför. "Şu esmer olan, değişik bir kadın. Bir erkeğin rahatlığıyla hareket ediyor ve beyaz teni saçlarının karanlık ışıltısıyla tam bir tezat oluşturuyor." Yaşlı sesinin boğuk fısıltısında neredeyse bir sıcaklık vardı ve Commason aniden şaşırarak ona döndü.

Inchney devam etti. "Bence prens mantıklı bir uzlaşmaya varabilmek için kıvrak zekasının çok işe yaramayacağını görmüştür. Eğer kızı ona bırakırsanız, diğerleri sizin olabilir."

Commason'un gözleri birden parladılar. "Bir fikir! Gerçekten de bir fikir! Inchney, geri dön! Eğer her şey yolunda

giderse şu senin özgürlüğün konusunu daha ciddi ele alacağız."

Commason özel çalışma odasına geri döndüğünde kişisel bir haber kapsülünün onu sanki doğaüstü bir simgesellikle beklemekte olduğunu gördü. Kapsül çok az kişi tarafından bilinen bir dalga boyuyla iletilmişti. Commason'un şişman suratı ışıldadı. Katır'ın adamı yoldaydı ve Vakıf gerçekten de düşmüştü.

Bayta'nın bir İmparatorluk sarayı hakkındaki puslu imgelemi –olduğu kadarıyla– gerçekle örtüşmüyordu ve kız içinde belli belirsiz bir düş kırıklığı hissetti. Oda küçük, neredeyse sade, neredeyse sıradandı. Saray Vakıf valisinin konağına bile denk değildi ve hele I. Dagobert...

Bayta bir İmparator'un nasıl görünmesi gerektiği hakkında *kesin* yargılara sahipti. Bir kere kesinlikle birilerinin hayırsever büyükbabaları gibi görünmemeliydi. Zayıf ve soluk benizli olmamalıydı... ya da konuklarının rahatı için yanıp tutuştuğunu belli etmek sevdasıyla çayı kendi elleriyle ikram etmemeliydi.

Ama ediyordu işte.

I. Dagobert, Bayta'nın uzattığı fincana çay koyarken kıkırdadı.

"Bu benim için gerçekten bir zevktir, güzel kızım. Törenlerden ve dalkavuklardan uzak bir an. Dış eyaletlerimden uzun süredir konuk kabul etmek fırsatı bulamamıştım. Ben artık yaşlandığıma göre bu ayrıntılarla oğlum uğraşabilir. Onunla tanıştınız mı? İyi bir çocuktur. Belki biraz dik kafalı. Ama ne de olsa henüz çok genç. Tatlandırıcı ister miydiniz? Hayır mı?"

Toran araya girmeye çalıştı. "Majesteleri..."

"Evet?"

"Majesteleri, münasebetsizlik etmek istemezdik ama..."

"Saçma, münasebetsizlik diye bir şey yok. Bu gece resmi

bir kabul olacak ama o zamana kadar özgürsünüz. Bakalım şimdi, nereden geldiğinizi söylemiştiniz? Resmi bir kabulde bulunmayalı çağlar oldu sanki. Anacreon eyaletinden geldiğinizi mi söylemiştiniz?"

"Vakıf'tan, Majesteleri!"

"Evet, Vakıf'tan. Şimdi anımsıyorum. Yerini buldurmuştum. Anacreon eyaletinde. Orada hiç bulunmadım. Doktorum uzun yola çıkmamı yasaklıyor. Anacreon'daki validen son zamanlarda herhangi bir rapor aldığımı anımsamıyorum." Bir an sustu. "Orada durum nasıl?" diye merakla tamamladı sözlerini.

"Majesteleri," diye geveledi Toran, "size şikayet getirmedik."

"İşte bu memnunluk verici. Valimi kutlayacağım."

Toran kaba sesini yükselten Ebling Mis'e çaresizlik içinde baktı. "Majesteleri, Trantor'daki İmparatorluk Üniversitesi Kütüphanesi'ni ziyaret edebilmemiz için sizin izninizin gerektiğini duyduk."

"Trantor mu?" diye kibarca sordu İmparator. "Trantor mu?"

Sonra zayıf suratı bir an için şaşkın bir acıyla buruştu. "Trantor mu?" diye fısıldadı. "Şimdi anımsıyorum. Ardımda savaş gemilerinden bir çağlayanla dönmeyi planlıyorum oraya. Siz de benimle geleceksiniz. Asi Gilmer'ı birlikte mahvedeceğiz. İmparatorluk'u birlikte canlandıracağız!"

Bükük beli doğrulmuştu. Sesi güçlenmişti. Bakışları bir an için sertleşti. Sonra gözlerini kırpıştırdı ve yumuşak bir sesle, "Ama Gilmer öldü," dedi. "Anımsıyor gibiyim... Evet. Evet! Gilmer öldü! Trantor öldü... Bir an için sandım ki... Nereden geldiğinizi söylemiştiniz?"

Magnifico, "Bu bir İmparator mu gerçekten?" diye fısıldadı Bayta'ya. "Her nedense İmparatorların sıradan insanlardan daha bilge ve yüce olduklarını sanmışımdır hep."

Bayta ona susmasını işaret etti. "Eğer Majesteleri bizim

Trantor'a gitmemizi sağlayacak izni imzalarlarsa, ortak mücadelemiz için büyük yararı olacaktır."

"Trantor'a mı?" İmparator boş gözlerle, anlamadan bakıyordu.

"Majesteleri, adına burada bulunduğumuz Anacreon valisi, Gilmer'ın hâlâ canlı olabileceğini düşünüyor ve..."

"Canlı mı? Canlı mı?" diye gümbürdedi Dagobert. "Nerede? Bu savaş demektir!"

"Majesteleri, bunun henüz duyulmaması gerek! Nerede olduğu kesin olarak bilinmiyor. Vali bizi size bu gerçeği iletmemiz için gönderdi ve hainin nerede yuvalandığını ancak Trantor'a gidersek bulabiliriz. Bir kere açığa çıkarıldıktan sonra..."

"Evet... Evet... Onun bulunması şart!" Yaşlı İmparator titrek adımlarla duvarın yanına gitti ve yine titrek bir parmakla oradaki küçük fotosele dokundu. Bir şeyler geveledi, bir süre boşuna bekledikten sonra, "Uşakların geleceği yok. Onları bekleyemem," dedi.

Boş bir kağıda bir şeyler karaladı ve sonunu süslü bir D harfiyle bağladı. "Gilmer İmparator'unun ne kadar güçlü olduğunu henüz öğrenemedi," dedi. "Nereden geldiğinizi söylemiştiniz? Anacreon'dan mı? Orada durum nasıl? İmparator'un adı yeterince güçlü mü?"

Bayta kağıdı yaşlı adamın titrek parmaklarından aldı. "Halk Majesteleri'ni çok seviyor," dedi. "Sizin halkınızı ne kadar çok sevdiğiniz de herkesin malumu."

"Anacreon'daki sevgili kullarımı ziyaret etmem gerekecek ama doktorum diyor ki... ne dediğini tam anımsamıyorum ama..." Bakışlarını kaldırdı, gri gözleri keskindi. "Gilmer hakkında bir şey mi diyordunuz?"

"Hayır, Majesteleri."

"Daha ileri gidemeyecek. Gidiniz ve halkınıza böyle söyleyiniz. Trantor düşmeyecek! Dayanacak! Donanmanın başında

şu anda babam var ve Gilmer haşeresi kral katili haydutlarıyla birlikte uzayda buz kesecek!"

Yalpalayarak bir koltuğa oturdu, bir kez daha boş boş bakmaya başladı. "Ne diyordum?"

Toran ayağa kalktı ve yerlere dek eğildi. "Majesteleri bize çok nazik davrandılar ama huzurunuzda bize ayrılan süremizi doldurduk."

Dagobert, bir an için ayağa kalkıp dimdik durur ve ziyaretçileri kapıdan teker teker geri çekilerek çıkarken, gerçekten de bir İmparator'a benzemişti.

***

Dışarıda onları silahlarıyla bekleyen yirmi adam vardı ve derhal çevreleri sarıldı.

Bir tabanca parladı.

Bayta yavaş yavaş kendine geldi ama "Neredeyim ben?" duygusu olmadan. Kendine İmparator diyen tuhaf ihtiyarı ve dışarıda onları bekleyen diğer adamları net bir biçimde anımsıyordu. Eklemlerindeki sızı sersemletici tabancanın kullanılmış olduğuna delildi.

Gözlerini açmadı ve çevresindeki seslere acı içinde kulak kabarttı.

İki kişiydiler. Birincisi yavaş ve temkinliydi, dalkavukluğunun altında gizli bir kin seziliyordu. Diğeri ağdalı bir sesle, neredeyse miskince konuşuyordu. Bayta ikisinden de hoşlanmamıştı.

Seslerden daha çok gevezelik yapanı ağdalı olandı.

Bayta son sözcükleri duyabilmişti. "Şu ihtiyar kaçık hiç ölmeyecek. Bu beni bezdiriyor. Canımı sıkıyor. Commason, bunu istiyorum. Ne de olsa ben de yaşlanıyorum."

"Majesteleri, önce bu insanların ne işe yarayacaklarını bir görelim. Bakarsınız gücümüze güç katmak için babanızın sağladığından başka kaynaklar da bulabiliriz."

Ağdalı ses gırtlaksı bir fısıltıyla konuştu. Bayta sadece "O kız" sözcüklerini anlayabilmişti ama diğer yılışık ses önce habis bir biçimde kıkırdadı. Sonra, "Dagobert, sen hiç yaşlanmayacaksın," dedi ahbapça. "Hâlâ yirmi yaşında bir delikanlı olduğunu iddia etmeyen kişi yalan söylüyor demektir."

Birlikte kahkahalarla güldüler ve Bayta'nın kanı damarlarında dondu. Dagobert... Majesteleri... Yaşlı İmparator dik kafalı bir oğuldan söz etmişti ve duyduğu fısıltıların ima ettiği şeyler şimdi kızın kafasına dank etti. Ama böyle şeylere gerçek hayatta rastlanmazdı ki!

Küfürleri peş peşe sıralayan sesini duydu Toran'ın.

Kirpiklerini araladı ve gözlerini ona dikmiş olan Toran'ın bakışları açıkça ferahladılar. "Bu haydutluğun yanıtını bizzat İmparator verecektir," dedi öfkeyle genç adam. "Bizi serbest bırakın!"

İşte o zaman Bayta, el ve ayak bileklerinin odanın duvarına ve zeminine birer enerji alanıyla sımsıkı sabitlenmiş olduğunu fark etti.

Ağdalı ses Toran'a doğru yaklaştı. Göbekliydi, alt gözkapakları şişkin ve mordu, saçları seyrelmişti. Külahı andıran şapkasında takılı süslü bir tüy vardı ve yakası kapalı dar ceketinin kenarları gümüş renkli bir maden köpüğüyle işlenmişti.

Sesinden çok eğlenmekte olduğu belliydi. "İmparator mu? şu zavallı, kaçık İmparator mu?"

"İmparator'un verdiği izin kağıdı elimde. Onun hiçbir uyruğu özgürlüğümüzü engelleyemez."

"Ama ben bir uyruk değilim, seni uzay pisliği! Ben saltanat naibi ve veliaht prensim. Bana bu şekilde hitap edeceksin! Zavallı, şaşkın babama gelince, arada bir konuklarının olması onu mutlu ediyor. Ama bundan öte bir anlamı da yok, tabii."

Sonra Bayta'nın karşısına dikildi ve kız ona küçümseyerek baktı. Adam daha yakına eğildi, nefesinde iç bayıltıcı bir nane kokusu vardı.

"Gözleri uygundur, Commason," dedi, "onları açtığında daha da güzelleşiyor. Sanırım işimize yarayacak. Mecali kalmamış bir zevk için egzotik bir lezzet olacak, ne dersin?"

Toran doğrulmak için boş yere çabaladı. Veliaht prens bunu umursamamıştı bile ve Bayta damarlarındaki soğukluğun cildine doğru yayıldığını hissetti. Başı göğsünün üzerine düşekalmış haldeki Ebling Mis hâlâ kendine gelememişti ama Bayta, Magnifico'nun gözlerinin dakikalardır bilinci yerindeymişçesine açık ve canlı olduğunu şaşkınlık içinde gördü. O kocaman kahverengi gözler Bayta'ya doğru döndüler ve soluk bir benizin içinden ona baktılar.

Magnifico inledi ve başıyla veliaht prensi işaret etti. "Bu benim vizisonorumu aldı."

Veliaht prens kulağına çalınan bu yeni sese doğru sertçe döndü. "Bu senin mi, canavar?" Bayta'nın o ana dek fark etmediği aleti yeşil kayışıyla omzuna astığı yerden aldı.

Parmaklarıyla sakarca yokladı, birkaç nota çıkarmaya çalıştı ve bu zahmetinin karşılığında hava aldı. "Sen bunu çalabilir misin, canavar?"

Magnifico başını bir kez salladı.

"Bir Vakıf gemisini gasp ettiniz," dedi Toran aniden. "Eğer bunun hesabını İmparator sormazsa, Vakıf soracaktır."

Hiç acele etmeden yanıt veren diğeri, Commason'du. "*Hangi* Vakıf? Yoksa Katır artık Katır değil mi?"

Buna verilecek yanıt yoktu. Prens iri, düzensiz dişlerini sergileyerek sırıtıyordu. Soytarıyı bağlayan enerji alanı açıldı ve kabaca ayağa kaldırıldı. Vizisonor eline tutuşturuldu.

"Bizim için çal, canavar," dedi prens. "Buradaki yabancı hanımefendi için bize bir aşk ve güzellik serenadı çal. De ki ona, babamın kırdaki hapisanesi saray sayılmaz ama ben onu gülsuyu içinde yüzebileceği ve bir prensin aşkının ne anlama geldiğini anlayacağı bir yere götürebilirim. Bir prensin aşkını çal, canavar."

Kaba gövdesiyle mermer bir masanın kenarına ilişerek bir bacağını aşağı salladı ve Bayta'yı öfkeden sessizce kudurtan alık bakışıyla kızı tepeden tırnağa süzdü. Toran'ın kasları acı içinde terleyerek enerji alanını zorluyorlardı. Ebling Mis kıpırdadı ve inledi.

"Parmaklarım işe yaramayacak kadar kaskatı kesilmişler," diye hıçkırdı Magnifico.

"Çal, canavar!" diye kükredi prens. Commason'un bir işareti üzerine ışıklar loşlaştılar ve prens yarı karanlıkta kollarını kavuşturarak bekledi.

Magnifico'nun parmakları aygıtın tuşları üzerinde bir uçtan bir uca hızla ve ritmik biçimde sıçradılar. Odanın orta yerinde ışıklarıyla göz kamaştıran bir gökkuşağı dalgalanmaya başladı. Alçak, yumuşak bir tını duyuldu... nabız gibi atıyordu, ağlamaklıydı. Yükselerek hüzünlü bir kahkahaya dönüştü ve arkada bir yerlerden boğuk bir çan sesi geldi.

Karanlık giderek yoğunlaşıyor gibiydi. Müzik Bayta'ya görünmez kat kat battaniyelerin arasından geliyordu. Çok derinlerden sönük bir ışık ulaştı gözlerine, sanki bir kuyunun dibinde yanan bir mum vardı.

Bayta daha iyi görebilmek için gözlerini istemsizce kısarak zorladı. Işık güçlendi ama yine de titrek kaldı. Bir renk karmaşası içinde boz bulanık hareket etti ve müzik aniden arsızlaştı, habisleşti... tiz bir kreşendo halinde yükseldi. Işık da bu habis ritme uyarak titreşiyordu. Işığın içinde kıvranan bir şey vardı. Zehirli metalden pulları olan bir şey kıvranıyor, esniyordu. Müzik de onunla birlikte kıvrandı ve esnedi.

Bayta tuhaf bir duyguyla mücadele etti ve sonra zihnini toparlamaya çalıştı. Sanki Barınak'ın son günlerinde, Zaman Deposu'ndaydı yine. Onurun ve yeisin ördüğü aynı korkunç, usandırıcı, yapışkan örümcek ağıyla sarılmıştı. Ağın altında büzüldü.

Müzik tepesinde çınlıyor, korkunç kahkahalar atıyordu ve

kız tiksinti içinde uzaklaşmaya çalışırken, teleskopun yanlış ucundaki küçük ışık dairesinin içinde kıvranmakta olan dehşet gözden kayboldu. Kızın alnı ıslaktı ve buz kesmişti.

Müzik sustu. On beş dakika sürmüş olmalıydı ve kesildiğinde Bayta'nın içi büyük bir ferahlıkla doldu. Işıklar güçlendiler ve Magnifico'nun terli ve kederli yüzünün hemen burnunun dibinde olduğunu gördü.

"Hanımım," dedi soytarı, "nasılsınız?"

"İyi sayılırım," diye fısıldadı kız, "ama niçin böyle çaldın?"

Bayta odadaki diğerlerinin farkına o zaman vardı. Toran ve Mis duvarın dibine çaresizce yığılıvermişlerdi ama kızın bakışları onlarda fazla kalmadı. Prens oradaydı, mermer masanın altında garip biçimde kıpırtısız yatıyordu. Commason da oradaydı, çılgınlar gibi inliyor ve ağzından salyalar akıyordu.

Magnifico ona doğru bir adım attığında, Commason irkilerek anlamsızca bağırmaya başladı.

Magnifico döndü ve bir sıçrayışta yanlarına giderek diğerlerini çözdü.

Toran ayağa fırladı ve baronu ensesinden yakaladı. "Bizimle geliyorsun. Gemimize sağ salim ulaşabilmemiz için gereklisin bize."

İki saat sonra, geminin mutfağında, Bayta kocaman bir ev yapımı pastayı servis ediyordu ve Magnifico uzaya geri dönmelerini, pastaya hiçbir görgü kuralına uymadan saldırarak kutluyordu.

"Güzel miymiş, Magnifico?"

"Mmmm..."

"Magnifico?"

"Evet, hanımım?"

"O çaldığın neydi öyle?"

Soytarı huzursuzlandı. "Ben... ben söylemesem daha iyi olur. Bir zamanlar öğrenmiştim işte ve vizisonorun sinir siste-

mi üzerinde çok büyük bir etkisi var. Aslında habis bir parçaydı ve sizin o güzel masumiyetinize hiç yakışmıyordu."

"Ah, haydi ama, Magnifico. Ben o kadar da masum sayılmam. Beni şımartıyorsun. Ben de onlarla *aynı* şeyleri mi gördüm?"

"Umarım görmemişsinizdir. Ben sadece onlar için çaldım. Eğer görmüşseniz bile sadece kıyısından ve çok uzaktan."

"O kadarı da yetti zaten. Prensi bayılttığını biliyor musun?"

Magnifico kocaman bir parça pastayla dolu ağzıyla konuştu. "Ben onu öldürdüm, hanımım."

"Ne?" Kız acıyla yutkundu.

"Ben müziği kestiğimde o ölmüştü, aksi takdirde çalmaya devam ederdim. Commason umurumda bile değil. En büyük tehdidi ölüm ya da işkencedir. Ama, hanımım, o prens size kötü gözle bakıyordu ve..." Öfke ve utançla susmak zorunda kaldı.

Bayta aklına tuhaf düşüncelerin üşüştüğünü fark etti ve onları bastırdı. "Magnifico, çok yiğit bir ruh taşıyorsun."

"Ah, hanımım." Kızarmış burnunu pastanın içine dek soktu ama her ne olduysa yemedi.

Ebling Mis lombozdan dışarı baktı. Trantor yaklaşmıştı, madeni parlaklığı göz kamaştırıyordu. Toran da yanında, ayaktaydı.

"Bir hiç uğruna geldik, Ebling," dedi acı acı. Katır'ın adamı bizden önce davrandı."

Ebling Mis eski tombulluğunu yitirmişe benzeyen eliyle alnını sildi. Sesi soyut bir mırıltıydı.

Toran'ın canı sıkılmıştı. "Diyorum ki, o insanlar Vakıf'ın düştüğünü biliyorlar. Diyorum ki..."

"Ha?" Mis bakışlarını kaldırdı, şaşkındı. Sonra, daha önceki konuşmalarından tamamen ilgisiz bir biçimde, elini Toran'ın bileğine koydu. "Toran, ben... ben Trantor'a bakıyordum. Biliyor musun... İçimde çok tuhaf bir his var... Yeni Trantor'a

geldiğimizden beri. Bu bir dürtü, bizi sürekli daha ve daha içerilere iten bir dürtü. Toran, ben bunu yapabilirim, yapabileceğimi biliyorum. Zihnim giderek berraklaşıyor... hiç bu kadar berrak olmamıştı."

Toran arkadaşına baktı, sonra omuzlarını silkti. Bu sözler ona güven vermemişti.

Çekinerek, "Mis?" dedi.

"Evet?"

"Biz ayrılırken Yeni Trantor'a inmekte olan bir gemi gördün mü?"

Mis bir an düşündü. "Hayır."

"Ben gördüm. Sanırım hayal gücümden kaynaklanıyordu ama şu Filia gemisi de olabilir pekala."

"Yüzbaşı Han Pritcher'ın olduğu gemiden mi bahsediyorsun?"

"İçinde kim bilir kimin olduğu gemiden. Magnifico'nun bildiği şey... O gemi bizi buraya dek izledi, Mis."

Ebling Mis hiçbir şey demedi.

Toran güçlükle, "Neyin var senin?" diye sordu. "Kendini iyi hissetmiyor musun?"

Mis'in gözleri düşünceli, ışıl ışıl ve tuhaftı. Yanıt vermedi.

23
TRANTOR'UN YIKINTILARINDA

Trantor denilen dev dünyada aranılan herhangi bir yeri bulabilmek galaksinin başka hiçbir yerinde görülmeyen bir sorunla karşılaşmak demektir. Ne kıtalar vardır orada binlerce kilometre öteden saptanabilecek ne de okyanuslar. Tıpkı bulutların arasından seçilecek ırmaklar, göller ve adalar da olmadığı gibi.

Metal kaplı bu gezegen bir zamanlar muazzam bir kentti ve bir yabancı, uzaydan sadece İmparatorluk Sarayı'nı teşhis edebilirdi. *Bayta*, hüzünlü araştırması sırasında, gezegenin çevresini neredeyse hava arabası yüksekliğinde defalarca döndü.

Metal kulelerin üzerindeki buzlanmanın iklim motorlarının bozulmuş ya da bakımsız kalmış olduklarına delalet ettiği kutup bölgelerinden güneye doğru indiler. Yeni Trantor'da buldukları yetersiz haritalarıyla gördükleri arasında zaman zaman bir ilişki kurmayı deniyorlardı.

Ama karşılarına bir kez çıktığında yanılmaları olanaksızdı. Gezegenin madeni kılıfındaki yırtık yetmiş beş kilometre uzunluğundaydı. Olağanüstü bir yeşillik kilometrekareleri kaplıyor ve eski İmparatorluk malikanelerini çevreliyordu.

Bayta havada asılı durdu ve yavaş yavaş yön belirlemeye çalıştı. Nirengi noktaları dev caddelerdi sadece. Haritalarda dümdüz çizgilerle gösterilen beton şeritler altlarında pürüzsüz, ışıltılı kurdeleler gibi uzanıyorlardı.

Haritalarda üniversite kampüsü olarak gösterilen yere parakete hesabıyla ulaştılar ve gemi bir zamanlar işlek bir uzay limanı olması gereken düzlüğe alçalmaya başladı.

Ancak maden curcunasının içine girdiklerinde, havadan mükemmel bir güzellikmiş gibi görünen kentin Büyük Talan'dan artakalmış kırık dökük ve eğri büğrü bir yıkıntıya nasıl dönüşmüş olduğunu gördüler. Kulelerin tepeleri uçmuş, dümdüz duvarlar delik deşik edilmişti ve belki birkaç dönüm genişliğinde sürülmüş ve ekilmiş kara bir toprak parçası bile görülebiliyordu.

Gemi dikkatle inerken Lee Senter bekledi. Tuhaf bir gemiydi bu, Yeni Trantor'dan değildi ve Senter iç geçirdi. Dış uzaydan çıkıp gelen kişilerle yapılacak karışık alışverişler ve tuhaf uzay gemileri kısa sürmüş barışın sonunu getirebilir ve ölümle savaş günlerine geri dönülebilirdi. Senter grubun lideriydi; eski kitaplar onun emanetindeydi ve bu sayede eski günler hakkında çok şeyler okumuştu. O günlere dönmeyi istemiyordu.

Tuhaf gemi düzlüğe inip yerleşinceye kadar aşağı yukarı on dakika geçmişti ama bu süre zarfında bir yığın anı canlanmıştı Senter'ın zihninde. Önce, aklında sadece meşgul insan kalabalıkları olarak kalan çocukluk yıllarının büyük çiftliğini anımsadı. Sonra, genç ailelerin yeni topraklara göçü vardı. O zamanlar on yaşındaydı, ailenin tek çocuğuydu, kafası karışmıştı, korkmuştu.

Sonra yeni binalar, yırtılıp bir kenara çekilmeleri gereken muazzam maden katmanları, çapalanıp havalandırılması ve canlandırılması gereken toprak, yıkılıp düzlenmesi gereken çevre binalar, yerleşilmesi gereken diğer yapılar.

Ekilip biçilmesi gereken ürünler vardı ve çevre çiftliklerle kurulmayı bekleyen dostça ilişkiler...

Büyümenin günleriydi ve genişlemenin ve kendi kendini yönetiyor olmanın dingin verimliliği vardı. Toprakta doğmuş dayanıklı, çalışkan yeni bir nesil yetişiyordu. Grup'a lider seçildiği o büyük gün belleğindeydi ve on sekizinci yaş gününden beri ilk kez o zaman tıraş olmamış ve liderlik sakalını uzatmaya başlamıştı.

Şimdi ise galaksi işe burnunu sokabilir ve tecrit edilmiş olmanın getirdiği bu kısacık huzura bir son verebilirdi.

Gemi indi. Senter kapının açılışını sessizce izledi. Dört kişi çıktı dışarıya, gözleri açık ve tetikte. Üçü erkekti: yaşlısı, genci, sıska ve karga burunlusu. Yanlarında onlarla eşitmiş gibi davranan bir de kadın vardı. Senter siyah ve parlak sakalını sıvazladı ve öne çıktı.

Barışın evrensel işaretini yaptı. İki eli de önündeydi, nasırlı avuçlarını gökyüzüne çevirmişti.

Genç yabancı iki adım yaklaştı ve Senter'ı taklit etti. "Barışla geldim."

Aksanı garipti ama sesi anlaşılır ve memnuniyet vericiydi.

"Barış olsun," diye yanıtladı Senter ciddiyetle. "Grup'un konukseverliğine hoş geldiniz. Aç mısınız? Doyacaksınız. Susuz musunuz? Kanacaksınız."

Yanıt tane tane geldi. "Nezaketiniz için teşekkür ederiz ve kendi dünyamıza geri döndüğümüzde Grup hakkında olumlu bir rapor vereceğiz."

Garip bir yanıttı ama iyiydi. Grup'un diğer üyeleri ardında gülümsüyorlardı ve çevre binaların kuytularından kadınlar yavaş yavaş çıkmaya başlamışlardı.

Kendi dairesine vardıklarında aynalı kapakları olan, kilitli kutuyu gizlediği yerden çıkardı ve konuklarına önemli vesileler için sakladığı uzun, kalın purolardan ikram etti. Sıra kadına geldiğinde tereddüt etti. Kadın erkeklerin yanına oturmuştu. Yabancıların böyle bir edepsizliğe müsamaha gösterdikleri, hatta bekledikleri belliydi. Sert bir tavırla uzattı kutuyu.

Kız gülümseyerek bir puro aldı ve kokulu dumanı ciğerlerine tadını olabildiğince çıkararak çekti. Lee Senter içinde uyanan infiali zar zor bastırabildi.

Soruyu soran yaşlı adam oldu. "Su tarımı ne durumda? Trantor gibi bir gezegen için çözüm tabii ki su tarımı olacaktır."

Senter başını iki yana ağır ağır salladı. Emin olamıyordu. Tüm bildiği kitaplarda okuduklarından ibaretti. "Kimyasallarla uygulanan yapay tarımdan bahsediyor olmalısınız. Hayır, Trantor'da yok. Su tarımı sanayileşmiş bir gezegen gerektirir, sözgelimi ileri bir kimya sanayi. Savaş ya da felaket dönemlerinde fabrikalar çöktüğünde insanlar kıtlık çeker. Ayrıca tüm besinlerin yapay yöntemlerle üretilebilmeleri olanaksızdır. Toprak hem daha ucuz hem daha iyidir; ona güvenebiliriz."

"Peki, besin stoklarınız yeterli mi?"

"Belki biraz tekdüze ama evet, yeterli. Bize yumurta veren kümes hayvanlarımız ve mandıralarımızda sütümüz var. Ama et ihtiyacımız dış ticarete bağımlı."

"Dış ticaret..." Genç adam ansızın ilgilenmeye başlamıştı. "O zaman ticaret yapın. Ama ne ihraç edeceksiniz?"

Yanıt hemen, "Metal," oldu. "Kendiniz baksanıza. Bitmek tükenmek bilmeyen bir kaynağa sahibiz, hem de işlenmiş durumda. Yeni Trantor'dan gemilerle geliyorlar, önceden belirlenmiş bir bölgeyi söküyorlar –bu arada bize de yeni tarım alanları açılmış oluyor– ve karşılığında da et, meyve konservesi, besin konsantreleri, tarım araçları veriyorlar. Söktükleri metali götürüyorlar ve iki taraf da kâr ediyor."

Ekmek, peynir ve kesinlikle tadına doyulmaz bir sebze güveciyle kendilerine ziyafet çektiler. Sıra listedeki tek ithal yiyeceğe, dondurulmuş meyveye geldiğinde, yabancılar sıradan konuklar olmaktan çıkmışlardı. Genç adam Trantor'un bir haritasını çıkardı.

Lee Senter haritayı acele etmeden inceledi. Söylenenleri dinledi ve, "Üniversite kampüsü durağan bir bölgedir," dedi. "Biz çiftçiler orada tarım yapmayız. Hatta mümkünse oraya adımımızı bile atmayız. Geçmiş bir çağın tahrip edilmeden kalmasını istediğimiz üç beş andacından biridir orası."

"Biz bilginin peşinden koşan kişileriz. Hiçbir şeyi tahrip et-

meyiz. Gemimizi size rehin bırabiliriz." Bunu hevesle öneren, yaşlı olan yabancıydı.

"O zaman sizi oraya götürebilirim," dedi Lee Senter.

Yabancılar o gece uyudular ve yine o gece Lee Senter Yeni Trantor'a bir haber yolladı.

24
DÖNEK

Üniversite kampüsünün uzak aralıklarla serpiştirilmiş seyrek binalarının arasına girdiklerinde Trantor'un cılız yaşamı da sona ermişti sanki. Kampüse vakur ve yalnız bir sessizlik hakimdi.

Vakıf'tan gelen yabancılar üniversiteye dokunmadan geçen Talan günlerinin kanlı gece ve gündüzleri hakkında hiçbir şey bilmiyorlardı. İmparatorluk'un gücü iflas ettiğinde öğrencilerin ödünç alınmış silahları ve soluk benizli, deneyimsiz cesaretleriyle galaksinin bilim tapınağını korumak üzere çevresinde bir savunma çemberini nasıl oluşturduklarını bilmiyorlardı. Yedi Gün Savaşı'nı ve Gilmer'la askerlerinin kısa saltanatı sırasında İmparatorluk Sarayı bile çizmeler altında çiğnenirken, üniversitenin özgür kalmasını sağlayan mütarekeyi bilmiyorlardı.

İlk kez gelen Vakıflılar burasının tükenmiş bir geçmişten gergin bir geleceğe ulaşmaya çalışan bir dünyanın geçmiş günlerinden geriye kalmış dingin, zarif bir müze olduğunu anladılar.

Bir bakıma onlar burada istenmeyen kişilerdi. Somurtkan ıssızlık onları itiyordu. Üniversitenin akademik havası sanki hâlâ yaşıyor ve verilen bu rahatsızlık karşısında öfkeyle kıpırdanıyordu.

Kütüphane yanıltıcı biçimde küçük görünen ama yerin altında alabildiğince genişleyen muazzam bir sessizlik ve tefekkür tapınağıydı. Ebling Mis giriş salonundaki zengin duvar resimlerinin önünde durdu.

Fısıldayarak konuştu çünkü kişi burada böyle olması gerektiğini hisediyordu. "Sanırım dizin odasını geçtik. Ben burada kalacağım."

Alnı kırışmıştı, elleri titriyordu, "Rahatsız edilmemem gerek, Toran. Yemeğimi aşağı gönderir misin?"

"Sen ne dersen. Yardımcı olmak için elimden geleni yapacağım. Senin denetiminde çalışmamızı ister misin?"

"Hayır, yalnız olmalıyım."

"Aradığın şeyi bulacağına inanıyorsun."

Ebling Mis yumuşak başlı bir kararlılıkla yanıt verdi. "Bulacağımı biliyorum."

Toran ve Bayta evliliklerinin hiçbir döneminde olmadığı kadar yaklaşmışlardı normal bir 'evcilik' oyununa. Garip bir tür 'evcilik' oyunuydu bu. İhtişamın göbeğinde sade bir yaşam sürüyorlardı. Yiyeceklerini büyük oranda Lee Senter'ın çiftliğinden sağlıyor ve karşılığını her tüccar gemisinde bulunan ufak tefek nükleer gereçlerle ödüyorlardı.

Magnifico kütüphanenin okuma salonundaki göstericileri kullanmayı kendi kendine öğrenmişti ve en az Ebling Mis kadar yemeden içmeden kesilircesine serüven öyküleriyle aşk romanlarını izlemeye dalmıştı.

Ebling ise boğazına dek işe batmış durumdaydı. Ruhsal Bilimler Salonu'na bir hamak kurulmasında ısrar etmişti. Yüzü süzülmüş, benzi solmuştu. Konuşmasındaki coşku kaybolmuştu ve en sevdiği küfürler bile ölüp gitmişti. Toran ve Bayta'yı tanımak bile onun için zaman zaman bir külfet halini alıyordu.

Ona yemeklerini getiren ve saatler boyunca yanında kalıp yaşlı ruhbilimcinin bitip tükenmek bilmeyen denklemleri kopyalamasını, filmkitapları karşılaştırmasını, sadece kendisinin görebildiği bir amaç uğruna koşuşturup durmasını şaşkınlık içinde izleyen Magnifico'yla birlikte olduğunda daha bir kendine geliyordu.

Toran karartılmış odada sevgilisini fark etti ve aniden, “Bayta!” dedi.

Bayta suçluymuş gibi irkildi. “Evet? Beni mi arıyorsun, Torie?”

“Tabii ki seni arıyorum. Uzay aşkına, ne oturup duruyorsun burada? Trantor’a geldik geleli üzerinde hep bir terslik var. Derdin ne senin?”

“Of, Torie, kes şunu,” dedi kız bezgince.

“Of, Torie, kes şunu,” diye dalga geçti Toran. Sonra aniden yumuşayarak, “Neden bana açılmıyorsun, Bay?” dedi. “Seni huzursuz eden bir şeylerin olduğu ortada.”

“Yok! Beni huzursuz eden bir şey yok, Torie. Eğer bu şekilde dırdıra devam edersen aklımı oynatacağım. Sadece... düşünüyorum.”

“Neyi düşünüyorsun?”

“Hiçbir şeyi. Pekala, Katır’ı ve Barınak’ı ve Vakıf’ı ve her şeyi işte. Ebling Mis’i ve İkinci Vakıf hakkında bir şeyler bulup bulamayacağını ve eğer bulursa bunun bize bir yararının olup olmayacağını... ve daha bir milyon şeyi. Tatmin oldun mu bari?” Sesi heyecanlıydı.

“Sadece surat asıyorsan eğer keser misin şunu? Hiç hoş değil ve durumu daha da kötüleştiriyor.”

Bayta ayağa kalktı ve yorgunluk içinde gülümsedi. “Öyle olsun. Mutluyum işte... Bak, gördün mü? Gülümsüyorum ve neşeliyim.”

Dışarıdan Magnifico’nun telaşlı çığlığı geldi. “Hanımım!”

“Ne oldu? Gelsene...”

Açılan kapıda iriyarı, sert ifadeli bir gölge belirdiğinde, Bayta’nın diyecekleri boğazında kaldı.

“Pritcher!” dedi Toran.

“Yüzbaşı!” dedi Bayta. “Bizi nasıl buldunuz?”

Han Pritcher içeri girdi. Sesi sakin, kolay anlaşılır ve ta-

mamen duygudan yoksundu. "Rütbem şimdi albay... Katır'ın emrinde."

"Katır'ın emrinde mi?" Toran ne diyeceğini bilemiyordu. Orada bir tablo oluşturmuşlardı sanki, üçü bir arada.

Magnifico çılgınlar gibi bakındı ve Toran'ın arkasına saklandı. Ona aldıran yoktu.

Elleri sevgilisinin ellerinde tiril tiril titrerken, "Bizi tutukluyor musunuz?" diye sordu Bayta. "Gerçekten de onların tarafına mı geçtiniz?"

"Sizi tutuklamak için gelmedim," dedi albay aceleyle. "Bana verilen talimatlarda sizden söz edilmiyor. Söz konusu siz olduğunuzda dilediğim gibi davranmakta özgürüm ve eğer izin verirseniz eski dostluğumuzu yine canlandırmak istiyorum."

Toran'ın yüzü bastırmaya çalıştığı öfkeyle çarpılmıştı. "Bizi nasıl bulabildiniz? Demek siz de o Filia gemisindeydiniz. Bizi takip mi ettiniz?"

Pritcher'ın bir maske gibi ifadesiz olan yüzünden bir an için bir utanç dalgası geçer gibi oldu. "Evet, o Filia gemisindeydim. Ama size rastlamam biraz... Şansa oldu."

"Matematik olarak neredeyse imkânsız bir olasılık."

"Hayır. Beklenmeyen bir olasılık sadece, dolayısıyla dediğimi kabul etmek zorundasınız. Filialılara, ki aslında böyle bir ulus yok tabii, Trantor bölgesine doğru gitmekte olduğunuzu söylemiştiniz ve Katır'ın Yeni Trantor'da zaten bağlantıları bulunduğu için sizi orada alıkoymak kolay olacaktı. Şanssızlığa bakın ki, ben oraya varmadan önce ayrıldınız ama bu yeterince önce değildi. Trantor'daki çiftliklere sizin varışınızı haber vermeleri için gereken emirleri göndermeye vakit bulabildim. Böyle de yapıldı ve gördüğünüz gibi işte buradayım. Oturabilir miyim? İnanın bana, bir dost olarak geldim."

Oturdu. Toran başını eğdi ve nafile düşünceler geçti zihninden. Bayta uyuşuk bir duyarsızlık içinde çay hazırlıyordu.

Toran bakışlarını öfkeyle kaldırdı. "Eh, daha ne bekliyorsunuz... albay? Sizin dostluğunuz nedir ki? Eğer tutuklamak değilse ne? Gözaltına almak mı? Adamlarınızı çağırınız ve gerekli emirleri veriniz."

Pritcher başını iki yana sabırla salladı. "Hayır, Toran. Yapmaya çalıştığınız şeyin ne kadar yararsız olduğuna inandırmak için sizinle konuşmaya kendi irademle geldim. Eğer bunu başaramazsam, gideceğim. Hepsi bu."

"Hepsi bu ha! Buyurun, propagandanızı yapın, diyeceğinizi deyin ve gidin. Bayta, çay falan istemiyorum."

Pritcher bir fincan çay aldı ve teşekkür etti. Yudumlarken Toran'a güçlü gözlerle baktı. "Katır gerçekten de bir mutant," dedi sonra. "Mutasyonunun doğası gereği yenilmesi imkânsız."

"Niçin?" diye sordu Toran ekşi bir alayla. "Mutasyonu nedir? Sanırım bize artık söyleyebilirsiniz."

"Evet, söyleyebilirim. Bunu bilmeniz ona zarar vermez. Çünkü o insanların duygusal dengelerini ayarlayabiliyor. Size küçük bir numaraymış gibi görünebilir ama yenilmesi gerçekten de olanaksız."

Bayta, "Duygusal denge mi dediniz?" diye girdi lafa. Kaşlarını çattı. "Bunu biraz açar mısınız? Tam olarak anlayamadım."

"Demek istiyorum ki, sözgelimi yetenekli bir generalin zihnine Katır'a tam bir sadakat ve sonunda Katır'ın muzaffer olacağına dair tam bir inanç yerleştirebiliyor. Generalleri duygusal yönden kontrolü altındalar. Ona ihanet edemezler, zayıf davranamazlar... ve bu kalıcı bir kontroldür. En yetenekli düşmanlarını en sadık adamlarına dönüştürür. Kalgan derebeyi gezegenini ona teslim etti ve onun Vakıf'a gönderdiği valisi oldu."

"Siz de davanıza ihanet ettiniz," dedi Bayta acı bir sesle, "ve Katır'ın Trantor'a gönderdiği elçisi oldunuz. Şimdi anlıyorum!"

“Henüz bitirmedim. Katır’ın bu yeteneği ters yönde daha da güçlü işliyor. Yılgınlık da bir duygudur. Vakıf’ın kilit noktalarında bulunan insanlar –ya da Barınak’ın– kritik bir anda yılgınlığa kapıldılar. Gezegenlerini pek fazla direnmeksizin teslim ettiler.”

“Yani Zaman Deposu’ndayken hissettiklerim Katır’ın duygularımla oynaması sonucunda mı gerçekleşmişti demek istiyorsunuz?” diye sordu Bayta öfkeyle.

“Benimkiler de. Herkesinki. Sona yaklaşırken Barınak’ta nasıldı?”

Bayta sırtını döndü.

Albay Pritcher konuşmasını samimiyetle sürdürdü. “Dünyaları etkilediği gibi, tek tek bireyleri de etkiliyor. Canı istediğinde sizi gönüllü olarak teslim olmaya zorlayan, canı istediğindeyse sizi sadık bir hizmetçiye dönüştürebilen bir güçle nasıl başa çıkarsınız?”

“Bunların doğru olduğunu nereden bileceğim?” diye kuşkuyla sordu Toran.

“Vakıf’ın ve Barınak’ın düşüşlerini başka türlü açıklayabilir misiniz? Benim... karşı tarafa geçmemi başka türlü açıklayabilir misiniz? Düşünsene! Bütün bu zaman boyunca sen ve ben ve de bütün galaksi Katır’a karşı küçücük de olsa ne yapabildik?”

Toran meydan okurcasına, “Galaksi aşkına, ben yapabilirim!” dedi. Aniden vahşi bir tatminle bağırarak devam etti: “Sizin şu harikulade Katır’ınızın Yeni Trantor’da bizi alıkoyacak bağlantılarının bulunduğunu söylemiştiniz. O bağlantılar ya çoktan ölmüş olmalı ya da daha da kötü haldeler. Veliaht prensi öldürdük ve diğerini de salyaları akan bir budalaya çevirdik. Katır bizi orada durduramadı ve en azından bu kadarı yanımıza kâr kaldı.”

“Ama, hiç de öyle olmadı. Onlar bizim adamlarımız değildi. Veliaht prens sıradan bir şarapçıdır. Diğer adam, Commason,

olağanüstü aptaldır. Kendi gezegeninde belirli bir etkinliğe sahipti ama o habis ve tamamen beceriksiz olmayı tercih etti. Onlarla gerçekten de işimiz olmazdı. Bir anlamda dikkatleri başka yöne çekmekten öte bir şeye yaramıyorlardı."

"Bizi gözaltına alanlar ya da en azından buna kalkışanlar onlardı."

"Yine, hayır. Commason'un özel bir kölesi vardı, Inchney adında bir adam. Alıkoymak onun fikriydi. O yaşlıdır ama amacımıza geçici olarak hizmet edebilir. Anlayacağınız, onu öldürmezdiniz."

Bayta albaya doğru öfkeyle döndü. Çayına hiç dokunmamıştı. "Ama, dediklerinize bakılırsa, sizin duygularınızın da ayarlanmış olmaları gerekiyor. Katır'a inanıyorsunuz ama bu hastalıklı bir inanç. Sizin fikirlerinizin ne değeri olabilir ki? Nesnel düşünebilme yetinizi kaybetmişsiniz."

"Yanılıyorsunuz." Albay başını yavaşça salladı. "Belirlenen sadece duygularım. Mantığım ise her zaman olduğu gibi. Şartlanmış duygularım mantığımı yönlendirmeye kalkabilir ama bu bir zorlama olamaz. Ayrıca, eski duygusal eğilimlerimden kurtulduğumdan beri bazı şeyleri daha net görebiliyorum.

"Katır'ın, zekice kotarılmış ve değerlendirilmesi gereken bir plana sahip olduğunu görebiliyorum. İkna edilişimden bu yana, Katır'ın yedi yıllık uygulamalarını ayrıntılı biçimde inceledim. Mutant, zihinsel gücünü kullanarak önce bir grup paralı askerle şeflerini kendi tarafına çekmekle başladı işe. Onların –ve gücünün– yardımıyla bir gezegeni ele geçirdi. Bu gezegenin –ve gücünün– yardımıyla Kalgan derebeyini alaşağı edebileceği güne hazırlandı. Attığı her adım öncekini mantıklı bir sırayla izliyordu. Kalgan'ı bir kez cebe indirdiğinde artık birinci sınıf bir donanmaya sahip olmuştu ve onun –ve gücünün– sayesinde Vakıf'a saldırabilirdi.

"Vakıf anahtar görevini görmektedir. Galaksideki en yoğun sanayi bölgesidir ve şimdi Vakıf'ın nükleer teknolojisini eli-

ne geçirdiğine göre Katır artık tüm galaksinin efendisi sayılır. Bu teknolojinin ve mutant gücünün sayesinde egemenliğini İmparatorluk'un kalıntılarına da kabul ettirebilir ve delirmiş ve sayılı günleri kalmış olan eski İmparator'un ölümüyle de kendi hükümdarlığını ilan edebilir. Böylece uygulamada olduğu kadar yasal yönden de bu unvana sahip olur. Bununla –ve gücüyle– galakside artık ona kim karşı durabilir ki?

"Şu son yedi yıl içinde yeni bir İmparatorluk kurdu. Başka bir deyişle, Seldon'ın psikotarihsel kuramının yedi yüz yılda belki başarabileceği bir şeyi yedi yılda başarmış olacak. Galaksi sonunda barışa ve düzene kavuşacak.

"Siz bunu durduramayacaksınız... yörüngesinde dönmekte olan bir gezegeni omuzlarınızla durduramayacağınız gibi."

Pritcher'ın sözlerini uzun bir sessizlik izledi. Bardakta kalan çayı soğumuştu. Fincanını boşalttı, yeniden doldurdu ve yavaş yavaş içmeye başladı. Toran öfkeyle tırnağını kemiriyordu. Bayta'nın ifadesi dalgın, yüzü bembeyazdı.

Sonra Bayta incecik bir sesle, "Bizi ikna edemediniz," dedi. "Eğer Katır istiyorsa kendisi gelsin ve bizi şartlandırsın. Dönmeden önce son ana dek savaşmıştınız onunla, öyle değil mi?"

"Savaştım," dedi Albay Pritcher.

"O halde aynı ayrıcalığı bize de tanıyınız."

Albay Pritcher ayağa kalktı. Tereddütsüz bir kesinlikle, "Bu durumda ayrılmak zorundayım," dedi. "Daha önce de belirttiğim üzere halihazırdaki görevimin sizinle bir ilgisi yok. Dolayısıyla buradaki varlığınızı bildirmem gerekmeyecek. Bu çok büyük bir iyilik sayılmaz. Eğer Katır sizin durdurulmanızı istiyorsa mutlaka başka adamlarını da görevlendirmiştir ve sizi durdururlar. Ama, ne kadar yararı olacaksa artık, benden istenenden daha fazla katkıda bulunmak istemiyorum."

"Teşekkür ederiz," dedi Bayta hafifçe.

"Magnifico'ya gelince. O nerede? Çık ortaya, Magnifico. Sana bir zarar verecek değilim."

Aniden telaşlanan Bayta, "Magnifico'dan ne istiyorsunuz?" diye sordu.

"Hiçbir şey. Talimatlarımda onun da adı geçmiyor. Arandığını duydum ama Katır uygun zaman geldiğinde onu bulacaktır. Başka sözüm yok. El sıkışacak mıyız?"

Bayta başını iki yana salladı. Toran çaresizlik içinde küçük görürcesine baktı adama.

Albayın demir gibi omuzları hafifçe çökmüştü sanki. Kapıya doğru yürüdü, durdu ve döndü:

"Son bir şey daha. İnatçılığınızın nereden kaynaklandığını bilmediğimi sanmayınız. İkinci Vakıf'ı aramakta olduğunuz biliniyor. Katır, zamanı geldiğinde, önlemini alacaktır. Hiçbir şey yardım edemez size. Ama sizi eski günlerden tanıyorum; belki vicdanımdaki bir şey beni böyle davranmaya zorladı; her halükarda size yardım etmeye çalıştım ve çok geç olmadan tehlikenin önünden kaçmanızı sağlamak istedim. Hoşçakalın."

Sert bir selam verdi... ve gitti.

Bayta sessizliğini bozmayan Toran'a döndü ve, "İkinci Vakıf'ı bile biliyorlar," diye fısıldadı.

Nelerin olup bittiğinden hiç haberi olmayan Ebling Mis, kütüphanenin derinliklerinde, gölgelerin arasında ışıldayan tek ışığın altına oturmuş, kendi kendine zaferle bir şeyler mırıldanıyordu.

25
BİR RUHBİLİMCİNİN ÖLÜMÜ

Ebling Mis'in iki haftalık ömrü kalmıştı.

Bu iki hafta içinde Bayta üç kez gitti onun yanına. Birincisi Albay Pritcher'ı gördükleri akşamın gecesindeydi. İkincisi bir hafta sonra. Üçüncüsü de yine bir hafta sonraydı, haftanın son gününde, Mis'in öldüğü gün.

Birincisinde, Albay Pritcher'ı gördükleri akşamın gecesinde, fena halde sarsılmış olan genç çift bir saat boyunca somurtmuş, birbirinden tatsız düşünceler beyinlerinde neşesiz bir atlıkarınca misali dönüp durmuştu.

"Torie, haydi Ebling'e söyleyelim," dedi Bayta.

"Onun bir yardımının olabileceğini mi sanıyorsun?" diye sordu Toran sıkıntıyla.

"Biz sadece iki kişiyiz. Sırtımızdaki yükün bir kısmını paylaşmamız gerek. O yardım edebilir belki."

"Ebling çok değişti," dedi Toran. "Zayıfladı. Sanki biraz ilgisiz, kafası biraz dumanlı gibi." Parmaklarıyla havada mecazi hareketler yapıyordu. "Bazen bize pek bir yardımda bulunamayacağını düşünüyorum... hem de hiçbir zaman. Bazen bize hiçbir şeyin yardım edemeyeceğini düşünüyorum."

"Böyle yapma!" Bayta'nın sesi bir an titreyecek gibi oldu, sonra toparlandı. "Böyle yapma, Torie! Sen böyle konuştuğunda Katır'ın bizi de ele geçirdiğini sanıyorum. Haydi Torie, Ebling'e söyleyelim... Hem de şimdi!"

Onlar yaklaştığında Ebling Mis başını uzun masasından

kaldırdı ve kızarık gözlerle onlara baktı. Seyrek saçları dağınıktı, ağzıyla uykulu şapırtılar çıkarıyordu.

"Ha?" dedi. "Beni görmek isteyen biri mi var?"

Bayta yaşlı adamın yanına diz çöktü. "Seni uyandırdık mı? Gitmemizi ister misin?"

"Gitmek mi? Kim gidecek? Bayta? Hayır, hayır, kalın! Sandalye yok mu? Birkaç tane görmüştüm." Parmağıyla belirsiz bir yeri işaret etti.

Toran iki tane iskemle çekti. Bayta oturdu ve ruhbilimcinin mecalsiz ellerinden birini avuçlarının arasına aldı. "Seninle konuşabilir miyiz, doktor?" Nadiren bu şekilde hitap ederdi.

"Bir sorun mu var?" Ebling'in dalgın gözlerinde bir kıvılcım çakar gibi oldu. Pörsümüş yanaklarına biraz kırmızılık geldi. "Bir sorun mu var?"

"Yüzbaşı Pritcher buradaydı," dedi Bayta. "Bırak konuşayım, Torie. Yüzbaşı Pritcher'ı anımsıyor musun, doktor?"

"Evet... Evet..." Parmaklarıyla dudaklarını çekiştirdi. "Uzun boylu adam. Demokrat."

"Evet o. Katır'ın mutasyonunun ne olduğunu bulmuş. O buradaydı, doktor ve bize de söyledi."

"Ama bu yeni bir şey değil ki. Katır'ın mutasyonu çoktan doğrulandı." Samimi bir şaşkınlıkla, "Size söylemedim mi?" diye sordu. "Size söylemeyi unuttum mu?"

"Neyi söylemeyi unuttun mu?" diye araya girdi Toran aceleyle.

"Katır'ın mutasyonunu, tabii ki. Duygularla oynuyor. Duygu kontrolü! Size söylemedim mi? Bak şimdi, acaba niçin unutmuş olabilirim?" Düşünürken alt dudağını yavaşça emiyordu.

Sonra, yine yavaş yavaş sesine canlılık geldi ve ağır aksak işleyen beyni iyi yağlanmış bir hatta girmişçesine gözleri açıldı. Doğrudan iki ziyaretçesine değil de aralarındaki bir yere bakarak bir düşteymişçesine konuştu. "Aslında çok basit. Özel

bir uzmanlık gerektirmiyor. Psikotarihsel matematikte uygulanabilirliği mevcut, üçüncü dereceden denklemlerle... Ama bunu boş verin şimdi. Sıradan sözcüklerle ve kaba bir biçimde açıklamak da mümkün ki bu psikotarihsel olgular açısından az rastlanan bir durumdur.

"Kendi kendinize bir sorun hele. Hari Seldon'ın titizlikle belirlediği tarihsel akışı ne bozabilir?" Hafif, sorgulayıcı bir endişeyle kah Bayta'ya kah Toran'a bakıyordu. "Seldon'ın başlangıçtaki varsayımları nelerdi? Birincisi, insan toplumlarında önümüzdeki bin yıl süresince kayda değer bir değişiklik olmayacaktı.

"Sözgelimi, diyelim ki galaktik teknolojide önemli bir değişiklik meydana geldi, enerjinin kullanımında yeni bir yöntem, ya da ne bileyim elektronik nörobiyolojinin mükemmelleştirilmesi gibi. Toplumsal değişiklikler Seldon'ın ilk denklemini geçersiz kılardı. Ama böyle olmadı, ne dersiniz?

"Ya da, diyelim ki Vakıf dışında bir güç tarafından yeni bir silah geliştirildi. Vakıf'ın tüm silahlarına üstündü. Daha az kesinlikle olsa da, *bu* da mahvedici bir sapmaya yol açardı. Ama bu da gerçekleşmedi. Katır'ın Nükleer Alan Baskılayıcısı kaba saba bir silahtı ve karşı konulması mümkündü. Ortaya koyduğu biricik yenilik de bu olmuştu.

"Ama Seldon'ın ikinci bir varsayımı daha vardı, hem de daha incelikli bir tane! O, insanların uyaranlara verecekleri tepkilerin değişmez olduğunu kabul etmişti. Eğer ilk varsayım geçerliliğini yitirmemişse, b*u durumda ikincinin aksadığını varsayacağız*. Bir şey insanların duygusal tepkilerini çarpıtmış olmalı, yoksa Seldon başarısızlığa uğramaz ve Vakıf da düşmezdi. Bu Katır'dan başkası olabilir mi?

"Haksız mıyım? Mantığımda bir hata var mı?"

Bayta'nın yumuşacık eli yaşlı ruhbilimcinin elini okşadı. "Hiç hatan yok, Ebling."

Mis neşelenmişti, tıpkı bir çocuk gibi. "Bu ve daha birçok

şey kolayca geliverdi aklıma. İçimde olup bitenlere bazen ben de şaşıyorum. Bir vakitler benim için her şeyin sır dolu olduğu günleri anımsıyorum ve şimdi her şey o kadar net ki. Bazen sır olabilecek bir şeye denk geliyorum ve nasıl oluyorsa içimde her şey birden anlaşılır hale geliveriyor. Ayrıca tahminlerim, kuramlarım hep doğru çıkıyor. İçimde bir dürtü var... hep ilerlemek isteyen... duramıyorum... yemek ya da uyumak bile istemiyorum... hep ileri... hep daha ileri..."

Sesi bir fısıltıya dönüşmüştü; mavi damarları seçilebilen sıska eliyle alnını tuttu. Gözlerinde zamanla silinerek kaybolan aşırı bir coşku vardı.

Daha sakin bir sesle, "Demek Katır'ın mutant güçlerinden size hiç söz etmedim, öyle mi?" dedi. "Ama... bunu bildiğinizi mi söylemiştiniz?"

"Yüzbaşı Pritcher söyledi, Ebling," dedi Bayta. "Anımsadın mı?"

"Size o mu söyledi?" Sesinde hafif bir öfke vardı. "Ama o nereden öğrenmiş?"

"Katır tarafından belletilmiş. O şimdi bir albay, Katır'ın adamı. Bize Katır'a teslim olmamızı öğütlemeye geldi ve sizin söylediklerinizi söyledi."

"O zaman Katır burada olduğumuzu biliyor. Acele etmeliyim... Magnifico nerede? Sizin yanınızda değil miydi?"

"Magnifico uyuyor," dedi Toran sabırsızlıkla. "Biliyorsunuz, geceyarısını geçeli çok oldu."

"Geçti ha? Bu durumda... siz geldiğinizde ben uyuyor muydum?"

"Uyuyordunuz," dedi Bayta kesinlikle. "Ayrıca tekrar çalışmaya da başlamayacaksınız. Doğru yatağa. Haydi, Torie, bana yardım et. Sen de beni itip durma, Ebling çünkü seni önce bir duşun altına sokmadığım için şanslısın. Ayakkabılarını çek, Torie ve tamamen kayıp gitmeden yarın erkenden gelip onu

açık havaya çıkar. Şu haline bak, Ebling, örümcek bağlayacaksın. Aç mısın?"

Ebling Mis başını iki yana salladı ve kampetinin üzerinden şaşkın bir huysuzlukla baktı. "Yarın Magnifico'yu bana göndermenizi istiyorum," diye homurdandı.

Bayta pikeyi ruhbilimcinin boğazına dek çekti. "Yarın ben geleceğim, hem de temiz çamaşırlarla. İyi bir banyo yapacaksın, sonra dışarı çıkacaksın, çiftliği ziyaret edeceksin ve biraz güneş yüzü göreceksin."

"Görmeyeceğim," dedi Mis mecalsizce. "Duydunuz mu? işim gücüm var."

Yastığın üzerindeki cılız saçları kafasının çevresinde gümüş bir saçak gibiydi. Bir sır veriyormuşçasına fısıldadı. "Şu İkinci Vakıf'ı istiyorsunuz, değil mi?"

Toran derhal döndü ve kampetin yanına çömeldi. "İkinci Vakıf'a ne olmuş, Mis?"

Ruhbilimci bir kolunu şiltenin altından çıkardı ve yorgun parmaklarıyla Toran'ı gömleğinden yakaladı. "Her iki Vakıf Hari Seldon'ın başkanlık ettiği büyük bir ruhbilim kongresinde kurulmuşlardı. Toran, o kongrenin oturum kayıtlarını buldum. Yirmi beş tane şişman film. Daha şimdiden çeşitli özetleri gözden geçirdim."

"Yani?"

"Yani, eğer psikotarihsel kuram hakkında en ufak bir fikrin varsa, bu kayıtlardan yola çıkarak Birinci Vakıf'ın yerini bulmanın çok kolay olduğunu biliyor musun? Eğer denklemleri okuyabiliyorsan ona sık sık değinildiğini de görüyorsun. Ama Toran, İkinci Vakıf'tan hiç söz edilmiyor. Hiçbir yerde görmedim ondan bahsedildiğini."

Toran'ın kaşları çatıldı. "Böyle bir yer yok mu demek istiyorsun?"

"Tabii ki var," diye öfkelendi Ebling Mis. "Olmadığını kim

söyledi? Ama ondan daha az söz ediliyor. Onun önemi –ve diğer her yönü– daha iyi gizlenmiş. Anlamıyor musun? İki Vakıf'tan önemli olanı ikincisi. Kritik olan, *kıymeti olan o*. Seldon kongresinin kayıtları elimde. Katır bizi henüz yenmedi..."

Bayta ışıkları sessizce söndürdü. "Uyu artık."

Toran ve Bayta hiç konuşmadan kendi odalarına döndüler.

Ertesi gün Ebling Mis banyo yaptı, giyindi, Trantor'un güneşini son kez görüp, Trantor'un rüzgârını son kez hissetmek üzere dışarı çıktı. Gün sona erdiğinde kütüphanenin kuytularında kayboldu yine ve bir daha da çıkmadı.

Devam eden hafta boyunca yaşam her zamanki işleyişine geri dönmüştü. Yeni Trantor'un güneşi Trantor'un göklerindeki parlak bir yıldızdı. Çiftçiler bahar ekimiyle meşguldü. Üniversite kampüsü ıssız ve sessizdi yine. Galaksi bomboş görünüyordu. Katır belki de hiç var olmamıştı.

Toran'ın sigarasını dikkatlice yakmasını ve ufuğu çevreleyen metal kulelerin arasından seçilebilen mavi gökyüzü parçalarını seyretmesini izlerken Bayta'nın aklından geçenler bunlardı işte.

"Güzel bir gün," dedi Toran.

"Evet, çok güzel. Listeye her şeyi dahil ettin mi, Torie?"

"Tabii. Yarım kilo tereyağı, bir düzine yumurta, taze fasulye... Hepsi orada, Bay. Hata olmaz."

"İyi. Ayrıca sebzelerin antika değil son hasatın ürünleri olmasına da dikkat et. Bu arada Magnifico gözüne çarptı mı?"

"Kahvaltıdan beri görmedim. Sanırım Ebling'in yanında bir filmkitap izliyordur."

"Pekala. Zaman kaybetme çünkü akşam yemeği için o yumurtalara ihtiyacım var."

Toran gülümsedi ve elini sallayarak ayrıldı.

Toran metal labirentinin arasında gözden kaybolduğunda Bayta geri döndü. Mutfak kapısının önünde duraksadı, döndü ve alt katlar asansörüne giden koridora girdi.

Ebling Mis oradaydı, yansıtıcının ekranına eğilmiş, hareketsiz, donmuş bir vücut. Magnifico da yanı başındaydı, bir iskemleye tünemiş, keskin bakışlı ve izler durumda... İncecik kol ve bacaklarla haşmetli bir burnun oluşturduğu bir yumak.

Bayta hafifçe, "Magnifico," dedi.

Magnifico ayağa fırladı. Sesi hevesli bir fısıltıydı. "Hanımım!"

"Magnifico," dedi Bayta, "Toran çiftliğe gitti ve bir süre dönmeyecek. İyi bir çocuk olur ve ona yazdığım bir mesajı yetiştirir misin?"

"Zevkle, hanımım. Benim küçük hizmetlerim sizin emrinizdedir."

Bayta yerinden kıpırdamamış olan Ebling Mis'le yalnızdı. Elini adamın omzuna kararlılıkla koydu. "Ebling..."

Ruhbilimci irkildi ve, "Ne var?" diye huysuzlandı. Gözlerini kıstı. "Sen misin, Bayta? Magnifico nerede?"

"Onu gönderdim. Bir süre yalnız kalmak istiyorum seninle." Sözcükleri abartılı bir biçimde vurguluyordu. "Seninle konuşmak istiyorum, Ebling."

Ruhbilimci yansıtıcının başına dönecekmiş gibi bir hareket yaptı ama omzundaki el kararlıydı. Bayta giysinin altındaki kemiği kolayca hissedebiliyordu. Trantor'a gelmelerinden bu yana Ebling Mis'in eti eriyip gitmişti sanki. Yüzü zayıflamış ve sararmıştı, en az üç dört günlük sakalı vardı. Omuzlarının çöküklüğü otururken bile belli oluyordu.

"Magnifico seni rahatsız etmiyordur umarım," dedi Bayta. "Gece gündüz demeden başından ayrılmıyor."

"Hayır, hayır, hayır! Hiç de değil. Bence hiç mahsuru yok. Gıkını bile çıkarmıyor ve beni rahatsız etmiyor. Bazen filmleri benim için getirip götürüyor; ne istediğimi daha ben ağzımı açmadan anlıyor. İlişme adamcağıza."

"Pekala... ama, Ebling, bu seni düşündürmüyor mu? Duyuyor musun beni? Magnifico seni düşündürmüyor mu?"

Ruhbilimcinin yanına bir iskemle çekti ve yanıtı gözbebeklerinden söküp çıkarmak istiyormuşçasına baktı ona.

Ebling Mis başını olumsuz anlamda salladı. "Hayır. Ne demek istiyorsun?"

"Demek istediğim şu ki Albay Pritcher da, sen de Katır'ın insan duygularını yönlendirebileceğini söylüyorsunuz. Ama bundan emin misiniz? Bu kuramı Magnifico bizzat çürütmüyor mu?"

Bir sessizlik oldu.

Bayta ruhbilimciyi omuzlarından yakalayıp sarsmak istedi ama kendini frenledi. "Senin *neyin* var, Ebling? Magnifico, Katır'ın soytarısıydı. Katır niçin onda sevgi ve sadakat uyandırmadı? Katır'ı tanıyanlar arasında soytarısı niçin ondan bu kadar nefret ediyor olsun?"

"Ama... ama *o da* yönlendirilmişti. Hem de kesinlikle, Bay!" Ebling konuştukça kendinden daha da emin oluyordu. "Katır'ın soytarısıyla generallerine aynı şekilde davranmasını mı bekliyorsunuz? Generallerinden inanç ve bağlılık ister ama soytarısından beklediği sadece korkudur. Magnifico'nun sürekli bir panik tablosunda olmasını patolojik bulmuyor musun? Bu dereceye varan bir korku gülünçleşir. Büyük bir olasılıkla buna Katır da gülüyordu... hem de işine geliyordu çünkü Magnifico'dan aldığımız bilgileri bulandırıyordu."

"Yani Magnifico'nun Katır hakkında verdiği bilgilerin yanlış olduklarını mı söylüyorsun?" dedi Bayta.

"En azından yanlış yönlendiriliyordu. Patolojik bir korkunun doğurduğu sanrılardı, Katır, Magnifico'nun iddia ettiği gibi bir dev değil. Zihinsel güçlerinin dışında, büyük bir olasılıkla, normal bir insandan farkı yoktur. Ama zavallı Magnifico'ya bir süpermen gibi görünmekten hoşlanıyor idiyse..." Ruhbilimci omuzlarını silkti. "Her halükarda, Magnifico'nun verdiği bilgilerin artık bir önemi yok."

"Neyin önemi var peki?"

Mis silkinerek kendini kurtardı ve yansıtıcısına geri döndü.

"Neyin önemi var, peki?" diye yineledi kız. "İkinci Vakıf'ın mı?"

Ruhbilimci ona hızla bir göz attı. "Sana bu konuda en ufak bir şey söyledim mi? Sana bir şey söylediğimi anımsamıyorum. Henüz buna hazır değilim. Sana ne anlattım?"

"Hiç," dedi Bayta öfkeyle. "Of, Ebling, galaksi aşkına, bana hiçbir şey anlatmadın ama anlatmanı dilerdim çünkü ölesiye yorgunum. Bütün bunlar ne zaman bitecek?"

Ebling Mis gözlerini belli belirsiz bir pişmanlıkla kısarak kıza baktı. "Bak şimdi, canım benim, seni incitmek istememiştim. Dostlarımı bazen... unutuveriyorum. Bazen bütün bunlardan hiç bahsetmemem gerekirmiş gibi geliyor. Çalışmalarımın gizli tutulmaları şart. Ama senden değil, canım, Katır'dan." Dost görünmeye çalışarak kızın omzuna vurdu.

"Ya İkinci Vakıf?" diye sordu kız.

Ruhbilimcinin sesi derhal tiz bir fısıltıya dönüşmüştü. "Seldon'ın iz bırakmamak için ne denli titiz bir çaba göstermiş olduğunu biliyor musun? Seldon Kongresi'nin tutanaklarının bundan bir ay önce, yani ben bu garip içgörüye kavuşmadan bana bir yararı olmazdı. Şimdi bile biraz... hafif geliyorlar. Kongrenin yayınladığı bildiriler genellikle ilgisiz konularda ve anlaşılmaları her zaman güç. Zaman zaman acaba kongre üyelerinin de Seldon'ın aklından geçenler hakkında en ufak bir fikirleri var mıydı diye merak ederim. Bazen kongreyi dev bir siper gibi kullanmış olduğunu düşünürüm..."

"Vakıflara mı?"

"İkinci Vakıf'a. Bizim Vakıf'ımız basitti. Ama İkinci Vakıf'ın sadece adı vardı. Gerçi söz edilmişti ama ayrıntılar var idiyse bile denklemlerin arasına saklanmıştı. Hâlâ anlamaya bile başlayamadığım bir yığın şey var ama yedi gündür parçalar bulanık bir tablo halinde teker teker yerine oturuyor.

"Bir numaralı Vakıf, fiziksel bilim uzmanlarının oluşturdu-

ğu bir dünyaydı. Galaksinin ölmekte olan bilgi birikimini tekrar yaşatabilmek amacına yoğunlaşıyordu. Ruhbilimciler işe dahil edilmemişti. Dikkat çekici bir sapmaydı bu ve mutlaka bir amacı olmalıydı. Genelde kabul gören açıklama, Seldon'ın psikotarih kuramının tek tek bireylerin neyin gelmekte olduğuna dair bir fikirlerinin bulunmaması ve böylece her soruna doğal tepkiler vermeleri durumunda planın daha iyi işleyeceği tarzındaydı. Dediklerimi takip edebiliyor musun, canım?"

"Evet, doktor."

"O zaman beni iyi dinle. İki numaralı Vakıf ruhbilimcilerin oluşturduğu bir dünyaydı. Yani bizimkinin aynadaki görüntüsü gibiydi. Orada kral olan fizik değil, psikolojiydi." Zaferinin coşkusunu yaşıyordu. "Anladın mı?"

"Hayır."

"Ama düşünsene, Bayta, kafanı kullan biraz. Hari Seldon psikotarihin kesinlikleri değil, olasılıkları kestirebileceğini biliyordu. Bir hata payı hep vardı ve zamanın geçişiyle birlikte bu pay da geometrik olarak artıyordu. Seldon'ın buna karşı elinden geldiğince önlem almaya çalışması doğaldı. Bizim Vakıf'ımız bilimsel açıdan capcanlıydı. Orduları ve silahları alt ediyordu. Gücün karşısına güçle çıkıyordu. Ama ya Katır gibi bir mutantın zihinsel saldırısı?"

"Bu da İkinci Vakıf'ın ruhbilimcilerine düşüyor!" Bayta yüreğinde bir coşkunun kabarmakta olduğunu hissetti.

"Evet, evet, evet! Kesinlikle!"

"Ama şu ana dek herhangi bir girişimde bulunmadılar."

"Bulunmadıklarını nereden biliyorsun?"

Bayta bunu bir düşündü. "Bilmiyorum. Sende bulunduklarına dair bir veri var mı?"

"Hayır. Bilmediğim bir yığın etmen var. İkinci Vakıf da tıpkı bizimki gibi tamamen olgunlaşmış halde kurulmadı. Biz yavaş yavaş geliştik ve güçlendik; onlar da böyle yapmak zorunda. Şu anda hangi noktada olduğunu sadece yıldızlar bilir.

Katır'la aşık atacak kadar güçlendiler mi? Bu tehlikenin acaba farkındalar mı? Yetenekli liderleri var mı?"

"Ama eğer Seldon'ın planını uygularlarsa, o zaman Katır'ın İkinci Vakıf tarafından yenilmesi gerek."

"Ah," dedi Ebling Mis zayıf yüzü düşünceyle kırışırken, "yine şu mesele. Ama İkinci Vakıf ilkinden daha zorlu bir işti. O çok daha karmaşık bir yapıya sahip, dolayısıyla da hata yapma olasılığı daha yüksek. Eğer İkinci Vakıf Katır'ı yenemezse bu son tahlilde çok kötü olacaktır. Belki de bizim bildiğimiz anlamda insan soyunun sonu gelecektir."

"Hayır!"

"Evet. Eğer Katır'ın çocukları onun zihinsel gücünü miras alırlarsa... Anlıyor musun? Homo Sapiens'in baş etmesi mümkün değil. Yeni ve baskın bir tür çıkacaktır ortaya –yeni bir soylular sınıfı– ve Homo Sapiens de zayıf tür olarak köleleştirilecektir. Doğru değil mi?"

"Evet, doğru."

"Kaldı ki, eğer Katır bir nedenden dolayı kendine ait bir hanedan başlatamasa bile, sırf kendi sapık gücüyle ayakta duran çarpık bir yeni İmparatorluk kurmuş olacaktır. Katır'ın ölümüyle o da ölecektir; galaksi başladığı noktaya geri dönecek ama bu kez çevrelerinde sağlıklı bir İmparatorluk'un kurulabileceği Vakıflar da olmayacaktır. Bu da binlerce yıl sürecek bir barbarlık dönemi anlamına gelir. Sonu da pek öyle kolay olmaz."

"Biz ne yapabiliriz? İkinci Vakıf'ı uyarmamız mümkün mü?"

"Buna mecburuz çünkü hiçbir şeyden haberleri olmadığı için gürültüye gidebilirler, ki bunu göze almamız olanaksız. Ama onları uyarmanın bir yolu da yok."

"Hiç mi?"

"Nerede olduklarını bilmiyorum. Galaksinin öteki ucundalar ama hepsi bu ve bu da milyonlarca gezegen demektir."

"Ama, Ebling, bunların bir yararı yok mu?" Masanın üzerinde yığılı duran filmleri gösterdi.

"Hayır, onlarda bir açıklama yok. En azından şimdilik benim bulabileceğim şekilde yok. Bu ketumluğun bir anlamı olmalı. Bir neden..." Gözlerine yine şaşkın bir ifade gelmişti. "Ama şimdi gidersen memnun olurum. Yeterince vakit kaybettim ve zaman daralıyor... zaman daralıyor."

Aksi ve somurtkan bir suratla işine döndü.

Magnifico'nun yumuşak ayak seslerinin yaklaştığı duyuldu. "Eşiniz eve döndü, hanımım."

Ebling Mis soytarıya selam vermedi. Yansıtıcısıyla uğraşıyordu.

O akşam Toran konuşulanları etraflıca öğrendikten sonra, "Onun gerçekten de haklı olabileceğini düşünüyor musun?" diye sordu sevgilisine. "Sence o biraz..."

"Ebling haklı, Torie. Tamam, biraz hasta olabilir. Çok değişti, zayıfladı, konuşması bile bir tuhaflaştı... O kesinlikle hasta. Ama Katır, ya da İkinci Vakıf, ya da her ne işle uğraşıyorsa o söz konusu olur olmaz, bir de bak o zaman neler söylüyor. Uzay boşluğu kadar berrak ve ışıl ışıl. Neden bahsettiğini iyi biliyor. Ona inanıyorum."

"O zaman umut var demektir." Üstü kapalı bir soruydu bu.

"Bunu henüz tam anlayamadım. Belki öyle. Belki de değil. Bundan böyle bir ışın tabancası taşıyacağım." Konuşurken parlak namlulu silah avucundaydı. "Ne olur ne olmaz, Torie, ne olur ne olmaz."

"Ne olabilir ki?"

Bayta histerik bir kahkaha attı. "Takma kafanı. Belki ben de keçileri kaçırıyorumdur... tıpkı Ebling Mis gibi."

O sırada Ebling Mis'in yaşanacak yedi günü kalmıştı ve bu yedi gün de birbirinin peşi sıra sessizce geçtiler.

Toran'a göre üzerlerine tam bir uyuşukluk çökmüştü. Sıcak hava ve künt sessizlik onları tembelleştiriyordu. Yaşam

sanki hareket yeteneğini büsbütün yitirmiş ve kış uykusuna yatmıştı.

Eski defterleri karıştırıp durması hiçbir sonuç ortaya koymayan Mis, kendini hiç göstermeyen gizemli bir yaratığa dönüşmüştü. Çevresini barikatlarla kuşatmış gibiydi. Ne Toran görebiliyordu onu ne de Bayta. Sadece Magnifico'nun yaptığı aracılık onun hâlâ var olduğuna delildi. Giderek sessizleşmiş ve dalgın bir hal almış olan Magnifico, elinde yemek tepsisiyle ayak parmaklarının ucunda gidip geliyor ve salonun yarı karanlığında dikkatli bir tanık oluyordu.

Bayta da gittikçe daha çok içine kapanmıştı. Canlılığı solmuş, becerikliliği ve özgüveni aksamaya başlamıştı. O da daha çok kendi dertleriyle baş başa kalmayı tercih ediyordu. Toran bir kez onu ışın tabancasını kurcalarken yakalamıştı. Kız silahı hemen yok etmiş ve zoraki gülümsemeye çalışmıştı.

"Onunla ne yapıyorsun, Bay?"

"Bakıyordum. Bu bir suç mu?"

"O aptal kafanı uçuracaksın."

"Uçurursam uçururum! Büyük bir kayıp sayılmaz!"

Evlilik hayatı kafası bozuk bir dişiyle tartışmanın boşunalığını Toran'a öğretmişti. Omuz silkti ve kızı yalnız bıraktı.

Yedinci günde Magnifico nefes nefese koşarak geldi yanlarına. Onlara dehşet içinde sarıldı. "Bilgili doktorumuz sizi görmek istiyor. Kendini pek iyi hissetmiyor."

Mis gerçekten de pek iyi görünmüyordu. Yataktaydı, gözleri olağanüstü irileşmişti, olağanüstü parlaklardı. Kendisi ise kir içindeydi, tanınmaz haldeydi.

"Ebling!" diye bağırdı Bayta.

Ruhbilimci, boğuk bir sesle, "Bırakın konuşayım," dedi, cılız dirsekleri üzerinde güçbela doğrularak. "Bırakın konuşayım. İşim bitik, görevi size devrediyorum. Not tutmadım, taslaklarımı da yok ettim. Başka hiç kimse bilmemeli. Sadece sizin beyinlerinizde kalmalı."

“Magnifico,” dedi Bayta kaba bir dobralıkla. “Üst kata çık!”

Soytarı isteksizce ayağa kalktı ve bir adım attı. Hüzünlü gözlerini Mis’e dikmişti.

Mis mecalsizce bir işaret yaptı. “Fark etmez, bırakın kalsın. Burada kal, Magnifico.”

Soytarı hemen oturdu. Bayta döşemeye bakıyordu. Alt dudağını ısırdı, yavaşça, çok yavaşça.

Mis kaba bir fısıltıyla konuşmasını sürdürdü: “İkinci Vakıf’ın kazanacağına kani oldum, eğer Katır tarafından vaktinden önce yakalanmazsa. Onlar kendilerini bir sır gibi sakladılar, bu sır korunmalı çünkü bir amacı var. Siz oraya gitmelisiniz, vereceğiniz bilgiler yaşamsal önem taşıyor... Her şey buna bağlı olabilir. Duydunuz mu beni?”

Toran neredeyse ızdırap içindeymişçesine, “Evet, evet!” dedi. “Oraya nasıl gidebileceğimizi söyle bize, Mis. İkinci Vakıf nerede?”

“Size söyleyebilirim,” dedi bitkin ses.

Söyleyemedi.

Yüzü beyaza kesmiş olan Bayta ışın tabancasını kaldırdı ve tek el çırpmasını andıran bir gürültü salonda yankılandı. Mis’in belden yukarısı kaybolmuş ve arkasındaki duvarda girintili çıkıntılı bir delik açılmıştı. Bayta’nın tabancası hissizleşmiş parmaklarının arasından kayarak yere düştü.

26
ARAŞTIRMANIN BİTİŞİ

Söylenecek söz kalmamıştı. Silah sesinin yankıları dış salonlara dek yayıldı ve ölmekte olan kaba bir fısıltıya dönüştü. Tamamen dinmeden önce, Bayta'nın ışın tabancasının yere çarparken çıkardığı gürültüyü bastırdı, Magnifico'nun tiz çığlığını örttü ve Toran'ın anlaşılmaz homurtusunu boğdu.

Izdıraplı bir sessizlik oldu.

Bayta başını belirsizlik içinde eğmişti. Düşen bir damla yaş, ışığı bir an için yansıttı. Bayta çocukluğundan beri ilk kez ağlıyordu.

Toran'ın kasları neredeyse kopma noktasına dek gerilmişlerdi ama o hâlâ gevşemedi... dişlerini sonsuza dek sıkacakmış gibi geliyordu ona. Magnifico'nun yüzü soluk, cansız bir maskeydi.

Sonunda Toran sıkılmış dişlerinin arasından tanınmaz bir sesle konuşabildi: "Demek sen de Katır'ın uşağı oldun! Demek sana da ulaştı!"

Bayta bakışlarını kaldırdı ve dudakları acı bir neşeyle büzüldüler. "*Ben* Katır'ın uşağı oldum ha! Kaderin cilvesine bak!"

Gülümsedi –çok kolay kırılacak bir gülümsemeydi bu– ve saçlarını arkaya attı. Sesi yavaş yavaş eski haline döndü, ya da eski halinin çok yakınına. "Her şey bitti, Toran. Artık konuşabilirim. Ne kadar daha sağ kalacağımı bilmiyorum ama artık konuşabilirim."

Toran'ın gerilimi kendi ağırlığının altında ezilmiş ve mecalsiz bir kayıtsızlığa dönüşmüştü. "Neyi konuşacağız, Bay? Konuşacak ne kaldı?"

"Bizi izlemeye devam eden belayı, belki. Bundan daha önce de söz etmiştik, Torie. Anımsamıyor musun? Hani yenilgi ensemizden hiç ayrılmıyor ama bizi bir türlü eline geçiremiyordu ya? Vakıf'taydık ve Bağımsız Tüccarlar savaşmaya devam ederken orası çökmüştü ama *biz* Barınak'tan son anda kaçabilmiştik. Barınak'taydık ve diğerleri mücadeleyi sürdürürken orası da çökmüştü... ama *biz* yine son anda kurtarmıştık paçayı. Yeni Trantor'a da gittik ve eminim şu anda orası da Katır'a katılmıştır."

Toran dinledi ve başını iki yana salladı. "Anlamıyorum."

"Torie, böyle şeylere gerçek hayatta rastlanmaz. Sen ve ben önemsiz kişileriz; bir yıl içinde siyasetin bir girdabından diğerine sürüklenip duramayız... meğer ki girdabımızı yanımızda taşıyor olalım. *Meğer ki hastalığın mikrobu yanımızda olsun!* şimdi anlıyor musun?"

Toran dişlerini sıktı. Bakışları bir zamanlar bir insan olan kanlı kalıntılara takıldı ve gözlerine hastalıklı bir ifade geldi.

"Haydi çıkalım buradan, Bay. Haydi açık havaya çıkalım."

Dışarıda hava bulutluydu. Rüzgâr çevrelerinde hüzünle oynaşıyor ve Bayta'nın saçlarını dağıtıyordu. Magnifico da peşleri sıra çıkıp gelmişti ve şimdi hemen konuşulanları duyabileceği bir mesafede duruyordu.

Toran hiç müsamaha göstermeden, "Ebling Mis'i hastalığın kaynağı olduğuna inandığın için mi öldürdün?" diye sordu. Kızın bakışlarındaki bir şey dikkatini çekti. "Yoksa o Katır mıydı?"

Ağzından çıkan sözcüklere kendisi de inanamıyordu.

Bayta bir kahkaha attı. "Zavallı Ebling Mis mi? Galaksi aşkına, hayır! Katır olsaydı bile öldüremezdim onu. Bu eyleme eşlik eden duygularımın farkına varır ve onu seveceğim, takdir edeceğim, korkacağım, bağlanacağım ya da canı nasıl isterse öyle olacağım tarzda değiştirirdi. Mis'i öldürdüm çünkü İkinci Vakıf'ın nerede olduğunu bulmuştu ve iki saniyeye kadar bu sırrı Katır'a da açıklayacaktı."

“Bu sırrı Katır’a da açıklayacaktı,” diye budalalar gibi tekrarladı Toran. “Katır’a açıklayacaktı...”

Sonra ani bir çığlık attı ve belki de tanık olduklarından dolayı baygın halde yığılıveren soytarıya dehşet içinde baktı.

“Magnifico olamaz!” diye fısıldadı.

“Dinle!” dedi Bayta. “Yeni Trantor’da nelerin olup bittiğini anımsıyor musun? Ah, Torie, bir düşünsene...”

Ama eşi sadece başını salladı ve mırıldandı.

Kız bezginlik içinde konuşmaya devam etti: “Yeni Trantor’da bir adam öldü. Adam ona hiç kimse dokunmadığı halde ölmüştü. Magnifico vizisonorunu çaldı ve bitirdiğinde veliaht prens artık yaşamıyordu. Şimdi bu çok garip değil mi? Her şeyden ödü kopan, neredeyse dehşetten hiçbir yeri tutmayan zavallı bir yaratığın canı çektiğinde bir insanı öldürebilme iradesine sahip bulunması biraz garip değil mi?”

“Müziğin ve ışık oyunlarının duyguların üzerinde derin etkileri olabilir,” dedi Toran.

“Evet, *duygusal* bir etkisi olabilir. Hem de ciddi ölçüde. Duygusal tepkiler Katır’ın uzmanlık alanına giriyor. Sanırım bu bir rastlantı sayılabilir. Hem de sırf telkinle dahi öldürebilen bir yaratığın bu kadar korku dolu olması! Eh, ne de olsa Katır onun zihniyle de oynadı, dolayısıyla bunu da kabul edebiliriz. Ama, Toran, veliaht prensi öldüren o vizisonor seçkisini ben de kıyısından görmüştüm. Çok azını ama o kadarı bile Zaman Deposu’nda ve Barınak’ta yaşadığım aynı yılgınlığı tekrar yaşamama yetmişti. Toran, o duyguyu karıştırmam mümkün değil.”

Toran’ın bakışları kararıyordu. “Bunu... ben de hissettim. Unutmuşum. Hiç düşünmemiştim...”

“İşte aklıma ilk kez o zaman geldi. Oldukça belirsiz bir histi... bir önsezi, aslına bakarsan. Ama elimde devam etmemi sağlayacak bir veri yoktu. Sonra Pritcher bize Katır’dan ve mutasyonundan söz etti ve her şey bir anda netleşiverdi. Zaman

Deposu'ndaki yılgınlığı yaratan Katır'dı; Yeni Trantor'daki yılgınlığı yaratan ise Magnifico. Duygu aynıydı. Dolayısıyla Katır ve Magnifico aynı kişi oluyorlardı. Açık değil mi, Torie? Tıpkı geometrik bir aksiyom gibi, aynı şeye eşit olanlar birbirine de eşittir."

Bayta histerinin eşiğine dek gelmişti ama kendini zorla toparladı. "Bu keşif ödümü koparmıştı," diye devam etti. "Eğer Magnifico Katır idiyse, benim duygularımı da biliyor ve de kendi çıkarları doğrultusunda değiştiriyor olmalıydı. Duygularımı ona belli edemezdim. Ondan kaçmaya başladım. Şansıma o da benden sakınıyordu, dikkatini tamamen Ebling Mis'e yöneltmişti. Ebling Mis'i konuşmasına meydan vermeden öldürmeyi planladım. Bunu gizlice planladım –yapabildiğimce gizli– hatta o kadar gizliydi ki, kendi kendime bile itiraf edemiyordum. Eğer Katır'ın kendisini öldürebilseydim... ama bu riski göze alamazdım. Mutlaka fark ederdi ve o zaman her şey biterdi."

Kız tamamen duyarsızlaşmışa benziyordu.

Toran sert bir kesinlikle, "Bu mümkün değil," dedi. "Şu sefil yaratığa bir baksana. *O* mu Katır? Neden bahsettiğimizi bile duymaya hali yok."

Ama işaret ettiği yöne kendi de dönüp baktığında, Magnifico'nun dimdik ayakta durduğunu ve onu zeki gözlerle izlediğini gördü. Soytarının konuşmasında da en ufak bir şive izi kalmamıştı. "Kızın söylediklerini duydum, dostum. Sadece bütün kurnazlığıma ve önceden inceden inceye planlamama rağmen nasıl olup da bir hata yaptığımı ve bu kadar şeyi yitirebildiğime kafa yoruyordum."

Sanki soytarı ona dokunacakmış ya da nefesiyle zehirleyecekmişçesine Toran sendeleyerek geriledi.

Magnifico telaffuz edilmemiş soruya başıyla onaylayarak yanıt verdi: "Evet, Katır benim."

Artık bir ucubeye benzemiyordu, çöpten bacakları ve karga

burnu insanda gülme isteği uyandırmıyorlardı. Korkaklığı da yitip gitmişti, şimdi kararlı bir havası vardı.

Alışkanlığın verdiği rahatlıkla hakim olmuştu ortama.

Hoşgörüyle, "Oturunuz," dedi. "Haydi, dilediğiniz gibi uzanıp rahatınıza bakabilirsiniz. Oyun bitti ve size bir öykü anlatmak istiyorum. Benim bir zayıflığımı anlatacağım... İnsanların beni anlamalarını istiyorum."

Bayta'ya bakarken gözleri hâlâ soytarı Magnifico'nun iri, yumuşak, kahverengi gözleriydi.

"Çocukluk yıllarımla ilgili gerçekten de anımsamak istediğim pek bir şey yok," dedi sabırsızlıkla konuşmaya başlayarak. "Belki şunu anlayabilirsiniz. Zayıflığım salgı bezlerimle ilgili, bu burun ise doğduğumda benimleydi. Normal bir çocukluk dönemi yaşamam olanaksızdı. Annem daha beni göremeden ölmüştü. Babamı hiç tanımadım. Şans eseri büyüyebildim, hem bedenim hem de ruhum hırpalanmıştı, kendime acıyor, diğer herkesten nefret ediyordum. O zamanlar tuhaf bir çocuk olarak görülüyordum. Herkes kaçıyordu benden, çoğunluğu hoşlanmadığı için, bazıları da korkudan. Tuhaf olaylar yaşadım... Her neyse, bunları boş verin. Çocukluk yıllarımı araştıran Yüzbaşı Pritcher'ın benim bir mutant olduğuma kanaat getirmesini sağlayacak kadar çok sayıda tuhaflıklar yaşamıştım ama yirmili yaşlarıma gelinceye dek ne olduğumun ben bile farkında değildim."

Katır'ın sesi Toran ve Bayta'ya sanki çok uzaklardan geliyor gibiydi. Sözcükler oturdukları yerde üzerlerine kayıtsızca dökülüyorlardı. Soytarı –ya da Katır– kollarını kavuşturmuş, küçük adımlarla önlerinde volta atıyordu.

"Olağandışı güçlere sahip olduğum gerçeğini çok yavaş, neredeyse uyuşmuşçasına kavrayabilmiştim. Sonlara doğru bile inanmakta güçlük çekiyordum hâlâ. Benim için insanların zihinleri o andaki duygu durumlarını gösteren ibreleriyle birer ekran gibiydi. Kötü bir benzetme oldu ama başka nasıl

açıklayabilirim ki? Zamanla o zihinlere uzanabileceğimi ve ibreyi dilediğim yöne kaydırabileceğimi ve o noktada sonsuza dek tutabileceğimi anladım. Bunu başkalarının yapamadığını keşfetmem ise çok daha uzun sürdü.

"Ama gücümün bilincine vardım ve o güne dek yaşadığım tüm sefillikleri telafi etmeye karar verdim. Belki bunu anlayabilirsiniz. Belki bunu anlamaya çalışabilirsiniz. Bir ucube olmak kolay değildir... hem bir aklınızın ve anlayışınızın olması hem de bir ucube olmak. Kahkahalar ve zulüm! Farklı olmak! Öteki olmak!

"Siz bunu hiç yaşamadınız!"

Magnifico gökyüzüne baktı ve topukları üzerinde yaylanarak anımsamaya devam etti. "Ama zamanla öğrendim ve galaksinin sırasının geçtiğine, sıranın artık bana geldiğine karar verdim. Onlar kendi yarılarını oynamışlardı ve ben sabırla katlanmıştım buna... yirmi iki yıl boyunca! şartlar da onların lehineydi. Ben tek başımaydım! Onlar katrilyonlarca!"

Bayta'ya çabucak bir göz atmak için durakladı. "Ama zayıf bir noktam vardı. Kendi başıma bir hiçtim. Eğer dilediğim güce kavuşabileceksem bu başkalarının sırtından olacaktı. Başarı bana aracılar yoluyla geldi. Her zaman! Pritcher'ın dediği gibiydi. Bir korsanın sayesinde bir gezegendeki ilk dayanağımı sağladım. Kalgan derebeyiyle sonlanan bir dizi insanın sayesinde Kalgan'ı ele geçirdim ve bir donanmaya sahip oldum. Bunun ardından sıra Vakıf'taydı... ve siz ikiniz öyküme dahil oldunuz.

"Vakıf karşıma çıkanlar içinde en zor olanıydı," diye devam etti yumuşak bir sesle. "Onu yenebilmek için yönetici sınıfının çok önemli bir kısmını kendi tarafıma çekmek, ya da ezmek, ya da etkisizleştirmek zorundaydım. Bunu sıfırdan başlayarak gerçekleştirebilirdim ama kestirme bir yol mevcuttu ve ben de bunu araştırdım. Ne de olsa, eğer kuvvetli bir adam üç yüz kiloyu kaldırabiliyorsa, bu her gün bunu yapacağı anlamına

gelmez. Duyguları denetlemek kolay bir iş değildir, eğer elzem değilse bu yola başvurmamayı tercih ederim. Dolayısıyla, Vakıf'a yaptığım ilk saldırı için kendime müttefikler buldum.

"Bendenizi araştırmak üzere Kalgan'a gönderilen Vakıf ajanlarını kendi soytarımın kisvesi altında aramaya başladım. Aradığım kişinin Han Pritcher olduğunu biliyordum artık. Şansımın yardımıyla onun yerine sizinle karşılaştım. Ben bir öteduyarım, gerçi tam anlamıyla değil ama siz, hanımım, Vakıf'tandınız. Beni hata yapmaya götüren de bu oldu. Pritcher bize hemen sonra katıldığı için bu hata başlangıçta ölümcül olmamıştı ama ölümcül bir hatanın başlangıcı olmuştu."

Toran ilk kez kıpırdadı. Ağır bir hakarete uğramışçasına öfkeli bir sesle, "Orada dur bakalım," dedi. "Yani Kalgan'daki o teğmene elimde sadece sersemletici bir tabancayla kafa tuttuğumda beni sen mi yönlendiriyordun?" Öfkeden dili dolaşıyordu. "Bütün bu zaman boyunca yönlendirilmiş olduğumu mu söylüyorsun?"

Magnifico inceden gülümsedi. "Niçin olmasın? Bunun olabileceğine ihtimal vermiyor musun? O zaman kendine bir sor... Eğer aklın başında olsaydı daha önce hiç görmediğin bir garabet için hayatını tehlikeye atar mıydın? Daha sonra soğukkanlılıkla düşündüğünde eminim yaptığına sen de şaşmışsındır."

"Evet," dedi Bayta soğuk bir sesle, "Şaşmıştı. Apaçık ortada."

"Gerçek şu ki, Toran tehlikede değildi," diye sürdürdü konuşmasını Katır. "Teğmen de bizi serbest bırakmak için kesin talimat almıştı. Böylece üçümüz ve de Yüzbaşı Pritcher Vakıf'a gittik ve harekat planım çabucak şekillenmeye başladı. Pritcher askeri mahkemeye verildiğinde ben de boş durmuyordum. O mahkemenin yargıçları daha sonra savaşta kendi filolarına kumanda ettiler. Biraz kolay teslim oldular ve benim donanmam Horleggor savaşını ve daha küçük çaplı diğer çatışmaları kazandı.

"Pritcher'ın aracılığıyla Dr. Mis'le tanıştım. Mis bana vizisonoru getirmiş ve işimi tamamen kendi inisiyatifiyle kolaylaştırmıştı. Tabii ki izleyen olaylar *tamamen* onun inisiyatifiyle gerçekleşmedi."

Bayta araya girdi. "Şu konserler! Onları nasıl değerlendireceğimi bilemiyordum. Şimdi anlıyorum."

"Evet," dedi Magnifico, "vizisonor bir odaklama aygıtı görevi görüyordu. Aslında o da ilkel bir çeşit duygusal denetleme aracı sayılır. Çok sayıda kişiyi onun sayesinde aynı anda etkileyebiliyordum ve tek bir kişi üzerinde ise büyük bir yoğunlukla odaklanabiliyordum. Düşmelerinden önce Terminus'ta ve Barınak'ta verdiğim konserler halktaki yenilmişlik hissine büyük katkı yapmışlardı. Yeni Trantor'daki veliaht prensi vizisonor olmadan da çok ama çok hasta edebilirdim ama öldüremezdim. Anlıyor musunuz?

"Ama en önemli keşfim Ebling Mis'ti. O belki de..." Magnifico bunu büyük bir elemle söylemişti ama sonra çabucak vazgeçti. "Duygusal denetimin bilmediğiniz özel bir yönü vardır. Sezgi, öngörü, vahiy ya da artık adına ne derseniz, birer duygu kabul edilirler. En azından ben böyle algılıyorum. Anlamıyorsunuz, değil mi?"

Yanıt verilmesini beklemedi. "İnsan beyni en alt verimle çalışır. Genel kabul gören yüzde yirmidir. Geçici olarak daha büyük bir güç patlaması olursa buna bir vahiy, ya da sezgi, ya da öngörü denir. Bir çeşit beyinsel yüksek verimliliği başlatabileceğimin çoktandır farkındaydım. Bu, etkilenen kişi açısından ölümcül bir süreçtir ama işe yarar, Vakıf'a karşı kullandığım nükleer alan baskılayıcısını Kalganlı bir mühendisi beyinsel yüksek verimlilikte çalıştırarak elde etmiştim. Başkalarını da bu yolda hâlâ kullanmaktayım.

"Ebling Mis'le tam on ikiden vurmuştum. Birikimi çok yüksekti ve ona ihtiyacım vardı. Vakıf'la olan savaşım daha başlamadan önce bile İmparatorluk'a görüşmelerde bulunmak

üzere heyetler göndermiştim. İkinci Vakıf'ı aramaya da işte o günlerde başlamıştım. Bulamadım, doğal olarak. Yine doğal olarak, onu bulmak zorunda olduğumu da biliyordum ve yanıtı Ebling Mis'teydi. Yüksek verimlilikle çalışan beyniyle Hari Seldon'ın çalışmalarını birebir tekrarlayabilirdi.

"Kısmen yaptı da. Onun sınırlarını zorladım. Acımasız bir süreçti ama tamamlanması gerekti. Sonlara doğru az kaldı ölecekti ama yaşadı." Duyduğu büyük keder onu bir kez daha susturmuştu. "Yeterince yaşardı. Üçümüz birlikte gidebilirdik İkinci Vakıf'a. Son savaş olurdu bu... eğer hata yapmasaydım."

Toran sesini sertleştirmeye çalıştı. "Daha ne diye uzatıyorsun? Hatanın ne olduğunu söyle ve şu nutku bitir artık."

"Ama, hata senin eşindi. Senin eşin olağandışı biriydi. Daha önce hayatımda böylesiyle hiç karşılaşmamıştım. Ben... ben..." Ansızın Magnifico'nun sesi ağlamaklı olmuştu. Kendini zorlukla toparladı. Devam ederken kasvetli bir havası vardı. "O benden duygularıyla oynamama gerek kalmadan hoşlanmıştı. Ben onu ne itmiştim ne de eğlendirmiş. O benden *hoşlanmıştı*!

"Anlamıyor musun? Bunun benim için ne demek olabileceğini anlamıyor musun? Daha önce hiç kimse... Eh, bu beni... ta yüreğimden vurmuştu. Herkesin duygularıyla dilediğimce oynayan ben kendi duygularıma teslim olmuştum. Bayta'nın zihninden hep uzak durdum, biliyor musun; onu yönlendirmedim. Bu *doğal* duygunun tadını çıkardım. Hatam buydu işte... yaptığım ilk hata.

"Sen, Toran, denetim altındaydın. Benden hiç şüphelenmedin; beni hiç sorgulamadın; bende tuhaf olan hiçbir şey görmedin. Sözgelimi, 'Filia' gemisi bizi durdurduğunda olduğu gibi. Bu arada, yerimizi biliyorlardı çünkü onlarla iletişim içindeydim, tıpkı generallerimle hep iletişimde olduğum şekilde. Bizi durdurduklarında, Han Pritcher'ı ayarlamak için çıktım güverteye çünkü o ana dek Pritcher sadece bir tutsaktı. Ayrıldığımda ise bir albay, Katır'ın adamı ve komutandı. Her

şey senin için bile ayan beyan cereyan ediyordu, Toran. Ama sen benim yaptığım açıklamayı olduğu gibi kabul ettin, bir yığın aksaklığı olduğu halde. Ne demek istediğimi anladın mı?"

Toran yüzünü buruşturdu, sonra meydan okurcasına, "Generallerinle iletişimini nasıl sürdürebildin?" diye sordu.

"Hiç zor olmadı. Hiperdalga vericilerini taşımak da, kullanmak da kolaydır. Kaldı ki, gerçek anlamıyla açığa çıkarılmam da olanaksızdı. Beni suçüstü yakalayacak olanın belleğinden bir parçayı silip atardım. Zaman zaman yapmıştım bunu.

"Yeni Trantor'da aptal duygularım bana bir kez daha ihanet ettiler. Bayta denetimim altında değildi ama öyle bile olsa eğer veliaht prens olayında kendimi frenleyebilseydim benden yine de kuşkulanmayacaktı. Ama prensin Bayta'ya yönelik amaçları... canımı sıkmıştı. Onu öldürdüm. Aptalca bir hareketti. Fazla göze çarpmadan kaçıp gitmek de yetecekti bize.

"Eğer Pritcher'ı iyi niyetli gevezeliğinde durdursaydım, ya da Mis'e daha az ve size daha çok ilgi göstermiş olsaydım, yine de kuşkularından emin olmayacaktın..." Omuz silkti.

"Hepsi bu mu?" dedi Bayta.

"Hepsi bu."

"Şimdi ne olacak, peki?"

"Planımı uygulamaya devam edeceğim. Bu yoz günlerde Ebling Mis kadar zeki ve birikimlisini bulabileceğimden çok şüpheliyim. İkinci Vakıf'ı başka yöntemlerle aramam gerekecek. Bir bakıma beni yendiniz."

Şimdi Bayta muzaffer bir edayla ayağa kalkmıştı. "Bir bakıma mı? Sadece bir bakıma mı? Seni *perişan* ettik! Vakıf dışındaki zaferlerinin en ufak bir hükmü kalmadı çünkü galaksi artık barbar bir boşluktan ibaret. Vakıf ise sadece ikinci dereceden bir zafer sayılır çünkü senin yaratacağın bir krizi durdurması zaten beklenmiyordu. Yenmen gereken İkinci Vakıf ve seni yenecek olan da İkinci Vakıf'tır. Tek şansın onlar hazırlanmadan önce yerlerini saptayıp habersizce vurmaktı. Bunu

artık yapamayacaksın. Bundan böyle geçecek her dakika onların daha iyi hazırlanmalarını sağlayacaktır. Şu anda bile, *şu anda bile*, çarklar dönmeye başlamış olmalı. Sana vurduklarında bunu bileceksin ve kısa saltanatın bitmiş olacak ve tarihin kanlı sahnesinden kısaca gelip geçen kurumlu bir fatih olarak unutulacaksın."

Coşkusu içinde nefesi daralmış, neredeyse kesilmişti. "Biz seni yendik, Toran ve ben. Artık ölsem de gam yemem."

Ama Katır'ın hüzünlü, kahverengi gözleri, Magnifico'nun hüzünlü, kahverengi gözleriydi. "Seni ya da kocanı öldürecek değilim. Ne de olsa siz ikinizin beni daha fazla incitmeniz olanaksız ve sizi öldürmek Ebling Mis'i geri getirmeyecek. Hatalarımı ben yaptım ve onların sorumluluğunu üstleniyorum. Eşin ve sen gidebilirsiniz! Barış içinde gidin... benim dostluk dediğim birlikteliğimizin hatırı için."

Sonra ani bir gururla, "Bu arada ben hâlâ Katır'ım, galaksideki en güçlü adam. İkinci Vakıf'ı *hâlâ* yenebilirim," diye ekledi.

Bayta da son okunu sakin bir kesinlikle fırlattı. "Bunu yapamayacaksın! Seldon'ın bilgeliğine hâlâ güvenim var. Hanedanının ilk ve son temsilcisi olarak kalacaksın."

Bir şey Magnifico'ya dokunmuştu. "Hanedanımın mı? Doğru, bunu ben de sıklıkla düşünmüştüm. Bir hanedan oluşturmak. Uygun bir eşe sahip olmak."

Bayta mutantın bakışlarındaki anlamı aniden anladı ve kanı damarlarında buz kesti.

Magnifico başını iki yana salladı. "Yüreğindeki tiksintiyi hissediyorum ama bu çok saçma. Her şey başka türlü olsaydı, seni kolayca mutlu edebilirdim. Yapay bir mutluluk olurdu bu ama gerçek duygularla hiçbir farkını bulamazdın. Ama hiçbir şey başka türlü *değil*. Kendime Katır adını taktım... ve bunu güçlü kuvvetli olduğum için yapmadığım açıkça belli değil mi?"

Onlardan ayrıldı ve ardına dönüp bakmadı.

ASIMOV

VAKIF SERİSİ

VAKIF

BİLİMKURGU KLASİKLERİ

ISAAC ASIMOV

BEN, ROBOT

ASIMOV

HUGO TÜM ZAMANLARIN EN İYİ SERİSİ ÖDÜLÜ

1941 yılında genç bir bilim insanı ve yazar olarak Isaac Asimov, Edward Gibbon'ın yazdığı *Roma İmparatorluğu'nun Gerileyiş ve Çöküş Tarihi*'nden etkilenerek çağının çok ötesinde bir destan yazdı: Galaktik İmparatorluk'un çöküşü ve feodalizmin dönüşü, İkinci Galaktik İmparatorluk dönemindeki güvenli ortamdan geçmişe bakan bir bakış açısıyla anlatıldı. İşte bu süreç sonucunda "Tarih tahmin edilebilir mi?", "Toplum nasıl yönetilmeli?" ya da "İmparatorluklar neden yükselir ve çöker?" gibi soruları sormaktan çekinmeyen destansı **Vakıf Serisi** ortaya çıktı.

Vakıf, çökmekte olan İmparatorluk'a rakip olacak kadar gelişmişti. Üstün teknolojisi ve diğer gezegenlerin sahip olmadığı enerji kaynaklarına ulaşabilmesi sayesinde Galaksi'nin dört bir yanından destek görüyordu, kısacası her şey Seldon Planı'na göre ilerliyordu. Ancak öngörüsünü geniş kitleler üzerinden yapan bu plan, giderek daha da güçlenen bir kişiyi hesaba katmamıştı: duyguları ve düşünceleri kontrol etme gücü olan Katır'ı. Katır'ın, Galaksi'yi ele geçirmesini engelleyen tek şey ise yeri gizli tutulan ve insanların bu sırrı korumak adına ölmeyi göze aldığı, gizemli İkinci Vakıf'tı.

Çeviren:
Sönmez Güven

25 TL

/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari

ASIMOV KİTAPLIĞI

www.ithaki.com.tr
İnternet satış:
www.ilknokta.com